

LEDIG	Thyborøn Fiskeauktion (Statsautoriseret) v. Alb. Steen Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.	Martin Herups Vaadbinderi Thyborøn Havn
-------	---	--

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1866
Kontortid 8—18, Søndage 8—9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 8—12,
13—18, Søndag 8—9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabi. 1879 Telf. 71, 48 og 808y

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filial Hirtshals - Hirtshals Vaadbinderi
Tlf. 108

C. K. HANSEN
Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov Smede- & Maskinværksted Thyborøn . Tlf. 61 Indehaver: J. Salskov	Sømandshjemmet & Afholdsrestaurant ★ Thyborøn . Telefon 4	RESERVERET
--	--	------------

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR. LEMVIG

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 1

1. Januar 1957

24. Aarg.

Rubjerg Knude Fyr er solidt som et gammeldags Vagttaarn,

men dog kan Storme faa det til at ryste

58/65
LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK

Magasin
65.9

1957

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

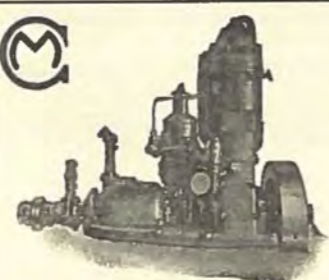
Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik

Telf. 666

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen

— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

Markedetieret
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebød
Telefon 1992

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE
Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847 Telefon 131. Postgiro 851.00
Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyborøn Afd. Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00. Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals. Tlf. 180

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handels og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

RESERVERET

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/s

Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 1

1. Januar 1957

24. Aarg.

Nat paa Rubjerg Fyr medens Prismen drejer paa Kviksølv

Et Fyr er ogsaa en Udkigspost mod Havet og vaager over Skibene og Kysten

Af „Claus“ i „Vendsyssel Tid.“

Det er Midnat paa Rubjerg Knude. Fyret, som kun rager fem Meter op over den nu 85 Meter høje Sandbanke, farver med Sekunders Mellemrum Klitterne bag Mørket kridhvide. En halv Million Lys rammer det forblæste Marehalm, saa hvert Straa kaster sin egen Skygge, spiller mod Novemberskyerne og forsvinder ud over Land og Hav. Her, lige ved Fyret, drejer Lyset sig sindigt som Navet i et Hjul. Men Lysstraalerne i Natten ligner Egerne i et Spøgeshjul. Ude ved Hjulets „Fælg“, Kimningen, 42 Kilometer ude, raser de afsted over en Cirkelbue, som er 250 Kilometer lang.

Hundredtusinder har i Aarenes Løb set Lerskrænterne og Sandlandskabet ved Rubjerg Knude i Dagslys. Men det er nu, midt om Natten, Stedets særegne Stemning udfolder sig. Dybt nede ruller Vesterhavet, og Vinden sliber sig skarp over Sandryggene. Nede under Lys-hjulet staar man som paa en Ø af Mørke. — Langt ude ser man Gadelysene i Hjørring, Hirtshals og Løkken og Tusind Lysprikker ind imellem, men i flere Kilometers Afstand fra Fyret er der ingen Naboer med Lys i Ruderne. I Fyrets nedre Bygninger er der kun Lys i et Vindue. Det er Vagtkammeret. Her sidder Fyrmester Per Sinding, som viser sig ikke at have Hjerte til at smide den sene og selvbudne Gæst ud i Mørket, men tværtimod byder paa rigtig Ungkarlekaffe, frisk fra Daase med skoldhed Vand ovenpaa.

Slæden er malet

Paa Fyrmesterens Bord ligger Bøger paa det Sprog, som hans nærmeste Naboer mod Vest taler. En Roman af Somerset Maugham og Fagbøger om Geologi.

— De har det rart og ensomt som Blommen i et Æg?

— Fyrmester Sinding smiler stort: Det synes jeg selv. Det er jeg ikke bange for at indrømme.

Det er Synd, at saa mange er saa sure og utilfredse. Hvorfor skal der Krig til, før Folk kan indse, hvor godt de i Grunden havde det til Hverdag? Jeg er særdeles godt tilfreds med det hele. Og rundt om Arbejdspladsen ligger 800 Tønder Land fredet Areal, som jeg holder meget af, ikke mindst de smukke Klitter. Jeg kan gaa her i timevis i min Fritid. Og trods Ensomheden kan man let komme til Byen.

— Der staar ellers en Slæde foran Vagstuen her, nymalet graa og rød. Det ser ud, som om De er forberedt paa lidt af hvert.

— Jamen det er skam ogsaa Mottoet herude. Hvis Sneen kommer, skal vi have Forsyninger paa Slæde.

Spejl- og Klokkesignaler

— Nu er Vagterne længere end i de lyse Nætter?

— Udkigtstjenesten er den samme. I Nat har jeg Vagt fra 19 til 24 og derefter fra 5 til 9. Fyrpasserne Erik Fabricius og Henry Sørensen — der forresten lige er kommet hertil fra Hirtsholmene Fyr — og jeg skiftes til Vagterne.

— Hvordan kan De sidde hernede og kontrollere Fyret?

— Med Mellemrum gaar jeg op til Fyret for at se paa Maskineriet og for at se ud over Havet. Men selv om jeg læser hernede, kan jeg følge Lysstraalerne ud ad Øjenkrogene. Desuden kaster et lille Spejl fra Lanternen Blink paa Taget derovre og viser, om Lysstyrken er den rigtige.

— Hvis der nu kommer noget i Vejen?

— Saa spurter vi op ad Trappen som Lyn og Torden. Vi kan tage de 94 Trin i olympisk Fart.

Smaat med Lyn

— Apropos Lyn?

— Torden har vi Masser af. Tordenskyerne

kan drive frem og tilbage over Klitrækken i timevis, og Luften kan være saa ladet med Elektricitet, at man kan mærke det krible i Fingrene, naar man er oppe i Taarnet. Alligevel har Lynet ikke slaaet ned herude i min Tid. Jeg aner ikke hvorfor. Man skulde ellers tro, at Taarnet, Jyllands højest beliggende, var et indbydende Maal for Lynet. Slaat Lynet ned, slaar vi vor Lid til den fine Lynaafleder.

— Et Fyr slukkes aldrig?

— Kun hvis Fyrmanden er ved at dø, kan han maaske tilgive sig selv, om han har set Fyret slukkes, uden at søge at gribe ind. Han maa i det mindste have alarmeret en Afløser.

— Men efterhaanden som Radio og Decca vinder frem, mister Fyrtaarnene vel deres Betydning?

Hvor kan saarede Fyrmestre dog nidstirre et Menneske, som spørger saa dumt!

Omsider svarer Sinding: Der kan aldrig blive Sikkerhedsmomenter nok til Søs.

Tre Telefoner

Der er tre Telefoner i Vagtstuen. En ganske almindelig Vægtelefon af jysk Landrace en anden direkte til Redningsvæsenet og en hustelefon, der blandt andet bruges under „skarpt Ud-kig“, naar en Mand i timevis staar oppe i Stormen og fra Brystværnet holder Vagtstuen og Redningstjenesten orienteret. Hvis en Stranding er ved at ske, alarmeres Opsynsmand Karl Arildsen, Lønstrup, og det gæve Redningsmandskab gaar ud. Desuden alarmeres Marinedistriktet i Frederikshavn, andre Skibe og maaske Switzers Bjergningssselskab.

— Strandinger er sjældne nu?

— Efter Krigen gaar Skibene af Hensyn til Minefaren langt fra Kysten. Men af den Grund slappes Ud-kigtstjenesten ikke.

Op med Stormlygten

— Hvis Lyset nu gaar ud?

— Pæren skifter vi paa faa Øjeblikke. Vi faar Strøm fra Liver Mølle. Svinger den bruger vi en Petromax, en kraftig Netlygte. I Tordenvejrt, hvor Lynet kan ramme Ledningerne, staar Petroleumslampen altid pumpet, pudset og klar.

— Og saa lyser De over Land og Hav med en Hønseluslampe?

— Den er skam stærk nok. Selve Pæren i Fyret er ikke meget større end Pæren i et Lysbilledapparat, 550 Watt. Men gennem Linsesystemet forstærkes Lyset 1000 Gange, saa der skal nok blive Blus paa Lampen.

Som et Bornholmerur

Fyret her er en Pryd for Staten. — Det er uhyre sjældent at se Ting saa velholdte som her. Skatteydernes Penge gives ikke ud til andet end nødvendige Ting og disse præpareres,

saa de kan holde meget længe. Hver ny Greb og Skovl — man fjerner 1000 Læs indføget Sand om Aaret fra Gaardsplads og Bygninger — faar en ekstra Gang Lak. Værktøjet er i den skønneste Orden, og de 50 Aar gamle Maskiner skinner som nye. Der bliver kælet for dem med Tvist og Vaseline. Prismærkerne er rene som en stolt Husmors Krystalvase.

Den imponerende Linse, bestaaende af hundreder af Krystalstykker, er mandshøj, slebet i Paris for mange Aar siden, men virker flunkende ny. Om Dagen skærmes den af en Lærredskappe for ikke at komme til at virke som et Brændglas for Solstraalerne.

Den tinstunge Linse hviler paa en Skive, der flyder i Kviksølv og drejer sig mere lyd-løst i dette flydende Metal end i et Kugleleje. Den store Maskine drejer sig med en kun hvi-skende Lyd. Et Lod hænger i Staalwirer ned gennem Taarnets Indre og driver det Urværk, som drejer Fyret. Det leder Tanken hen paa et enormt Bornholmerur. Det skal trækkes op hver tredje Time.

80 Aar tilbage?

— Taagehornet bruges ikke mere?

Dets Munding sidder saa forholdsvis lavt, at Klitkammen foran nu er højere, og Lydbølgen løber lige ind i Sandet. Det overvejes paa ledende Sted at gøre noget ved den Bakke. Sirenen — ak ja. Hvis man tre Dage i Træk skal høre paa en Sirenes ugudelige Hyl og Brøl, kan det nok begynde at klirre med i en og anden Nervestreg.

De studerer Geologi?

Som Hobby ja. I Praksis har jeg ogsaa Nytte af det. Jeg har der rig Lejlighed til at studere Erosion af forskudte Jordlag.

Hvor meget æder Havet hvert Aar?

To og en halv Meter i Gennemsnit. Det gjorde det ogsaa i gamle Dage. Ifølge gamle Kort forsvandt der 250 Meter her i Hundred-aaret 1787 til 1887.

Hvornaar skrider Fyret i Havet?

Om 80 Aar, hvis Erosionen fortsætter i uforandret Tempo.

Det hævdes, at Folk paa øde Steder tipper meget.

Det er ikke helt rigtigt. For vi tipper kun lidt.

Hvis De pludselig blev en rig Mand, vilde De saa flytte?

Penge vilde aldrig faa mig fra Stedet.

claus.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadmand ved R/St. „Thyborøn“, Kristian Karl Johan Kristensen, afgik ved Døden den 26. November 1956.

K. K. J. Kristensen, der var født den 12. Maj 1880, havde været ansat som Baadmand ved Redningsstationen i Thyborøn fra 1. Maj 1901 til 30. September 1943, da han afskedigedes p. G. af Alder og Svagelighed. Han havde deltaget i Redningen af 160 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæums-medalje.

80 Aar

Fhv. Baadmand Niels Chr. Manø, Kirkeby, fylder d. 15. Januar 80 Aar.

Fhv. Baadmand Hans Peter Østen, Gedser, fylder d. 21. Januar 80 Aar.

Fhv. Opsynsmand Chr. R. Christophersen, DM.' Lønstrup, fylder den 24. Januar 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Opsynsmand Peter J. Brinch, DM., Sønderho, fylder den 4. Januar 75 Aar.

Fhv. Baadmand Søren Thuesen Enevoldsen, Haurvig, fylder den 15. Januar 75 Aar.

Fhv. Baadmand Henrik Hansen Schmidt, Svenske Knolde, fylder den 27. Januar 75 Aar.

60 Aar

Baadformand ved R/St. „Løkken“, Christen Steensen, fylder den 5. Januar 60 Aar.

Fhv. Betjeningsmand Ahlman Andr. Berggren, Allinge fylder den 5. Januar 60 Aar.

Betjeningsmand ved R/St. „Bjerregaard“, Peder Chr. Dahl Jensen, fylder den 10. Januar 60 Aar.

50 Aar

Baadmand ved R/St. „Thorsminde“, Einar Mikkelsen, fylder den 4. Januar 50 Aar.

Baadmand ved R/St. „Klintholm-Havn“, Ejnar Jul Jørgensen, fylder den 9. Januar 50 Aar.

Baadmand ved R/St. „Vesteragger“, Marius Peter Jensen, fylder den 16. Januar 50 Aar.

Afskedigelser

Betjeningsmand ved R/St. „Liløre“, Thomas Nielsen Noermark, er paa Grund af Alder afskediget fra Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af December 1956.

Th. Noermark, der er født den 13. Decbr. 1896, blev ansat som Baadmand ved „Liløre“ Redningsstation den 1. Okt. 1929 (Liløre var da en Baad- og Raketstation), han var Baadformand fra 1. Okt. 1945 til 1. Decbr. 1950, da Stationen blev omdannet til kun at være Raketstation.

Da der endnu er overtalligt Personale ved Stationen, er der ikke ansat en ny Mand.

Baadmand ved R/St. „Gl. Skagen“, Thomas Christian Thomsen, er paa Grund af Svagelighed blevet afskediget fra Udgangen af Decbr. 1956.

Th. Chr. Thomsen, der er født d. 3. Marts 1901, blev ansat ved Stationen den 1. Oktbr. 1929. Han har deltaget i Redningen af 27 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidigt ansat Fisker O. Norsk.

Baadmand Knud Aage Sørensen, v. R/St. „Kandestederne“, er efter eget Ønske p. G. a. Bortrejse afskediget fra Udgangen af December 1956.

Knud Aage Sørensen har været ansat som Baadmand ved R/St. i Kandestederne fra 1. Oktbr. 1950.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidigt ansat Fisker Carl Simonsen.

Hjælpefonden

Søndag den 2. Decbr. afholdtes Bestyrelsesmøde i Hjælpefonden. Mødet afholdtes i Esbjerg. Formanden havde indkaldt til Mødet p. G. af, at der i Aar var indkommen et usædvanligt stort Antal Ansøgninger i Forhold til sidste Aar.

Først blev Lovene gennemgaaet, og efter § 3 maa der uddeles 75 pCt. af Aarsrenten samt Halvdelen af det aarlige Medlemsbidrag, hvilket i Aar udgør ialt Kr. 1150. Nogle af Ansøgerne har ikke været Medlem af Hjælpefonden og kan af den Grund ikke komme i Betragtning. Og som sædvanlig var mange af Skemaerne mangelfuldt udfyldt, som jeg før har udtalt paa Generalforsamlingen.

Det er beklageligt, men det kan jo ikke undgaa, at nogle af vore gamle Kammerater vil føle sig skuffet i Aar, fordi de bliver forbigaaet. Vi saa jo helst, at der kunde blive en lille Julehjælp til jer alle, som søger, men da vi ikke har Midlerne dertil til Raadighed, har vi efter grundig Gennemgang af de indkomne Skemaer gjort alt for at gøre Fordelingen saa retfærdig som mulig blandt andet ved at lade nogle af dem udgaa som i en Arrække har modtaget Hjælp til Fordel for nye, trængende Ansøgere, som ikke før har nydt godt af Hjælpefondens Midler.

Esbjerg, den 2. Decbr. 1956.

P. Munk Pedersen, Niels Jensen, G. Hallgreen,
Nørre Vorupot. Bjerregaard. Esbjerg.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Har været med til at redde 166 skibbrudne ved Fjaltring

Fhv. Opsynsmand ved Tuskjær Redningsstation, Chr. P. Ruby, der fyldte 80, fortæller om Strandinger i gamle Dage

En af Vestkystens stoute Redningsmænd, fhv. Opsynsmand ved „Tuskjær“ Redningsstation, Chr. Pedersen Ruby, Fjaltring, fyldte Mandag den 26. November 80 Aar.

Chr. Ruby, der er født i „Nørmark“ i Fjaltring, som hans Far ejede, har været Baadmand ved „Tuskjær“ Redningsstation fra 1. Oktober 1906 til 1. Oktober 1933 og derefter Opsynsmand indtil 1. Oktober 1955, da han paa Grund af Alder tog sin Afsked efter 40 Aar i Redningsvæsenets Tjeneste. I de 40 Aar har han været med til at redde 166 Mennesker, der havde lidt Skibbrud ud for Kysten ved Fjaltring.

Landmand og Fisker

— I mine helt unge Aar, fortæller Chr. Pedersen Ruby, vaklede jeg noget imellem, hvorvidt jeg vilde være Fisker eller Landmand, idet jeg havde stor Lyst til begge Dele. Resultatet blev da ogsaa, at jeg blev baade Fisker og Landmand, maaske nok mest det sidste, idet jeg i 1905, da jeg blev gift, overtog min Svi-gerfadens Gaard, „Sdr. Sønderby“ i Fjaltring, en Ejendom paa 26 Tdr. Land.

Jeg havde Part i en Baad, og samtidig med at jeg passede Landbruget, brugte jeg om Vinteren Fiskeriet med denne Baad, som vi gik ud med fra aaben Strand. Det var navnlig Kul-ler, vi fiskede, og som vi derefter sendte til Fiskemarkedet i Hamborg.

— Hvorledes foregik Forsendelsen af Fisk den Gang?

— Fisken blev pakket i store Riskurve, saa snart vi kom ind paa Stranden med den, og derefter kørt med Hestevogn til Ramme Station, hvorfra den videre Transport skete med Jernbane til Hamborg. Fisken var ikke pakket med Is, men den maa alligevel have holdt sig godt nok under den lange Rejse, for vi fik altid en god Pris for den. Men naturligvis kunde det kun lade sig gøre i de koldeste Vintermaa-neder at sende Fisk paa denne Maade.

De Fisk, vi fangede om Foraaret, solgte vi til Omegnens Befolkning og som Regel altid for en lille Betaling. Nu er der jo helt andre Priser for Fisk paa det hjemlige Marked.

Oplevet en Snes Strandinger

— Har De oplevet mange Strandinger i de 40 Aar ved „Tuskjær“ Redningsbaad?

— I mine første 27 Aar som Baadmand var jeg med ved en Del Strandinger, men i de sid-

ste 13 Aar, da jeg var Opsynsmand, skete der ingen Strandinger ud for Fjaltring. Skibene er jo heldigvis blevet saa veludrustede efterhaanden med moderne Hjælpemidler, at de næsten altid vil kunde klare sig gennem Storm og Mørke.

Ialt har jeg været med til godt en Snes Strandinger i min Tid ved „Tuskjær“. Det første Aar, jeg var Baadmand, var jeg med til to større Strandinger, begge Dampskibe, den ene var en dansk Damper fra Helsingør, medens den anden, saa vidt jeg husker, var fra Hartlepool i England. Fra den danske Damper reddede vi Besætningen, 19 Mand, ved Hjælp af Raketapparatet og Redningsstol, idet Havet var i saa voldsomt Oprør, at vi ikke kunde lægge til ved Damperen med Redningsbaaden. Fra den engelske Damper reddede vi dens 13 Mands Besætning med Redningsbaaden.

Reddede 62 Mand fra en fransk Damper

— Den største Stranding. De har været med til?

— Det var den 5000 Tons store franske Damper „Edmond Gustave“ af Marseille, der strandede paa den yderste Revle ud for Fjaltring den 8. November 1912. Den kom fra en nordafrikansk Havn og skulde til en østjydsk By med Gødning, som laa løst i Lasten.

Det blæste ikke særligt stærkt den Dag, kan jeg huske, men det var Taage og Regntykning og Havet stod højt, ligesom der maa have gaaet en stærk Strøm, som bragte det store Skib ud af Kurs, saa det kom for tæt ind paa Kysten, hvor det grundstødte paa Revlen.

Vi tog straks ud til Damperen med Redningsbaaden, men Kaptajnen afslog at modtage Hjælp, idet han ikke mente, der bestod nogen Fare, hverken for Skib eller Besætning. Den følgende Dag begyndte det imidlertid at blæse kraftigt op, og Redningsbaaden gik derfor igen ud til den grundstødte Damper og fik denne Gang 14 Mand af Besætningen med i Land. Senere blev Resten af Damperens Mandskab, ialt 62 Mand, bjerget i Land af Redningsbaaden, hvis sidste to ture ud til Damperen var meget haarde, da Havet blev mere og mere oprørt. Paa den sidste Tur knækkede vi saaledes seks Aarer.

— Hvad blev der af det store Dampskib?

— Det blev nogle Dage senere bjerget af Switzer, efter at det meste af Lasten var kastet over Bord. En Dykkerundersøgelse gav til Resultat, at Skibet ingen Skade havde taget, saa det straks kunde sejle videre.

Den 13. Oktober strandede et hollandsk Sejl-skib paa ca. 200 Tons, „Anny“ af Terneuzen, ud for Fjaltring. Dette Skib var paa Rejse fra Sverige til England med Props, da det ud for den jydsk Vestkyst mødte meget haardt Vejr

TIDSSKRIFT FOR REDNINGSVÆSEN

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Redigeret af
Jørgen Pedersen, Ydby

1956

23. Aargang

1956
GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI
L E M V I G

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forside-Illustrationer		Nr.	Fødselsdage:
Skagens Gren	1	1	Mads Jensen, Chr. P. Østergaard, Albert Jeppesen, Niels Svendsen Iversen, Hjalmar A. N. Nielsen, Søren S. Mose, Niels K. Kristensen, Holger Lund Bendtsen. H. K. V. Vesteraa Jensen
Esbjerg-Kutteren „Helen May”	2	2	
Kaptajn C. E. Skounby	3	3	
Den svenske Kutter „Vendula”s Stranding	4	4	
Esbjerg Havn ved Aftenlys	5	5	
Motorredningsbaaden „Hvide Sande”	6	6	
Forsøgskutteren „Sujumut” i Lemvig Havn	7	7	
„Dannebrog” af Klitmøller	8	8	
Motorredningsbaaden „Thyborøn”	9	9	
Sønderho Redningsbaad	10	10	
Redningsvæsenets Kontor i København	11	11	
Skagen Havns Redningsbaad i Aktion	12	12	
Mands Minde			
Fødselsdage: Poul Thøgersen, Julius P. Jacobsen, Alfred M. Sørensen, Søren Madsen, Magnus Thøgersen, Chr. Christensen Førby, Jens E. Henriksen		1	
Dødsfald: Peder Chr. Pedersen		2	
Fødselsdage: Niels Jerne Outzen, Laur. Thorsen, Jens M. Jensen, Frederik L. Simonsen, Cilius Jensen, Hans P. Henriksen		2	
Belønning: Mandskabet ved Redningsstationen „Klintholm-Havn”		2	
Fødselsdage: Th. Fr. Poulsen, Jens K. Baltesen, Magnus K. A. Hviid, N. M. C. Johansen, N. J. Poulsen, G. Em. N. Larsen, Johan Th. Larsen		3	
Jubilæum: Charles Peter Larsen		3	
Dødsfald: M. Chr. Jensen, Hans P. Møller, Jens L. Pedersen Sand, Poul Thomsen Bro		4	
Fødselsdage: N. Thygesen, K. K. Jensen, K. M. Lauritsen, H. K. Bengtsen, Jens P. Sørensen		4	
Fødselsdage: Niels Thygesen, P. Chr. Knudsen, Kristian Bank, Kristian Jensen, Axel H. Thomsen		5	
Udnævnelse: F. V. Eilschou-Holm		5	
Afskedigelser og Ansættelser: Peder Eriksen, Jens Kirk Nygaard, Johannes Just, Leo Madsen		5	
Dødsfald: Hans P. Henningsen, Andreas M. West		6	
Jubilæum: Thomas Jensen		6	
Sølvbryllup: Wenzel O. Rasmussen		6	
Dødsfald: N. C. Jensen, Mathæus Stærn Sørensen		7	
Fødselsdage: Herman Pedersen, Jens Martin Rasmussen		7	
Dødsfald: Cresten Trab Jensen		8	
Fødselsdage: Carl Chr. Brun, Kristen Jensen, Thomas O. Nees, Hans Chr. Pedersen, Mads Klitten, Jens A. Christiansen, Ole Nielsen Krogh, Mads Chr. Olsen, Jens Hyllemose, Oluf Broe Madsen, Iver A. Torbensen, Kristian Haahr, Anton A. Nielsen, Jørgen Pedersen		8	
Dødsfald: Peter V. Rasmussen, Marinus Jensen Knak, Thomas O. Nees		9	
Jubilæum: Gustav Stephensen, Niels Jensen		9	
Fødselsdage: Hans J. Thuesen, Carl Bleem, Theodor Hansen, Alex Tranberg, Th. Chr. Thomsen, L. Chr. Larsen, Alfred M. Nielsen, Johannes Just		9	
Afskedigelse og Ansættelse: Niels Chr. Rasmussen, Hedeman Th. Christensen, Iver A. Iversen, Karl Bech-Larsen		9	
Guldbryllup: Jens Kristian Baltesen		9	
Fødselsdage: Svend L. Svendsen, Knud Chr. Stage, Fr. Henneberg, L. Chr. Hansen, Niels Chr. Lilleøre, Lars Bæch, S. P. Baun, P. P. Sand, J. M. Gravesen, Jens Sørensen		10	
Jubilæum: Frederik Mortensen, Chr. P. S. Sørensen, Karl M. Poulsen, Niels Jensen, M. Jensen Ruby, Kaj Th. Pedersen, Aksel Jensen		10	
Dødsfald: Laurits Chr. Holm, Fr. Henneberg, Andreas Nielsen, Thomas Nielsen		11	
Fødselsdage: Søren Chr. M. Christensen, Jacob Mogensen, Chr. Lilleøre, Chr. Pedersen Ruby, Jens Chr. Jensen, L. Froholt Pedersen, Svend C. Møller, Chr. P. M. Pedersen, Verner R. Diers		11	
Guldbryllup: Jens Vang Jensen		11	
Dødsfald: Jakob Mogensen		12	
Fødselsdage: Rasmus Nielsen, J. Chr. Jensen, Chr. Hausgaard Hede, Th. N. Noermark, Kr. J. Andersen, Jens Røge		12	
Jubilæum: Magnus Thøgersen		12	

Blandede Emner

Taagesejlads med Teknikkens Øje	1	Kan Orlogsværftet lære noget af vore Vestkyst-Baadbyggere	8
To Brødre druknet ved Grenen	1	36 frygtelige Timer paa det oprørte Vesterhav	8
Rømø — Hjemstavn og Verdenssport	1	Risikoen ved at være Fisker er stor	8
„Signe Born” fik Motorstop	1	Et Monument mellem Havet og Ørkenen	8
Indholdsfortegnelse	1	Thyborøn-Projektet bør gennemføres	8
Gammel Agger-Redningsmand fylder 90	1	Vestjysk Fiskeriforenings Generalforsamling	8
En 85 Aarsdag for en Stranding ved Løkken	1	Den sidste Sejlads paa Kattegat	8
Radartaarne i Havet	1	Redningsvæsenet hjemme og ude	8
Skibsforlis ved Stevns	1	Verdens ældste Skipper paa Grund	8
Esbjerg-Skipper dræbt, da Kutter væltede rundt Gavebøsserne	2	Goddag Far — velkommen hjem	9
En 80 Aarsdag for en Stranding ved Skagen	2	Mens Dagen svandt	9
Redningsbaade til Ombygning	2	En af de gamle Havgaarde	9
En Betingelse for dygtigt udført Redningsarbejde	2	Motor-Redningsbaaden „Hvide Sande”	9
36 Timer i Redningsbaad i Kulde og Snestorm	2	Motor-Redningsbaaden „Thyborøn”	9
Hvem skulde gaa og fortælle Magdalene det?	2	Heldigvis var der mere Krudt	9
Stort Skibsbyggeri paa danske Værfter	2	Skibssammenstødet	9
Skoleskibet „Danmark” Forskole	2	Der gik et Aar	9
Da 147 tyske Kadetter blev reddet af Fiskerne fra Agger	3	Saa gik September	10
Paa Falderebet	3	Hvide Sande gennem 25 Aar	10
Den skindøde Pige skulde kastes i Havet	3	Skiftedagen 1. Oktober 1956	10
Med Ryggen mod Muren	3	7 Esbjerg-Børn reddet	10
2800 svenske Kroner drev i Land i Redningsjollen	3	Legater	10
Seks i Land i Redningsstol	4	20.600 Kr. til en Motor til „Hjælperen”s Redningsbaad	10
Den norske Fregat i Tornby Kirke	4	Forliset ved Nordnorge krævede 32 Søfolks Liv	10
En 75 Aars Dag. S/S „Mizpah”s Stranding	4	Modernisering af Redningsvæsenet	10
Den forvorne Dag	4	A. P. Møller har 62 Skibe	10
25 Aars Jubilæum	4	Sikkerhed til Søs	10
Overstyrmand K. T. Blokhøj	4	Redningsstationen „Thyborøn” er tilfreds	10
Blæsten	4	Flytningen af Redningsvæsenets Kontor	11
Morsom Historie om en Flaskepost	4	En Redningsmand fylder 80	11
De store Sejlkuttere	5	Supplement til Skiftedagen	11
Aarsregnskab	5	To Dronninger og seks Redningsmænds Enker	11
Begivenhedsrige Dage ved Hirtshals	5	Paa Vagt i 45.000 Timer	11
Svensk Redningsvæsen, Aarsberetning	5	Nordisk Møde	11
Rederiet J. Lauritzen udvider	5	Dramatisk Forlis i Nordsøen	11
Motorredningsbaaden „Hvide Sande”	6	Bedre Redningsbaad til Nr. Vorupør	11
Bør der udskrives en Konkurrence	6	En stor Glæde	12
Af gamle Kaptajnsbreve	6	Da Præsten strandede paa Dimond-Øen	12
„Dana Rescuer” klar til Jordomsejling	6	Fælles Redning	12
Ranbemærkninger	6	Legat	12
Mellem muntre Fiskere	6	Tænd Julelys	12
Motorredningsbaad om et Par Aar	6	Mirakelkuren mod Læsø-Drengens Søsye	12
En Udmærkelse	6	En hjertelig Hyldest til Redningsmandskabet „Hjælperen”	12
International Fiskerimesse	6	En Sølvpokal til Vejrpofeten	12
Sømandshjemmet i Østerby paa Læsø	6	Et 50 Aars Strandingsminde	12
Forsvarsminister Poul Hansen besøger Nr. Vorupør	7	En Redningsmands Minde	12
Jyllandsslaget	7	Refleksmateriale som Hjælpemiddel	12
Vi fisker ved Anholt	7	Ogsaa en Julestranding	12
Den gamle Butik	7	Redningsbaaden, der puster sig selv op	12
		Den store Stranding	12

og ankrede op udenfor Fjaltring. Ankeret kunde imidlertid ikke holde Skibet, der drev ind paa Revlen, hvor det fik flere Braadsøer over sig, saa den hollandske Kaptajn, Jan Kuipers, en ung Mand paa 23 Aar, gav Ordre til at kappe Ankerkæden. 5 Minutter efter stod Skibet inde paa Stranden, hvor Besætningen, 5 Mand, blev reddet i Land ved Hjælp af Redningsstol.

De reddede blev indkvarteret flere Steder i Fjaltring, Kaptajn Kuipers saaledes hos Strandfoged Ole Jespersen. Kaptajn Kuipers bor i Fjaltring endnu, idet han blev gift med en Datter af Strandfogden.

Stadig store Værdier gemt i Vragene

— Hvad fik en Redningsmand i Løn, da De blev ansat?

— I de første mange Aar fik vi 9 Kr. om Maaneden, hvad vi forresten den Gang syntes var en ret god Betaling. Da jeg senere blev Opsynsmand steg Lønnen til 15 Kr. om Maaneden og forhøjedes derefter nogle Gange indtil jeg ved min Afgang i 1945 havde godt 50 Kr. om Maaneden i Løn som Opsynsmand.

— De har ogsaa været Dykker, fortælles der?

— Naa, ja, det var en Tid under den første Verdenskrig, da jeg var med til at bjerge Metal fra Vrag ud for Kysten ved Fjaltring. Det viste sig, at jeg udmærket godt kunde taale at arbejde som Dykker, og da der var gode Penge at tjene ved at bjerge Metal fra Vragene, arbejdede jeg ved det nogen Tid. Der ligger stadig store Værdier gemt i Vragene ud for den jyske Vestkyst, men det er et baade besværligt og farligt Arbejde at faa dem bjerget.

En af Landets ældste Redningsstationer

— Der har været Tale om, at „Tuskjær“ skal nedlægges som Redningsbaad-Station. Hvad mener De om det?

— Der regnes jo med, at de kraftige Motorredningsbaade fra Thorsminde og Thyborøn vil kunde klare de Opgaver ogsaa, som eventuelt kan komme til at foreligge for „Tuskjær“ Redningsstation. Det er muligt, at de ogsaa kan det, men endnu er der da ikke sket nogen Ændring med „Tuskjær“, hvis Redningsbaad og Mandskab stadig holder Kvartalsøvelser. „Tuskjær“ er vist ogsaa en af Landets ældste Redningsstationer, idet den blev oprettet allerede i 1847. I den Tid har Redningsstationen haft 4 Redningsbaade, hvoraf den sidste, den vi har nu, blev anskaffet i 1915.

Huset maatte vige for det nye Havnige

I 1942 overdrog Chr. Pedersen Ruby „Sdr. Sønderby“ til sin Søn, P. Pedersen Ruby, der nu er Opsynsmand ved „Tuskjær“. Han byg-

gede derefter et Hus tæt ved Mærsk Kro, hvor han og hans Hustru boede indtil 1952, da de maatte afstaa Huset til V.B.V., fordi det laa i Vejen for det nye Havnige, der skulde opføres i Fjaltring.

Chr. Pedersen Ruby købte igen Huset af V.B.V. til Nedbrydning, hvorefter han byggede det op igen i den sydlige Del af Fjaltring By ved Vejen til Thorsminde, hvor han og hans Hustru nu har et hyggeligt Hjem.

Jeg haaber, siger Chr. Pedersen Ruby, at V.B.V. snart maa faa Øjnene op for, at vi her i Fjaltring ikke blot har Brug for et Havnige, men i mindst lige saa høj Grad for Bygning af Høfder ud for Kysten, hvor der hvert Aar maa ofres god Agerjord til Havet, fordi der ingen Beskyttelse er mod Havets Angreb ud for Fjaltring. K—p.

En gammel Stenbjerg-Redningsmand fremdrager Minder

Han er den sidste af det Mandskab, der ansattes ved Redningsstationens Oprettelse i 1893

Det er en Decembersøndag ind under Jul, en af de Dage, der bestaar af to mørke Enders med et lille blegt Solstref midt paa Dagen. En efter Aarstiden mild Sydvestenvind stryger ind over Havbakkerne, der som en Bjergkæde danner en Slags Forpost rundt om Fiskerbyen Stenbjerg.

En saadan Dag kan man trave sig glad i Klittens graa Øde og suge den dejlige, monotome Salme. Havet synger, ind i sit Sind. Derefter gør det godt at søge i Hus hos en gammel Fisker med Fred i Sindet, Varme i Kakkelovnen og en Hukommelse, der — trods de 88 Aar — er lige saa klar som de Ruder, hvor igennem vi ser det svindende Dagslys over Klitlandskabet. Det er den gamle Vestkystfisker og Redningsmand Chresten Ravnsmed, vi faar en lille Snak med. Den 23. Decbr. fylder han 88 Aar, og han er den sidste af 11 Redningskammerater, der er tilbage.

De andre — ja, de ligger for Anker derovre paa den lille, vindblæste Kirkegaard. Kun Kren Ravnsmed er tilbage af det første Baadhold ved Stenbjerg Redningsstation, der oprettedes i 1893.

Sammen naede de at redde 139 Menneskeliv — en stor Indsats at faa Lov til at øve i Menneskehedens Tjeneste.

Da Redningsbaaden kæntrede

— Kun et Aarstid efter, at vi havde faaet Baaden hertil, kæntrede den, fortæller den gamle Redningsmand. Det var paa en Øvelsestur i godt Vejr med nogen Luft paa Land og lidt Sø over Revlen. Vi kunde saamænd lige saa let være blevet der allesammen.

Den vendte rundt — Baaden — som jeg kan vende min Haand, og alle 12 Mand laa vi under den, nogle af os var en Del medtagne, men alle bjergede vi Livet.

Paa en Maade, siger Kren Ravnsmed, var Uheldet vor egen Skyld, fordi vi var saa uforsigtige, at vi undlod at lægge Slæbet ud.

Efter denne Hændelse fik vi Besøg af daværende Redningsbestyrer, Konsul Andersen, Lemvig. Han talte os jo strengt til, og jeg kan huske, at han pludselig vendte sig om imod os Redningsfolk og spurgte: „Men nu er der vel ingen af jer, der er blevet bange?“ Vi svarede alle Nej!

Da Besætningen paa 18 Mand reddedes fra den tyske Dampør »Maria«

— Det var i Marts Maaned — fortæller Kren Ravnsmed — en svær Hav var det, og det blev vel nok en af de værste Ture, vi har haft. — Skibet stod paa yderste Revle mellem Stenbjerg og Lyngby, og vi kom trods den svære Sø op i Læ af Skibet. Jeg husker, at vi havde en „Tur“ med de 18 Mand, der kom slæbende med store Kasser, som hver især havde deres Ejendele i, men der var ingen Naade. De fik Ordre om at lade alt blive tilbage, men de maatte tage alt det Tøj paa, de vilde.

Det værste var, at vi vægrede os ved at tage alle de 18 Mand ombord, det var for mange, men paa den anden Side voksede Havet, saa det kunde maaske blive vanskeligt at faa Redningsbaaden flot anden Gang. Vi blev enige om at tage hele Besætningen ind og fik dem placeret i Baaden bedst muligt.

Jeg husker, der var en 15aars Dreng, der var saa bange. Han blev anbragt mellem mine Knæ, men han klagede sig over, at Maskinmesteren klemte ham, og jeg opdagede saa, at Manden for ikke at blive vaad sad paa Drenge. Jeg spændte saa mine Støvler mod hans Ben, og han maatte derefter nøjes med den ikke altfor blide Stilling, han da fik, indtil vi tog Stranden og landede heldigt med den store Last.

Eneste Redningsmand ombord

Kren Ravnsmed beretter videre om en anden Oplevelse. Det hændte en Dag, at alle Redningsmændene var paa Havet paa nær mig, at baade Hav og Storm kom saa hurtigt, at Baaden skulde i Havet, der var ingen Vej udenom.

Der var svær Sø paa Revlen og ligeledes paa Land, men vi fik da fundet et Sted nord for Landingspladsen, hvor Havet var bedst. Men der skulde jo Folk til. Nogle meldte sig frivilligt og andre spurgte jeg. Jeg kan huske, at mine to Brødre ikke vilde med og raadede mig til at lade være, da de syntes, at Havet var for svært til en Tur med lutter uprøvede Folk. Det blev jeg nu ked af, føjer den gamle Redningsmand stille til. Naa, vi kom ud, og

helt uden Vand skete det ikke. Jeg husker, der laa et Lag Grus paa Tiljen, der var slynget over os med Staksørnes Kraft. Vi blev derude i otte Timer, og det var for mange af Deltaerne en haard Tur, da vi jo hele Tiden sad i Baaden med Vand indover.

Da »Sejerskransen« rundede »Tyren« udenfor Thyborøn

Jo, vist var det et haardt Liv fremfor nutildags at fiske fra aaben Kyst i gamle Dage, hvor alting jo var uendeligt primitivt. Dengang nøjedes man med at „hvæl“ en Rygkurv „po æ Straaen“ og anbringe en Flagermuslygte paa den — det var det eneste „Fyr“, der var for Haanden til at lede de aabne Baade ind.

Nej, naar man i Dag ved vor Landingsplads ser det elektriske Lys, Ophalingsspillet og de store, kraftige Motorbaade, ja, saa forstaar man, hvad der er sket af Fremskridt.

Husker du nogle af de værste Ture? spørger vi Kren Ravnsmed, der sidder fordybet i alt det, der engang helt optog ham.

— Om jeg husker, svarer han ligesom overbærende. Ja, jeg ser de fleste Situationer fra dengang lyslevende for mig. Jeg husker engang, vi med en Dæksbaad „Sejerskransen“ var ude paa „Jyske Rev“. Vi havde faaet Krogene i Havet, da Vinden kom, og der maatte tænkes paa at faa dem ind igen. Som Tiden gik, blev Vinden stivere, og Havet voksede. Det kom dertil, at vi gav en „Nusk“ i Linen, naar de store Skader og Torsk, og dem var der nok af, kom ind til Baaden for at blive dem kvit — og til sidst, da det blæste en Storm, og Havet var saa svært, at Baaden truede med at trække tilbage i Søen, saa sagde de ellers svære Karle ved Aarerne: „Vi kan ikke længere“.

Jeg husker, at vi gik fra en Del Kroge den Dag. Men, føjer Kren Ravnsmed til, vi skulde saa se at finde hjem, og Baaden fik de Sejl, den kunde bære. For Kælling-Storsejl gik det saa indover, og jeg syntes, at vi sejlede en Verden, uden at vi ret vidste vor Position. Saa pludselig saa vi et Lys for Stævnen. Vi diskuterede frem og tilbage, medens Jens Krog havde „Skødet“, og jeg sad ved Roret, og vi gjorde hver sit til, at Havet ikke skulde „bordfylde“ Baaden under det stærke Sejlpres. Da opdagede vi, at det var „Tyren“ paa Thyborøn Rev, vi var i Nærheden af.

Da Jens Krog skulde afløse ved Roret

Herfra og langs Kysten til Stenbjerg Landing var der 4—5 Mil, og i det Hav og Vejr var det ingen skøn Rejse. — Vi skulde stadig passe paa at holde os klar af Revlen, og der var mange Slag at slaa, før vi kom saa langt. Jeg husker, siger den gamle Fisker Ravnsmed, med et muntert Smil i det rynkede Ansigt, at jeg, der havde siddet ved Roret i mange Ti-

mer, lidt efter, at vi havde lagt Baadens Kurs, enten skulde af med Vandet eller lade det gaa i Bukserne, og jeg raabte da til Jens Krog om at tage min Plads ved Roret. Lidt efter krængede „Sejerskransen“ under en Overhaling paa en faretruende Maade, og før jeg var halvt færdig med det, jeg var ved, greb jeg Rorpinden. Det „andet“ maatte vente. Ved det sidste „Slag“ ind imod Kysten fik vi Landkending ved „æ Digend“, og ogsaa denne Gang naaede vi hjem.

Smaa Fiskepriser og økonomiske Afhængighedsforhold

Vi skulde i de Dage have en Baad fuld af Fisk for at have en Tikrone i vor Part. 3—4 Øre for Pundet af den bedste Fisk, 50 Øre for Pundet af Hellefisk, og 65 Øre for en Hummer. Med de Priser er det givet, at vi Fiskere var fattige og helt afhængige af dem, der i de Tider aftog vore Fangster. Vi havde som nævnt „Sejerskransen“, en 6 Mands Dæksbaad, som vi skyldte Fiskemodtageren 300 Kr. paa. En Dag kom vi ind med 12 Hellefisk, som vi blev budt 50 Øre pr. Pund for. Senere fik vi Nys om, at andre Baadelag havde opnaaet 1 Kr. for deres. Dette gav Stødet til, at vi blev Selvejere af vor Baad. Jeg husker, at vi gik sammen en Aften hos Jens Krogs Far og talte om det. Jens havde nogle Penge i Banken, og jeg havde ogsaa nogle, og saa husker jeg, at Jens Mor, Kjesten, der den Aften sad i Vævet som sædvanlig, sagde: „Mangler I en Skilling i sidste Ende, saa har jeg ogsaa nogle“. Og paa den Maade kom vi til det Resultat, at vi kunde lægge 300 Kr. paa Bordet — og derved blive Ejere af vor Baad, og vi var meget lykkelige, husker jeg, da vi vendte hjem fra Thisted efter den Bedrift.

Den gamle Fisker bor nu hos sine to Søner og en Svigerdatter i et dejligt Hjem overfor Kirken. Hans Hustru døde for nogle Aar siden, og Mindet om hende og de gamle Kammerater værnes der om. Vi forstaar det, da den gamle Fisker viser os sine Billeder fra dendang.

Ja, siger han, nu er der Minderne tilbage, og hver Morgen, naar jeg vaagner, saa ser jeg paa mine Portrætter, der hænger paa min Væg, og mindes hende og alle dem, jeg stred sammen med i lyse som i tunge og trælse Dage.

Maagen.

Da Esbjergdreng vendte hjem

som Styrmand paa »Mormacport«

Den 34-aarige Søren Peter Brinch stod sin Hjemstavnsnavn ind for første Gang i 16 Aar

Da „Mormacport“ i Regntykningen sent forleden stod Havnen ind, lod en af Officererne paa Broen Tankerne gaa tilbage til Dreng-

HIRTSHALS

Hans Svendsens
SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer
Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank
Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samue

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstitution

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Morsø
Støbegods

aarene, og mens Esbjergs Konturer dukkede frem af Regndisen, mindedes han de mange sorgløse Timers Leg i Havnen med Bakskuld-fiskeri i Kammeraternes Lag.

Officeren var den store Motormac-Baads 2. Styrmand, den 34-aarige Søren Peter Brinch, der for første Gang i 16 Aar stod sin Hjemstavnshavn ind. Han rejste fra Esbjerg som 17-aarig i Oktober 1939 for at gaa ombord i „Anna Mærsk“, der laa i New York, og har siden fundet sin Fremtid paa den anden Side „Dammen“.

En gammel Sømandsslægt med stolte Traditioner

Søren Peter Brinch er ud af en gammel Sømandsslægt med stolte Traditioner. Paa Væggen hos hans Mor, Strandbygade 46 A, kan han i Billeder følge sin Slægt helt tilbage til sin Tipoldefar, Peter Hansen Brinch, der sejlede som Kaper i Napoleonskrigen 1810. Hans Oldefar Bedstefar og Far var ogsaa Skibsførere, og de to sidstnævnte hed ogsaa Søren Peter Brinch. Hans Far blev torpederet i Paasken 1940, da han sejlede som Fører af DFDS's Eksporthaand „Charkow“.

Jeg blev født i København, fortæller Styrmand Brinch i en Samtale med „Vestkysten“, men jeg var ikke et Aar gammel, da min Far blev flyttet over fra DFDS' Amerikarute til Englandsruterne, og vi flyttede til Esbjerg. Det var i 1922.

Lige siden jeg kunde kravle, har jeg været ved Vandet, saa da jeg fik Valget mellem en Cykel eller en Baad i Konfirmationsgave, er det ikke vanskeligt at gætte, hvad jeg valgte, vel?

Gift med en Pige fra Skagen

Jeg kom ud at sejle med Skoleskibene „Georg Stage“ og „Danmark“, og som 17-aarig rejste jeg af til Amerika, hvorfra jeg sejlede med „Anna Mærsk“, indtil Danmark blev besat. Siden kom jeg over i andre skandinaviske Baade og Panamabaade jeg sejlede med, indtil jeg blev indkaldt til den amerikanske Hær i 1942. Her tilbragte jeg næsten 3 Aar og deltog bl. a. i Invasionen i Normandiet.

I 1943 blev jeg gift med en dansk Pige fra Skagen, hvis Forældre var emigreret i Begyndelsen af 20'erne. Hun selv er født i Skagen. Efter Krigen arbejdede jeg nogle Aar i Land, bl. a. som Automekaniker, men det kunde jeg ikke finde mig i, saa jeg stak til Søs igen i 1951 i Moore McCormack, hvor jeg har sejlet siden.

Det er et af de større amerikanske Rederier. Det raader over ca. 30 Fragtskibe og 2 Passager-Skibe og har et stort Nybygningsprogram. Det er Meningen, at hele den gamle Fragtskibsflaade skal udskiftes i Løbet af 4-5 Aar, og man har endvidere lagt Kølen til to nye Passagerbaade, hvoraf det første formentlig i 1958 kommer paa Jomfrurejse til København.

bendix.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD

Selv. Guld. Øvre. Opsik.
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

TH. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning

TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

TH. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

TH. 777

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybørn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen TH. 335 - Auktionskontoret TH. 613 - Privat 804

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVERKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thybørn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geisenæs - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1809

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergahip«

Magasin
Skagen
HARALD PEDERSEN
TELEFON 27
POSTGIRO 44039

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 343

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 538

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET!

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 684 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

TH. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæveri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

A/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 · Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1888
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 8-12,
13-18, Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK
J. Holmstrup
Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71, 45 og 608y

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filial Hirtshals - Hirtshals Vaadbinderi
Tlf. 108

C. K. HANSEN
Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 · KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn · Tlf. 61
Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**
★
Thyborøn · Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Lemvig Centralbibliotek
Læsesalon

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 2

1. Februar 1957

24. Aarg.

»Taglioni« Stranding ved Skagen

tegnet af Baadmand Albert Fedder Henriksen, Skagen

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB A/S

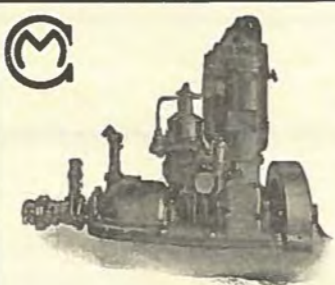
Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Motorer
i Størrelserne
25-330 HK

Grenaa Motorfabrik

Telf. 666

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen

- statsaut. -

Telefon 34 Privat 54

LEDIG

Marketeriet
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

LEDIG

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 - Postgiro 851.00
Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyborøn Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.
Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/S

Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 2

1. Februar 1957

24. Aarg.

Saa gik Januar -

Mon ikke de allerfleste af os er helt godt tilfredse med den Maade, som Vinteren har artet sig paa indtil Dato.

Hvis vi bare lader Tankerne gaa et Aar tilbage, saa staar Isvinteren klar i ens Erindring.

Og naar nu der kan blive Tale om Ødevejrperioder, og her tænker vi særlig paa Fiskeriet — ja, saa vil vi vist hellere have det som i Aar med Paalandssø og en blid Sydvestenstorm med Varmegrader, der ligger paa 4-6 St., end ufremkommelige Snedriver og Isbinding af Farvande omkring vore Kyster.

Nu er det jo saa heldigt, kan man sige, at vi intet Valg har med H. t. Vejr og Vind, som man gør klogt i at tage med godt Humør i den Rækkefølge, det kommer — og saa iøvrigt konstatere, at en grøn Vinter altid bety-

der en blæsende Vinter — og her er det underforstaaet, at Vindretningen er S.S.V.

Indtil nu har vore Strandvagter haft en urolig Tid med besværlige Ture, der ikke saa nær hver Nat har kunnet tilbagelægges paa Forstranden, fordi Havet meget ofte er gaaet haardt imod Klitterne.

Desværre har der i Maanedens Løb været beklagelige Forlis af Menneskeliv, idet som bekendt flere Fiskekuttere, saaledes 2 fra Bornholm, er gaaet ned i Stormen.

Rent redningsmæssigt set maa det hilses med stor Tilfredshed, at der fra Fiskeriministeriet nu er stillet et Redningsskib til Raadighed i Farvandene omkring Bornholm, idet Fiskeriforsøgsskibet „Jens Væver“ er taget ud af sin oprindelige Opgave og indsat som Rednings-

»Jens Væver«

skib saavel for Lakseflaaden i Østersøen som for Farvandene omkring Bornholm.

Dette er sket efter et indtrængende Krav fra Fiskeriets Organisationer, og det tjener Fiskeriministeriet til Ære, at man saa prompte har efterkommet Ønsket.

Hvis Ordningen med „Jens Væver“ som Rednings-skib i Østersøen vil faa permanent Karakter, vil der sikkert blive fremsat Ønske og skabt Udveje for et nyt Skib til Havunder-søelser.

Paa Grund af Vanskeligheder med Besejlingen af Neksø Havn, eller snarere med at komme ud af Havnen i et Tilfælde forleden for „Jens Væver“s Vedkommende, kan der maaske blive Tale om Stationering i Rønne Havn.

Hvor Skibet nu end faar sin fremtidige Base, saa maa det haabes, at den maa være i Stand til fremtidig — som vore to andre Vestkyst-Rednings-skibe — at afbøde de Ulykker og Forlis, som forekommer under Arbejdet og Sejls-ladsen i vore Farvande.

Maagen.

En tragisk Stranding ved Skagen

I Sejlskibenes Storhedstid var der ikke langt mellem et Strandingstilfælde. Naar det indtraf med sydvestlige Vinde med Taage, kunde Skibe komme vestfra, let af Medbøren og med landgaaende Strøm, forregne sig og blive hængende paa Revlerne.

Saaledes passerede det, at der paa Strækningen fra Spirbakken til Grenen — ca. 2 Mil — paa een Gang stod 27 Strandinger. Saa tæt hinanden kunde de staa, at de kunde tale sammen. I et Tilfælde vilde en engelsk Styrmand springe over paa et ved Siden af staaende Skib men forfejlede Springet og blev klemt mellem Skibenes Sider og drev livløs ind paa Stranden.

Men det var ikke altid i Magsvejr og paa Læsiden af Landet, der skete Strandinger.

Den 9. Oktober 1870 kom Barkskibet „Taglioni“ af Hamborg op fra Sundet paa Vej vestover med en Ladning pommerske Bjælker. En Vestenstorm var gaaet om i Nordvest med Haglbyger og gjorde Havet mere levende paa Grenen. Det usigtbare Vejr og Strømsætning forarsagede, at Beregningerne ikke slog til, og Skibet tog Grunden paa Sydøstnakken af Ska-gens Rev ca. 900 Favne fra Land. Det var under disse Vindforhold det værste Sted, det kunde strande, og bedre blev det jo ikke, at det lagde sig til Hvile oven i Bundstedet af

den danske Orlogsfregat „Porten“, som den 6. Dec. 1814 under lignende Vejrforhold strandede og blev Vrag. Men medens Fregattens store Besætning blev reddet, skulde det ikke gaa slet saa glat for „Taglioni“s 10 Mand store Besætning.

Det grundstødte Skib blev anmeldt Kl. 5,30 Morgen, og Redningsbaaden blev straks bragt til Stranden, og skønt svære Brændinger og Braadsøer, hvorved Baaden flere Gange fyldtes, kom den efter megen Anstrengelse ud til 40 Favne fra Skibet. Uden at det lykkedes at redde nogen af de skibbrudne, maatte Baaden søge Land. Man gjorde nu straks igen 2 nye Forsøg, men nu kunde man ikke komme Skibet nærmere end 60 Favne paa Grund af drivende Bjælker og Vragstumper fra Skibet. Man ankrede Baaden op for om muligt, Skibet vilde drive mere mod sydvest eller sønderbrydes, saa man kunde optage Besætningen. Efter at Baaden havde ligget i en Time, søgte man til Land, men nu viste det sig, at Skibet skiltes ad, hvorfor Baaden straks gik ud fjerde Gang. Det lykkedes nu paa de drivende Vragstykker at op-fiske 3 Mand, af hvilket de to var saa medtaget, at man straks maatte søge Land. Under et femte Forsøg med Redningsbaaden lykkedes det under en vanskelig Manøvre mellem Plan-ker og Vragstykker at redde endnu 1 Mand, og 2 Mand, som havde klamret sig til Skibets Storbuaad, da denne gik i Drift, drev i Land med denne. Efter at Mandskabet havde været i uafbrudt anstrengende Virksomhed hele Dagen og var ude af Stand til at gøre flere Forsøg søgte man til Land.

Fra Fyret havde man imidlertid bemærket, at der endnu befandt sig 3 Mand paa Vraget, og nu blev Højens Redningsbaad, som paa dette Tidspunkt var kommet tilstede, sendt ud for om muligt at redde disse, men det lykkedes ikke. Men Havet fuldførte sit Værk — det stolte Skib blev slaet til Vrag, og ikke engang Navnet „Taglioni“ fæstnede sig i Folks Erindring, men Episoden gik under det dagligdags Navn „Plaankmar“.

Chr. Thagaard.

„Tidsskrift for Redningsvæsen“

Ansv. Redaktør Jørg. Pedersen, Ydby St., Telf. Ydby 70.

Ekspedition:

Forretningsfører Gadgaard Nielsen, Lemvig, Telf. Lemvig 15.

Hovedbestyrelse:

Fmd. Gustav Hallgreen, Rolfs-gade 139, Esbjerg, Telf. Esbjerg 375. — Kasserer Peder Munk Pedersen, Nørre Vorupør, Tlf. Nørre Vorupør 4 — N. C. Jensen, Bjerregaard — Kr. Styrbeck, Thorup Strand, Telf. Thorup Strand 3. — Wenzel Rasmussen, Havnevej 223, Grenaa, Telf. 337. — Peder Eriksen, Harboøre, Telf. Harboøre 53. — C. Chr. Jensen, Ols-gade 12, Rønne. Tlf. 1759.

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Betjeningsmand Carl Blem, Svanneke, afgik ved Døden den 27. December f. A. Carl Blem, der var født den 25. Sept. 1871, havde været ansat som Betjeningsmand fra 1. November 1911 til den 1. Okt. 1929, da han afskedigedes p. G. af Svagelighed. Han havde deltaget i Redningen af 48 skibbrudne.

Fhv. Baadmand Peter Hansen Larsen, Anholt, afgik ved Døden den 5. Januar. P. H. Larsen, der var født d. 2. Januar 1872, havde været ansat som Baadmand ved R/St. „Anholt“ fra 1. Juni 1903 til 30. Sept. 1936, da han afskedigedes p. G. af Alder. Han havde deltaget i Redningen af 132 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskors og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Fhv. Baadmand Jens Chr. Nielsen Winkel, Flyvholm, afgik ved Døden den 10. Januar. J. Chr. N. Winkel, der var født den 21. Okt. 1875, havde været ansat som Baadmand ved R/St. „Flyvholm“ fra 1. Okt. 1903 til 1. Okt. 1925, da han afskedigedes p. G. af Svagelighed. — Han havde deltaget i Redningen af 108 skibbrudne.

85 Aar

Fhv. Betjeningsmand Martin Emil Sørensen, Fornæs, fylder den 2. Febr. 85 Aar.

80 Aar

Fhv. Baadmand Valdemar Brøndum Sørensen, Sæby fylder den 19. Febr. 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Laurits Hansen Trane, Esbjerg, fylder den 14. Febr. 75 Aar.

70 Aar

Opsynsmand v/R/St. „Hanstholm“, Jens Bjerregaard Pedersen, DM., fylder den 3. Febr. 70 Aar.

Fhv. Betjeningsmand Anders Kristian Jensen, Aalebæk, fylder den 1. Febr. 85 Aar.

Fhv. Opsynsmand Severin Svenningsen, Blokhus, fylder den 28. Febr. 70 Aar.

Belønning af »Emile Robins Legat«

Mandskabet ved R/St. „Grenaa Havn“ er tildelt „Emile Robins Legat til Fordel for Mandskabet i det danske Redningsvæsen“ for Aaret 1956 som Belønning for dets Forhold ved Redningsforetagnen den 13.-14. Okt. f. A. i Anledning af Motorbaaden „Maagen“s Nødsituation 3 Sømil NØ for Stationen.

Legatet tildeles Mandskabet ved den Redningsbaadsstation, som i det forløbne Aar har været udsat for størst Fare.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Skibbrudnes Kamp mod Døden

I Dansk Søfartstidende har været bragt fig. Artikel af Dansk Dampskibsrederi Forenings Læge, Dr. Henning Gammeltoft, som maa skønnes at være af Interesse — ogsaa for Mennesker der skal bringe de skibbrudne Hjælp fra Kysten.

Som altid — i hvertfald uden for Lægers Kreds — og i al Ubemærkethed, har det Britiske Medical Research Council for ganske nylig udsendt en ny Publikation i dets „Special Report Series“. Rapporten (Nr. 291) der bærer Titlen: „The Hazards To Men In Ships Lost At Sea, 1940—1944“ er udarbejdet af et Team under Ledelse af Professor McCance fra Cambridge University, en højt anset Ernæringsfysiolog, hvem jeg tilfældigvis selv har haft den Oplevelse at skulle være behjælpelig med en Række Forsøg, han ved sidste Verdenskrigs Afslutning anstillede paa Koncentrationslejrfanger i Tyskland.

Som det vil fremgaa af Titlen, beskæftiger Rapporten sig med et Emne af største Betydning og Interesse for alle Kredse inden for Søfartserhvervet. Jeg har derfor fundet det berettiget at drage denne Bog frem i Lyset paa dette Sted, og ikke mindst fordi den i mine Øjne sammen med den ligeledes af M. R. C. i 1943 udgivne „Guide to the preservation of life at sea after shipwreck“ og Critchley's „Shipwreck survivors“, der samme Aar udgjorde Aarets „Bradshaw Lecture“, i det Britiske Royal College of Physicians, udgør de i lægevidenskabeligt Henseende til Dato mest værdifulde kliniske lagttagelser over skibbrudne og hermed yder Bidrag til Belysning af saavel de fysiologiske som de psykologiske Problemer, der knytter sig til den tyngende Baggrund for disse Undersøgelser: At forøge Overlevelsesprocenten blandt skibbrudne.

Det maa formodes at være indlysende for enhver, at en af Fysiologer og Læger udarbejdet Opgørelse saadanne Forhold vedrørende ikke kan yde noget direkte Bidrag i Retning af tekniske Forbedringer paa Redningsmateriellets Omraade, men ved at fastslaa hvilke fysiologiske Belastninger af den menneskelige Organisme, der er af Betydning for Spørgsmaalet Overlevelse eller Tilgrundgang af skibbrudne Søfolk, maa en lægelig Beretning som denne kunde være af vejledende Værdi for de søfartskyndige Teknikere, hvem Udviklingen af Redningsmateriellet i vore Skibe paahviler.

Da nærværende Artikel i Sagens Natur kun kan blive en overfladisk Orientering om de lægelige Problemer, der knytter sig til skibbrudnes Skæbne, vil jeg derfor indtrængende henstille til dem, der har praktisk Ansvar for vore Skibes Redningsmateriel at de anskaffer sig denne

Bog og gør den til Genstand for nærmere Studium.

Rapporten er udarbejdet paa Grundlag af udførlige, systematisk gennemførte Optegnelser over 448 Skibsførlis i Tidsrummet 1940-44, saa godt som alle inden for Handelsflaaden. Antallet af skibbrudne fra de 448 Skibe udgjorde ialt 27.000 Mand. Heraf omkom primært ca. 26 pCt. uden at være naaet frem til Redningsbaad resp. Redningsflaade. Af de ca. 74 pCt. der reddede sig ombord paa forhaandværende Redningsmateriel — omkom siden de 6 pCt. Heraf en Trediedel under Omstændigheder, hvor Redningsfartøjet gik tabt med samtlige ombordværende. De resterende to Trediedele, eller godt og vel 1000 Mand, omkom undervejs i de Redningsfartøjer, der rummede de godt 18.000 endeligt overlevende fra de 448 Førlis. Det er først og fremmest paa Basis af Vidnesbyrd afgivet af disse 18.000 overlevende, at nærværende Rapport er bygget op.

Det er indlysende, at de 26 pCt., der omkom primært, uden at være naaet ombord i en Redningsbaad resp. -flaade, i langt højere Grad udgør et praktisk teknisk end et egentligt medicinsk Problem. (Det fremgaar af Rapporten, at kun et relativt Faatal af de 26 pCt. synes at være blevet direkte dræbt resp. „trapped“ som Følge af Krigshandlingen ombord i det sænkede Skib.) Det samme er naturligvis Tilfældet med de ca. 500 Mand, for hvis Vedkommende der var Tale om sporløs Forsvinden af Redningsfartøjet med samtlige ombordværende undervejs. Derimod udgør de godt 1000 Mand, der døde som Følge af Strabadserne forbundet med „Rejsen“ i Redningsfartøj, det langt overvejende og egentlige lægelige Problem paa Skibsførlisenes Omraade. En Reduktion i Antallet af de saaledes omkomne bør og maa kunde forventes ved Bidrag fra lægelig Side, og den her omhandlede Beretning søger da ogsaa med største Omhu nøje at registrere under hvilke ydre Forhold, Døden indtraadte hos de paagældende for om muligt herigennem at finde frem til effektive Modforholdsregler, der kan tænkes som Led i Bekæmpelsen af de ugunstige „Milieu“-Paavirkninger, som de skibbrudne i Sagens Natur uundgaeligt udsættes for.

For de ombordværende kan Rækkefølgen af Begivenheder, der indtræder ved et Skibs Førlis mest praktisk indeles i flg. tre Faser:

- 1) det Tidsrum der hengaar fra Katastrofens Indtræden til de ombordværendes Frigørelse fra det synkende Skib
- 2) de skibbrudnes evt. Ophold i Vandet undervejs til det forhaandværende søsatte Redningsmateriel,
- 3) selve „Rejsen“ ombord i Redningsbaad resp. -flaade.

De førstnævnte to Faser bærer naturligvis Hovedansvaret for den primære Dødelighed paa 26 pCt. blandt skibbrudne. Af væsentlig Be-

tydning i saa Henseende er Hastigheden, hvormed Skibet gaar ned, Søens Beskaffenhed og Temperaturforhold paa det paagældende Tidspunkt, „launching procenten“ af det forhaandværende Redningsmateriel og Ladningen, forsaavidt denne er antændelig.

Da disse Faktorer staa udenfor Lægers Indflydelsessfære, skal jeg indskrænke mig til her at beskæftige mig med Punkt 3, der — som allerede nævnt, er det Omraade, paa hvilket man fra lægelig Side kan gøre sig Haab om, omend i nok saa beskedent et Omfang, at bidrage til at begrænse Antallet af Ofre ved Skibsførlis.

Som man kunde vente sig det under Krigsforhold, blev Hovedparten af Skibene i idæværende Materiale sænket under Konvojsjads og i Nærheden af Kyststrækninger, hvorfor Undsætning af de skibbrudne som oftest var mulig langt hurtigere end man normalt kan paaregne ved Skibsførlis i Fredstid. Op imod Halvdelen af de skibbrudne blev saaledes undsat inden for første Døgn efter Førliset, og ca. 20 pCt. maatte tilbringe udover 1 Uge i Redningsfartøj. Det er i første Række den sidstnævnte Gruppe, der danner Baggrunden for nedenstaaende Betragtninger.

Fraset de, der senere omkom som Følge af de Kvæstelser, de havde paadraget sig ved selve Krigshandlingen imod Skibet eller under Redningsaktionen, viser Rapporten med statistisk Sikkerhed, at de væsentligste dødsfremkaldende Aarsager blandt skibbrudne ombord i Redningsfartøjer er Kuldepaavirkning, utilstrækkelig Vædsketilførsel samt Sult. Og da 70 pCt. af de i Rapporten omtalte Førlis fandt Sted i Nordatlanten, har Kuldefaktoren, der teoretisk ellers kunde tænkes at have været den mest variable Størrelse af de tre nævnte Punkter, saa godt som altid været væsentlig medvirkende til Dødens Indtræden hos de i denne Rapport omtalte skibbrudne. At Dødeligheden har været proportionelt stigende med Varigheden af Opholdet i Redningsfartøjerne maa være umiddelbart indlysende. Mens Mortaliteten saaledes var 2 pCt. blandt dem, der blev undsat paa andet Døgn efter Førliset, laa den ved Ophold i Redningsfartøjer udover 15 Døgn helt oppe paa 26 pCt.

Selv under kortfristede Ophold i Redningsbaad resp. -flaade har Mortaliteten blandt de „reddede“ ligget omkring de 20-30 pCt., naar Luftens Temperatur var mindre end 5° C., hvorimod Dødeligheden under iøvrigt tilsvarende Forhold har vist sig at være mindre end 1 pCt., naar Lufttemperaturen var over 20° C. — At Mortaliteten blandt skibbrudne, specielt inden for de lave Temperaturomraader, har vist sig at ligge tydeligt højere for Redningsflaaders Vedkommende end for Redningsbaadens, kan næppe vække Forundring.

— Total Mangel paa eller ringe Forraad af

Drikkevand ombord i Redningsfartøjet viser sig at sætte Dødeligheden blandt skibbrudne anseligt i Vejret, ganske særligt naturligvis under Forhold hvor Mulighed for Supplering af den forhaandværende Ferskvandsration om Bord med Regnvand ikke foreligger. Det fremgaar af nærværende, omfattende Materiale, at den til Raadighed staaende, individuelle, daglige Drikkevandsration maa overstige 100 Ml., hvis den enkelte Sømand skal kunde gøre sig rimelige Forhaabninger om at holde sig i live i mere end et Par Uger. At give efter for sin Tørst og i sin Nød forsøge at slukke den med Havvand har iflg. nærværende Arbejde, som allerede paapeget af Critchley i 1943, vist sig at være direkte livstruende paa Grund af den herved fremkaldte forøgede Udtørring af Organismen. Dette har vist sig at være Tilfældet, hvadenten der er Tale om kortere eller længere Tilværelse som skibbrudne — eller om Indtagelsen af Havvand foregaar under tempererede eller tropiske Klimaforhold. Tallene her viser, at Dødeligheden herved øges endda meget betydeligt. Det synes som om, skibbrudne først begynder at ty til Havvand som Vædsketilførsel efter at have lidt Tørst i 3-4 Dage og efter enstemmige Beretninger fra de øvrige ombordværende saa godt som altid med fatale Følger for de paagældende. Døden antager under disse Forhold meget ofte de uhyggeligste Former i Retning af en delirøs Sindstilstand, der i Reglen ender i Selvmord ved at de paagældende springer ud over Siden.

I psykologisk Henseende interessant er, at disse skibbrudne, der bukker under for deres Tørst og drikker af Havvandet, tilsyneladende selv er klar over, at dette er Udtryk for en Karakterbrist, og derfor — saaledes som det ofte er Tilfældet med Drankere i det dagligdags Liv paa Landjorden — forsøger at skjule deres „Lastefuldhed“, og i Haabet om at undgaa Opdagelse benytter sig af Nattens Mørke til at forsøge at „drikke i Smug“.

Som det var at vente spiller imidlertid utilstrækkelig Fødeoptagelse en mere underordnet Rolle. Saaledes som det er alment kendt fra „Sultestrejker“, kan den menneskelige Organisme klare sig i lange Tider paa en yderst ringe Kalorietilførsel, og uden større Ubehag, idet Sultførelser forsvinder allerede efter faa Dages minimal Fødeoptagelse. Indenfor Rammerne af nærværende Undersøgelse har det for 18 Redningsfartøjers Vedkommende været muligt tilnærmelsesvist at foretage en Beregning af den daglige Kalorieindtagelse. Den gennemsnitlige daglige Kalorieindtagelse viste sig i disse Tilfælde at ligge paa o. 430 Kalorier pr. Mand pr. Dag imod 3.000-3.500, der er det normale for Folk med stillesiddende Arbejde paa Landjorden. Man har ligeledes i en Række Tilfælde forsøgt at finde ud af, hvilke faste Næringsmidler, der har haft størst Betydning i

smagsmæssig Henseende for de skibbrudne, og det har da her vist sig, at Smagen er ganske bortelimeret under disse Omstændigheder, specielt hvis der samtidig hersker Mangel paa Drikkevand. Frugt og søde Sager er dog tydeligt foretrukne under saadanne Forhold, hvorimod Kiks, Daasekød og kondenserede Mælkepræparater er lidet paaskønnede. Af Interesse maa det ligeledes siges at være, at selvfangede Fisk og Fugle ligeledes synes uden Betydning i smagsmæssig Henseende.

Skal man forsøge at drage den rette Konklusion af Professor McCance og Medarbejderes her fremlagte vægtige Materiale for herved at naa frem til en nødsat Mortalitet blandt skibbrudne, maa Konsekvensen efter min Mening uvægerligt bestaa i et intensivt Samarbejde i saa Henseende søfartskyndige Teknikere, Skibsbesætningsmedlemmer og søfartskyndige Læger imellem.

Den paaviste primære Mortalitet paa 26 % inden skibbrudne overhovedet er naaet frem til midlertidig Sikkerhed ombord i et Redningsfartøj, maa være et alvorligt Incitament for Teknikerne til at forøge deres Anstrengelser for at konstruere Redningsfartøjer af større Sødygtighed og med mere effektiv „Launchingprocent“ end det nu forhaandværende Redningsmateriale i Praksis har vist sig at besidde.

Haand i Haand hermed maa foregaa en Op-træning af Søfolk, saaledes at de er i Stand til at udnytte det forhaandværende Redningsmateriel 100 % effektivt. Hyppigere og mere realistiske Baadmanøvrer bør derfor indgaa i Arbejdsrutinen ombord i vore Skibe, og den „Skovtursmentalitet“, der lejlighedsvis kan præge disse Øvelser, maa fra Skibsledelsens Side med Fasthed forsøges fjernet for i fuldt Omfang at kunne drage Nytte af det forhaandværende Redningsmateriel. Det er vel paa sin Plads paa det Sted at gøre opmærksom paa, at det klart fremgaar af nærværende Arbejde, at den individuelle moralske Modstandskraft og Livsviljen spiller en meget væsentlig Rolle for Overlevelse af skibbrudne, ligesom Tilfældet var det for Koncentrationslejrfangernes Vedkommende under forrige Krig.

Det siger sig selv, at Søfolks Svømmefærdighed maa opøves systematisk. Handelsflaadens Velfærdsraad har forlængst indset dette og udøver sin Indsats paa dette Omraade, og allerede paa et saa tidligt Tidspunkt som under Uddannelsen af den vorrende Sømandsstand paa Statens Sømandsskoler lægger ogsaa disse Vægt paa at bibringe Drengene den nødvendige Færdighed i Svømning, Livredning m. m.

Som det formentlig maa være fremgaaet af det hidtil anførte, er den rent lægelige Indsats inden for Spørgsmaalet større Overlevelsesprocent blandt skibbrudne saa længe den „primære“ Mortalitet udgør 26 % af beskedent Omfang. Forhaabentlig kommer den Dag, da de 26 %

er væsentlig reduceret. Til den Tid vil de her anførte fysiologiske Problemer forbundet med Undsætning af skibbrudne blive mere fremtrædende, og fra lægelig Side herhjemme skulde man da kunde have alle Betingelser for at være velrustet til at møde de forhaandenværende Opgaver. Det planlagte experimentel-fysiologiske Institut paa Københavns Militærhospital skulde ikke mindst kunde vise sig som værende en betydelig Hjælp i saa Henseende.

Skulde nogen endelig være af den Anskuelse, at det her anførte er skruet op i for højt et Plan, og Virkeligheden kun har Relation til Krigsforhold, skal jeg anføre, at saa sent som i 1953 gik S.S. „Princess Victoria“ under paa en saa kort Rejse som fra Stranraer i Skotland til Larna i Irland. Af de ombordværende 172 omkom 133.

En gammel Løkken-Fisker og Redningsmand fortæller

— Nej, jeg lige som „vriert“ mig ved at tage Sølvmedaljen paa, kun en enkelt Gang lykkes det mine Børn at faa mig til at tage den paa. Det var til en Barnedaab.

Det er en af de gamle Løkkenfiskere, Carl Pedersen, Nansensvej, Løkken, der siger saadan, og Sølvmedaljen, han taler om, hænger paa Væggen og vidner om en Redningsdaad, der ellers nok er Omtale værd, saa længe Verden respekterer Redning af Menneskeliv. For en saadan Daad er den givet Pedersen.

Forhistorien er fra 1929.

En kold, blæsende Storm gik som saa ofte før over Jammerbugten. Vi gik som mange Gange før ud trods lidt Kuling, fortæller Pedersen. Jeg var med i Oskar Damgaards Baadelav. Tre Timers Sejlads ude maatte vi opgive. Havet blev for uroligt, og vi vendte om og kom godt i Land. Efter at jeg hjemme havde faaet lidt tørt Tøj paa Kroppen og skyllet varm Kaffe ned, gik jeg paa „Bakken“ for at se andre Baade lande.

Redningsbaaden — den gamle Type med Aarer, laa umiddelbart udenfor Molen, for at være til Assistance i Tilfælde af en Nødsituation. Fra Klitten saa jeg pludselig Baaden blive ramt af en forkert Sø og kæntre, jeg løb tværs over Stranden og ned til Molen, hvor vor Baad allerede var ved at blive sat i Vandet, hjulpet af mange Tilskuers ivrige Hænder, og vi gik ud for at hjælpe. Vi kunde se, at der sad syv Mand paa Kølen af den kæntrede Redningsbaad, der vendte Bunden i Vejret, og vi var saa heldige at faa de forkomne Redningsfolk op i vores Baad. Der manglede desværre tre, som blev slaaet væk fra Baaden og senere fundet druknet.

Som et Minde for dem staar den kendte Mindesten paa Strandvejen.

Carl Pedersen har lige som saa mange andre ældre Fiskere ført en arbejdsmæssig omtumlet Tilværelse. Det er jo saadan, siger han selv, at Fiskeriet ikke altid gav nok, saa jeg har indimellem prøvet at være Teglværksarbejder, Arbejdsmand, og var i sin Tid ogsaa med til at bygge den nuværende Mole.

— Var Fiskeriet bedre i gamle Tiders Løkken end nu?

— Saa ganske afgjort, men Priserne laa helt nede paa 8—10 Øre for Pundet af Torsk.

— Hvad kunde der fanges paa en Fiskedag?

— Fra 100 til 1500 kg Torsk pr. Dag. Men „vi drev haardt paa“, saa en Fiskedag vil sige fra 1 Nat til 22 Aften.

— Der tales meget om det betimelige i en Havn ved Løkken. Tror De som gammel Fisker, det vil gavne Fiskeriet?

— Ubetinget, det kan der ikke være Tvivl om, baade for Landet som saadan og for Fiskerne, der har højest urimelige Ind- og Udsætningsforhold af Baadene. De vilde med en Havn kunde gaa mere paa Havet, fange flere Fisk og dermed gøre f. Eks. en lille Fiskerihavn rentabel.

Det er ogsaa beklageligt, saa mange Ulykker der er sket her, meget vil kunde undgaaes ved bedre Landingsforhold.

Saa den mener Fisker Carl Pedersen, der fylder 70 Aar. Det sidste med Ulykkerne ved han Besked om. Han har haft den Glæde at være med til at redde nogle af Jammerbugtens Fiskere, herom vidner Kong Christians Rednings-Sølvmedalje, der hænger paa Væggen med sit paahæftede Dannebrog ved siden af en Reproduktion af Mich. Anckers „Mon han klarer Pynten“. Jo, Pedersen behøver ikke at „vride“ sig ved at bære Medaljen, for Menneskeliv er endnu noget værd, og Medaljens Bagside siger det samme i Ordene: „Af Farens Svælg fremblomstrer Priis og Løn“.

Sik.

Redningsbaadsløb med dansk Deltagelse i USA

Besætningerne paa danske Skibe, den anløber New York, har faaet Indbydelse til at deltage i et stort internationalt Redningsbaadsløb den 30. Maj. Der deltager Søfolk fra en lang Række Nationer.

Den danske Deltagelse vil blive organiseret af Sømandspræsten Hans Brink Jensen, der er Kontaktperson for Handelsflaadens Velfærdsraad. Distancen er en Sømil, og til det vindende Hold er udsat den fornemme Vandrepokal „J. W. Powel Trophy“. Redningsbaadsløbet finder Sted hvert Aar.

I Klittens Læ

staar Mindet om Fiskerne

Paa 100-Aarsdagen for en af Vestkystens mest bitre Ulykker afsløredes for en Maanedstid siden en smuk Mindesten for 20 Blokhuisfiskere, der har maattet ofre Livet paa Havet. Der har i de sidste 100 Aar været 20 i Tallet, og deres Navne er alle indhugget i den svære Natursten, der er opstillet mellem de inderste Klitter ved Blokhuis Nedkørselen til Havet.

Afsløringen foregik paa 100-Aarsdagen for en af Vestkystens mest bitre Ulykker. Man havde i 1856 igennem lang Tid ikke haft Redningsbaaden i Havet, og Besætningen bad selv Redningsvæsenet om at maatte foretage en Øvelse i „Halvhelligdagene“, da man alligevel ikke var paa Havet. Øvelsen forløb godt, men under Turen tilbage mod Stranden blev Baaden ved inderste Revle ramt af en forkert Sø, og fem af Bjærgningsmændene omkom, da Baaden kæntrede.

I sidste Øjeblik

Det var Fiskeriforeningens Formand, Hotel-ejer Svenningsen, der fjernede Dannebrog fra Stenen og mindedes de Mænd, som havde ofret Livet for at opfylde deres Pligt. Svenningsen fremhævede, at der blandt Vestkystfiskerne aldrig havde været Mangel paa Folk til at indtage de Pladser, der var blevet tomme paa Bænkene i Redningsbaaden, men det er i sidste Øjeblik, at man nu sætter de omkomne et Minde. Svenningsen var af den Mening, at med hans Generation dør de sidste, som husker de Fiskere, hvis Navne nu staar paa Mindestenen, og hvis Daad fortjener at huskes.

Sognepræst V. F. Gustav, Hune, mindede i sin Tale om Ordene fra den ældre Edda, som tilsikrer Mindet om døde Mands Daad. Taa-erne er tørret bort, men Savnet af dem, der uforfærdet drog ud for at redde andre, og som aldrig søgte at komme uden om Pligtens Bud, mærkes stadig i mange af Vestkystens Fiskerfamilier. En Mindesten er ikke blot rejst for Fortiden, men vil ogsaa bringe Bud til Nutiden.

Solstraale- og Skipperhistorie

Det hører ikke til Hverdagsbegivenhederne, at en Sømand bliver skyllet over Bord i en Storm — og bragt tilbage igen til sit Skib af den samme Bølge i god Behold.

Det er imidlertid, hvad der iflg. Suderø-Bladet „Føroyatidindi“ skete paa den britiske Trawler „Equerry“ fra Grimsby, da Trawleren

HIRTSHALS

Hans Svendsens

SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer

Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank

Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samue

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl. Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

under en Storm befandt sig mellem Shetlands-øerne og Færøerne.

En vældig Søg slog ind over Trawleren og skilte en af Besætningen over Bord. Et Par Minutter efter afleverede Bølgerne imidlertid atter Sømanden uskadt paa Skibets Dæk.

At han ingen Overlast havde lidt under sit ufrivillige Ophold i det kolde Atlanterhav, blev konstateret ved en efterfølgende Lægeundersøgelse paa Tværaa Sygehus.

715.000 Kr. til Ombygning og Modernisering af Redningsbaade

Ansøgningen til Finansudvalget omfatter bl. a. Redningsbaadene i Hirtshals og Skagen

Forsvarsministeren har søgt Finansudvalget om 715.000 Kr til Ombygning og Modernisering af to store og fire smaa Motorredningsbaade. Det drejer sig om Redningsbaadene i Hirtshals, Skagen, Nørre Vorupør, Thorsminde, Lildstrand og Slettestrand. Ombygningen skal finde Sted paa Orlogsværftet. Der skal bl. a. installeres større og kraftigere motorer i Redningsbaadene.

I de ved Redningsstationerne ophængte Gavebsser er der i 1956 indkommet nedenfor Beløb fra flg. Stationer:

Skagen Havn	19,10	Overført	669,72
Gl. Skagen	24,60	Hennegaard	18,00
Kandestederne	4,95	Vejs	22,00
Hirtshals	12,00	Blaavand	4,20
Lønstrup	50,50	Esbjerg	23,44
Løkken	14,59	Rindby	6,38
Slette-Strand	17,38	Sønderho	12,74
Thorup-Strand	6,83	Manø	8,75
Lild-Strand	18,89	Kirkeby	14,86
Vigsø	3,00	Sæby	12,60
Hanstholm	18,00	Hals	11,45
Klitmøller	26,45	Grenaa-Havn	17,00
Nørre-Vorupør	48,00	Østerby	16,00
Stenbjerg	17,00	Vesterø	17,00
Lynby	6,00	Anholt-Havn	3,00
Vester-Agger	11,17	Odden-Havn	6,30
Thyborøn	1,96	Tisvildeleje	12,00
Flyvholm	19,80	Stevns	6,00
Liløre	10,00	Aalebæk	6,00
Ferring	12,00	Klintholm-Havn	47,41
Tuskær	28,00	Gedser	20,00
Thorsminde	40,00	Snogebæk	34,12
Fjand	0,00	Rønne	17,00
Vedersø	3,00	Hasle	12,00
Søndervig	2,00	Allinge	12,00
Hvide-Sande	236,31	Gudhjem	13,25
Bjerregaard	5,20	Svaneke	19,50
Nyminddegab	13,00	Christiansø	30,00
Overføres	669,72	Ialt Kr.	1092,72

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sels. Guld. Vbr. Opsik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

Tlf. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

Tlf. 777

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 813 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thyborøn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 248

Filialer i Thyborøn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismas - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen
HARALD PEDERSEN
TELEFON 27
POSTGIRO 44039

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 538

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET!

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 584 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeskou

Stormgade 59

Telefon 838

1/5 Em. Z. Svitzers Bjergrnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1888
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 8-12,
13-18, Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 248

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 Telf. 71, 48 og 808y

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filial Hirtshals - Hirtshals Vaadbinderi
Tlf. 108

C.K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK
LÆSESTUEN

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 3

1. Marts 1957

24. Aarg.

Den sunkne Esbjerg-Kutter »Klondyke«

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

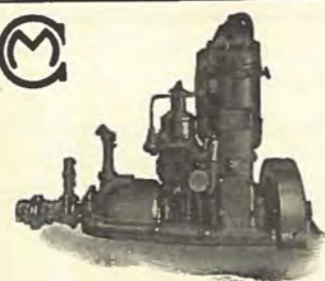
Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vaegsgaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK**Grenaa Motorfabrik**

Telf. 666

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

Markotenderiet
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebød
Telefon 1992

**DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE**

Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 . Postgros 851.00

Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyborøn Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals . Tlf. 180

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg**VIKINGEN**

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets Ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.Abonnement Kr. 18,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

RESERVERET

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/S

Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 3

1. Marts 1957

24. Aarg.

Der gik Braad over Revlen -

da Agger Redningsmandskab for

50 Aar siden

bjergede Besætningen paa »Cabral«

Poul Thøgersen, Agger

Naar man taler med ældre Fiskere og Redningsmænd om Begivenheder i Forbindelse med Strandinger og Redningsforsøg, saa er der nogle af disse Hændelser paa vore Kyster, der næsten er „føget Sand“ over, og andre staa levende i Erindringen mange Aar efter og mindes ved Passagen af runde Tal. — Saaledes traf jeg forleden en Aggerbo, der har tjent Redningsvæsenet i en lang Aarrække, der bemærkede, at vi vist havde passeret 50-Aaret for „Cabral“s Stranding der paa Kysten.

Og da jeg ved, at der i Forbindelse med netop denne Stranding blev udført et haardt og udholdende Redningsarbejde, saa vil vi markere „Dagen“, om end lidt „past pestum“, med at fortælle dette stolte Skibs Historie — eller skal vi hellere sige dets Afslutning.

De to første Raketter glippede —

De to første Raketter naede ikke ud, hvilket derimod var Tilfældet med den tredje, der lagde Linen over Skibet, og den sædvanlige Forbindelse blev derefter hurtigt etableret.

Ved Udhalingen af Redningstrossen, hvoraf 2 maatte sammenføjes paa Grund af den store Afstand, blev Udhalingen uklar af Trossen, og for at faa den klaret maatte denne hales tot, men herved sprængtes Forbindelseskløerne og Surringen.

Da der kun var medført 2 Trosser, blev der fra Alarmeringshuset paa Ørum Strand telefoneret til Stationen Hedegaardene om at komme tilstede med Trosser.

Der prøves med Baad

Imidlertid var Vester Agger Redningsbaad kommen tilstede, og den satte ud et Stykke til Luvart af Skibet, men da Mandskabet fik den flot førtes den af en rivende Strøm og høj Sø langt i Læ af dette, og maatte landsættes.

Den paalæssedes atter Vognen og kørttes nord-efter, endnu et Stykke længere til Luvart, og gik derpaa ud, men endskønt der blev arbejdet med Ihærdighed fra Mandskabets Side, saaledes at adskillige Aarer brækkede, var det umuligt at arbejde sig igennem Revlebraadet — og atter engang førtes Baaden ned i Læ og maatte landsættes.

Efter disse to Ture mod Strøm, Storm og Braadsøer, var Mandskabet nu saa forkomne og medtagne, at Opsynsmanden saa sig nødsaget til foreløbigt at indstille Forsøget, og han sendte derefter en Vogn hjem for at hente tørt Tøj til Mandskabet, idet disse alle var gen-

Paa Land Nord for Lodbjerg Fyr

Det var den 11. Januar 1907 om Morgenen at Agger Redningsstation gennem Telefonen fra Alarmeringshuset ved Trædholm fik Meddelelse om at der var strandet et Skib nord for Lodbjerg Fyr — og samtidig modtoges Meddelelse fra Redningsstationen „Lyngby“, at man derfra var undervejs til samme Stranding med Raketapparaterne.

I Agger blev Mandskabet og Hesteejerne straks tilsagt, og lidt efter var Apparaterne paa Vej mod Strandingsstedet paa Tolbøl Strand, 1 1/2 Mil Nord for Stationen, hvor man ankom Kl. 11.

Raketapparaterne fra Lyngby var allerede naaet frem Kl. 9, og da Skibets Afstand fra Land var ca. 500 Alen, vilde man forsøge at opnaa Forbindelse dermed.

nemblødte, og de havde næsten allesammen mistet Hovedbedækningen.

Redningstrosserne ankom da fra Hedegaardene og halede ud til Skibet, men det var vanskeligt at holde Linerne klar med den store Afstand i den haarde Strøm.

Den første Mand gaar i Redningsstolen — og Redningsbaaden tager Resten

Redningsstolen halede ud til Skibet, og en af Besætningen gik i den, men da han var kommen noget over Halvvejen indefter, blev han af en Braadsø kastet ud af Stolen, og fra Land saa man ham klamre sig fast i den tykke Trosse.

Redningsstolen halede ud til Sømanden, der fik Tag i den og slæbtes til Land, men da Redningsstolen paany blev halet ud til Skibet vilde ingen af Besætningen gaa i den, men gjorde Stolen fast i Rigningen.

Der blev saa igen, da Redningsmandskabet havde hvilet sig lidt og havde faaet tørt Tøj paa, taget fat med Redningsbaaden, som paany kørt op til Luvart. Og der prøvedes paa at holde den ud til Skibet ved Hjælp af Redningstrossen.

Efter at Baaden havde faaet flere voldsomme Overhalinger, lykkedes det at komme ud til Skibet og indtage 14 Mand af dettes Besætning, som heldig bragtes i Land.

Redningsbaaden gik straks ud igen, og benyttede lige som sidste Gang Redningstrossen, paa hvilken Fangelinens Bugt anbragtes baade For og Agter.

Alle Aarer lagdes ind med Undtagelse af Styreaaren, som Formanden betjente, og paa denne Maade lykkedes det igen at hale sig ud til Skibet, hvorfra Resten af Besætningen, 9 Mand, indtoges og bragtes i Land lige ved Mørkets Frembrud.

Det strandede Skib var Dampskibet „Cabral“ af London paa Rejse fra Sortehavet til Nyborg og Svendborg med Oliekager.

En lang og haard — men lykkelig Arbejdsdag

Igennem et smukt Redningssamarbejde mellem de to Nabostationer gav Dagens Anstrebninger et godt Resultat.

Til Trods for Modstand af Hav og Strøm, og de mangeartede tekniske Uheld, der kom til og skabte Problemer, reddedes hele Besætningen, 24 Mennesker fra Havets Fangearme ind paa sikker Grund.

Som en særlig Paaskønnelse af Redningsmandskabets Færd tildeltes der det af Regeringen en ekstra Belønning.

Det blev iøvrigt Dampskibet „Cabral“'s sidste Rejse.

Skibet brækkede nogen Tid efter Strandingen midt over. Den kostbare Ladning af Oliekager

gik for Hovedpartens Vedkommende tabt — kun en ringe Del bjergedes i Land.

Men denne Stranding er en af de, der huskes herude, hvor saa mange Skibe er gaaet paa Land — fordi det var en Redning, der stillede sine store store Krav til dem, der i dette Tilfælde skulde redde.

Kun een af Redningsmandskabet fra hin Dag lever endnu

Det er den gamle Poul Thøgersen, der bor i Vester-Agget, der forlængst har passeret de 90, men, trods Alderen, klart kan huske mange af de smukke Redningsforetagender, som han med sine 43 Aar i Redningsvæsenets Tjeneste var med til.

Det blev til nogle Snese, med Baad, gennem Braad og Brænding, og ved Hjælp af Raketens frelsende Line inde fra Stranden.

Han er vistnok den nulevende danske Redningsmand med Rekord for Menneskeredninger, idet han har været med til at bjerge 373 nødstedte ind fra Havet.

Hvilken smuk Bedrift i Menneskedens Tjeneste. Vi hilser ham den gamle, graanende Hædersmand derude ved Stranden, idet vi her kort og meget nøgtern har mindet 50-Aarsdagen for en af de Bedrifter, som han sammen med sine Kammerater var med til at føre til Sejr.

Maagen.

Det kostede ham Livet —

Maskinchef Johannes Knudsen, Frederikshavn, omkommet under Forsøg paa at redde nødstedt japansk Fisker

Den 40-aarige danske Maskinchef Johannes Knudsen, Frederikshavn, om Bord paa Motorskibet „Ellen Mærsk“, satte Livet til, da han forsøgte at redde en japansk Fisker fra at drukne. „Ellen Mærsk“ var paa Vej fra Nagoya til Kobe, da man fra Skibet observerede Ild om Bord paa et lille japansk Fiskerfartøj.

En Baad blev sat i Vandet for at redde de to ombordværende, og da en af dem sprang i Vandet for at undslippe Flammerne, betænkte Knudsen sig ikke, men hoppede straks ud for at redde ham. Det var haardt Vejr, og begge forsvandt i det oprørte Hav.

En stor Eftersøgning blev iværksat fra „Ellen Mærsk“ og en japansk Patruljebaad, som var blevet tilkaldt, men der var intet Spor af dem. Ogsaa den anden Japener omkom.

Senere fandt man Liget af Johannes Knudsen skyllet op paa Strandbredden.

Maskinchef Johannes Knudsen var født i 1917 i Frederikshavn, hvor hans Mor stadig bor.

Siden kort efter Krigens Ophør havde han sejlet for A. P. Møllers Rederi. Han skildres som en meget dygtig og sympatisk Mand, og Meddelelsen om hans Død er i Rederiet blevet modtaget med dybeste Beklagelse. Han var ugift.

Mands Minde

Dødsfald

Den 8. Februar afgik fhv. Opsynsmand Jens Baltesen, Nr. Vorupør, ved Døden.

Jens Baltesen, der er født den 26. Marts 1881, blev ansat som Baadmand ved Redningsstationen Nr. Vorupør den 1. Oktbr. 1916, som Baadformand den 1. Marts 1920 og som Opsynsmand den 1. Oktbr. 1945. Han afskediges p. G. a. Alder den 30. Septbr. 1951.

Han havde deltaget i Redningen af 131 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Den 25. Januar afgik fhv. Betjeningsmand Niels Peter Petersen, Aalebæk, ved Døden.

N. P. Petersen, der var født den 25. Juli 1867, var ansat som Betjeningsmand ved R/St. „Aalebæk“ paa Møen fra 1. Decbr. 1906 til 1. Jan. 1930, da han afskediges p. G. a. Alder og Svagelighed.

Den 15. Febr. afgik fhv. Baadmaad Jens Julius Pedersen, Snogebæk, ved Døden.

Jens Jul. Pedersen, der var født den 26. Decbr. 1873, havde været ansat som Baadmand ved R/St. „Snogebæk“ fra 1. Jan. 1914 til 30. Septbr. 1937, da han afskediges p. G. a. Alder. — Han havde deltaget i Redningen af 42 skibbrudne.

90 Aar

Fhv. Opsynsmand Niels A. G. Jensen, DM., Løkken, fylder den 21. Marts 90 Aar.

85 Aar

Fhv. Baadmand Niels K. Møllerup Sørensen, Haurvig, fylder den 1. Marts 85 Aar.

75 Aar

Strandfoged William Rikken, Fynsgade, Hirtshals, fylder den 3. Februar 75 Aar.

Rikken er født i Hirtshals og har boet her næsten hele sit Liv. Lige efter sin Konfirmation kom han ud at sejle, og da han havde aftjent sin Værnepligt i Marinen, blev han Fisker i Fødebyen, og det er kun et Par Aar siden, han solgte sin Baad og lagde op. Som ganske ung kom han med som frivillig i Redningsbaaden og var da med til en Redningsaktion, for hvilken han blev belønnet med en engelsk Redningsmedalje. I 1905 blev han Baadmand ved Lillheden Redningsbaad og i 1923 Baadformand. Indtil han i 1946 tog sin Afsked, var han med til mange haarde Ture og har været med til at redde 84 Mennesker fra Druknedøden. For sin Tjeneste i Redningsvæsenet er han dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje og Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

60 Aar

Opsynsmand ved Redningsstationen „Lønstrup“ Karl Arildsen fylder den 15. Marts 60 Aar.

Baadmand ved R/St. „Hanstholt“ Chr. Christensen Harbo fylder den 29. Marts 60 Aar.

Afskedigelser og Ansættelser

Redningsstationen »Hanstholt«

Opsynsmand v. R/St. „Hanstholt“ Jens Bjerregaard Pedersen, der som meddelt i f. Nr. d. 3. Febr. fyldte 70 Aar, har søgt og faaet sin Afsked af Redningsvæsenets Tjeneste p. G. a. Alder fra Udgangen af Febr. Maaned.

Jens Bjerregaard Pedersen, der er født d. 3. Febr. 1887, blev ansat som Baadmand d. 1. Okt. 1910, som Baadformand d. 1. Okt. 1932 og som Opsynsmand d. 1. Okt. 1934. Han har deltaget i Redningen af 111 skibbrudne og er dekoreret med Dannebrogskorset samt Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

I den ledigblevne Stilling som Opsynsmand er fra 1. Marts d. Aar ansat hidtilværende Baadformand Chr. Andreas Christensen Harbo. Chr. Harbo blev ansat som Baadmand d. 1. Okt. 1914 og som Formand d. 1. Okt. 1934.

Som Baadformand er ansat hidtilværende Baadmand Brix Pedersen, og i den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Fisker Verner Jensen.

Redningsstationen »Gedser«

Baadmand og Motorpasser Theodor Ferdinand Brinkaa, der d. 27. Febr. fyldte 63 Aar, er p. G. a. Alder blevet afskediget fra Udgangen af Febr. Maaned.

Th. Ferd. Brinkaa, der er født d. 27. Febr. 1894, blev ansat som Baadmand d. 1. Novbr. 1925 og har deltaget i Redningen af 28 skibbrudne. Han er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Som ny Motorpasser er fra 1. Marts ansat hidtilværende Reservemotorpasser, Baadmand Hans Henrik Jensen, og som Reservemotorpasser er fra s. D. ansat Baadmand Carl Viggo Johansson.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Fisker Svend Hansen.

23 Fiskere bjærget i Redningsstol

men Kaptajnen omkom v. det uhyggelige Forlis

Den islandske Trawler „Godanes“, som forleden løb paa de farlige Skær Flesjarnar i den vestlige Del af Indløbet til Skaalefjorden (eller Kongshavn), strandede paa Skærgruppens farligste Rev, som ligger i Vest. Der var stærk Brænding omkring Revet, saa Redningsfartøjerne som hidkaldtes efter Udsendelse af SOS, kunde ikke komme den nærmere end ca. 300 M. Bortset fra Brændingen omkring Skærgruppen var Søen rolig, saaledes at det blev muligt for smaa aabne Fartøjer at samle Trawlerens Folk op, efterhaanden som de i Redningsstol blev trukket igennem Brændingen, af større Fartøjer.

Medens Bølgerne slog op om Trawleren, opholdt Mandskabet sig paa Broen, hvorfra de efterhaanden lod sig bjerge én efter én. Da Halvdelen af Mandskabet var bjærget, brækkede Skibet i to Dele, og da der manglede 4 Mand, rev Bølgerne Kommandobroen løs, saa den styrtede i Havet med dem. Det lykkedes Smaaabaade at bjerge 3 af dem, men Kaptajnen, den 24-aarige Petur Hafstein Sigurdson, som ikke var udstyret med Redningskrans, druknede.

»Klondyke« menes slaaet ned af forkert Sø

Kutteren har lidt svært Havari

Ingen af de 4 omkomne Fiskere fundet i Vraget

Man mener nu at have løst Gaaden omkring Esbjergkutteren „Klondyke“s Forlis. Det lykkedes Redningsskibet at genfinde Vraget, og efter Resultatet af Frømanden Ove Scharffs Undersøgelser ser det ud til, at „Klondyke“ er blevet slaaet ned af en forkert Sø. Ingen af de fire omkomne Fiskere blev fundet i Kutteren, der har lidt svært Havari.

Ombord paa „F. V. Mortensen“ paa den heldig gennemførte Eftersøgning var bl. a. Opsynsmand Gustav Hallgreen og Formand for Esbjerg Fiskeriforening Fredr. Lodberg Jensen samt Fiskeskipper Jeppe Højbjerg Nielsen.

Ned til Vraget paa eet Minut
12—15 Meters Sigtbarhed under Dyknin-
gen, der varede ca. 20 Min.

Redningsskibet fandt Vragvageren efter ca. 8 Timers Eftersøgning, netop som man var ved at opgive Haabet om et Resultat. Vageren blev fundet, og kort efter lokaliserede man Vraget ca. 75 Meter derfra.

Det var Esbjerg-Kutteren „Anne Kirstine“, E. 94, der loddede Vraget, og da „Jette Marie“ satte et Træk, fik den Hold i det. Kutteren gik helt op til Holdet og blev liggende ved Vraget med Hold i det, indtil Frømanden meldte klar til Dykning.

En svær Line med Vægt i Enden blev firet ned fra Redningsskibet og Ove Scharff i en Livline ud fra Redningsskibet — varmt klædt paa under Gummidragten.

Fra Redningsskibet fulgte man spændt den usædvanlige Begivenhed. Ove Scharff, der havde Ilt til 25 Minutters Dykning paa den paagældende Dybde, var en Del forkommen, da han kom op ca. 20 Minutter senere.

Lod et Stykke Træ fra Kutteren
gaa op

Linien, Frømanden skulde følge ned til Vraget, var til alt Held firet lige hen over det, og et Minut efter at Scharff havde forladt Redningsskibet, var han nede paa Vraget. Under det korte Ophold dernede konstaterede Ove Scharff, at der hverken fandtes omkomne i Styrehuset, Lukaf'et eller lige omkring Kutteren, der havde lidt svært Havari.

Kutteren ligger paa blød Bund med en Slag-side paa ca. 45°, sagde Ove Scharff til „Vestkysten“ umiddelbart efter Redningsskibets Ankomst til Esbjerg forleden ved 3.30-Tiden. Dykningen foregik under gunstige Forhold, og Sigtbarheden ved Vraget var 10—15 Meter.

Linien, jeg fulgte ned, gik lige hen over Vraget, saa jeg kunde svømme lige ned paa det; jeg lod straks et Stykke Træ fra Kutteren gaa op, saa man paa Redningsskibet kunde se, at jeg var ved Vraget.

Frømanden følte i alle fire Køjer
Master, Styrehus og Nedgangskappe
trykket agterover

Jeg undersøgte saa meget af Vraget, som jeg kunde naa paa et Kvarter Tid. Det viste sig, at Kutteren havde lidt svært Havari, idet saavel Styrehuset som Nedgangskappen var blevet trykket agterover. Det samme var Tilfældet med Masterne.

— Jeg var inde i Styrehuset, hvis Dør var halvt slaaet af. Jeg forsøgte at tage Kompasset af for at tage det med op som Souvenir, men det lykkedes ikke. Lastlugen var blevet slaaet af, og der sad kun Hængslerne tilbage paa Karmen. Skyldet til Lukaf'et var knust, og jeg havde vanskeligt ved at komme ned i Lukaf'et gennem Nedgangskappen.

Det lykkedes imidlertid, og jeg undersøgte Lukaf'et meget grundigt. Jeg havde ingen Lygte med, saa jeg maatte føle mig frem i det bælgerum Rum. Jeg følte i alle fire Køjer, og under Loftet, men fandt ingen af de fire Fiskere.

Uden Livline ned i Lukaf'et
Scharff sad fast ved Nedgangskappen da
han skulde op

Jeg mærkede Dynerne i Køjerne og stødte endvidere i Lukaf'et paa et Par Gummistøvler. Før jeg svømmede ned i Lukaf'et, havde jeg taget Livlinen af og bundet den paa Dækket, dels for bedre at kunde arbejde i Vraget uden Fare for at hænge fast, og dels for at lade evt. Lig tage op med Linen.

Da jeg forlod Lukaf'et, kunde jeg ikke komme op ved Nedgangskappen, der var slaaet skæv. Jeg sad fast, men kom hurtig fri og fortsatte derefter Arbejdet med en Undersøgelse af Kutterens Skrog.

Havari i Styrbords Side ved Stævnen

Sigtbarheden var saa god, at jeg kunde se fra den ene Ende af Kutteren til den anden. Jeg saa tydeligt Kutter-Nummeret E. 328 paa den ene Side.

Kutterens Styrbordsside havde lidt Havari ved Lønningen i Boven, hvor Skanseklædningen var knust paa et langt Stykke.

Efter denne Undersøgelse tog jeg et af „Jette

Et Sejlskibs-Drama i det nordlige Kattegat

Døden ventede i Skærgaardsklipperne

Ikke saa faa af
nærv. Blads Læ-
sere mindes med
Glæde og Tak-
nemmelighed Sø-
mandsmissionær
Niels Jacob
Andersen - en-
ten fra en per-
sonlig Samtale
med ham eller
lyttet til hans
djærve Forkyn-
delse fra en Ta-
lerstol.

Niels Jacob Andersen
som 35-aarig Sømand

— og den unge Skibskok maatte til Uvejrets
Akkompagnement synge Salmen »Hvad vin-
des paa Verdens det vildsomme Hav« for
sine ugudelige og raa Skibskammerater.

Da Sognepræst C. Asschenfeldt-Hansen, Sæby, i Foraaret 1894 var til Formandsmøde for KFUM og KFUK i Odense, hvor man paa Listen af de Opgaver, der skulde tages op, og saa havde Sømandsmissionen, men ikke kunde finde Manden, gjorde Asschenfeldt-Hansen opmærksom paa, at han havde Manden: Sømanden fra Sæby.

Det var den 39-aarige Niels Jacob Andersen, der var barnefødt i Sæby og havde faret til Søen i 20 Aar og oplevet alt det, som en Sømand kunde opleve i de Tider. I en Orkan i Nordatlanten var han blevet omvendt til Gud, og nu brændte der en Ild i hans Sjæl efter at bringe det gode Budskab videre til sine Kammerater paa Havet.

Niels Jacob Andersen flyttede saa fra Sæby til København med hele sin Familie for at arbejde for Sømandsmissionen. Han vilde gaa det første Aar uden Løn, og det blev derfor en meget trang Tid, hvor Familien til Tider savnede det daglige Brød. Venner i Sæby havde lovet at hjælpe. Pastor Asschenfeldt-Hansen sendte hver Maaned 15 Kr. af sine egne Penge, men alligevel løb Aarsindtægten ikke højere op det første Aar end til 250 Kr.! Det var Festdage for Familien, naar Fiskekuttere fra Sæby lagde til ved Kajen i København og bragte Fisk op til det lille Hjem.

Marie's Vodtove op til Overfladen, og jeg havde regnet ud, at under 15—20 Min. Dykning paa de godt 50 Meter, kunde jeg godt gaa op uden at faa Dykkersyge.

Ove Scharff dukkede op som en Prop ved „Jette Marie“s Agterende og blev en Del forkommen trukket ombord paa Kutteren af dens fire Mands Besætning.

Frømanden havde Smerter i Leddene og den Kløen i Kroppen, der er de første Symptomer paa Dykkersyge. Han kom dog hurtigt til Hægterne, sprang i Vandet og svømmede over til Redningsskibet. Paa det Tidspunkt havde han Ilt tilbage til endnu fem Minutters Dykning.

Vageren blev fundet i sidste
Øjeblik

Hurtigt og dygtigt Arbejde af Rednings-
skibet og Kutteren, siger Scharff

Det var i sidste Øjeblik, Redningsskibet fandt Vageren og fik lokaliseret Vraget. Det havde siden Dagry ledt efter Vageren, og flere Kuttere, der drev Snurrevods-Fiskeri ved Positionen, assisterede „F. V. Mortensen“ i Arbejdet med at finde Vraget. Kutter „Andrea“, E. 279, havde ledt forgæves hele Dagen, og i Eftersøgningen deltog endvidere Kutterne „Jette Marie“, E. 147, og „Anne Kirstine“, E. 94, der som nævnt loddede Vraget.

Da Anstrengelserne til sidst kronedes med Held, blev der handlet hurtigt, og Ove Scharff understrede, at saavel Redningsskibets som Kutternes dygtige og hurtige Arbejde er Hovedårsagen til, at Ekspeditionen blev gennemført med et positivt Resultat.

Under Dykningen var det fint, stille Vejr, men kort efter blæste det op, og Redningsskibet satte ved 18-Tiden Kursen mod Esbjerg.

Resultatet af Frømandens Undersøgelse tyder paa, at „Klondyke“ er gaaet ned for en svær Sø. — Efter søkyndiges Mening, ser det ud til, at Forliset er sket paa den Maade, at Kutteren, der laa ankret, har faaet en forkert Sø, der har sprængt Ankergrejerne, knust Styrehuset, revet Lastlugen af og rykket Nedgangskappen. Kutteren er formentlig allerede derved blevet næsten fyldt med Vand, og da den derefter er kommet tværs i Søen, er den hurtigt sunket.

Det er antagelig lykkedes Besætningen at komme op af Lukaf'et, netop som Kutteren sank, hvorefter den har mødt sin Skæbne paa det opørte Hav uden Mulighed for Redning.

Bendix.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

I 1899 maatte Niels Jacob Andersen flytte tilbage til Sæby for sit Helbreds Skyld og kom derefter til at virke som Rejse-Missionær for Sømandsmissionen. Niels Jacob Andersen, der døde i 1937, var i 40 Aar Sømandens uovertrufne Fortaler. Han var en Folketaler af Rang og kunde bøje en Forsamling ind under sin Fortryllelse. Med sit friske og djærve Sprog illustrerede han ofte sine Taler med Oplevelser fra sit Liv til Søs. Viden om paa de store Oceaner havde han fare, men efterfølgende Beretning i Niels Jacob Andersens egen ukunstlede Stil er hentet fra hans tidligste Ungdom — fra det hjemlige Farvand under en Efteraarsorkan i det nordlige Kattegat.

Niels Jacob Andersens egen Beretning om en af sin Ungdoms alvorligste Oplevelser

En Foraarsdag var jeg spadseret til Fods fra Sæby til Aalborg for at søge Hyre, hvilket jeg ogsaa fik samme Dag med Sejlskibet „William og Jane“. Jeg skulde være Kok ombord og have 22 Kr. om Maaned. Oprindelig var Skuden græsk, men den var solgt til Thisted af en engelsk Skibsbesætning, der havde fundet den drivende i Nordsøen uden Mandskab.

Skipperen hed Thøgersen og var oprindelig fra Løkken, men boede nu i Aalborg. Han gjaldt mellem Søfolk for at være en overordentlig streng og haard Mand, men mod mig var han en af de bedste Kaptajner, jeg har haft med gøre i den Tid, jeg fo'r til Søs.

Styrmanden hed Clemen Larsen og var fra Tversted. De fire øvrige af Besætningen var alle fra Løkken.

Da Sejlskibene endnu var i Flertal

Sidste Rejse, vi gjorde om Efteraaret, kom vi fra Østersøen med Træg og skulde gaa til Grangemouth i Skotland. Vi naaede op til Helsingør, hvor vi maatte stoppe for en Storm, hvorfor vi ankrede op paa Reden, og her samledes Tid efter anden en Mængde Vinddrivere, saa jeg tænker, vi tilsidst var op imod et Par Hundrede Skibe. — Endelig en Morgen fik vi god Vind og nogenlunde Vejr og gik saa til Søs. Det var et stolt Syn at se denne mægtige Flaade spredes ud over Kattegat — et Syn, som man ikke ser Magen til nu om Stunder, men dengang var Sejlskibene endnu i Flertal.

En forfærdelig Orkan af vest-sydvest

I Løbet af Dagen naaede vi op under Skaagen, hvor vi fik en forfærdelig Orkan af vest-sydvest, en Storm, som jeg næppe tror, der falder af hver femtende Aar. Efterhaanden tog vi alle Sejlene ind, saa vi tilsidst laa og drev for den nøgne Rig, og selv den kunde Skibet ikke bære, idet det lagde sig over paa Siden.

Paa den Maade laa vi og drev hele denne lange, bælgmærke Vinternat. Vi havde Økserne fremme for at kappe Rigningen, men det, der afholdt os fra at gøre dette, var, at vi vidste, at da var der senere ingen Mulighed for at sejle, og godt var det, at vi ikke gjorde det.

Vi laa alle forsurrede for ikke at blive slaet overbord, og da det endelig gryede af Dag, mødte der os et Syn, der sent vil glemmes af Besætningen der ombord. En halv Mils Vej eller maaske en god Kvartmil inde i Læ, saa vi de nøgne svenske Granitklipper med Søen brydende højt over sig og mange af de stolte Sejlere, vi Dagen forinden havde sejlet sammen med, laa nu derinde og var knuste, og de fleste af de ombordværende, for ikke at sige alle, var gaaet væk.

Med Dødens Vished for Øje

Mine Skibskammerater havde tidligere været nogle grimme Spottere; jeg havde nemlig af den Præst, der konfirmerede mig, lært baade at bede, synge og læse, og det vilde de pille ud af mig og truede mig med, hvis jeg ikke snart holdt op med den her Syngen og Beden og Snakken om „din Jesus“ (det kunde de sige saa forfærdeligt grimt), saa vilde de slaa Tænderne ned i Maven paa mig.

Men den Morgenstund med Dødens Vished for Øje, skal jeg love for, at Bladet havde vendt sig; de løsnede deres Surringer, hvor de sad, og kravlede hen omkring mig og sagde: „Du Kok, syng en Salme med“.

Hvad siger I? Vil I have en Salme sunget? I, som har truet med at gøre saadan og saadan, hvis jeg ikke holdt op med at synge Salmer, hvortil de svarede:

Ja, det var en anden Sag, men nu skal vi dø. Jeg spurgte da, om de troede, at de kunde fries for at dø, hvis jeg sang en Salme.

Nej, det just ikke, svarede de, men det var da godt, at gaa herfra med en Salme. Godt! sagde jeg, jeg skal synge en salme for jer, men det vil jeg sige jer, at selvom jeg nu synger 15 Salmer, saa gaar I fortabte, dersom I ikke omvender jer, og dersom det skal lykkes, saa er det nu paa høje Tid.

Jeg sang da en Salme, som nu findes i Indre Missions Sangbog, der hedder: Hvad vindes paa Verdens det vildsomme Hav, hvori det sidste Vers lyder saaledes:

Dit Forsyn, o Fader, det fører os hjem, det styrer saa sikkert, hvor Søen er slem.

Da jeg havde sunget denne Sang, kom Kaptajnen op fra Kahytten, hvor han havde taget sit bedste Tøj paa, et Diplomatsæt, og sine Værdier og Værdipapirer havde han paa sig. De øvrige af sine Ejendele havde han pakket i en stor Kiste, som han havde surret og spigret med to 4-Tommers Spigre for at holde sammen paa den, hvis vi skulde forlise, saa vidste han da, at hvad enten han kom død eller le-

vende i Land, saa fik han da nogle af sine Ejendele med sig, og saa kunde der i altfald blive til hans Begravelse. Han kaldte os alle agterud, vi skulde holde Skibsraad.

Om 20 Minutter er næppe nogen af os i live

Ja, Folkens, sagde han, I ser jo, hvordan det ser ud nu. Ja, det gjorde vi da. Om en halv Time, maaske kun 20 Min., saa er der næppe nogen af os i live, men — jeg vil ikke tage alt Haab fra jer, for dersom det Fyr derinde paa Klippen er Halø Fyr, hvilket det, dersom mit Bestik er rigtigt, skal være, skal der bag Klipperne derinde være en naturdannet Nødhavn, der hedder Kungshamn, men om vi kan naa den, det ved jeg ikke, da der, som I ser, ligger en Mængde Skær mellem os og Klipperne, men der er et lille Haab, og dersom vi skal forfølge det, da skal vi sejle lige ind paa Klipperne. Bliver vi ved at drive, da gaar vi væk, men sejler vi, da forkorter vi maaske vort Liv. Vælg nu!

Vi talte da en kort Tid med hinanden og blev enige om at svare: Lad os sejle Kaptajn, vi kan lige saa godt sejle Livet væk som drive det væk. Saa i Guds Navn, sagde Kaptajnen, lad os prøve det, men da maa jeg kræve en Mand, som er villig til at tage Roret og forstaar, at jeg lægger mit Skib samt Mandskabets Liv i hans Haand. Er der nogen af jer, der paatager sig det Ansvar? Selv vil jeg gaa tilvejs for at observere, hvor der er Sejlads mellem Skærene, og jeg skal give mit Vink i rette Tid, men Roret skal være der i samme Nu. Er der nogen der vil?

Vor Styrmand, Clemen Larsen (dengang en raa Krabat, men senere en af mine bedste Venner her paa Jorden, og Baandet, der knyttede os, var vor Herre Jesus) sagde: Jeg vil prøve det, om jeg faar en Mand til min Hjælp, saa skal der blive gjort, hvad der kan gøres.

Skibet laa paa Siden med Ræerne i Vandet

Han og en af Matroserne gik da til Rors, og de øvrige af Mandskabet gik forud for at løse Forrestængse-Stagsejlet, hvilket var en lidt vanskelig Manøvre, da Skibet laa paa Siden med Læende af Ræerne i Vandet, Læ-Lænseporte var helt under Vand, og Læside af Dækslasten laa og flød og stod Vejrmøllevinger i Vandet, men saasnart Forrestængse-Stagsejlet var hejst, faldt Skibet villigt af og fo'r afsted med vældig Fart ind imellem Skærene.

Fleere Gange styrede vi lige paa Skærene, men i næste nu var Kaptajnens Vink der, og Roret var der, og Skibet snoede sig omkring Skæret i god Behold for at tage mod det næste. — Forøvrigt mangler jeg Ord til at skildre, hvad vi der gennemlevede. En knugende Fornemmelse var det at staa hvert Øjeblik og

HIRTSHALS

Hans Svendsens SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer
Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank
Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samue

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

tænke: Nu runder vi lige mod Skærene, og Skibet ramler sammen som en Brændestak.

Da vi var naaet ca. halvvejs ind, mødte vi en nydelig hvidmalet Skonnertbrig, der laa tværs i Søen. Vi kunde se, at den havde mistet Styret. Vi løb den saa nær, at vi kunde læse dens Navn: Ellen af Fanø. Vi saa syv Mand og en Kvinde, hvilken sidste vi senere fik at vide var Kaptajnens Hustru. Alle stod med Rædsel skrevet i Ansigtet, thi de vidste, at deres Minutter var talte. De havde forsøgt at naa Kungshamn ligesom vi, men var tørnet med Agterenden paa et Skær og havde hugget Rorstammen i Stykker og derved mistet Styret. Den laa nu og drev tværs i Søen, og vi vidste, at den snart vilde tørne og gaa under. Vi kunde ikke hjælpe den, vi vidste jo næppe, om vi kunde hjælpe os selv.

Da vi var kommet et Par Kabellængder indenfor den, hørte vi et Skrig, som sikkert aldrig gaar os af glemme, og skønt vi havde al vor Agtpaaagivenhed nødig, maatte vi dog dreje os en Gang efter Skriget, og da saa vi dette dejlige Skib knust i Stumper og Stykker paa et Skær. Her skulde det ende sin Rejse og 7 Mand og en Kvinde finde deres Grav.

I zig-zag mellem Skærgaardsklipperne

Vi blev ved indad, stadig indad, bugtende os i zig-zag mellem Skærene, og kom tilsidst helt ind til Klipperne, hvor vi spejdede efter en Aabning i disse, der skulde være Indsejlingen til Kungshamn, men vi saa ingen Aabning, kun den nøgne Klippévæg, som vi kun var faa Favne fra.

Nu kunde vi ikke læse videre, men kastede Skibet op til Vinden, hvor det paany slængede hele Siden under, men den Fart, vi havde, bragte os dog et godt Stykke langs med Klipperne, og pludselig saa vi en Aabning mellem to Klipper. Vi faldt da af med det samme — ind gennem Aabningen og laa nu i Havn, hvor Vandet var saa smult som i et Gadekær paa Landet. Vi kunde høre Braaddene drøne mod Klipperne udenfor, men selv laa vi godt gemt derinde, og Ankeret raslede i Bund, idet Kaptajnen udbrød: Naa, i Guds Navn, Folkens, nu er vi er reddet, og De skal have Tak, Styrmand Larsen, De styrede godt, men een Ting vil jeg bare have Lov at sige: Dengang vi laa derude, og det var Alvor, der var der ikke een af jer, der var en Skraatobak værd andre end Kokken, for han kunde da synge, det hørte jeg, saa der maa være noget ved den Kristendom, han gaar og fabler om, det kan jeg forstaa.

Vi var de første, der kom ind til Kungshamn, men efter os kom der saa tre andre Skibe. Disse havde velsagtens tænkt: „Han maa vel være kendt, der sejler lige ind mod Klipperne, vi maa bagefter“, og det blev deres Redning.

N. P.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sølv . Guld . Øvre . Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

TH. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

TH. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

TH. 777

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybørsen

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen TH. 335 - Auktionskontoret TH. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thybørsen . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørsen og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismas - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibeprovisantering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen
HARALD PEDERSEN
TELEFON 27
POSTGIRO 44039

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 538

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED
Telf. 353

RESERVERET!

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . TH. 781

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 564 og 2263 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

TH. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

1/5 Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN—RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1888
Kontortid 8—18, Søndage 8—9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 8—12,
13—18, Søndag 8—9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK
J. Holmstrup
Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C.K. HANSEN
Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61
Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**
★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK
LÆSESTUEN

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 4

1. April 1957

24. Aarg.

Esbjerg Redningsstations nuværende Motorredningsbaad

»M. B. 14«

der er bygget paa 78 Luftkasser og er selvlæsende, saaledes at den ikke kan synke

REJS MED D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB

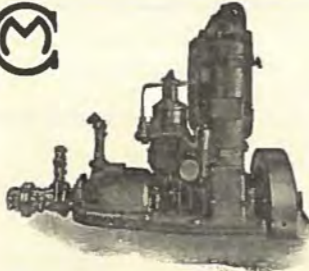
Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

  Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik
Telf. 666

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

Marketederiet
„**NY HAVN**“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

DANMARKS
HANDELS- og SÆFARTS-TIDENDE

Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 . Postgiro 851.00

Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyboren Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals . Tlf. 180

LEDIG

Brugsforeningen
»**FREM**«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handels og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

RESERVERET

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/s Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 4

1. April 1957

24. Aarg.

Esbjerg Redningsstation

1907-1957

Baadformand Fr. Lambertsen, der omkom under en Redningsaktion med „M. B. 14“ i 1935 (th.) og Ove Lambertsen, der har taget sin Fars Gerning op og nu fører Redningsbaaden.

Priser paa, at Kronen paa dette Tidspunkt har haft det meste af sin normale Købekraft, hvilket jo heldigvis igen er kommet Mandskabets Aflønninger til Gode.

Stationens faste Opsynsmand — som i dette særlige Tilfælde blev benævnt som Disponent, da samtlige Stationer fra Blaa vand til Røme sorterede under ham, var Havneingeniør Leopold Christian von Barner. Baadformanden var den — ogsaa af nulevende — velkendte Søren Hansen, som bl. a. helt op i sin Alderdom overværede Redningsmændenes Aarsmøder, har skrevet flere interessante Beretninger om Fiskeri og Redningsvæsen i Esbjerg i gammel Tid til „Tidsskrift for Redningsvæsen“. Han var en dygtig Mand, der fyldte sin Plads, og vi gaar ingen for nær, naar vi her særlig dvæler ved hans Navn. Han afgik p. Gr. af Alder fra Tjenesten i 1928 og blev afløst af den landskendte Baadformand Frederik Lambertsen, der d. 30. November 1935 under et Redningsforsøg i svær Sø og Storm blev slaat overbord fra Redningsbaaden og druknede.

Hans uselviske Gerning i „Foreningen for danske Redningsmænd“ og hans uforfærdede Mod, naar det gjaldt at redde nødstedte paa Havet, er velkendt og anerkendt blandt Søens

Dersom man skal tage Alderen med i Betragtning, saa er Esbjerg Redningsstation, der den 1. April kan fejre sit 50 Aars Jubilæum, jo en ren Benjamin i den Række af Redningsstationer der som Perler paa en Snor er placeret langs Landets Kyster.

Egentlig har der hersket lidt Tvivl om, i hvilken af Foraars- eller Forsommermaanederne det var, at stationen blev oprettet.

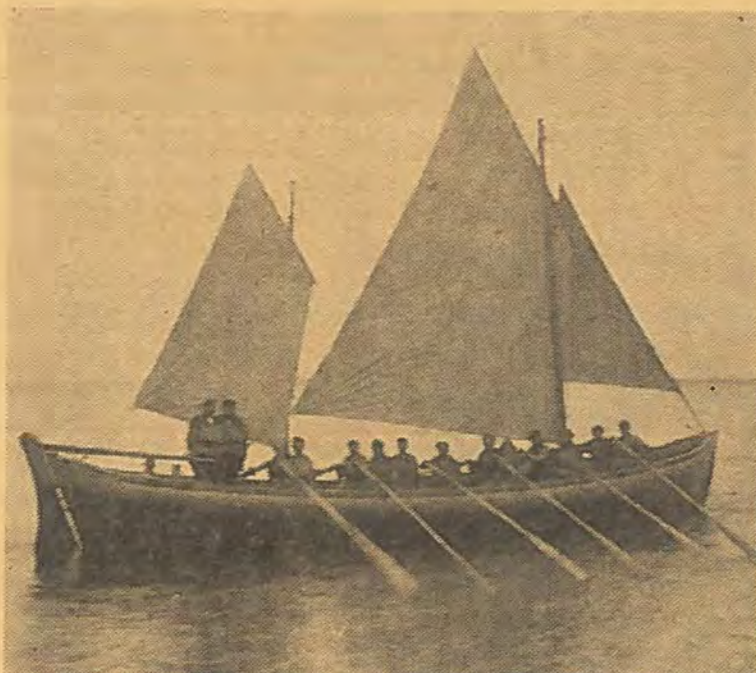
Der har saaledes været nævnt 1. Juni som den officielle Dato. Imidlertid er der iflg. Regnskabsprotokollen udbetalt Lønning til Mandskabet pr. 1. April, og Stationen har fastlagt Jubilæet til denne Dato. Da vil dets Mandskab sammen med gamle Redningsmænd og Enker efter saadannes sammen markere Dagen.

Lige ovenfor blev det nævnt, at der blev udbetalt Lønning pr. 1. April — skal vi lige i Forbifarten se paa, hvad den første Maaned gav de 14 Mand. De fik en samlet Udbetaling paa 145 Kr., men foruden Lønningen, der jo ikke kan kaldes svimlende hvad Storhedsgrad angaar, saa er der samtidig opført et Par Poster mere paa den første Maanedes Regnskab, der fortæller lidt om, hvor meget der da kunde faas for Penge.

Regningen var for 14 Par Trækostøvler, der kostede samlet 182 Kr., samt 14 Sæt Olieøj der beløb sig til 168 Kr. Man gætter efter disse

Opsynsmand
Gustav Hallgreen

Esbjergs første Redningsbaad med Lugger-Rigning og 12 Mand ved Aarene. Ingen af denne Baadbesætning lever mere.

Folk. — I 1925 afløstes Disponent Barner af Havnefoged Larsen, der fortsatte Stillingen til 1939, da han døde, og nu blev Opsynsmandstillingen overdraget til Gustav Hallgreen, der forinden og siden Lambertsens tragiske Død havde beklædt Stillingen som Baadformand. Foruden sin ansvarsfulde Stilling som Opsynsmand vil Gustav Hallgreens Navn jo være alle Bladets Læsere velkendt som mangeaarigt Bestyrelsesmedlem og nu Formand i Redningsmændenes Forening.

Stationens første Redningsbaad var en Ro- og Lug-rigget Sejlbaad, som blev udskiftet i 1922 til en Motor-Redningsbaad af mindre Type, som var forsynet med 2 Køler.

Den 15. April 1927 fik Stationen sin nuværende Baad, hvori der nylig er installeret en ny og kraftigere Motor.

Som bekendt staar Redningsvæsenet overfor Anskaffelse af foreløbig 3 nye Motorredningsbaade, deraf to 3-Tons og en 16-Tons med 2 Motorer. Hvilken Station den sidstnævnte Redningsbaad vil blive stationeret ved, er foreløbig uafklaret, men helt utænkeligt vil det næppe være, at Esbjerg med vort Lands største Fiskerflaade og det farlige Hornsrevomraade, har sine velbegrundede Chançer for en saa stor Motorredningsbaads Placering.

Ser man paa Redningsstationens Fortegnelse over de Redningsforetagender der er øvet fra 1907 til Jubilæumsaaret, er der ført Bevis for, at Stationen hidtil har haft en stor medmenneskelig Opgave at løse, og at denne Opgave vil foreligge fremdeles, tyder alle Tegn paa, thi det er jo saaledes, at trods en moderne Tek-

nik — endda af højeste Karat — saa vil der altid, hvor Have befares, og Kyster besejles, være Redningsopgaver at løse.

— Esbjerg Redningsstation har igennem de svundne 50 Aar været i Aktivitet 34 Gange, hvorved Menneskeliv blev reddet, og der er ialt reddet 147 Mennesker.

Af Skibe der i Aarenes Løb er strandet indenfor Stationens Omraade, kan vi nævne den norske Damper „Nygaard“ af Bergen kommende fra Pensakolo til Esbjerg med Foderkager. Den gik paa Grund udfor Graadyb. Skibets Besætning paa 36 Personer reddedes. Det var den 10. Juli 1914.

Den 10. Februar 1934 gik det svenske Skib „Norig“ af Göteborg paa Grund paa „Søren Jessens Sand“. Besætningens tyve Mand blev reddet.

Den 5. Marts 1952 reddedes 5 Mand fra „Fourvord“ af Grimsby.

Men langt den overvejende Del af de Menneskeliv der igennem Aarene er blevet reddet ved Hjælp af Esbjerg Redningsmandskab var Sønner fra Havnebyen — altsaa Byens egne Børn, der i deres Kuttere „Zion“, „Scandia“, „Anna“, „Ingrid“, „Briis“, „Grethe“, „Gudrun“, „Solveig“, „Jenny“, „Naomi“, „Juno“, „Ida“ og saadan kunde man blive ved med at nævne Navne paa Esbjerg-Kuttere, der under Storm og oprørt Hav ofte kæmpede haabløse Kampe for at naa hjem i Havn fra Havets Fangearme, og som kun naade det med Livet i Behold efter modig og resolut Indsats fra Redningsvæsenets Side.

Vi skal ikke gaa i Enkeltheder ved at forsøge at skildre den dramatiske Side i alle disse Enkeltilfælde. Vi vil nøjes med at skildre et enkelt Tilfælde, der fortæller om „en ganske almindelig“ Redningstur, hvor Mandskabet gjorde deres Pligt, og et godt Stykke Redningsarbejde blev udført, hvorved 4 Menneskeliv blev reddet fra Druknedøden.

Det var Søndag den 1. April 1945 Kl. 14,40, at Kutteren „Europa“ kom i Havn og meldte, at Kutteren „Anna Maria“ E. 455 laa til ankers med Maskinskade i 2-3 Favne Vand sydvest af „Søren Jessens Sand“. Da det blæste en Vindstyrke paa 8 af S.V., og der var Fare for, at Kutterens Ankergrejer kunde springe naar som helst, og at der saa var stor Fare for, at den vilde drive i Minefeltet, blev Mandskabet straks sammenkaldt. Redningsbaaden blev hurtigt gjort klar og stod ud af Havnen Kl. 15,00.

Kl. 16,15 ankom Redningsbaaden til den næststedte Kutter, men p. Gr. a. meget svær Sø og

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadmand Peder Munk Pedersen. Nørre Vorupør, afgik ved Døden den 11. Marts.

Peder Munk Pedersen, der var født den 25. August 1887, var ansat som Baadmand ved Redningsstationen „Nørre-Vorupør“ fra 1. Oktober 1917 til 30. September 1948, da han afskediges paa Grund af Alder. Han havde deltaget i Redningen af 111 skibbrudne og var dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

90 Aar

Fhv. Baadformand Ole Nikolaj Konge, DM., Lildstrand, fylder den 11. April 90 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Jens Bro Christensen, DM., Flyvholm, fylder den 20. April 75 Aar.

50 Aar

Baadmand ved Redningsstationen „Nymindegab“ Georg K. Lange fylder den 14. April 50 Aar.

haard Strøm, lykkedes det først Redningsbaaden efter et tredje Forsøg at komme langs Siden af Kutteren, saa dens 4 Mands Besætning kunde tages ombord i Redningsbaaden.

De 4 Mand var en Del forkomne og gennemblødte. Redningsbaaden ankom derefter til Havnen Kl. 18,10, blev halet i Hus og gjort klar til Brug igen. — Mandskabet hjemsendtes Kl. 20,00.

Det tilføjes: Det maa antages, at den næststedte Kutter er drevet i Minefeltet og forlist, da der trods Eftersøgning ikke blev fundet Spor af den.

Ved det dygtige og maalbevidste Arbejde, som Redningsstationen „Esbjerg“ igennem de svundne 50 Aar har udført, har det høstet Anerkendelse. Igennem Storm og Søgang har den øvet sin Gerning i Menneskehedens Tjeneste. Den har vundet Sejre og har lidt Nederlag, hvor Liv maatte ofres i den krævende Tjeneste. Men slikt er jo nu engang Redningsmandens Lod.

I Jubilæumsaaret bestaar Esbjerg Redningsstations Mandskab af flg.: Opsynsmand G. Hallgreen, Baadformand O. Lambertsen, Motorpasser Verner Diers, Baadmændene Poul Øhlenschlæger, Carl Frandsen, Anker Poulsen, Otto Rasmussen, Jens P. Sørensen, Jørgen Andersen.

Som et Ønske for Esbjerg Redningsstation derte: At dets Mandskab fortsat maa have Held til at øve deres ansvarsfulde og farlige Gerning uden alt for store Uheld og Tab.

Vi vil videre ønske, at den Fornylesplan, som ikke blot gælder denne Station men mange andre Redningsstationer, maa forme sig mere hurtig, saa det ogsaa derigennem kan ses, at vort Samfund værdsætter dette særlige Redningsarbejde, der i mere end Hundrede Aar har været øvet langs Danmarks Kyster og høstet Anerkendelse langt ud over vore Grænser.

Maagen.

Kaptajn P. H. Fjelde blev tildelt Esbjergs Ærespris

Esbjerg By's Ærespris for 1956 er tildelt Kaptajn Fjelde paa F. V. Mortensen, og der er næppe nogen anden, der mere end den populære Kaptajn har fortjent Udmærkelsen.

Han er Manden, der gør sin Pligt — og mere end det — saadan er han kendt iblandt Byens Befolkning, og da særlig i Fiskerkredse, der nyder godt af hans Bistand.

Han kommer, naar der kaldes — naar Livet staar paa Spil — hvad et enkelt Eksempel. „Helen May“, bærer Vidnesbyrd om, og mange andre farlige Redninger mellem Aar og Dag kan føjes til.

Med sit radarstyrede Skib hjælper han Fiskerflaaden ud og ind i Taage, og yder her ogsaa et væsentlig Bidrag i Esbjerg-Fiskeriets store Omsætning. Og dette sidste er Bistand udenfor Pligtens Ramme.

Den Hæderspris, man saaledes har givet Redningsskibets Kaptajn, maa have sin særlige Værdi for ham — fordi alle er enige om, at han tilfulde har fortjent den.

Men Kaptajn Fjelde er ogsaa en beskeden Mand, han siger: Skal jeg være ærlig, er Gaven kommet helt bag paa mig, jeg har ikke gjort mig nogen som helst Forestilling om at komme i Betragtning. Jeg har forsøgt at gøre min Pligt og efter bedste Evne forsøgt at tjene Byens, Søfartens og specielt Fiskernes Interesser. Men — jeg skal ikke skjule, jeg er glad — meget glad endda.

Og Vestkystens Fiskere — ogsaa udenfor Esbjerg — gratulerer.

— n.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Et 18 Timer lang Redningsforsøg i Is og Kulde

Den 22. Februar 1954 Kl. 19,45 alarmeredes Redningsstationen „Grenaa Havn“ af Fisker Karl Sørensen, der var forhyret med Kutter „Niels“ af Frederikshavn, F.N. 287, som havde 3 Mands Besætning og var paa 21 Tons. Isen laa paa dette Tidspunkt presset haardt mod Havnen indtil en 7 a 800 m fra denne, saaledes at Sejlads paa Havnen var umulig. Kutteren, der havde været paa Fiskeri, havde forsøgt at naa ind til Grenaa Havn, men var blevet siddende fast i Kanten af Isen og havde siddet der et Par Dage. Isen begyndte nu paa Grund af haard sydlig Vind, Styrke 6, med haard nordgaende Strøm at presse haardt paa Bagbords Side af Kutteren. Karl Sørensen turde derfor ikke blive ombord længere, og da de to øvrige Mand ikke vilde med i Land, anmodede han derfor Redningsstationen om at holde Kutteren under Observation.

Redningsmandskabet tilkaldtes straks, og da Motor-Redningsbaaden under disse Isforhold ikke kunde anvendes, blev en Del Materiel, Raketliner, Trosser, Strandingslys, Redningsveste m. m. kørt ud paa den østlige Mole. Der tændtes Strandingslys og Mandskabet gjorde sig klar til at gaa ud paa Isen, iført Redningsbælte og medbringende Stager og Baadshager samt, da det var meget mørkt, elektriske Lygter, som i Hast var blevet fremskaffet, da vore egne Stearinlyslygter var uanvendelige til dette Formaal.

De medbragte Liner blev knyttet sammen, ialt ca. 7 til 800 m, og Mandskabet gik derpaa 2 og 2 sammen med visse Mellemlinjer ud over Isen, som var meget ujævn, og et Stykke ude fuld af Huller og ved at være i Bevægelse med det haarde Pres af Vind og Strøm. Der opnaaedes da, efter megen Besvær, Forbindelse med Kutteren.

De to ombordværende, som stadig ikke vilde med i Land, knyttede den af Redningsmandskabet medbragte Line til Kutterens norske Pram, som derefter firedes med Agterenden ned paa Siden af Kutterens Styrbordsside, klar til at sætte fra, hvis Kutteren, der laa for Anker, skulde gaa i Drift, da den derved vilde drive ned paa den farlige Kalkgrund og muligvis strande eller skrues ned af Isen. — Skipperen meddelte, at han vilde tænde Blus saa snart Besætningen gik fra Borde. — Da Forbindelsen opnaaedes kunde der ses, at Isen skruede haardt paa Bagbords Side.

Redningsmandskabet gik derefter i Land, da Ophold paa Isen var umulig paa Grund af den stærke Vind og Kulde, og samledes paa Molen ved den inderste Del af Linen, klar til at gaa ud paa Isen igen, hvis det blev nødvendigt.

Kl. 2 og Kl. 5 næste Morgen var henholds-

vis 4 og 6 Mand atter ude ved Kutteren, hvor Forholdene forværredes, og trods at Skipperen udtalte, at han ikke var sikker paa at Kutteren kunde holde til Isens Pres til det blev Dag, vilde de to Mand stadig ikke med i Land.

Gennem et Fyrskib, der laa indefrosset i Havnen, havde man Radioforbindelse med Kutteren, der havde Sender ombord, men Kl. 5 gik Kutterens Sender i Stykker.

Da det blev Dag, kunde det ses, at Kutteren var drevet endnu længere mod Kalkgrunden, men Forbindelsen med Linen ud til Kutteren var stadig intakt. Kl. 13 blev der pludseligt et aabent Bælte med klart Vand udenfor Kutteren, og da denne laa med Motoren i Gang, lykkedes det, efter at have frigjort sig fra vor Lineforbindelse og sine Anker grejer at komme ud i aabent Vand, hvorefter den satte Kursen mod Bonnerup Havn, der var isfri, og hvortil den senere ankom i god Behold.

Redningsmateriellet blev derefter hentet tilbage fra Isen og blev samlet sammen og kørt til Stationen.

Den lange Vagt i den stærke Kulde og Blæst havde da varet i ca. 18 Timer.

Wenzel Rasmussen, Opsynsmand.

HELIKOPTERHJÆLP

ved Søulykker

Det vil for Fremtiden i højere Grad blive muligt at faa Hjælp fra Flyvevaabnet i Tilfælde af Ulykker i danske Farvande, idet Flyvevaabnet i Løbet af kort Tid modtager 6 Helikoptere af den amerikanske Sikorski 55-Type, og foruden at løse rent militære Opgaver vil disse Maskiner kunde indsættes i Redningsaktioner i Tilfælde af Forlis eller andre Ulykker til Søs. Man har fra Udlandet gode Erfaringer med Hensyn til Helikopteres Anvendelse som Redningsmiddel ved Ulykker til Søs, og her i Landet vil de i langt de fleste Tilfælde hurtigt kunde være paa Ulykkesstedet.

Med Leveringen af disse Maskiner til Danmark er det Forslag om Anskaffelse af specielle søgaaende Redningsskibe, som har været drøftet i Udvalget til Koordinering af Søfartens og Luftfartens Redningstjenester gledet noget i Baggrunden. Den meteorologiske Verdensorganisations Kommission for maritim Meteorologi har imidlertid forhandlet om Stationering af et kombineret Vejrmeldeseskib og Rednings-skib i Nordsøen, og det er Meningen, at alle Lande, som har Skibe i Fart paa Nordsøen, skal være med til at betale dette Skib. Muligvis vil der allerede forsøgsvis kunde indsættes et Skib i denne Tjeneste om et Par Maaneders.

Dansk Søfarts-Tid., Dec. 1956

Fiskeren, Redningsmanden, Strandfogeden og Hotelmanden

S. Svenningsen, Blokhus er fyldt 70 Aar

og siger et og andet om 70 Aars Naboskab med Havet og en Udvikling, som ikke lader sig standse —

Hjemme havde vi det smaat. Far var Fisker i Lønstrup, og Fiskernes Kaar var den Gang en god Del anderledes end i Dag. Efter Konfirmationen kom jeg i Snedkerlære, men Økonomien hjemme var af en saadan Art, at jeg maatte holde op, og som andre Drengene fik jeg min Plads i Baaden. Det kunde være haardt for en 15-Aars Dreng at udfylde Pladsen ved Aaren, men det varede ikke længe, før vi fik den første Motorbaad. Det var for os alle noget af en Begivenhed, og gamle og unge drømte vel om, at en Motor vilde blive en stor Lettelse i Arbejdet, selvom samme Drøm i nogen Grad blev overskygget af Frygten for de Udgifter, som en Motorbaad var ensbetydende med. Baaden blev en Lettelse — paa Havet, men til Gengæld stillede det større Krav, naar Baadene skulde i Vandet og paa Land. Ofte var vi gennemblødt fra vi gik ud til vi kom ind, og det var ikke sjældent, at Ryggen var uden Skind . . .

Motorbaad Nr. 3 i Blokhus

Det er Strandfoged S. Svenningsen, Blokhus, der siger dette i Forbindelse med en lille Formiddagssnak i Anledning af, at han Torsdag den 28. Februar fyldte 70 Aar. Samtalen finder Sted i Strandfogedens Kontor, hvis Udstyr er præget af 70 Aars Naboskab med Havet, og hvorfra der er Udsigt over en stor Del af Blokhus.

— De blev ikke i Lønstrup?

— Nej, i 1910 flyttede jeg til Blokhus, og den Motorbaad, jeg havde med mig, var den tredje her paa Stedet. Min Kone var imidlertid hoteluddannet og havde vældigt Mod til at gaa i Gang med et Sommerpensionat. Hun fik mig gjort varm paa Tanken, og allerede i 1911 oprettede vi „Klitrosen“, hvilket dog ikke fik mig til at opgive Fiskeriet. Pensionatet gik imidlertid godt, og da „Klitgaarden“ under den første Verdenskrig blev til Salg, ja, saa besluttede vi at købe. Helt som vi havde regnet med, gik det dog ikke. Min Kone døde, og jeg stod ene og vaklede vel lidt, men mit Mod paa Livet fik mig alligevel til at overtage Hotellet, hvilket skete den 27. Juni 1917, og saa holdt jeg op med Fiskeriet for udelukkende at beskæftige mig med Hoteldriften.

— Men De sagde ikke Farvel til Havet?

Den gamle Strandfoged smiler:

— Nej, det vilde vist være for meget at forlange. Jeg blev ansat ved Redningsvæsenet i 1911, blev Skipper i 1922 og fra 1928 til 1955

var jeg Opsynsmand ved Stationen, som nu ikke eksisterer mere.

Da »Heinchenfelde« tog Revlen

— Som Redningsmand faldt det i min Lod at være med til at bjerge Mandskabet, atten Mand ialt, fra den tyske Bark „Heinchenfelde“, der Julenat 1923 tog Revlen lidt Nord for Blokhus. Strandingen skete under en voldsom Sne-storm omkring Midnat, men først hen paa Morgenstunden opdagede Vagten Nødblussene fra det strandede Skib. Redningsbaaden blev kørt til Stedet og sat Vandet, og i Løbet af Formiddagen lykkedes det at bjerge den haardt medtagne Besætning, hvoraf flere havde alvorlige Forfrysninger paa Hænderne. Men vi maatte ud to Gange, idet Baaden kun kunde tage 12 Mand.

— Hvilke Tanker gør man sig, naar seks Mand maa efterlades?

— Vi tog de haardest medtagne først og havde iøvrigt ikke noget Valg. Derimod kom jeg til at tænke paa Søren Kanne, da vi naaede i Land. Her holdt nemlig en Bonde med sin Fjælevogn fyldt med Halm parat til at transportere de skibbrudne hjem til „Klitgaarden“. Hans Reaktion havde været spontan, og da vi kom ind med Resten af Mandskabet, holdt han parat igen. En saadan Begivenhed glemmer man ikke, heller ikke at Snestormen var saa voldsom, at det først 3. Juledag var muligt for Lægen at komme igennem. Kaptajnen paa „Heinchenfelde“ har heller ikke glemt Begivenheden. Vi har besøgt ham i Frankfurt a. Main, og han har været paa Besøg her — og kommer forresten igen i Løbet af Sommeren. Han er 75 nu og en pragtfuld Mand.

— Der har ogsaa været andre Redningsaktioner?

— Ja, i privat Baad har jeg været med til at redde tolv Mand, og heller ikke det glemmes saadan uden videre.

Vidste paa Forhaand, at det vilde gaa galt

— Har De nogensinde oplevet Syner og Varsler?

— Ikke direkte. Men jeg har i hvert Fald to Gange oplevet, at en Mand af en eller anden mærkelig Grund ikke har villet med paa Fiskeri uden at kunde give nogen fornuftig Forklaring paa sin Vægren for saa at opleve, at den paagældende Baad ikke vendte tilbage. Den ene Gang var i Lønstrup, hvor den paagældende lod Redskaber være Redskaber, og efter Begivenheden i lang Tid var mærkelig. Den anden Gang var i Forbindelse med den sidste store Kænringsulykke her i Blokhus.

— Deres Syn paa Udviklingen langs Kysten?

— Jeg er helt sikker paa, at naar den nuværende Generation af Fiskere først lægger op,

og det sker vel i Løbet af en halv Snes Aar, saa er det forbi med Fiskeriet ikke blot her i Blokhus, men ogsaa i Løkken og Lønstrup, simpelthen fordi den unge Generation søger til Havnene. Alene her fra Blokhus er ti-femten Fiskere flyttet til Hirtshals og Skagen, hvor de nu har Kuttere. I samme Forbindelse finder jeg, at det er noget af en Skandale, at Hanstholm Havn ikke gennemføres, eftersom hver Kutter giver Beskæftigelse for 40—50 Mand i Land. Hanstholm ligger lige ud til Nordsøen, og en Fiskerihavn her vil i Ordets egentlige Forstand være ensbetydende med, at der lægges Land til Danmark.

chris i „Vends. Tid.“

Der er mørke Traade og lyse Baand i dette 50 Aars Minde

fra Bovbjergs stejle Skrænter tilsendt »Tidsskrift for Redningsvæsen« af Opsynsmand Dahl, Bjerregaard.

I Anledning af at det nu i Februar var 50 Aar siden, det norske Barkskib „Timaru“ af Drammen forliste ud for Fjaltring, kan der være Grund til at mindes de 3 Barkskibe, som med faa Aars Mellemlum strandede under Bovbjerg, og for de to førstes vedkommende druknede samtlige ombordværende, medens den sidste Besætning under et dramatisk Redningsforfatende med „Liløre“ Redningsbaad under Jens Rønns dygtige Førerskab, reddedes næsten i samme Øjeblik, som Skibet blev Vrag.

„Capella“: Den 22. November 1903 meldte Strandvagten fra Ferring, at et Skib viste Blus. Havet var i voldsomt Oprør efter flere Dages Stormvejr. — Raketapparaterne førtes i største Hast til Havet. Det viste sig, at Skibet allerede var strandet ud for Bovbjergs stejle Skrænter. Den første Raket, som affyredes oppe fra Bovbjerg, naaede ikke nær ud til Skibet, men da det kort Tid efter skønnedes, at Havet var faldet lidt, forsøgte man at faa Raketapparaterne

„Tidsskrift for Redningsvæsen“

Ansv. Redaktør Jørg. Pedersen, Ydby St., Telf. Ydby 70.

Ekspedition:

Forretningsfører Gadgaard Nielsen, Lemvig, Telf. Lemvig 15.

Hovedbestyrelse:

Fmd. Gustav Hallgreen, Rolfsvej 139, Esbjerg, Telf. Esbjerg 375. — Kasserer Peder Munk Pedersen, Nørre Vorupør, Tlf. Nørre Vorupør 4 — N. C. Jensen, Bjerregaard — Kr. Styrbeck, Thorup Strand, Telf. Thorup Strand 3. — Wenzel Rasmussen, Havnevej 223, Grenaa, Telf. 337. — Peder Eriksen, Harboøre, Telf. Harboøre 53. — C. Chr. Jensen, Olsvej 12, Rønne, Tlf. 1759.

ned fra Bovbjerg, hvor man kunde faa større Chance for at naa Skibet. — Man affyredes nu nede fra Stranden en dobbelt Raket, som lagde Linen agten for Fokkemasten, men da der ikke halede ind paa Linen, halede man den ind igen og affyredes en ny Raket, som ikke naaede Skibet. Lidt senere skønnedes Skibet at komme noget nærmere ind, og man affyredes 3 Raketter, hvoraf den sidste lagde Linen over Mesanraaen, men da der heller ikke denne Gang blev gjort Brug af Linen, maatte man skønne, at der ikke var levende Folk paa Vraget, som var brækket midt over, og det maa antages, at Besætningen har afholdt sig fra Agterskibet og er druknet, da Skibet er brækket over. Hvis de havde været paa Forskibet, havde de haft en Chance, idet Fokkemasten blev staaende. Det strandede Skib var Barkskibet „Capella“ af Arendal, og hele dens 15 Mand store Besætning omkom.

„Timaru“: Den samme Skæbne ramte det norske Barkskib „Timaru“ af Drammen 5 Aar senere — altsaa for 50 Aar siden. Det var i Februar Maaned i 1907, at man fra Bovbjerg observerede et Barkskib. Vinden var nordvest med Storm og høj Sø. Da Skibet under de herskende Vejrforhold øjensynlig ikke kunde undgaa at strande, fulgte man det inde paa Kysten med Redningsapparater. Da man kom syd for Bovbjerg, strandede Skibet ud for Fjaltring. Herfra var man ogsaa mødt med Raketapparat og Redningsbaad, men det var umuligt at opnaa Forbindelse med Raketapparater, og Redningsbaaden kunde i den voldsomme Storm slet ikke søsættes, og der var ligeledes en voldsom sydgaaende Strøm. Den uheldige Besætning sad fastsurret i Rigningen. En stor menneskemængde med den gamle Redningsbestyrer, Konsul Andersen i Spidsen overværede det uheldige Skuespil, og man maatte staa som magtesløse Tilskuere, thi efterhaanden som Besætningen een efter een faldt i Søen, førtes de med voldsom Fart sydpaa, indtil de forsvandt uden at nærme sig Land. Hele Skibets Besætning — vistnok 18 Mand — forsvandt i Bølgerne. Den uheldige Stranding gjorde et dybt Indtryk paa Kystboerne. Dagen efter inddrev det første Lig i Vedersø og Dagen efter 3 i Nørre Lyngvig. Næste Dag var de naaet her til Bjerregaard. Der blev kørt 3 Lig af unge Nordmænd op til vor Gaard. Dagen efter var de naaet til Henne, og de sidste drev ind ved Blaavand. Man kan deraf skønne, hvor voldsom sydgaaende Strøm der har været. Jeg husker fra Dagspressen dengang, at det mentes, at Kaptajnen som ung Sømand skulde have været med ved Briggen „Raphid“ af Drammens Stranding ved Bjerregaard en Snes Aar før. Denne Stranding fandt sted under lignende Forhold, men Skibet stod paa inderste Revle og kunde naas med en enkelt Raket.

„Noah“: Den 27. November Aaret efter ob-

serveredes fra Liløre et Barkskib, som nærmede sig Land. Det var stiv vestlig Kuling med høj Sø. Da det blev klart, at Skibet ikke kunde undgaa at strande, førtes Redningsappaterne fra Liløre sydpaa mod Bovbjerg, hvor Skibet sandsynligvis vilde strande. Fra Ferring havde man ogsaa observeret Skibet, og man var med Raketapparater paa Strandingsstedet samtidig med at Skibet strandede. Det lykkedes ogsaa fra Bovbjerg at opnaa Forbindelse med Skibet med en dobbelt Raket, men Besætningen, som havde søgt Tilflugt i Rigningen, formaaede ikke at hale Stjerteblokken ud. Imidlertid var Liløre Redningsbaad transporteret frem til Bovbjergs nordlige Skrænt, og Baaden kunde ikke transporteres længere pr. Vogn, da Havet stod imod Skrænten. Her blev Baaden læsset af. Der var mange Tilskuere, som ivrigt assisterede ved Redningsbaadens Udsætning. Man havde jo de to forudgaaende Tragedier i frisk Minde, og under ihærdigt Arbejde roedes Baaden nu inden for Revlen ned til Skibet, som øjensynlig allerede var ved at skilles ad. — Det tog ca. en Time, før man kunde komme Vraget saa nær, at man kunde opnaa Forbindelse med det, da Rigningen truede med at falde, men nu havde man Forbindelse med de skibbrudne, som een for een maatte springe i Søen og maatte hales ti Favne gennem Søen. Da hele Besætningen, 8 Mand, var indtaget, kappedes Forbindelsen, og da man ikke kunde lande under Bovbjerg, roedes Baaden ud over Revlen og tilbage til Udgangsstedet uden Uheld, hvorefter de forkomne Søfolk førtes til Forplejning. Det strandede Skib var Bark „Noah“ af Kivik. Det var fuldstændig sønderslaaet, samtidig med at Redningsbaaden landede med Besætningen. Denne Redningsdaad vakte Interesse viden om — saaledes modtog Redningsmændene en Pengebetjening fra en Privatmand i Nordamerika.

D.

En Strandingstragedie ved Fornæs for 80 Aar siden

Den 20. December 1876 blæste det en orkanagtig Storm med Snetykning omkring Fornæs Fyr.

Denne Aften bemærkedes en Lanterne i Nærheden af Land en kvart Mil nord for Fyret.

Der blev hurtigt sendt Bud efter Redningsmandskabet, der i største Skynding bragte Apparaterne Nord efter, hvor man trods Snetykningen kunde se, at Skibet var strandet og stod omtrent 100 Favne fra Land med Boven ind efter.

Den først affyredes Raket naaede ikke ud til Skibet, men ved Lysningen af den næste Raket kunde man se, at den gik tværs igennem

HIRTSHALS

Hans Svendsens
SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer
Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank
Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samue

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

et af Sejlene. Stjertblokken med Udhalingsline blev paastukket Raketlinen og udhalet af de skibbrudne, hvorefter man udhaalede den svære Redningstrosse, som ogsaa blev fastgjort ombord — men der blev da ikke foretaget mere paa Skibet.

Forbindelsen var etableret, og alt var i Orden, og dog blev det den store Tragedie

Vejret tiltog i Voldsomhed, og det var umuligt for Redningsmandskabet at foretage sig noget, da man ikke vidste, hvad der var i Vejen ombord.

Ved Daggry da Redningsmandskabet som havde tilbragt hele den stormfulde Nat med tæt Snefog og haard Frost, paa Stranden, paabegyndtes Redningsforetaget paany. Det viste sig, at Skibet var begyndt at skilles ad, og man saa, at en af Besætningen befandt sig 5 Favne fra Skibet, hængende paa Redningstrossen i en Strop, som var dannet af Udhalingslinen, der var kapet.

Et Øjeblik efter kappedes Redningstrossen ombord, og den paagældende Mand styrtede i Havet, hvor han straks blev slaaet ihjel mellem Vragstykker.

Hurtigt blev der gjort klar til at skyde Raketter ud over Vraget igen for at faa tilvejebragt en ny Forbindelse, og der affyredes 2 Raketter — men til ingen Nytte, da Skibet nu i kort Tid aldeles sønderloges. Agterdelen med Mesanmasten var allerede blevet skildt fra det øvrige Skib i Løbet af Natten, men saa faldt Stormasten. Endnu stod en kort Tid Fokkemasten, med et lille Stykke af Skibet, hvorpaa der ogsaa befandt sig Mennesker, men saa faldt ogsaa den, og hele Besætningen — 15 Mand — omkom, uden at der i Land, hvor en talrig Menneskemængde havde forsamlet sig, kunde gøres mere, end hvad der var blevet gjort for deres Redning.

Det maa antages, at de skibbrudne ikke har forstaaet Brugen af Raketapparaterne.

Det strandede Skib var Barkskibet „Hiram“ af Memel.

Eisenreich D. N. R.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Solv. Gulds. Sølvs. Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

TH. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSPAFABRIKKEN

»IDEAL«

TH. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

TH. 777

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybørn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen TH. 335 - Auktionskontoret TH. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thybørn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler
LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geisnæs - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 411 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen
HARALD PEDERSEN
TELEFON 27
POSTGIRO 44039

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. installer . Telefon 345

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 838

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 564 og 2263 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

TH. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1888
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 8-12,
13-18, Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 248

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 48

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C. K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★

Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 5

1. Maj 1957

24. Aarg.

**LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK**
LÆSESTUEN

Strandingsbillede fra Skagen

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-UdstyrKONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Marketerieret
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebød
Telefon 1992Damp-
skibsselskabet
TORM
København

LEDIG

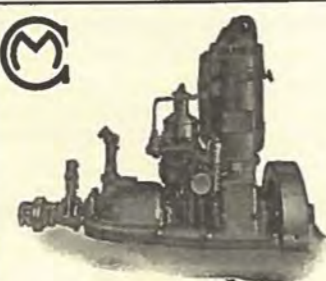
Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/S

Telefon 66

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik

Telf. 666

DANMARKS
HANDELS- & SØFARTS-TIDENDEUafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stillet 2 August 1847 Telefon 131 - Postgato 851.00
Kontortid 9,30 - 11,30 og 14 - 16
Fredag 9,30 - 11,30, 14 - 17,30, Lørdag 9 - 12
Thyboren Afd. Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen- statsaut. -
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

LEDIG

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.Abonnement Kr. 18,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 5

1. Maj 1957

24. Aarg.

Læge og Boligkonsulent

vil reformere Fiskekutterne

Med kort Tids Mellemrum — og ganske uafhængig af hinanden — er der i den senere Tid fremsat et Par interessante Udtalelser, der begge drejer sig nogenlunde om samme Emne: Tidssvarende hygiejniske Forhold — og moderne Boligindretning om Bord paa Fiskerflaaden.

Hvad angaar de hygiejniske Forhold om Bord paa vore Fiskekuttere, da er det Hvidesand-Lægen Dr. Josefsen, der forleden ved et Fiskeriforenings-Jubilæum i Havnebyen gav Bolden op; og der var efter hans Mening et og andet at rette, før man kan slaa sig til Ro og sige, at alt er saare vel om Bord.

Manglerne vedrørende de sanitære og hygiejniske Forhold, som vore Fiskere lever under paa Søen, bør efter Doktors Mening ændres til Gavn for den almindelige Sundhedstilstand. Og hvad mangler der saa, og hvad mente Læge Josefsen egentlig? — Jo, han fandt det i høj Grad ønskeligt, at der om Bord i hver søgaaende Kutter findes et Toiletrum, og der var efter hans Mening ogsaa noget at ønske med Hensyn til mere moderne Køkkenforhold om Bord.

Der er, udtalte Lægen, alt for megen Sygdom blandt Fiskerne, og der er ingen Tvivl om, at en Ændring til det bedre i de paagældende Forhold vilde gøre Underværker i sundhedsmæssig Henseende.

I det andet Tilfælde er det — ganske naturligt iøvrigt — en Kvinde, der vil forsøge at revolutionere den danske Fiskerflaade. I dette Tilfælde er det Boligkonsulent Frk. Kirsten Brønsted, København, der ved Selvsyn har konstateret, at de danske Fiskekutteres „Indmad“ er lidet hyggelig og praktisk, og det ønsker hun en ny Ordning paa.

Boligkonsulent Frk. Brønsted konstaterer, at Fiskernes Køkkener om Bord ikke opfylder Tidens Krav. Sovepladserne er ogsaa for triste, og hvorfor skal de stakkels Fiskere ligge paa Træunderlag, naar de kan sove bedre paa Skumgummimadrasser?

„Opholdsstuen“ er ogsaa umoderne med obligatorisk faste Bænke og ubehagelig haarde Sæder — og tænk hvad der kunde gøres med

lidt Plasticmaling i muntre Farver, behagelige Hynder paa Bænkene, og et praktisk indrettet Køkken.

Ja — og jeg havde nær tilføjet: Tænk om man ogsaa kunde tage „Mutter“ med, saa hun kunde støvsuge hele Herligheden og være paa Vagt overfor de uundgaelige Sildeskæl og „Fingre“, der vilde markere de stakkels Fiskeres Tilstedeværelse i al den megen Herlighed.

Men naar denne lille, maaske ganske unødvendige Vits er afleveret, saa maa man bestemt komplimentere disse to udmærkede Forslag til Fremme af saavel Hygiejnen som Komforten om Bord i vore Fiskekuttere.

Nu er der jo, naar Talen, som her, drejer sig om vor Kutterflaade, i de senere Aar sket en vældig og glædelig Udvikling til det bedre. Mange nye danske Kuttere har Lukafer i saavel Teak som lakeret Naturtræ, som er baade smukke og meget praktiske.

Ja, det er slet ikke fri for, at almindelige Mennesker ved Præsentation af en moderne dansk Kutter af i Dag virkelig synes, at man er paa Vej mod — Komforten.

Det maa jo ikke glemmes, som det ogsaa er sagt fra Fiskerside, at der er noget, der hedder „Nyttelast“ i en Fiskerkutter, og at man ikke kan tillade sig alt for stor „Opholdsstue“ eller noget større Køkken, uden at det i betænkelig Grad vil gaa ud over pladsen til det meget vigtige — Fangsten.

Men naar dette er sagt — ja, saa er man nødt til at tage saavel Frk. Brønstedes Venlighed som Dr. Josefsens Alvorsord op til nøjere Eftertanke og eventuelt ogsaa Efterlevelse. Dette maa — tror jeg — ikke mindst ske med Hensyn til moderne Toiletrum om Bord.

Ærlig talt — der er jo faa Fiskere, der mangler et saadant hjemme — ja, men hvorfor saa paa Havet, hvor Fiskerens meste Tid lever.

Vi ved ikke, hvor mange danske Fiskekuttere, der har et WC-Anlæg installeret — men vi ved da, at de fleste mangler det, og at en saadan Mangel meget vel kan have noget med Sundheden at gøre, er jo ogsaa umiddelbart indlysende.

En moderne søgaaende Fiskekutter af i Dag ligger jo oppe i en Pris paa omkring 225.000 kr., saa man skulle mene, at et „bette Rum“ ogsaa af de helt moderne, kun vilde blive en lille Detaille i Overslaget.

Der er sket store Ting indenfor Baad- og Skibsbyggeriet i vor Generation, Radio — Ekkolod og andre tekniske Finesser er jo Ting, der anses for noget ganske selvfølgeligt om Bord. Men hvad med et WC.

Vi er saa kede af de evindelige Paabud og Forordninger, saa i den ene Retning og saa i den anden og der hittedes paa saa meget, siger Fiskeren, men det er os, der skal betale Gildet.

Vi tror dog, at dette med WC'et om Bord i vore store søgaaende Fiskerskibe, er et rimeligt Krav, der burde tilstræbes i fremtidige Nybygninger.

Hvad angaar Køkkenet, saa vil det have en ulige større Betydning, hvordan Kokken er.

Maagen.

Erindringer

om en sidste Passiar med en gammel Redningsmand

Artiklen er skrevet af den kendte Skagen-Postmester, der har en lang Række Artikler bag sig om Redningsvæsen og Fiskeri. — Selv Barn af Skagen og ud af Fiskerslæggt er Emnet ikke fremmed for hans Pen, hvad Læseren vil bemærke.

Lars A. Kruse

Nu er han borte Lars A. Kruse, den gamle Redningsmand, en Sønnesøn af den „rigtige“ Lars Kruse, ham Holger Drachmann sang og skrev om, og som blev „Fællesnævneren“ for alle danske Redningsmænd dengang og siden. Og de danske Redningsmænd fandt det rigtigt saaledes. Men Sønnesønnen — som jeg indledte med, var ogsaa en Type, forvoven og dristig. Han kunde som sin Farfar spytte i Næverne som Redningsmand i Baaden og trække i Aarerne,

han kunde lægge Haanden fast om „Styrpinden“ som Baadformand, saa hans Kammerater kunde vide sig sikker paa Turen over Revlerne, og han kunde som Opsynsmand dirigere Baaden til Stranden og vælge det rigtige Udgangssted til Luvart af Strandingen, og tilsidst kunde han lede Baadens Fart ned ad Slidsken ved Havnen, da Motorer blev indstillet, og en af Skagens Redningsbaade fik Station i Skagens Havn. Saa var han tilmed saa dristig, at han havde Mod til at „overskygge“ sin Farfar, som han var kaldt op efter, ved at redde omtrent dobbelt saa mange som han. — Naa, nu er de væk begge to. Den „rigtige“ for over 60 Aar siden, den anden for kun 2—3 Aar siden. Der var „Krudt“ i disse Kruse-Navne, hvad enten det nu var den ene eller den anden, eller det var ham, der laa midt imellem, nemlig Jens Kruse, Søn af den første, Far til den sidste. Og det var der ogsaa i Anders Kruse Nielsen, men det er en hel anden Historie, som der staar skrevet.

Lars Anders Kruse, lad mig for Nemheds Skyld kalde ham „den yngre“, han var omtrent de 80, da han døde for kun 2—3 Aar siden — var en af mine gode Venner blandt Redningsmænd. Nætter har jeg tilbragt med ham i Redningshuset, naar Baaden var ude. Hvad vi talte om? Om dem derude, der kæmpede over Revlerne og Grenen, og som sejrede. Der var Fanfare over dem, naar de kom ind med Baaden og raabte gennem Natten og Stormen: „Vi har dem aal-sammen“.

Det er ikke Hensigten her at fortælle om hans Liv og hans Virke. Jeg har før fortalt Brudstykker af det hele, der gjorde ham til en helstøbt Personlighed. Til en „Adelsmand“ i Olietøj og Sydvest.

Det er saadan, at jeg kom i Tanker om ham forleden. — Mens Stormen ruskede i Træerne udenfor og lette Snefog efter en mild Vinter faldt, fortalte Opsynsmand ved Esbjerg Redningsstation om Redningsbaade før og nu. Hallgrenn hed han. Ogsaa en dygtig Redningsmand. Forøvrigt har Havet deroppe været hans Vuggesang, født som han var i Kappelborg. Han var Tilhænger af lukkede Redningsbaade. Og motiverede det godt. Set med hans Øjne. Stuen fyldes med Hallgreens Stemme gennem Æteren, som han nu staar i Studiet og bliver interviewet. Men stærkere end hans Stemme og mere lyslevende end han, staar Lars Kruse pludselig i min Fantasi eller for mit indre Aasyn. For vel tre Aar siden. Jeg besøgte ham i Hjemmet i Østerby. Det ligger saadan paa en Trekant, og alle Veje fører som bekendt til Rom eller dristigt omskrevet til Lars Kruse, „den yngres“ Hjem. Der er „Daphnesvej“, opkaldt efter det Skib, hvor Lars Kruse „den ældre“ kæmpede en af sine første Kampe, der er „Hjortholmsvej“, hvor Lars Kruse „den yngre“ kæmpede sin første og største Dyst paa Grenen som Baad-

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadmand Frederik Carl Ferd. Ottendahl, Anholt, afgik ved Døden paa Grenaa Sygehus den 17. April. Fr. C. F. Ottendahl, der var født den 3. Januar 1879, var ansat som Baadmand ved Redningsstationen „Anholt“ og „Anholt-Havn“ fra 1. Sept. 1905 til 30. Sept. 1941, da han afskedigedes p. G. af Alder og Svagelighed. Han havde deltaget i Redningen af 115 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

75 Aar

Fhv. Baadmand Peter Johs. Strøm, Sæby, fylder den 24. Maj 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadmand Chr. Bleeg, Kirkeby, fylder den 7. Maj 70 Aar.

Fhv. Baadmand Jens Chr. P. Gammelgaard, Vendersø, fylder den 9. Maj 70 Aar.

Fhv. Baadmand Christen H. Harborg, Vejers, fylder den 30. Maj 70 Aar.

60 Aar

Opsynsmand v. R/St. „Odden Havn“, N. Edv. Nielsen, fylder den 11. Maj 60 Aar.

Opsynsmand ved R/St. „Lildstrand“, Vilh. Andersen, fylder den 28. Maj 60 Aar.

50 Aar

Baadmand ved R/St. „Gl. Skagen“, Harald Chr. Christiansen, fylder den 7. Maj 50 Aar.

Baadformand ved R/St. „Snogebæk“, Hans Pedersen, fylder den 23. Maj 50 Aar.

formand, og der er „Mendisvej“ efter den tyske Kaperkrydser, hvor ligeledes „den yngre“ var med at redde et halvt Hundrede forkomne Mennesker fra det fraadende Hav den Gang som ganske almindelig Baadmand. Lars vilde aldrig helt vedkende sig Navnet „Mendi“. A væ int, hva dej vaj er kaldt op etter, yndede han at sige. Han har ikke alene med sin Anskuelse. Men det retter vi iet, bare „Igotz“ foran, saa er den i Orden. Men det ordner vort Vejjudvalg, Skipper Carl Berg, Fru Overlæge Jartum og Arkitekt Albrechtsen nemt. Og saa er Munden lukket paa Kritikerne!

Naa til Sagen. Der er saa meget godt at sige om de gamle Redningsmænd, at det ikke er nemt at holde igen. Da jeg besøgte Lars Kruse sidst, gik han ude i Haven. Nærmest „stavrede“ af sted. — Bentøjet vil ikke mere, sagde han. „A har snart gjort den sidste Rejse ned paa Brøndums Bakke og faaet den sidste Snak med Søndre-Hav. Men Hørelsen er god, og Havet her søndenfor, kan jeg da stadig høre. Og den Melodi bli'r a alle ked af“. Saadan omtrent formede han Ordene. Vi satte os ned paa Havebænken. Snakken gik og gik om mangt

og meget, mest om Strandinger og om Redningsbaade. Lars Kruse fortalte om Redningsbaadene gennem Tiderne. Med Begejstring omtalte han Redningsbestyrer P. K. Nielsens Rejse til England i 1913 for at studere Motorredningsbaade. „Det var jo saadan, at P. K. vidste, hvad han snakkede om, han havde jo selv været med over Revler og Gren i stormfulde Nætter. Lars Kruse var glad for den aabne Havnebaad, der laa godt i Søen, og som lændsede fint for et Stykke Sø. Han havde selv været med den første Motorbaad som ganske almindelig Baadmand, senere som Baadformand. Vi to — Lars Kruse og jeg — havde passiarret længe om Redningsbaades Konstruktion, saadan i al Venskabelighed, da jeg spurgte, om det ikke var uheldigt, at Baadene ikke var „lukkede“. Da var det som om den „gamle“, han var dengang vel nær de 80, var blevet ramt af en „forkert“ Sø. Et Øjeblik var han som slaaet ud, ligesom kæntret over en Bølgetop. Saa rettede han „Skuden“ op, idet han saa paa mig stift, som om hans Blik trængte gennem Stormen en Uvejrnat. Saa tog han til Gemæle. Vredt og alvorligt talte den gamle til den unge: „Nu — og saa spyttede han langt — har vi kendt hinanden i saa mange Aar. Du har set Baaden komme og gaa, meget har jeg fortalt dig, noget har du lært, og saa er du alligevel ikke blevet klogere. Tror du virkelig, Redningsbaadene er til for vor Behageligheds Skyld. Saa tror du fejl, de er til at redde Mennesker med. Og tror du, vi kan fare langs Rælingen fra for til agter, hvis Baaden er lukket. Nej, saa tror du atter fejl. Og kæntrer en Redningsbaad nu, vil der vel gaa Menneskeliv tabt, det ved vi jo allesammen, og det maa vi regne med og regner med, men vi har dog en Chance, men kæntrer en lukket Baad, og vi er under Dæk, vil vi befinde os som Sild i en hermetisk lukket Sardindaase“.

Saadan sagde han. Det var min sidste Samtale med Lars A. Kruse. — Nu er han borte, Gamlingen. Jeg kom til at tænke paa Samtalen, da Gustav Hallgreen meldte sig som Tilhænger af de „lukkede“. Maaske har han Ret. Tiden er jo en anden. Og Esbjerg er ikke Skagen, hvor Revle ved Revle strækker sig langs Kysten. Og Redningsforetagender foregaar nu som Regel eller i al Fald tit og mange Gange langt til Havs mod forhen ved Kysten. Og saa vilde lidt Læ maaske alligevel være godt nok i Dag. Selv jeg vover at antyde det, selvom Lars Kruse dengang lukkede Munden paa mig.

Medens jeg har nedskrevet dette, har Snevejret taget til. Det jager og pisker fra Havet ind over Land. Som en Hilsen fra disse grønblaa Marker derude med Skum iblandt, fra de Marker, hvor Lars Kruse i aaben Baad drog til Kamp — og reddede Menneskeliv fra „Igotz Mendi“, „Hjortholm“ og mange andre i Nød.

Jacob Tønnesen, Postmester.

Tanker ved Redningsstationens Jubilæum

1. April 1957

Prologen er skrevet til Esbjerg Redningsstations 50 Aars Jubilæum. Blev ved Festen oplæst af Forfatteren, Engelhardt Danielsen, Esbjerg.

I stormfulde Højder vi cirkler rundt,
i Frygtens og Hadets Kaabe.
Vi kender ej Fred blot et stille Sekund,
tør knapt paa et Lyspunkt haabe.
For forude høres nu Brintbombedrøn,
og Drømmen om Fred,
den var jo saa skøn.

Skal alting beherskes af Bomber og Fly,
da spejdes forgæves mod ventende Gry.

Ingen har større Kærlighed end den,
der ofrer sit Liv for andre.
Ingen har større Glæder end den,
der lærte i Tjeneste vandre.

Magtstræb og Mishag, Had og Bedrag,
Lyntempo, alting i halsende Jag,
hærger som Pest snart hele vor Klode.

Vi skal elske vor Næste som os selv,
vi skal lette hans tyngende Byrde,
vi skal borttage Sten paa hans Vej.
Vi skal mødes i Tillid hver Dag,
vi skal bort fra det ilsomme Jag.
Vi skal værne om Broderskabs Sag,
vi skal ære vort ældgamle Flag.

Dog - midt i Mørket blinker Lys,
end lyser Tjenersindets Flamme.
Vor Rod paa Jord er jo den samme,
vi kom jo fra den samme Stamme,
vi er jo Børn af Moder Jord.

Skal jeg vogte min Broder?
blev engang der spurgt,
skal jeg følge ham,
selv paa en farefuld Vej?
har vi Tjenersinds Styrke,
saa svigter vi ej,
naar der kaldes, bli'r Svaret ej nej.

Der høres et Nødraab
fra stormpisket Hav
om Hjælp, for nu gælder det Livet.
Vi spør ej om Race, Nation eller Stand,
afsted, vi maa ud, det er givet.

Og Tankerne kredser om Skibet i Nød,
maaske er vor Baad deres Redning
fra Død,
vor Indsats bliver, som Pligten os bød,
at tjene, at hjælpe, at haabe.

Og bjerged' vi ind i vor aldrende Baad
de Mænd, som nys var i Fare,
vi ønsker ej Tak for vor Indsats,
vor Daad,

vi ønsker os godt gennem
skummende Braad,
og haaber hver Styrtse at klare.
Vi spejder mod Havnens
de tindrende Lys,
og glemmer saa Stormens
chokerende Gys.

Vi ved, at derhjemme i Spænding
man venter,
held den, som i Hjemmet

Livsgløden henter,
den Glød, der tænder
Opofrelsens Brand,
der gør, at vi virker som Een
alle Mand,
først da kan vi haabe,

vor Gerning faar Held,
at glæde andre, at glæde os selv.
Saa Tak at I i jer stille Færd
beviser I har jer Gerning kær.
Om stundom Vejen er tung at vandre,
det er jo Livet at tjene andre.

Engelhardt Danielsen.

Den haardeste Tørn jeg har haft? —

Ja, det var vist
Bjergningen af
Besætningen fra
den svenske
Skonnertribrig
„Augusta“, der
gik paa Grund
ved Bulbjerg den
1. September
1898.

Ole Nicolaj
Konge

En af Redningsvæsenets gamle veltjente Folk, fhv. Baadformand ved Lild-Strand Redningsstation, Ole Nicolaj Konge fejrede sin 90 Aars Fødselsdag den 11. April, hvad der ogsaa blev bemærket i en lille Notits her i Bladet.

Der ligger bag denne Fødselsdag et smukt Virke, saavel som Fisker som Redningsmand.

O. N. Konge er født og opvokset i Kæret, men fra Lildstrand fiskede han fra sin Ungdom til sin Alderdom.

I 37 Aar tjente han Redningsvæsenet paa en smuk og dygtig Maade, heraf i en Aarrække som Baadformand.

Hans personlige Indsats er bemærkelsesværdig, og han har deltaget i Redningen af 165 Mennesker, der var i Nød paa Havet.

O. N. Konge er dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Paa sine gamle Dage bor han hos en Søn og Svigerdatter, og er efter Alderen rask og rørig. — Saa rask, at han paa sin 90 Aars Dag formaaede i Enkeltheder at genopfriske i Erindringer sin værste Tørn som Redningsmand, som vi i følgende bringer, sammen med en Hilsen til Bladets Læsere fra den gamle Redningsmand.

Da »Augusta« tog Grunden ved Bulbjerg

Vi tørnede ud fra Stationen ved 6,30 Tiden om Morgenens med Raketapparatet, og bagefter fulgte Redningsbaaden.

Vi kørte langs med Kysten gennem Klitter uden Vej eller Sti de godt $\frac{3}{4}$ Mil ud til Bulbjerg, hvor vi gjorde Holdt — men her mødte

vi en af de første Hindringer, da Strandingen var drevet Nord til Øst af Bulbjerg, og det var herfra hvor vi befandt os umuligt at gøre et Redningsforsøg, men da der kunde være en Mulighed for at foretage Forsøget Øst for Bulbjerg, besluttedes det at køre derover, men der maatte i saa Fald mere Trækkraft til for at forcere det høje Bjerg, og tilmed maatte vi $\frac{1}{4}$ Mil længere ind fra Kysten — men vi kom over og naaede Strandingsstedet henad Eftermiddagen, hvor vi havde aftalt at mødes med Thorup Redningsstations Mandskab.

Ved det fjerde Forsøg kom vi over Revlerne —

Her bemærkede den gamle Redningsmand: Det var en af de haardeste Ture jeg har været med til.

Jeg husker vi prøvede flere Gange at ro Baaden over Revlerne, men blev hver Gang kastet tilbage — først fjerde Gang lykkedes det os at komme over og fik Forbindelse med det nødstedte Skib.

Dette skete ved Hjælp af en Line med en Bøje paa Enden, som Søfolkene firede ud til os, der laa i Læ af Skibet.

Efter at denne Kontakt var sluttet, maatte hver Mand med en Line om Livet springe overbord, for derefter at blive halet ind i Redningsbaaden. Paa den Maade bjergede vi Besætningen, der udgjorde 8 Mand.

Det føltes som om vi sad i Havet —

Men selv om vi havde Folkene ombord, var dermed Faren ikke overstaaet, idet vi stadig fik svære Braadsøer ind over Redningsbaaden, saa det nærmest føltes som vi sad i Havet.

Men det blev ogsaa en haard Tur, og 2 af Redningsmandskabet var saa udmattede, at de ikke selv formaaede at gaa af Redningsbaaden, da den tog Stranden, de maatte bæres op paa Stranden.

Men Redningsaktionen var lykkedes uden Tab af Menneskeliv.

Hjemkørselen af Baaden gik over Thorup Strand, op til Thorup ad Landevejen.

Vi naaede hjem til Stationen ved 2-Tiden om Natten. Mandskabet fik et tiltrængt Hvil, hvorefter Materiellet blev bragt i Orden og i Hus.

Det blev 30 Timers Kamp med Hav og Storm —

Til Slut siger O. N. Konge: Ja, det tog os de mange Timer, men til Gengæld fik vi hvad der var Kampen værd.

Den svenske Kaptajn udtalte, at han vilde foranledige sendt en Belønning fra hans Rederi eller hans Land — men vi hørte aldrig fra ham.

Men iblandt de tilstedeværende Tilskuere til de dramatiske Timer paa Havet, var den daværende Købmand P. C. Græsbøl fra Bjerget — han gav Redningsmandskabet en ekstra Belønning paa 5 Kr. til hver. — Desuden fik vi jo 9 Kr. for saadan en Tur af Redningsvæsenet.

Saaledes fortalte den gamle Lild-Strand Redningsmand om en enkelt Oplevelse, der, trods de 90 Aar, stadig lever i hans Erindring, og vi tror gerne, at det for Alvor har været en haard Tørn, som bragte saavel Mandskabet som Redningsvæsenet Ære.

Maagen.

Esbjerg Redningsstation fejrede 50 Aars Jubilæum ved en smuk Fest med mange indbudte Gæster

Jubilæumsdagen indledes med, at en Del af Mandskabet sammen med Fru Lambertsen og Opsynsm. G. Hallgreen nedlagde en Laurbærkrans med røde og hvide Baand paa fhv. Baadfører Fr. Lambertsens Grav. Der blev endvidere nedlagt Blomster paa fhv. Opsynsm. A. P. Larsens Grav, og Redningsbestyrer Niels Hansen lagde røde og hvide Nelliker ved Lambertsens Mindsten paa Havnen. Festsaftenen i Marinestuen forløb paa en smuk Maade. I Fiesten deltog Redningsmandskabet med Damer, de afgaaede Redningsmænd og Enker, Redningsbestyrer N. Hansen, Kaptajn Fjelde og Redningsmændenes gode Ven E. Danielsen, som havde skrevet en Prolog i Dagens Anledning, som han læste op, og som vi bringer andetsteds i Bladet. Desuden var der skrevet flere Sange til Fiesten.

Der blev ved Fiesten holdt flere Taler. Kapt. Fjelde hyldede Redningsmandskabet for deres Indsats, som de ombord i Redningsskibet har særlig Forudsætning for at vurdere. Han takkede for godt Samarbejde og ønskede til Lykke med Held og Lykke i Fremtiden.

Redningsbestyrer N. Hansen takkede Esbjerg Redningsfolk for godt og dygtigt Arbejde og bragte Hilsen med fra Afdelingschef Iversen i Forsvarsministeriet, der ogsaa ønskede Held og Lykke i Fremtiden.

Flere af de gamle Redningsmænd udtalte deres Glæde over og Tak for, at de var inviteret til Fiesten.

En af Baadmængene, Jens P. Sørensen, havde til Fiesten skænket en Model af Redningsbaaden, en tro Kopi af M. B. 14, der blev bortloddet ved Fiesten og indbragte ca. 90 Kr., som skulde gaa til den i Redningshuset ophængte Bøsse til efterladte Enker.

Gustav Hallgreen udtalte, at naar man var samlet til Fest i Anledning af Stationens Jubilæum, er det naturligt, at Tankerne gaar tilbage i Tiden siden ens Ansættelse i Rednings-

væsenet. Selv om vi har haft mørke Stunder, saa er de lyse Minder gudskelov de fleste, og dem siger vi paa denne Dag alle Tak for.

Taleren rettede en Tak til Bestyreren, som har vist os den Ære at komme tilstede, og takkede for den Forstaaelse og Imødekommenhed vi har mødt, naar der har været noget at drøfte ang. Materiellet ved Stationen. Takkede paa Mandskabets Vegne Kapt. Fjelde for godt Samarbejde og for den gode, varme Kaffe, der ved flere Lejligheder er sendt over i Redningsbaaden fra Redningsskibets Køkken, naar man har været ude i fælles Redningsaktion.

Hallgreen takkede ogsaa Kammeraterne i Redningsbaaden for det gode Kammeratskab og Sammenhold, som særlig har Værdi i en Redningsbaad, og sagde dem Tak for den Hurtighed, de altid møder med, naar der bliver kaldt. Sluttelig mindedes Opsynsm. Hallgreen dem vi savner, dem der har faaet den sidste Ankerplads. Æret være deres Minde. Forsamlingen gav Tilslutning ved at rejse sig.

Mange Blomsterhilsener og smukke Gaver paa Jubilæumsdagen

Der var i Dagens Anledning sendt Blomsterhilsener fra Redningsbestyrer N. Hansen, Kapt. Fjelde og Kapt. Engsted, Biologen m. fl. og en lang Række Telegrammer bl. a. fra F. V. Mortensens Besætning, der var paa Havet, fra Fiskeskipper Peter Sørensen, Kt. „Ulla Møller“ 6540, der ogsaa var i Søen. Peter Sørensen var Skipper paa Kt. „Ane Margrethe“ E. 455, hvis Besætning blev reddet af Redningsbaaden i 1945. Ligeledes var der Telegrammer fra en Række Stationer og et fra Fiskernes Fagforening med 100 Kr. fra Fiskernes Ulykkes Forsikrings Forbund osv.

Den paafølgende Dag var Opsynsm. Hallgreen inviteret op paa Esbjerg Fiskeriforenings Kontor, hvor Borgmester Højer Nielsen og Fr. Lodberg Jensen takkede Redningsfolkene for deres Indsats og blev overrakt en Check paa 500 Kr. fra Esbjerg By og 100 Kr. fra Esbjerg Fiskeriforening. Ligeledes er der af Aage Elesen og Niels Thomsen overrakt en Check paa 500 Kr. fra Esbjerg Skibsforsikring.

Det er naturligt, at den store Opmærksomhed der er udvist Stationen og Mandskabet paa Jubilæumsdagen, har baade glædet og varmet.

— N.

Sæby Motor-Redningsbaad

er nu midlertidig stationeret ved Nr. Vorupør, hvor den skal forblive, indtil denne Stations Redningsbaad efter fuldendt Omforandring paa Orlogsværftet vender tilbage omkring 1. Aug.

Sæby-Baaden er ført til Vorupør gennem Limfjorden af Redningsm. Peter og Carl Ras-

mussen, Erik Hyttel og desuden følger Montør Brøndum fra Orlogsværftet med paa Turen. Forinden Afleveringen har Sæby Redningsbaad været ekstra afprøvet under flere Havture. Den er en af de mindste Motorredningsbaade af sin Type, den er 26 Aar gammel og har en 32 HK. Motor. Under Baadens Fravær fra sin Station vil Sæby-Kutteren „Siam“ fungere der i paakommende Tilfælde.

Vorupør M.-Redningsbaad er den 29. April afsejlet til Orlogsværftet for Ombygning. Ombord var Baadformand Chr. Baltesen, Motorpasser Hans Josef Jensen og Baadmand P. Munk Pedersen.

Verdens hurtigste Redningsskib taget i Brug i Vesttyskland

Et betydningsfuldt Aktiv for Søredningstjenesten paa Nordsøen

Siden Krigen har tyskerne udbygget og moderniseret Søredningstjenesten i Nordsøen, og med Indvielsen fornylig af Redningsskibet „Theodor Heuss“ har man ikke blot bidraget til en yderligere Sikring af Skibsfarten i Nordsøen, men ogsaa taget den hurtigste og mest moderne Redningsbaad i Verden i Brug.

I en Tid, hvor man herhjemme er begyndt paa en Modernisering af den danske Sø-Redningstjeneste og overvejer gradvis at gaa over til Brug af lukkede Redningsbaade, der yder baade Mandskab og eventuelle reddede Søfolk større Sikkerhed, er det af Interesse at bringe nogle Oplysninger om det nye tyske Skib, der nu er stationeret i Borkum og til Operationsbasis har faaet tildelt Ems-Mundingen og den sydlige Nordsø.

Redningsskibet kan sejle 20 Knob i Timen

„Theodor Heuss“ er forsynet med 3 Daimler-Benz Motorer, der tilsammen kan præstere 1400 Hestekræfter eller en Fart paa 20 Knob. I Fartøjets Agterstavn er indbygget en lille Redningsjolle, der slynges ud af et Katapultanlæg. Redningsjollen er forsynet med en Porsche-Motor og kan præstere en Fart paa 15 Knob. Jollen kan tages i Anvendelse ved særlig vanskelige Aktioner, hvor Moderskibet er afskaaret fra at operere, f. Eks. ved Opsamling af skibbrudne, under Aktioner paa lavvandede Omraader, i Nærheden af farlige Rev o.s.v. Kængurubaaden er fuldstændig indbygget i Moderfartøjet og ligesom dette synkefri.

Naar „Theodor Heuss“ er i Aktion, kan alt skalkes fuldstændigt, og intet kan hindre Baaden i at naa frem til Bestemmelsesstedet.

LEMVIG

E. SMEDGAARD

Sølv . Guld . Søbrø . Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

TH. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning

TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

TH. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

TH. 777

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybørsen

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen TH. 335 - Auktionskontoret TH. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 894

Filial: Thybørsen . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørsen og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

Det tekniske Udstyr sikret mod Overlast

Det mest moderne Navigationsudstyr er installeret ombord i Fartøjet, Antenner, Radar-skærme og Kommandobro er ekstra sikret, saaledes at end ikke det mest voldsomme Uvejr kan volde Skader.

Skibet er forsynet med Raketanlæg, Redningsnet, en speciel Tank i Forstavn, der automatisk kan lænse Olie paa oprørte Bølger, to Lazaretter til skibbrudne og et Apotek. Takket være et moderne Styreanlæg, der er koblet til Fartøjets to Skruer, kan Skibet dreje paa en Tallerken.

Paa Grund af de mange tekniske Hjælpe-midler og den store Sødygtighed kan Skibet gaa i Aktion med en Besætning paa 3 Mand. Disse 3 er fast knyttet til Fartøjet. Skønnes det nødvendigt, suppleres Besætningen med frivillige.

Alt Tovværk fremstillet af Perlon

Den tyske Kunststof-Industri har fejret Triumfer i Forbindelse med Indretningen af det nye Fartøj. Nævnes kan det saaledes, at alt Tovværk ombord, bl. a. Slæbetrossen, Ankerkæde, Stødpuder m. m., er fremstillet af Perlon. Samme Stof er anvendt overalt indenbords som Møbelbetræk, Madrasovertræk og lign., ja, selv Gulvtæpperne i de forskellige Rum er vævet af Perlontraade, ligeledes de Trøjer, Sokker og andre Beklædningsgenstande, der medføres og stilles til Raadighed for skibbrudne.

Da skibet blev præsenteret, vakte det gulmalede Kommandotaarn Opsigt, og kønt er det ikke, men Ekspertter har regnet ud, at gult ses længere paa Søen end andre Farver, og det kan have den største Betydning. Hidtil har man anset rødt og hvidt for at være de bedste Farver, men de forsvinder under særlige Forhold, bl. a. i Skumringen.

Flagskib for de øvrige, tyske Redningsskibe

„Theodor Heuss“ er nu paa Plads i Borkum og er Flagskib for den vesttyske Redningstjenestes øvrige Redningsskibe langs Nordsøen, „Hindenburg“ i Cuxhaven, „Norderney“ paa Øen Norderney, „Hermann Freese“ paa Øen Sild og „Hermann Apelt“ paa Øen Helgoland. Flere af disse Redningsskibe, der alle er moderne udstyret, har deltaget i Eftersøgnings- og Redningsarbejde, naar danske Fiskere har været i Nød. De vil ogsaa i Tiden fremover være rede til at rykke ud og sammen med danske og hollandske Redningsskibe øve en barmhjertig Gerning paa Nordsøen, der er et af Verdens mest farlige og samtidig mest trafikerede Søomraader.

HIRTSHALS

Hans Svendsens SKIBSBYGGERI
 Alt i Nybygninger samt Reparationer
 Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk
 Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK
 Filial af A/S Hjørring Diskontobank
 Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM
 Telf. 37
 God borgelig Middag - Pæne Værelser
 Bestyrer Niels Samue

CHR. JEPSEN - Telefon 39
 Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»**VIOLA**«
 Telef. 74 - **CARL JENSEN** - Hirtshals
 Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN
 Lys . Kraft . Skibsinstallation
 Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK
HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

SKAGEN
SKAGENS FISKEAUKTION
 statutoriseret v. Aage Geismas - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion
 Telefoner: Kontor 208 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1809

P. Saxberg
 Indehaver: Paul Saxberg . Skagen
 Telefon 4 11 44 (7 Linier)
 Adresse: Havneplads 16-18
 Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen
 HARALD PEDERSEN
 TELEFON 27
 POSTGIRO 44039

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning
 Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen
 Skibs- og Baadbyggeri
 Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD
 aut. Installatør . Telefon 345
SKAGEN

AKTIESELSKABET
SKAGEN ISVÆRK
 Skagen . Telf. 538

THISTED
 Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!
JOHS. HAANING . THISTED
 Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER
 Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri
 Thisted . Telefon 84

RESERVERET

ESBJERG
N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK
 Esbjerg . Telf. 429
 v. E. Nielsen og G. Erlandsen
 Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen
 Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri
 Esbjerg gl. Havn
 Telefoner: 684 og 2283 - Privat 718
 anbefales med saavel Nybygning
 samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN
 Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN
 Vaadbinderi og Tovtjæneri
 Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

LEDIG

P. Rasmussen & Co
 Maskinfabrik — Telefon 988
 P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN
 Maskinværksted

Ny Havn Telf. 387

Gravmonumenter
Martin Billeschou
 Stormgade 59
 Telefon 838

Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise
 Grundlagt 1833
 KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.
 CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A
 TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1888
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 8-12,
13-18, Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK
J. Holmstrup
Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C. K. HANSEN
Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**
★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK
LÆSESTUEN

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 6

1. Juni 1957

24. Aarg.

Den svenske Motorredningsbaad »Axel Broström«

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB A/S

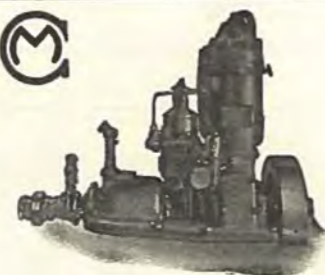
Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik

Telf. 666

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen

— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

Marketerieret
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2. August 1847 Telefon 131. Postgros 851.00

Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12

Thyborøn Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig

Kontorer: Christiansborggade 1, København

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk ^{A/S} Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 6

1. Juni 1957

24. Aarg.

Et Par Kapitler
fra en Fisker-
drengs Barndom,
og om en Red-
ningsdaad i en
Orkan paa Ky-
sten mellem Sæby
og Frederikshavn
— i Anled-
ning af et Døds-
fald:

★

For-
henværende
Havnefoged og
Opsynsmand

CHR. FREDERIK STRØM

Fhv. Opsynsmand ved Redningsvæsenet og Havnefoged i Sæby, Chr. Frederik Strøm, døde uden egentlig forudgaaende Sygdom Tirsdag d. 14. Maj. Saa sent som den foregaaende Eftermiddag havde han foretaget sin sædvanlige, daglige Spadseretur til Havnen, men hen paa Aftenen blev han ramt af en Blodprop, og næste Morgen døde han — 78 Aar gammel.

Chr. Frederik Strøm fulgte sin Faders Erhverv og blev Fisker. Allerede i en ung Alder blev han Skipper paa den store Sejlkutter „Energi“, hvor han som Medhjælper havde sine 4 Brødre. Senere fik han en mindre motordreven Kutter at sejle med. I 1911 kom Strøm ind i Redningsvæsenet, hvor han i 1923 blev Opsynsmand. Nogle Aar efter blev han udnævnt til Havnefoged, og som saadan virkede han til 1951. Han beklædte Posten som Opsynsmand indtil 1949.

En Fiskerdrengs Barndom

Den der skriver disse Linier, har ofte paa Tomandshaand lyttet til Beretninger fra Hav og Havn fra den gamle, stoute Havnefogeds Erindringer. Og saa sent som et Par Dage før hans pludselige Bortgang mødtes vi paa Havnen i Sæby og havde en længere Samtale, som

jeg med Vemod vil mindes som vor sidste. Paa min Opfordring gav den gamle Havnefoged og Redningsmand et Billede fra sin Barndomstid i 90'erne — om Livet, som det formede sig i de smaa, fattige Fiskerhjem.

Her er hans egne Ord:

I mit Barndomshjem — som i alle de fattige Fiskerhjem — maatte vi til daglig nøjes med Rugbrød. Kun om Søndagen kunde der blive Raad til den Luksus at spise Sigtebrød, men rigtignok ogsaa kun en enkelt Skive.

I Juledagene maatte vi derimod ikke mangle Sigtebrød. Moder æltede Melet til 10-12 Sigtebrød, som saa blev bagt hos Bageren oppe i Byen. Og det var et stolt Øjeblik, naar vi Børn fik lov at hjembære de nybagte Sigtebrød, der skulde staa paa et særskilt Bord i Spisekammeret. Det var, som om vi bar Julehøjtiden hjem, men Julegaver var der ingen af. Og hvad man ikke var vant til, savnede man jo heller ikke.

Fiskeriet i Vintermaanederne dengang var Krogfiskeri fra de aabne Joller efter Kuller. Og Middagsmaden kom paa denne Maade de seks af Ugens Dage til at staa paa denne Fiskeret. — Dagen før Juleaften skulde der helst være Havvej, saa vi kunde faa fersk Fisk til Højtiden — i Modsætning til Hverdagens saltede Fisk.

Søndagsskolens Juletræ den store Oplevelse — trods social Slagside!

Frederik Strøm fortæller videre: Den største Oplevelse for os Børn var saa uomtvisteligt Søndagsskolens Juletræ. Jeg mindes endnu med Glæde, hvordan en Del Børn først samledes hos en Skomager Lange i Søndergade — hans Kone var Søndagsskolelærerinde — for derfor at gaa i sluttet Trop til Juletræet i Missionshuset. Vi gik med hinanden i Hænderne rundt om Træet og sang de kendte Salmer — og der blev serveret Chokolade. Alt foregik i Ro og Orden, vi var ikke saa „højrosted“ — det gik mere stilfuldt til dengang end ved Nutidens Børnejuletræer, der ofte faar Karakter af noget helt andet. Sluteffekten paa Juletræet i Missionshuset var Gaveuddelingen. Men her var der en lille social Slagside. De „velhavende“s Børn fik hver et Stykke Legetøj, medens de mindrebedlede fik en mere praktisk Gave, der som Regel bestod af et Stykke Lærred. Denne Forskelsbehandling vilde være utænkelig i Dag, men dengang tog man det ikke saa nøje — de

fattige Børn var jo i stort Overtal, saa den enkelte kom ikke til at mærke sin Fornedrelse — selv om ogsaa man skelede lidt til de „velhavende“s Legetøj.

Til Stensnæs for at grave Orm

Hvad lavede Fiskerdrengene i deres Fritid i din Barndom?

Der var faktisk ingen Fritid. Under de fattige Forhold i Hjemmene maatte vi Børn gøre Nytte for Føden fra tidligste Barndom. I Garnfiskesæsonen klarede vi Garn og bødede dem, og man skulde ikke være ret gammel, før man fik lært at binde nye Garn. Om Vinteren — naar det gjaldt Krogfiskeriet — maatte vi Drengene i al Slags Vejr spadsere den lange Vej fra Sæby til Stensnæs mellem Lyngsaa og Voersaa for at grave Orm til Agn ude mellem Revlerne. Træskostøvler eller Gummifodtøj kendte vi ikke til, derfor var vi ofte gennemblødte til Skindet, naar vi efter en møjsommelig Tur naaede hjem.

Gratis Brænde i Skoven hver Mandag

Og saa maatte vi Knægte ogsaa være med til at skaffe Ildebrændsel. Det var nemlig Skik dengang, at Smaakaarsfolk hver Mandag gratis maatte samle Brænde i Sæbygaard Skov. Vi Børn blev saa sendt afsted med Trillebør — eller Slæde, hvis der var Sne. Fattigfolk hentede paa denne Maade hele deres Vinterbrændsel i Skoven. Og hvis der kunde blive Raad, suppleredes det med et Læs Lynqtørv eller to.

Tiderne var som sagt fattige. De sidste fire Aar, min Fader drev Fiskeriet, var hans Aarsfortjeneste paa 400 Kr., og af denne Sum skulde han betale Fiskeredskaber og desuden forsørge Kone og otte Børn.

Et Bære-Kar fuldt af Sulemad for 2 Kr.

Vor daglige Kost bestod jo af Fisk og atter Fisk indtil Trivialitet, slutter Frederik Strøm sin Barndomsberetning. Men jeg husker, at naar vi i mit Hjem enkelte Gange „flottede“ os, blev vi Drengene sendt op i Byen til Slagter Berthelsen, Krystaltorvet. Vi medbragte et stort Bærekar, og for 2 Kr. kunde vi hjemføre Indmaden af en Ko, d.v.s. Hjerte og Lever m. m. Desuden medfulgte Kohovedet, der blev brugt til at koge Suppe paa.

Mærkværdigvis var Lever dengang kun en saakaldt Fattigmandsspise — Byens bedrestillede Borgere nedlod sig ikke til at spise en saa „simpel“ Vare. Da det nogle Aar senere blev mere almindeligt, at alle kunde spise det ellers saa udmærkede Produkt, forlangte man i Begyndelsen ikke højlydt denne Vare i Slagterbutikken, men nøjedes med undseligt at hviske sit Ønske.

Dreng blev Mand

Denne Mindeartikel om den gamle stoute Redningsmand Chr. Frederik Strøm kan passende afsluttes med at fortælle et enkelt Kapitel af Sæby Redningsvæsens Historie — Ældre Mennesker husker endnu Stormdagen d. 3. December 1909.

Stormen, der blæste fra Sydøst, havde en Orkans Styrke. Havet var i voldsomt Oprør.

Ved Middagstid nævnte Dag alarmeredes det frivillige Redningsmandskab i Sæby til den norske Bark „Strathearn“ af Larvik, det var strandet lidt nord for Sulbæk. Bemandet med 14 Mand gik Redningsbaaden ud i det fraadende Hav. Det var nær gaaet galt i Havnemundingen — tre Aarer i Redningsbaaden knækkede som Tændstikker ved Mødet med de haarde Braadsøer. Men man kæmpede sig videre frem til Strandingen, hvis Skrog allerede stod under Vand. Kun Ruftaget ragede op, og her opholdt sig Barkskipets 8 Mands Besætning, der ventede paa Døden — eller den frelsende Redning.

Det var yderst vanskeligt for Redningsbaaden at faa Forbindelse med Vraget, og kun ved Opbydelse af alle Kræfter og en dristig Mænd fra Føreren, Andreas Jørgensen Mørk, lykkedes det endelig at komme saa nær, at de skibbrudne kunde springe ned i Redningsbaaden, der derefter landsatte de forkomne Nordmænd paa Stranden.

— Medens Redningsfolkene opholdt sig paa Stranden, trætte og udasede og gennemblødte til Skindet, kom der Ilbud om, at der stod et Skib længere nordpaa i Stenene ud for Bangsbostrand.

To af Redningsmandskabet var nu saa udasede, at de ikke mere kunde medvirke, men blev erstattet med et Par andre uforfærdede Sæbyfiskere, hvoraf den ene var Chr. Frederik Strøm.

Ved umenneskelige Anstrengelser lykkedes det Redningsmandskabet at faa den tunge og ubaandterlige Baad ud gennem Brændingen igen, og de reddede Nordmænd gav fra Strandbred den Sæbyfiskerne et dundrende Hurra.

Man roede saa ned til Strandingen — en 3-mastet Skonnert „Garibaldi“, af Thurø. Det lykkedes ogsaa her at bjerge Besætningen, 7 Mand (deriblandt en Neger), der landsattes i Frederikshavn. Da Redningsbaaden naaede hertil, havde der samlet sig en Mængde Frederikshavnere ved Havnen — og de gav de trætte og forkomne Mænd en begejstret Velkomst. Paa Sømmandshjemmet hos den forhenværende Sæbyfisker, Bestyrer Palle Hyttel, blev baade Sæbynitterne og Thurøfolkene kvikket op efter de haarde Strabadser, og de fik alle udleveret nyt Undertøj og Sokker. Denne Redningsdaad var meget prisværdig, da det var frivilligt Mandskab, der, hvis det var gaaet galt, ingen Ud-sigt havde haft til Erstatning for Liv og Lemmer eller Hjælp til deres efterladte. — Men

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadmand og Motorpasser Hans Peter Viggo Hansen, Grenaa Havn, afgik ved Døden den 7. Maj. Viggo Hansen, der var født den 9. Okt. 1875, var ansat som Baadmand ved R/St. „Grenaa Havn“ fra 1. Jan. 1908 til 30. Sept. 1937, da han afskedigedes p. G. af Alder og Svagelighed. Han havde deltaget i Redningen af 84 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsens Jubilmædsmedalje.

Fhv. Betjeningsmand Albert Jeppsen, Svaneke, afgik ved Døden den 28. April.

Albert Jeppsen, der var født den 14. Juli 1876, var ansat som Betjeningsmand ved R/St. „Svaneke“ fra 1. Sept. 1915 til 30. Sept. 1937. Han havde deltaget i Redningen af 27 skibbrudne.

80 Aar

Fhv. Baadmand Emil Christiansen, Tversted, fylder den 26. Juni 80 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadmand Martin Kristian Hansen, Blaavand, fylder den 9. Juni 70 Aar.

50 Aar

Baadmand ved R/St. „Kirkeby“, Sigfred Petersen, fylder den 17. Juni 50 Aar.

Retræte for Havet

Et halvt Hundrede Familier ved Thyborøn vil blive hjemløse i Løbet af det kommende Aar som Følge af Vesterhavets stadige Undergravning af Kysten, oplyste Vandbygningsdirektør Arne Lehnfeldt under det Besøg, Thyborøn-Kommissionen det sidste Par Dage har aflagt i det omstridte Omraade. Undersøgelser fra Holland har vist, at det er tvingende nødvendigt at rykke Diget mellem Høfderne 54 og 59 betydeligt tilbage, da Havets Angreb allerede har bragt Kystlinien saa tæt op mod Thyborøn By, at Farezonen er naaet. Tilbagerykningen er nødvendig, hvad enten den fri Gennemstrømning gennem Kanalen bevares, eller Kanalen lukkes, og der skal eksproprieres 25—30 Ejendomme. Projektet, der er udarbejdet af Vandbygningsdirektøren, vil koste ca. 5 Mill. Kr., og Planen fik Tilslutning fra alle Kommissionens Medlemmer.

Begivenheden bevirkede, at Det danske Redningsvæsen inden længe stationerede en Roredningsbaad i Sæby og ansatte fast Mandskab til dens Betjening.

N. P.

Dana Rescuer II

er Navnet paa en ny Redningsbaad, som Direktør Claus Sørensen, Esbjerg, har ladet bygge. Medens hans første Redningsbaad er paa Verdensomsejling med Styrmand Westborg som eneste Mand ombord, kommer hans sidste Præstation frem for Offentligheden og er prøvesejlet i Esbjerg.

Den lille Baad er til 6 Mand og skal være passende for en Kutter.

Det er nu Meningen, at Claus Sørensen først selv vil afprøve Nybygningen paa sin Fiskekutter „Herta“ og siden sætte en Masseproduktion i Gang. Baaden vil med Motor komme til at koste smaa 4000 Kr.

Foreningen af danske Redningsmænd

Aarsmødet i Esbjerg

afholdes paa Sømmandshjemmet, ny Havn, Lørdag den 29. Juni Kl. 10

Dagsorden:

1. Valg af Ordstyrer og Stemmetællere.
2. Formandens Beretning.
3. Aflæggelse af det reviderede Regnskab.
4. Behandling af indkomne Forslag.
5. Valg af Bestyrelsesmedlemmer. Følgende afgaar efter Tur: Chr. Styrbæk, Thorupstrand, Niels Jensen, Bjerregaard, P. Munk Pedersen, Nørre Vorupør, G. Hallgreen, Esbjerg. Endvidere vælges et nyt Medlem i Stedet for P. Eriksen, som er udtraadt af Redningsvæsens Tjeneste paa Grund af Alder.
6. Eventuelt og næste Aars Mødested.

Bestyrelsen holder Møde samme Dag og Sted Kl. 9.

Da Aarsmødet kun bekendtgøres her i Bladet vil jeg gerne indbyde alle Stationer til at lade sig repræsentere ved vort Møde, da Bestyrelsen gerne ser saa mange som muligt komme med. Vel mødt i Esbjerg den 29. Juni.

Venlig Hilsen
G. Hallgreen.

N.B. De, som ønsker at spise paa Sømmandshjemmet, bedes bestille Middagsbillet ved Ankomsten.

Hvor to Have — og Alverden mødes!

★

Et Fyrskib har en smuk og meget nødvendig Opgave. Det skal advare Skibsfarten mod at komme for nær de farlige Rev, der ligger skjult omkring vore Kyster.

Dets Betydning er stor, ja helt uvurderligt omsat i Menneskeliv og Materiel, som det Aar ind og Aar ud forskaaner for Tab og Forlis.

Fyrskibet ligger tro og stadig paa sin udsatte Post. Det ligger og bader sig under blaa Sommerhimmel og spejlblank Vand, og lader Sommerbrisen smyge sig omkring sin solide Rejsning.

Det er hverken Dampskib eller Sejlskib. Det er bare et Fyrskib, der ligger og duver for kraftige Ankerkæntinger — altid paa samme Sted — aldrig paa Farten, som andre Skibe.

Naar de forrygende Storme farer hen over Havet og pisker Søen op til det store Orgie i Vand og Braad, og andre Skibe søger ind i Læ af Kysten eller den sikre Havn, da følger Fyrskibet ikke med. Det bliver paa sin Post og tager hvad der kommer af Storme, Orkaner og Braadsøer, og fra dets Mast sender det sit regelmæssige Lys ud over Havet med Advarsel mod at komme Revene og Forliset nær.

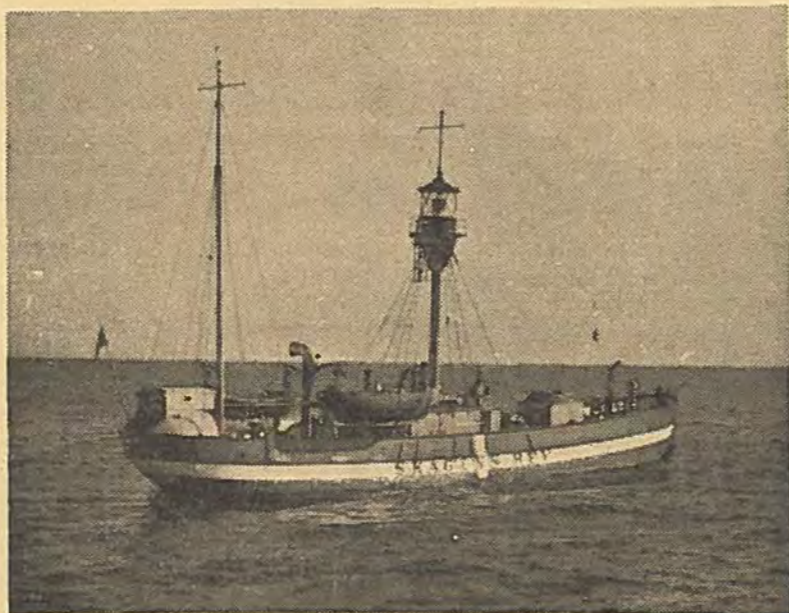
Der kan maaske være noget næsten vemodigt over Fyrskibet med de „stækkede Vinger“ — der aldrig naaede ud, som andre Skibe, paa det store Dyb til fjerne Riger og Lande.

Vi gætter paa at et langt, langt Blik fulgte med, naar „Kammeraterne“ forsvandt ude bag Horisonten med Kølvaandsstriben bag sig.

Men et Fyrskib skal hverken have Hjemlængsel eller Udlængsel. Det skal blive, hvor det er, og saa iøvrigt opfylde sin Plads: Lyse op og advare mod Farer og Forlis.

Til Gengæld kan Fyrskibet være sikker paa de Tusinder af kærlige Blikke. — Dette gælder hvadenten man øjner dets Lys som en første eller sidste Hilsen fra Danmark.

Fyrskibet, vi bringer et Billede af med disse Linier, er „Skagen Rev“, der blev oprettet i 1878. Det har en Besætning paa en halv Snes Mand.

Fyrskibet „Skagen Rev“

Besætningsmedlemmerne har normalt en Måned ombord og 14 Dages Orlov.

Det ligger paa sin Post ca. 4 Sømil fra Skagen paa et Strøg, hvor „to Have og Alverden mødes“.

Vi hilser „Skagen Rev“ som den yderste Forpost for Danmark.

Og saa er iøvrigt det vigtigste ikke hvor eller hvorlangt man har fartet omkring — men dette alene om „Ruden“ er klar og man lyser, hvor man nu engang fik sin Opgave.

Maagen.

Helikopter som Bugserbaad

Der synes ikke at være Ende paa Anvendelsesmulighederne for Helikoptere. Sidste Udvikling er, at man i Amerika anvender store tomotorede Vertol „Working Horse“ Helikoptere til Bugsertjeneste baade paa Havet og paa Landjorden. — Helikopterne forsynes med, en Tromle med en tynd men stærk Staalwire som kan styres af Piloten i Cockpit'et. Wiren forsynet med en solid Krog, kan fires ned til et mindre Fartøj, som er i Havsnød, og Helikopteren kan bugsere det mod Land. Man har foretaget saadanne Forsøg og blandt andet ladet en Helikopter trække et 2,5 Tons Amfibiefartøj fra Stranden ud paa Havet og bugsere det over lange Strækninger, før det igen blev trukket paa Land. Man mener, at denne Teknik vil faa uhyre Betydning for Redningstjenesten mange Steder i Verden.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Det svenske Redningsvæsens 50 Aars Jubilæum

Umiddelbart før dette Nr. af vort Blad var klar til at gaa i Trykken, dumpede et fint Jubilæumsskrift ind ad Brevsprækken med Meddelelsen om, at vor Broderations Redningsvæsen „Svenska Sällskapet för Rådning af Skeppsbrutne“ den 1. Juni har bestaaet i 50 Aar.

Der kan saaledes ikke blive Tid til nogen lang Jubilæumstale i dette Nr., men vi er dog glad for, at vi paa Festdagen ogsaa er med blandt dem, der frembærer vor hjerteligste Lykønskning paa en stor Mærkedag for det svenske Redningsvæsens humanitære Virksomhed.

Det gik i Sverrig som Tilfældet var det herhjemme, at en særlig Begivenhed var med til at føre Redningsvæsenet ud i Livet.

Det var en svær Septemberstorm i 1903, som kostede mange Menneskeliv, som gav Stødet til Starten. — Orkanen rasede den 9. og 10. September paa Vestkysten, og ikke mindre end 12 Fartøjer strandede og 21 Mand omkom, heraf mange med Kystbefolkningen som Øjenvidner til Døds kampen, og de, som ikke saa hvad der skete, læste Skildringen i Pressen.

Ulykken foraarsagede en Diskussion i Sverrigs Søfartsforening, — og paa Hollandskysten havde man stiftet en frivillig Redningsselskab, der dog ikke havde Midler til en Redningsbaad.

Søfartsforeningen handlede hurtigt, nedsatte en Komité for „Livræddningsvæsenets beframing“, som organiserede Indsamling af Penge, og i Sommeren 1906 havde man Midler til Oprettelse af de første 3 Stationer med Redningsbaade og Raketapparater i Stafsinge og Galtebörc samt Sardal i Halland.

Og, som der skrives i Jubilæumsskriftet: Nu havde man taget Temperaturen paa Interessen.

Den 1. Juni 1907 blev der udsendt et Opraab om økonomisk Støtte til Oprettelse af Redningsselskabet, som det svenske Folk fra Kongehuset til det fattigste Hjem tog imod, og siden har sagt et fuldtoneende Ja til.

For der er jo nemlig det særlige ved svensk Redningsvæsen i Forhold f. Eks. til dansk, at det bæres oppe fuldstændigt ved frivilligt Bidrag — fra mange Bække smaa, der bliver til den store Aa, som man siger.

Under Mottoet: „Hjælp os at forsyne Sverrigs farlige Kyster med første Klasses Sø-Redningsmateriel“, appelleres til den svenske Nation om ogsaa fremover at være med „i Humanitetets Kamp mod Havets Ubarmhjertighed“. Og Sverrig er med i denne Kamp, den er med langs sin lange og farlige Kyststrækning med en lang Række af moderne mindre og større søgaaende Redningsbaade og Skibe, hypermoderne Materiel, der har øvet Daad, som har

vakt berettiget Opsigt langt uden for Nordens Grænser, og Sverrig er ogsaa med og i Spidsen for et mere udvidet Samarbejde mellem Nationerne.

I Spidsen for det svenske Redningsvæsen staar i Jubilæumsaaret Kaptajn Hans Hansen med Hans Majestæt Kong Adolf som Selskabets høje Beskytter.

Danske Redningsmænd benytter den Lejlighed, som Jubilæumsdagen giver, til at bringe en hjertelig Hilsen til alle svenske Kammerater med gode Ønsker for Fremtidens lykkelige Arbejde paa Havet.

Maagen.

Til Esbjerg den 29. Juni

og, i Parantes bemærket,
selvfølgelig skal Mor med

Det vil formentlig være den første Tanke, Redningsmændene gør sig efter at have læst Formandens Indbydelse til Aarsmødet, der findes aftrykt andet Steds i Bladet, og som i Aar — som allerede bekendt — afholdes den 29. Juni paa Sømandshjemmet, ny Havn i Esbjerg.

„Foreningen af danske Redningsmænd“ har i de sidste Aar kunnet glædes over en særdeles god Tilslutning til Aarsmødet. Dette skulde gerne gentage sig, da det jo kun er hvertandet Aar, der kaldes til Aarsmøde.

Vore Redningsmænd har, saaledes som Problemerne indenfor Redningsvæsenet ligger, midt i en Brydningstid, meget at samles om og for, og disse Problemer angaar alle, der i Dag er i Tjenesten.

Vi vil gerne opfordre alle Stationer til paa denne Dag at sende Repræsentanter, og vi glæder os til at hilse paa gamle Kammerater, der ikke længere er i Tjenesten, men som naturligt endnu bevarer Interessen for det, der engang var deres Livsværk.

Ja, Mødet — Aarsmødet er jo det første og vigtigste, men der kan vel ogsaa blive Tid til en Tur paa Danmarks største Fiskerihavn, hvor de fleste af Rejsedeltagerne har Forbindelse med enten Slægt eller Venner, der virker her.

Lad os derfor reservere denne ene Dag — og maaske den efterfølgende Søndag med — til denne Tur, det vil ingen fortryde.

Og som det før er sagt — det er den eneste Redningsmands-„Udrykning“, man kan forsvare at tage Konen med paa — saa hun skal ogsaa dele Oplevelsen.

Sidste Gang, vi var samlet til Aarsmøde, var i Aarhus, hvor vi alle var enige om, at Mødet blev en straalende Oplevelse.

Jeg er sikker paa, at den raske Havne- og Fiskerby, Esbjerg, heller ikke bliver nogen Skuffelse.

Velmødt i Esbjerg den 29. Juni.

Maagen.

Da Herman Bang og Konsul Andersen mødtes i Lemvig

Den 19. November 1880 strandede det tremastede Barkskip „Sleipner“ af København ved Klitmøller. Skibet, som var paa Rejse fra Grimsby til København med en Ladning Kul, tog Grunden ud for Redningsstationen i Klitmøller ved Middagstid. Efter forgæves Forsøg med Raket, der ikke kunde naa Skibet, prøvede man at skabe Forbindelse med Redningsbaaden, som gjorde flere forgæves Forsøg i svær Søgang.

Resultatet blev det triste, at Skibet sønder-sloges og hele Besætningen, 14 Mand, druknede.

Nogle Dage efter Strandingsulykken ankom Forfatteren Herman Bang til Thy som Korrespondent til Hovedstadbladet „Nationaltidende“.

I en Række Artikler retter Herman Bang en haard Kritik mod Klitmøller Redningsbaaden, som han betegnede som en ren Umulighed.

Om Redningsmandskabet udtalte han sin Anerkendelse og betegnede dem som de mest uforfærdede langs Kysten. — Skylden for Ulykken lægger han alene paa Redningsbaadens Beskaffenhed.

Konsul Andersen, der tjente Redningsvæsenet i 40 Aar, og under hvem Redningsvæsenet gennemgik en stor Udvikling, tog sig den rejste Kritik af Redningsvæsenet meget nær. — 17 Aar efter stod de to Mænd, Herman Bang og Andersen over for hinanden.

Den 25. Januar 1897 kæntrede Redningsbaaden „Liløre“ under Forsøg paa at redde nød-stedte Fiskere i Snetykning. Besætningen paa 12 Mand druknede.

Som Korrespondent til „Aftenbladet“ blev Herman Bang atter sendt op paa Vestkysten, og ved denne Lejlighed traf han Redningsvæsenets Chef, Konsul Andersen.

I Bogen „Fra en Landsbydegns Erindringer“, der er skrevet af afdøde Lærer J. Gr. Pinholt, der i en Aarrække ogsaa var Medredaktør ved „Tidsskrift for Redningsvæsen“, skildres i nedenstaaende Linier dette Møde mellem to hver for sig betydelige Personligheder, der, rigtigt opfattet, sikkert begge nærrede de ædleste Hensigter i deres Bestræbelser for at skabe det bedste Materiel for Redningsvæsenets Mandskab.

Pinholt beretter:

„Det var den anden Aften, efter at vort Redningsvæsenes største Ulykke var indtruffen — Dødsnatten for „Liløre“ 1897. Jeg havde opnaaet Tilladelse til at faa nogle supplerende Oplysninger om den sørgelige Tildragelse og mødte paa Kontoret Kl. 9. Konsulen sad ved Skrivebordet, den statelige og kraftige Skikkelse

var som noget ældet. Begivenhederne havde øjensynligt grebet ham dybt.

— Jeg sidder nu og gør min Rapport færdig, sagde han stille. — Aah — de er blevet drevet i Døden — ganske meningsløst — mod alle Reglementer — truet i Døden og under ganske misforstaaet Æres- og Pligtfølelse, disse prægtige Folk.

Og dette var sikkert ogsaa den sande Aarsag til Katastrofen.

Mens Konsulen lagde sidste Haand paa sin Rapport, kom Fruen stille ind og meddelte, at to Hovedstadsjournalister anmodede om at faa Oplysninger.

Med et Suk gav Konsulen Tilladelsen.

Da de havde sat sig, sagde han:

— Jeg vil nu læse min Rapport for de Herre, og ønskes mere, kan De jo spørge.

Fruen viste sig igen:

— Herman Bang er ved Døren og vil gerne tale med dig.

Konsulen gav et nervøst Kast med Hovedet, og der kom Rødme i Kinderne. Efter en Pause sagde han:

— Lad ham ogsaa komme.

Herman Bang kom let og næsten svævende gennem Døren. Med den største Opmærksomhed betragtede jeg ham; for et Par Aar siden havde jeg besvaret et Brev fra ham om nogle Oplysninger, da han var knyttet til „Nationaltidende“. Hans Paaklædning var et mørkt, stramtsiddende Jakkesæt, yderst elegant, men det gjorde hans slanke Skikkelse endnu tyndere. Næsten uhyggelig tynd. Hans magre Ansigt var graablegt i det dæmpede Lampelys, meget mager, og Øjnene syntes indfaldne, det smukke sorte Haar næsten glinsede. Mit Indtryk var, at han var meget svag.

Med et let Buk præsenterede han sig som „Aftenbladet“s Repræsentant.

Konsulen rejste sig fra Skrivebordet og gik rask et Par Skridt imod ham. Den ranke, kraftige Mand fyldte saaledes Rummet, at Bang syntes meget mindre, end han var. Det smukke hvide Haar og Skæg gjorde Skikkelsen endnu mere imponerende, og gennem de skarpe Brillglas saas Refleksen af Lampelyset, som om Øjnene skød Smaalyn:

— De — her! sagde han skarpt. — De, der som ingen anden har brændemærket vore brave pligtopfyldende Redningsmænd og nedsat deres Anseelse i det offentlige Omdømme! De her — tilmed under vor største Ulykke!

Under denne voldsomme Eksplosionshilsen stod Bang uden mindste Bevægelse, og som om den slet ikke havde Adresse til ham.

Og saa fortsattes der uden Ophold om, hvorledes han i sin ansvarsløse Omtale af „Sleipner“s ulykkelige Stranding havde dænget Misforstaaelse paa Misforstaaelse, Urigtighed paa Urigtighed, parodiseret Redningsvæsenets Materiale, gjort det til Antikviteter, gjort Red-

ningsmændene til Umuligheder, Ledelsen til en Hjælpeløshed. — gjort Uret paa Uret mod den enkelte og mod alle, fremsat tendentiøse og ganske urigtige Paastande — ham, der hverken havde eller kunde have Betingelser for at kende til eller dømme om, hvilke uovervindelige Vanskeligheder, der maatte kæmpes imod, — og nu var ved Behandlingen af denne sørgelige, uafvendelige Tildragelse, Landets Redningsvæsen beskæmmet og lagt for Mistro af Omverdenen, skønt der var gjort alt, hvad der kunde gøres med de Hjælpe midler, der stod til Raadighed, ligesom der vilde hengaa lange Tider, inden Anseelsen kunde genvindes.

Der var baade Indignation, Sorg og dybt overbevisende Varme over Konsulens Tale.

Bang var den eneste, der syntes upaavirket. Han stod lige rolig og saa Konsulen i Øjnene uden at foretrække en Mine.

Da Konsulen standsede, tog den saa haardt angrebne Ordet. Indtagende stille og behersket sagde han:

— Jeg værdsætter Deres Forsvar højt, beundrer Deres varme Hjertelag for Deres Mænd og misunder de Folk, der har Dem som Værge.

Derefter gjorde han rede for det Arbejde, han i denne Sag havde udført. Hans Oplysninger beroede paa Selvsyn og var urokkelige, hans Motiv var det ædleste: at hans Landsmænd kunde blive i Stand til i endnu højere Grad at kunde udføre deres livsfarlige Hverv til Velsignelse for Brødre i Nød, og han glædede sig over, at der allerede kunde konstateres gode Resultater. Han betragtede den Indsats, han ved den Lejlighed var kommet til at gøre, som noget af det, der havde glædet ham mest, og som rigtigt opfattet havde været en Hjælp til de Bestræbelser, der ogsaa var Maalet for Konsulens ansvarsfulde og anerkendte Virksomhed. Og han sluttede med følgende, der var ikke mindst virkningsfuldt:

— Og dersom det skulde ske, at Deres brave Folk ved nogen Lejlighed eller til en hvilken som helst Tid kunde have Nytte af min Haand og Pen, saa vær forvisset om, at den altid vil staa til Deres Raadighed.

Den Maade, hvorpaa Bang fremsatte sit Forsvar, viste ham som den fuldendte Dramatiker, han var. Det var noget af en Aabenbaring, og det greb os alle, saa følt og varmhjertet Talen var og uden mindste Bitterhed.

Konsulen stod et Øjeblik stille. Derpaa sagde han:

— Nu har jeg talt fra Leveren, og De ogsaa. Tag en Stol og lad os tage fat paa det foreliggende.

Da vi efter en lille Times forløb tog Afsked og var kommet ud paa Gaden, udtalte Bang Ønsket om, at jeg fulgte ham til Hotellet, hvor han vilde gøre mig Spørgsmaal om lokale Forhold.

Mens vi gik ene paa Gaden, sagde han:

HIRTSHALS

Hans Svendsens SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer

Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank

Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuël

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frukt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

— Jeg er glad ved at have gjort Konsulens Bekendtskab, han er „noget af en Mand“, „en Kraft“.

Dansk Sømand reddet efter seks Døgn paa Flaade i Middelhavet

En dansk Sømand, Jens Nielsen fra Aarhus, er af en italiensk Fiskerbaad blevet reddet efter seks Dage paa en Gummiflaade i Middelhavet.

Jens Nielsen, der er 45 Aar, var Medlem af Besætningen paa den engelske Yacht „Typhoon“, som under en voldsom Storm den 29. Januar forliste ud for Nordafrikas Kyst. „Typhoon“s Kaptajn, den 40-aarige Englænder Hugh Edwards og en 43-aarig fransk Ingeniør reddede sig sammen med Jens Nielsen og paa Gummiflaaden, mens en 30-aarig fransk Matros blev revet over Bord af en Sø.

De reddede levede seks Døgn af Saltvand (250 g om Dagen) og modbeviste tilsyneladende den gamle Teori om, at det er den sikre Død at drikke Saltvand.

Skibsanke som nyt Mindesmærke

Fiskerne i Vesterø paa Læsø har ved Havnen ladet opstille et Skibsanke, som Fiskeskipper Ragner Pedersen med sin Kutter har fisket op paa Fiskepladsen „Nordkant“ Nord for Læsø. Ankeret, der stammer fra forrige Aarhundrede og er tre Meter langt, laa paa ni Favne Vand og har ofte generet Fiskeriet. Ragner Pedersen fik det imidlertid halet op af Sandet med sine svære Grej, og nu har Fiskere og Skippere i Fællesskab ladet Ankeret forsyne med en ny Tværbjælke, male og opstille som et Minde om de store Sejlskibes Tid.

Islands Redningsvæsen

Aaret 1955 blev meget heldigt for Islands Redningsvæsen, Slysavarnafjelag Islands, som netop har udsendt Beretning. Selskabet medvirkede til at redde ikke færre end 180 Søfolk fra Skibsforslis. For 114 af dem var det Selskabet, der tog Initiativet. Under Vinterfiskeriet har mange Fiskefartøjer faaet Hjælp, og den har betydet Redning for Hundreder af Mennesker. I 1956 forliste seks islandske Fartøjer, to engelske Trawlere og en tysk Fragtbaad, og i baade 1955 og 1956 druknede 22 islandske Søfolk.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

LEMVIG

E. SMEDEGAARD

Sole . Guld . Øhre . Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

Tlf. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning

TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

Tlf. 777

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybørn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 804

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 803

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 894

Filial: Thybørn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 248

Filialer i Thybørn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismæs - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1809

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen WARE MARK
TELEFON 27
POSTGIRO 44039
HARALD PEDERSEN ★

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 345

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 838

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 884 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 89

Telefon 838

A/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen

Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.

Martin Herups

Vaadbinderi

Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendtDaglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1866
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1866. Kontortid: 8-12,
13-18, Søndag 8-9 Fm.**LEMVIG TANDTEKNIK**

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 248

KØB

DANSK

**IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN**

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og VaadbinderiFilialer Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand
C.K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Af-tesse HANSEN

★

Korresponderende Red-er for:

DANNEBROG**Skaarup & Salskov**Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★

Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK
LÆSESTUEN

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 7

1. Juli 1957

24. Aarg.

Fra Esbjerg Fiskerihavn

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-UdstyrKONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik

Telf. 666

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

Marketederiet
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDEUafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847 Telefon 131. Postgiro 851.00
Kontortid 9,30 - 11,30 og 14 - 16
Fredag 9,30 - 11,30, 14 - 17,30, Lørdag 9 - 12
Thyborøn Afd. . Til 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12Carlsen & Aaens
Vaadbinderi

Hirtshals . Til. 180

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

RESERVERET

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/S

Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 7

1. Juli 1957

24. Aarg.

Aarsmødet i Esbjerg

Atter engang peger Redningsmændene paa at det haster
med Moderniseringen indenfor Redningsvæsenet.

„Foreningen af danske Redningsmænd“ afholdt Lørdag den 29. Juni Aarsmøde i Esbjerg. Da Formanden, Opsynsmand Gustav Hallgreen, aabnede Mødet Kl. 10, var der vel samlet ca. 75 Repræsentanter for Landets Redningsstationer.

Formanden bød de indbudte Gæster, Redningsbestyrer Niels Hansen, Formd. for Vestjysk Fiskeriforening, Laur. Thygesen, og Kaptajn Fjelde fra „F. V. Mortensen“ særlig velkommen.

Telegram til Kongen

Paa Formandens Forslag vedtoges det at sende følgende Telegram til H.s M. Kongen: „Foreningen af danske Redningsmænd, samlet til Aarsmøde i Esbjerg, sender Deres Majestæt en hjertelig Hilsen med Tak for trofast Kongegerning“.

Efter en Sang holdt Baadmand P. Eriksen en kort Andagt, hvorefter Baadmand Jørgen Andersen, Esbjerg, valgtes til Dirigent. Han takkede for Valget og gav derefter Ordet til Gustav Hallgreen, der aflagde følgende

Beretning

Det er nu to Aar siden, vi sidst var samlet til Møde i Aarhus, og vi er inden for det danske Redningsvæsen heldigvis forskaaet for Ulykker, som har kostet Menneskeliv.

Bestyrelsen har siden sidste Aarsmøde været samlet i Lemvig i Anledning af Foreningens 40 Aars Jubilæum, og der blev ved den Lejlighed nedlagt Kranse paa Jacob Knopper og Redaktør Lilholts Grave. Paa Bestyrelsesmødet vedtoges det at indsende Ansøgning om Forhøjelse af Vederlag for Søj fra de nuværende 25 til 50 Kr. og for Motorpassernes Vedkommende en Forhøjelse fra 10 til 25 Kr. for Afledning og Opladning af Akkumulatorer. Det er nu snart to Aar siden, vi indsendte denne Ansøgning.

Saa sent som i Aftes blev jeg ringet op af Forsvarsministeriet, som meddelte, at Finans-

ministeriet nu havde bevilget 35 Kr. aarlig til Vedligeholdelse af Søj. Og for Motorpassernes Vedkommende var bevilget et fast Vederlag paa 50 Kr. aarlig for Afledning og Opladning af Akkumulatorer, hvor dette foretoges to Gange om Aaret.

Der har i de sidste to Aar ved forskellige Møder indenfor Fiskerierhvervet, sidst paa Vestjysk Fiskeriforenings Generalforsamling i Lemvig sidste Lørdag, været udtrykt Ønsker om at faa Redningsvæsenet underlagt Fiskeriministeriet i Lighed med Redningsskibene, som vi har nært og godt Samarbejde med.

Det vilde vel ogsaa være mest naturligt, om Redningsvæsenet ogsaa sorterede under Fiskeriministeriet, men jeg er ikke helt sikker paa, at Tiden er inde til denne Omlægning netop nu, da vi staar midt i Moderniseringen af Redningsvæsenet.

Vi har to Repræsentanter for de to Fiskerorganisationer til at tale vores og Fiskernes Sag i det snævre Udvalg, som blev nedsat til at følge Udviklingen med Moderniseringen efter Kommissionsbetænkningen. — Indtil er det gaaet lidt langsomt med Moderniseringen af Redningsvæsenet, og jeg skal ikke udtale mig om Mulighederne for, at der kan komme mere Fart i Arbejdet, hvis vi bliver underlagt Fiskeriministeriet. Men jeg tillader mig at tvivle, idet dette Ministerium ikke har vist alt for store Evner til at fremskaffe Bevillinger til Fremme af Fiskerierhvervet. Efter mit Kendskab til Forholdene mener jeg, at hvis Finansministeren og Finansudvalget havde lige saa mange Penge til Raadighed til humanitær Hjælp som til andre Formaal, skulde der nok komme mere Fart i Moderniseringen af vort Materiel, enten vi hører under det ene eller det andet Ministerium.

De danske Redningsmænd er ganske vist et taalmodigt Folkefærd, men derfor bør de ikke tilsidesættes og henvises til at bruge Materiel, der ikke er paa Højde med Tidens Krav. Vor Tids Rednings-Materiel er snart sagt det samme, som blev brugt for 100 Aar siden. Det eneste,

som der i Virkeligheden er sket med vore Redningsbaade er, at de er blevet større og forsynet med Motor for de flestes Vedkommende.

Nu, flere Aar efter at de danske Redningsvæsen har holdt 100 Aars Jubilæum, er enkelte af vore Baade blevet forsynet med kraftigere Motor og Overbygning, som giver lidt Læ for Mandskabet og evt. reddede, hvilket vi selvfølgelig er taknemlige for, men helt tilfredse er vi ikke, før vi faar den helt overdækkede Baad til de Havnebyer, som ønsker det. Først da kan vi sige at være paa Højde med andre Nationers Redningsvæsen.

Ingen vil vel derefter bestride, at i Betragtning af den Udvikling og de Fremskridt, der er sket inden for den danske Handels- og Fiskerflaade i de sidste 25 Aar, er det danske Redningsvæsen langt bagefter, ikke mindst i Forhold til andre Nationer. Efterhaanden som Udviklingen skrider frem, stilles naturligt større Krav ogsaa til Redningsvæsenet, og det er derfor i høj Grad ønskeligt, at der sættes lidt mere Fart i Arbejdet med Moderniseringen, ligesom det i høj Grad er paakrævet med Fornyelser af det eksisterende Materiel.

Hjælpekassen gaar stadig støt fremad. Vi raader nu over en Kapital paa ca. 18.000 Kr.

Til Slut vil jeg gerne her rette en Tak til Redningsbestyreren for godt og loyalt Samarbejde saavel inden for den almindelige Tjeneste som i vor Forening og en Tak til Pressen for dens aldrig svigtende Interesse, naar det gælder de danske Redningsmænds Ve og Vel.

Der skal ligeledes lyde en Tak til de Mænd uden for Redningsvæsenet, som altid har talt vor Sag saa varmt. Tak til Førere og Mandskab paa vore Redningsskibe i Esbjerg og Thyborøn for godt Samarbejde. Og endelig skal der lyde en hjertelig Tak til vor gode Ven, Redaktør Jørgen Pedersen, for hans store Interesse og Arbejde med Udgivelsen af vort Blad og til Bogtrykker Gadgaard Nielsen for Bladets pæne Udførelse.

Jeg slutter Beretningen med Ønsket om, at vi maa faa et godt Møde, saa vi alle kan rejse herfra med fornyet Virkelyst for vor Forening og det danske Redningsvæsen.

Enstemmig Beklagelse af, at Udbygningen og Moderniseringen gaar alt for sejt

I Tilslutning til Formandens Beretning fulgte der Forhandling, der senere mundede ud i en Resolution til Regering og Rigsdag, der klart viser, at der er Skuffelse i Redningsmændenes Rækker over den langsomme Ajourføring af Kommissionens Aand og Bogstav.

Opsynsmand N. J. Poulsen, Stenbjerg. Han advarede mod at lægge Redningsvæsenet ind

under Fiskeriministeriet og fandt, at man burde foretage Moderniseringen paa aaben Kyst før Nybygning af de helt store Redningsbaade til Havnene. Vi ved Stenbjerg, der er tiltænkt en M-Baad, trænger meget haardt.

Det er galt med Tempoet

Man viser os et daarligt Eksempel. Vi skal møde nu, naar der kaldes. Men naar det drejer sig om Modernisering og Nybygning af Redningsvæsenets Materiel, der er haabløst forældet, saa synes det ingen Hast at have.

Det er sagt os, at det ikke drejer sig om et Pengespørgsmaal. Men hvad er det saa, der er i Vejen.

Det, der hidtil er sket, er jo Lapperier. Mon de, der har Ansvar for den Side af Sagen, virkelig ved hvad det gælder.

Det skulde nødig gaa saadan, at Menneskeliv gaar tabt fordi Materialet er for ringe.

Inden for Fiskeriet kommer der stadig større og større Fartøjer, der driver Erhvervet mere og mere intensivt — alene dette stiller tilsvarende Krav til Redningsvæsenet om mere moderne og sødygtigt Materiel.

Baadmand Sørensen, Esbjerg: Vi er for langt bagefter. Andre Lande har forlængst distance-ret os m. H. t. Redningsmateriel.

Vi har ikke set noget til de Redningsbælter, der omtales paa Mødet i Aarhus.

Jeg tror at det er en Forbedring, hvad der er sket med Fornyetelsen af Redningsbaadene i Hvide Sande og Thyborøn, men det er ikke nok alene med at modernisere. Vi skal have Nyt, naar Baadene er over 30—40 Aar gamle.

Naar det er Menneskeliv —

Baadmand P. Munk Pedersen, Vorupør: Det kniber mig at forstaa, at der i saa høj Grad skal tales om Penge, naar der som her er Tale om Redning af Menneskeliv.

For mig at se er det ikke det afgørende hvilken Ministerium vi er underlagt. Det er Penge til Materiellet, det drejer sig om.

Vi Redningsfolk plejer jo at sige Tak for Forbedringer, og nu har vi nys faaet 10 Kr.s Paalæg til Sætøj. Det er jo ikke store Penge i vore Tider. — Mon der ikke var god Mening i at alle Opsynsmænd fik udbetalt 25 Kr. i Maaned for Udsætning af Vagt. — Den Forskelsbehandling, der er i dette Tilfælde, er ikke rigtig. Ulejligheden er jo ens ved Baad-som Raketstationer.

Baadm. Odder, Klitmøller, foreslog Vedtagelse af en Resolution. — Ønskede at beholde Kapok-Redningsbælter.

Hallgreen, Esbjerg: Vi havde haabet, at vi kunde have præsenteret den 3 Tons Redningsbaad her i Dag. Den kommer snart, og vil da, som lovet, blive udsat paa Prøve.

(Fortsættes Side 77)

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Opsynsmand Laurits Chr. Larsen, Slettestrand, afgik ved Døden den 11. Juni.

L. Chr. Larsen, der var født den 20. Sept. 1886, var først ansat som Baadmand ved St. „Slettestrand“ fra 1. Novbr. 1916 til 1. April 1928, da han efter eget Ønske fratraadte p. G. af Bortrejse. Den 1. Novbr. 1950 blev han ansat som Opsynsmand og afskedigedes p. G. af Alder den 30. Sept. 1956. Han havde deltaget i Redningen af 9 skibbrudne.

Fhv. Baadmand Jens Ejler Vang Jensen, Stenbjerg, afgik ved Døden den 18. Juni.

Jens E. Vang Jensen, der var født d. 13. Marts 1880, havde været ansat som Baadmand ved St. „Stenbjerg“ fra 1. Okt. 1916 til 30. Sept. 1941, da han afskedigedes p. G. af Alder. Han havde deltaget i Redningen af 43 skibbrudne og var dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

80 Aar

Fhv. Betjeningsmand Laurits Jul. Jensen, Gudhjem, fylder den 10. Juli 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Frederik Valdemar Jensen, Løkken, fylder den 17. Juli 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadmand Søren Mogensen, Thorupstrand, fylder den 9. Juli 70 Aar.

60 Aar

Fhv. Baadmand Niels Chr. Rasmussen, Skagen, fylder den 7. Juli 60 Aar.

Opsynsmand ved R/St. „Tisvildeleje“, Aug. Gudmandsen, fylder den 9. Juli 60 Aar.

Baadmand ved R/St. „Flyvholm“, Ole Jensen Rønn, fylder den 16. Juli 60 Aar.

Afskedigelser og Ansættelser Redningsstationen „Thorupstrand“

Baadmand Peder Boddum Larsen er efter eget Ønske afskediget af Redningsvæsenets Tjeneste efter Udgangen af Juli Maaned.

P. B. Jensen, der er født den 20. Novbr. 1910, blev ansat som Baadmand den 1. Novbr. 1947.

I den ledigblevne Plads er midlertidigt ansat Fisker Reinhardt Dormand Nielsen, der iøvrigt tidligere har været ansat som Baadmand (fra 1. Dec. 1945 til 30. Juni 1947), men fratraadte efter eget Ønske p. G. af Bortrejse.

Redningsstationen „Grenaa Havn“

Baadmand Anker Vilhelm Brink er p. G. af Alder blevet afskediget af Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af Juli d. A. Anker V. Brink, der er født den 18. Juli 1894, blev ansat som Baadmand den 1. Okt. 1933 og har deltaget i Redningen af 34 skibbrudne.

(Fortsat fra Side 76)

Opsynsm. Søren Madsen, Thorsminde, anbefalede Bevarelse af Kapokbælter. Vor Baad er sødygtig, men for lille for Pladsen.

Vi skal ikke blive ved med Lapperier, men skal have nyt Materiel. Jeg mener, som mange, at de nye 3 Tons tyske Redningsbaade er for lille til Brug paa aaben Kyst.

Opsynsm. Niels Jensen, Vorupør: Vi er hos os tilfreds med vore Redningsbælter. Og er der Mangler ved Stationen, saa bliver det afhjulpet efter Krav.

Jeg vil takke Udvalget for dets Arbejde for vor Station. Vi er lovet en ny Baad, hvis vi ikke er tilfreds med den, der p. T. er paa Orlogsværftet.

Jeg tager Afstand fra Tanken om at Redningsvæsenet skal under Fiskeriministeriet.

Opsynsm. S. Madsen anbefalede Radio indlagt i Redningsbaadene. Vi har Sender i vores, og det betyder meget.

Baadm. N. C. Jensen anbefalede at forme en Resolution. Maaske kan der komme mere Fart i Bevillingerne, og den vil støtte Bestyrelsen i dens indre Arbejde for Fremme af vore Krav.

Baadm. Jørgen Andersen, Esbjerg, ønskede ikke Redningsvæsenet underlagt Fiskeriministeriet. Fandt det meningsløst, at Moderniseringen, der skulde have været gennemført forlængst, knapt nok er begyndt.

Naar 55 Redningsstationer skal betjenes af Orlogsværftet

Laur. Thygesen takkede for Indbydelsen og redegjorde for, hvorledes Tanken om at underlægge Redningsvæsenet Fiskeriministeriet var fremkommet. Han fandt det af praktiske Grunde formaalstjenligt, men hvis Redningsmændene er imod det, vil Sagen ganske givet ikke blive fremmet, sagde han. Med Hensyn til Bevillinger tror jeg ikke, det vil skade Redningsvæsenet at blive underlagt Fiskeriministeriet. Det Udvalg, der fører Tilsyn med Moderniseringen, blev i sin Tid stillet overfor Valget, at faa en ny 15—16 Tons Redningsbaad eller Modernisering af det nuværende Materiel. Vi sagde ja til det sidste. En anden Ting er saa, at alle Landets 55 Redningsstationer skal betjenes af Orlogsværftet. Hvis Baadebyggere ude i Landet fik en Del af Arbejdet, vilde der muligvis nok komme den ønskede Fart over Moderniseringen.

H. Lodberg Tarbensen, Hvide Sande: Som gammel Redningsmand takker jeg for Indbydelsen. Tak for vort Blad og Tak for Folketingsmændenes og Bestyrelsens Arbejde for vor Sag. Redningsvæsenet er en herlig Institution, som er værd at tjene. Og maa jeg saa takke jer for Mindesmærket, I rejste for vore Folk. I var med os i Sorgens Dage. Gud velsigne det danske Redningsvæsen.

Jeg gør, hvad jeg kan, men der skal Penge til

Redningsbestyrer Niels Hansen: Det meste af, hvad jeg har hørt, har jeg jo hørt før. Der skal Penge til Moderniseringen, og vi maa se Tiden an.

I Vinter bevilgedes der 715.000 Kr. til Moderniseringen til Ombygning af 6 Redningsbaade. Jeg skal gerne indrømme, at Tiden er inde til Udskiftning af Redningsbaade, der er over 35 Aar.

Vi har indledt Forsøg med Gummiredningsbælter. Det glæder mig at høre, at der Tilfredshed med Kapokredningsbælterne, som nu vrages af Skibstilsynet.

Efter at Formanden havde takket Bestyreren og de øvrige, der havde haft Ordet, toges de faldne Udtalelser til Efterretning, ligesom Beretningen godkendtes.

Regnskabet oplæstes af Kassereren P. Munck Pedersen og godkendtes.

Samtlige Valg til Bestyrelsen var Genvalg med Undtagelse af Baadformand P. Eriksen, der er faldet for Aldersgrænsen — i hans Sted nyvalgte Baadmand Jens Nygaard, Flyvholm.

Under Forsamlingens Tilslutning udnævntes P. Eriksen til Æresmedlem af Foreningen.

Næste Aars Mødested bliver Thisted.

Under Eventuelt bragte Kapt. Fjelde Redningsvæsenets Folk en Tak for Samarbejde og god Forstaaelse. Det ligger jo haardt med Bevillingerne. Udtalte Haabet om Moderniseringens Fremme. Man er jo bag efter Lande som Holland, Sverrig og Tyskland.

Kapt. indbød derefter Redningsmændene om Bord paa sit Skib, hvad man med stor Glæde tog imod — og det var en Oplevelse.

Efter at nedenstaaende Resolution var godkendt, sluttede Dirigenten Aarsmødet.

„Foreningen af danske Redningsmænd samlet til Aarsmøde i Esbjerg fremsætter overfor Regering og Rigsdag sin største Beklagelse over, at Moderniseringen af det danske Redningsvæsen, saadan som det er kommet til Udtryk i Kommissionsbetænkningen herom, ikke skrider frem i det Tempo, som Redningsvæsenet finder livsvigtigt for Udførelse af sikkert og forsvarligt Redningsarbejde.

Foreningen henstiller derfor til Regering og Rigsdag, at de fornødne Midler til Moderniseringen af Redningsvæsenet bevilges uden Tøven, idet den finder, at et nødvendigt, humanitært Arbejde af denne Art fortsat ikke bør tilsidesættes af Besparingshensyn.“

Den nye Formand, Wenzel Rasmussen

Ny Formand for Foreningen

Efter Besøget ombord paa Redningsdamperen samlede man til Fællesspisning paa Sømandshjemmet „Ny Havn“. Her bragte Red. Jørgen Pedersen P. Eriksen en Tak for hans gode Eksempel i Foreningen.

Opsynsmand Rasmussen, Grenaa, takkede for Bladet med det gode, interessante Indhold og takkede ogsaa for dets smukke Udstyr og Trykning. Redningsmændenes Blad er det Bindeled, der skal holde vor Forening sammen.

Bestyrelsesmødet

Det viste sig umuligt, trods stærke Opfordringer, at formaa G. Hallgreen til at fortsætte som Formand, og derefter nyvalgte som Formand Opsynsmand Wenzel Rasmussen, Grenaa. Fra Bestyrelsen rettedes der en hjertelig Tak til Hallgreen for mange Aars trofast Gerning i Foreningen, ligesom man udtalte Glæde over, at han ikke gaar ud af Bestyrelsen — ligesom der udtaltes en Tak til Wenzel Rasmussen, for at han vilde tage Hvervet som Formand.

Den nye Landsformand er 47 Aar gammel. Han har været i Redningsvæsenet i 12 Aar og i Bestyrelsen for Redningsmændenes Forening i 2 Aar.

„Tidsskrift for Redningsvæsen“

Ansv. Redaktør Jørg. Pedersen, Ydby St., Telf. Ydby 70.

Ekspedition:

Forretningsfører Gadgaard Nielsen, Lemvig, Telf. Lemvig 15.

Hovedbestyrelse:

Fmd. Wenzel Rasmussen, Havnevej 223, Grenaa, Telf. 337. — Kasserer Peder Munk Pedersen, Nørre Vorupør, Tlf. Nørre Vorupør 4. — Gustav Hallgreen, Rolfsvej 139, Esbjerg, Telf. Esbjerg 375. — N. C. Jensen, Bjerregaard — Kr. Styrbeck, Thorup Strand, Telf. Thorup Strand 3. — Jens Nygaard, Harboøre, Telf. Harboøre 71. — Aage Pedersen, Snogebæk, Nekso.

Vestjysk Fiskeriforenings Generalforsamling

Et tilfredsstillende Aar

Aarsmødet holdtes som sædvanlig paa Jespersens Hotel, hvor Flagene var hejst ved Indgangen, ligesom Byen bød Aarsmødedeltagerne velkommen ved Flagning paa Torvet.

Foruden Repræsentanterne for Fiskeriforeningerne langs Vestkysten var mødt en Række indbudte Gæster, saaledes Fiskeriminister Oluf Pedersen, Departementschef Dinesen og Fiskeriministeriets øvrige Embedsmænd, flere Folketingsmænd, fhv. Fiskeriminister Knud Ree, Amtmand Egedorf, Thisted, Vandbygningsdirektør Arne Lehnfelt, dr. Vedel Tåning, Mag. Bertelsen, Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser, flere Repræsentanter for Dansk Fiskeriforening med Formanden, Niels Bjerregaard, Frederikshavn, i Spidsen, Formanden for Fiskernes Ulykkesforsikring, Aksel Henriksen, Tappernøje, Direktør Bjørn Hansen fra Krigsministeriet, Sømandspræst Ejlschou-Holm m. fl. Fra Norges Fiskerilag var mødt, Næstformanden Ejnar Andreassen, Haugesund, medens Svenske Väst-kustfiskerne Förbund ikke var repræsenteret i Aar, da denne Organisation ogsaa har Aarsmøde i denne Uge. Gæsterne blev budt specielt velkommen af Formanden ved Mødets Aabning.

Til Dirigenter valgtes Carl Peitersen, Lemvig, og Fr. Fodbjerg, Esbjerg. Carl Peitersen overtog først Dirigenthvervet og indledede med paa Byens Vegne at byde Aarsmødedeltagerne velkommen til Lemvig.

Før Beretningsafleggelsen mindedes Formanden de 33 danske Fiskere, der siden sidste Generalforsamling er omkommet under Udøvelse af deres Erhverv. 11 af de omkomne havde Hjemsted indenfor Vestjysk Fiskeriforenings Omraade. Medens det blot for nogle faa Aar siden var Nordsøen, der krævede de fleste Ofre, har det i de senere Aar været Laksefiskeriet i Østersøen. Formanden mindedes ogsaa Fiskerikonsulent Villerslev-Olsen og Fiskeriraadets Sekretær, Villy Munk Simonsen.

Stigning i Fiskeriudbyttet

I Beretningen omtalte Laur. Thygesen nærmere Fiskeriudbyttet i det forløbne Aar:

Det i ikke ringe Grad svigtende Tungefiskeri i 1956 har forringet det økonomiske Resultat ved nogle af Fiskepladserne langs Vestkysten. Dette gælder Hvide Sande, Thorsminde og Fiskelejerne paa den aabne Kyst. Det fremgaar af Fiskeriministeriets Statistik, at Tungefiskeriet i hele Landet i 1956 var mere end halveret i Forhold til 1955 og at Nedgangen var størst for Nordsøens Vedkommende.

Ifølge samme foreløbige Statistik indfiskede danske Fiskere i Aaret 1956 453 Mill. kg Fisk til et Beløb paa 265 Mill. Kr. mod 418 Mill. kg til et Beløb paa 252 Mill. Kr. i 1955, altsaa en Stigning i Værdi paa 13 Mill. Kr.

Som vor vigtigste Fiskeart tegner Rødspætten sig, idet der af denne Fisk i 1956 er fanget 31 Mill. kg til en Værdi af 59 Mill. Kr. For Nordsøens Vedkommende er der en ikke ringe Stigning i Rødspættefangsten, medens der er nogen Tilbagegang i Skagerak og Bæltfarvandene.

Sildefiskeriet repræsenterede i 1956 en Værdi af 43 Mill. Kr., og heraf tegner Nordsøen sig for 17 Mill. Kr. eller 40 pCt. af den samlede Værdi. I 1956 er der fra Nordsøen ilandbragt 82 Mill. kg Tobis, hvoraf de 64 Mill. kg er landet i Esbjerg og Resten i Thyborøn.

Følgende Oversigt over de enkelte lokale Fiskerihavnes og Fiskerlejers Andel i det samlede Resultat er — ligesom det foregaaende — afgivet med Forbehold, idet den endelige Statistik ikke er færdigudarbejdet endnu:

Esbjerg: 154,6 Mill. kg til 52 Mill. Kr.

Gennemsnitspris: 34 Øre.

Hvide Sande: 5,6 Mill. kg til 7,6 Mill. Kr.

Gennemsnitspris: 135 Øre.

Thyborøn og Agger: 32,3 Mill. kg til 18,1 Mill. Kr. Gennemsnitspris: 56 Øre.

Lemvig: 3,1 Mill. kg til 3,5 Mill. Kr.

Gennemsnitspris: 113 Øre.

Hirtshals: 45,7 Mill. kg til 16,1 Mill. Kr.

Gennemsnitspris: 35 Øre.

Thorsminde: 0,6 Mill. kg til 0,9 Mill. Kr.

Gennemsnitspris: 157 Øre.

Fjand: 30.000 kg til 24.000 Kr.

Gennemsnitspris: 82 Øre.

Stenbjerg: 0,3 Mill. kg til 0,3 Mill. Kr.

Gennemsnitspris: 97 Øre.

Nr. Vorupør: 0,6 Mill. kg til 0,7 Mill. Kr.

Gennemsnitspris: 115 Øre.

Klitmøller; 1 Mill. kg til 1 Mill. Kr.

Gennemsnitspris: 103 Øre.

Baun: 223.000 kg til 146.000 Kr.

Gennemsnitspris: 65 Øre.

Hanstholm: 0,6 Mill. kg til 0,2 Mill. Kr.

Gennemsnitspris: 37 Øre.

Lildstrand: 1,1 Mill. kg til 0,4 Mill. Kr.

Gennemsnitspris: 35 Øre.

Der har paa intet Tidspunkt i det forløbne Aar været Vanskeligheder med Afsætningen af Fisk. Der findes ikke ret mange Steder i Verden, hvor den dansk-fangede Fisk ikke er frembudt paa Markederne.

Den Form for Eksport, vi i Dag kalder direkte Landing, ligger paa omtrent samme Størrelse som Aaret forud. Der er i 1956 foretaget 890 Landinger, og der er landet ca. 7,7 Mill. kg til en Værdi af 15 Mill. Kr.

Mange Erhvervsproblemer til Drøftelse

Særlig var naturligvis Hanstholm Havn og Thyborøn Emner for Forhandling. Foruden Fiskeriets Folk deltog heri Amtmand Egedorf og Vandbygningsdirektør Leenfeldt.

Ministryningen langs Vestkysten var et Problem. Fiskerne ser alvorligt paa, saa meget mere som Redningsskibene er afhængige af Strykning eller ikke. Disse Skibe maa som bekendt ikke sejle i Farvandet, saa længe der ikke er strøger. Der var Forslag om at faa flyttet Redningsvæsenet under Fiskeriministeriet, hvad der før har været fremført.

Disse Spørgsmaal blev henlagt til den nye Fiskeriminister, Oluf Petersen, at varetage — og det var jo iøvrigt Oluf Petersens første Møde med sit Erhverv.

Valgene

Som Formand genvalgte med Aklamation Laur. Thygesen og til Næstformand Alb. Steen. Nyvalgt til Bestyrelsen blev Jørgen Hellesen, Hirtshals. Laur. Thygesen bebudede, at det nu for ham maatte være hans sidste Formandsperiode p. G. Alder. Men hans dygtige Ledelse af Foreningen blev understreget i Forsamlingen. Vestjysk Fiskeriforening, der siden 1934 har talt Vestkyst- og Nordsøfiskeriets Sag paa en dygtig Maade, kan iøvrigt fejre sit 25 Aars Jubilæum om 2 Aar.

En Sommerstranding paa Aggerkysten

Lystkutteren »Kairos« fra Hamborg — Besætningens 2 Medlemmer reddet

En Braadsø sprængte Ankerkættningen og Kutteren drev ind paa Kysten, medens Redningsfolkene fra Agger vadede ud og reddede det tyske Ægtepar i Land

En tysk Lystkutter, »Kairos« fra Hamborg, der havde Købmand Ernst Koch og Hustru ombord, strandede forleden i Kuling og haard Sø paa Kysten nord for Agger, efter at Ægteparret i mange Timer havde kæmpet sig frem paa det oprørte Hav uden Mulighed for at komme i Havn.

Mislykket Forsøg paa Raketforbindelse

Redningsvæsenet fra Agger var alarmeret, da man saa det spinkle Lystfartøj staa nord paa, til Tider næsten begravet i Søer, og da Skibet stadig drev nærmere Land, afskød man Raketter for at faa Forbindelse med Tyskeren,

der paa dette Tidspunkt var ankret op mellem Revlerne.

Raketlinerne gik imidlertid ved Siden af, og kort efter blev Fartøjet ramt af en Braadsø, som sprængte Ankerkættningen. Skibet drev nu hurtigt ind mod Stranden og kom til sidst saa højt op, at Redningsfolkene kunde vade ud og hjælpe det forkomne tyske Ægtepar ind paa Strandbredden.

Thyborøn Motorredningsbaad var alarmeret fra Agger, hvor man mente, at der var Mulighed for at bjerge Ægteparret, mens Kutteren laa for Anker, men kort efter, at Redningsfolkene var gaaet ud, grundstødte »Kairos«, og over Radioen blev Motorredningsbaaden derefter dirigeret tilbage til Thyborøn.

Nu passerer vi en af Verdens farligste Kyststrækninger

Købmand Ernst Koch fortalte efter Strandingen, at han og Hustruen var paa Ferietur til danske Farvande og havde forladt Helgoland Mandag Aften. Kutteren havde ustandseligt været under Sejl — idet der i det blæsende Vejr hverken var Muligheder for at ankre op eller søge Havn. Om Eftermiddagen søgte Skipperen nærmere Land for at tage Kending af Kysten.

Han saa Bovbjerg Fyr og var klar over, hvor han befandt sig, og lidt efter vilde han prøve at gaa ind i Thyborøn Kanal, men der var et saa voldsomt Braad over Barren, at han ikke turde gaa igennem, og han fortsatte derefter nord paa i Haab om at kunne fortsætte til Skagen var rundet.

Den tyske Købmand var helt fortrolig med Vesterhavet, og da Kutteren om Eftermiddagen vuggede sig frem langs Aggertangen, fortalte han sin Kone, at nu passerede de en af Verdens farligste Kyststrækninger, hvor Hundreder af Skibe var forlist i Aarenes Løb. Han havde dog ikke tænkt sig, at han selv skulde lide den samme Skæbne, da han ikke fandt Vejret haardere, end at Kutteren kunde klare Turen.

100 Mand halede Lystkutteren op paa Stranden

Det meste af Agger og Omegn strømmede naturligvis til Havet for ved Selvsyn at overvære de dramatiske Øjeblikke. — Og der var hjælpende Hænder, udover Redningsmandskabet, der hjalp til med at trække Strandingen op fra Havets Fangarme, i Læ af Braadsøerne.

Det siger sig selv, at det tyske Ægtepar fik den bedste og varmeste Modtagelse, som de i høj Grad trængte til, og som der jo er 100-aarig Tradition for at Strandingsgæster fra Havet altid faar — og Strandingen er fri forlængst.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Svømmede blandt Hajer i ni Timer

Blev fundet af Skib, som vendte om for at lede efter ham

Den 23-aarige Douglas Wardrop, Andenstyrmand paa det britiske Fragtskib »British Monarch«, er blevet reddet fra en ni Timers ufrivillig Svømmetur i et hajfyldt Farvand i Stillehavet, et Par Tusinde Kilometer fra nærmeste Land.

»British Monarch«s Reder, George Sherry, oplyser, at Wardrop faldt overbord, da Skibet befandt sig to Dagsrejser vest for Panamakanalen paa en Rejse til Japan. Først tre en halv Time senere blev man klar over, hvad der var sket og vendte om.

Efter i fem og en halv Time at have afsøgt det gennemsejlede Omraade lykkedes det ved et fantastisk Held at finde og bjerge Styrmanden.

Han var noget udmattet af sit lange Ophold i Vandet, men ellers uskadt til trods for de tæt sværmende Hajer.

Den drukner øj —

Wardrops Mor fortæller, at det er fjerde Gang, hendes Søn med Nød og næppe har undgaaet Døden i Vandet. Som lille blev han to Gange reddet i Land af sin Barnepige, og da han var halv voksen, maatte Moderen engang springe i Themsen for at bjerge ham.

Dansk Catalina i Redningsaktion

En 21-aarig norsk Sømand, Jan Olsen, fra Kvænangen, Troms Sogn i Nordnorge, blev forleden indlagt paa Centralsygehuset i Esbjerg og straks opereret for en akut Blindtarmsbetændelse. Han var forhyret med Oslo-Rederiet Fred. Olsens Motorekib »Borsten«, hvis Fører over Radioen meldte hjem, at Jan Olsen maatte opereres omgaaende. Rederiet bad det norske Flyvevaaben om Hjælp, og for at spare Tid lod Nordmændene Anmodningen gaa videre til Danmark. Kl. 11,15 afgik en dansk Catalina ført af Flyveløjtnant W. Nielsen fra Værløse, og Kl. 13 landede den paa Havet i Nærheden af det norske Skib. Jan Olsen blev i en Ro-baad overført til Amfibiemaskinen, som omgaaende lettede. Den landede lidt før Kl. 14 paa Flyvepladsen i Esbjerg, hvor en Ambulance holdt parat.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

HIRTSHALS

Hans Svendsens
SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer
Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank
Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuø

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

NY BØGER

Knud Rasmussen: „Min Rejsedagbog“ (Gyldendal).
Blandt Polarforskere indtager Knud Rasmussen en Særstilling. Han, der havde Eskimoblod i Aarene og talte Eskimoernes Sprog til Fuldkommenhed, var paa en Gang primitiv og højt kultiveret, Videnskabsmand, Sportsmand, Virkelighedsskildrer og Digter.

Han var ogsaa en af alle Tiders ypperste Hundekuske og kunde leve som Eskimo. Derfor kunde han holde til alle de Strabadser, der ligger til Grund for „Min Rejsedagbog“.

Læs denne Bog om hans Slæderejse sammen med Peter Freuchen og to Eskimoer tværs over Indlandsisen, dels for at kortlægge Peary-Kanalen, dels for at lede efter Ejnar Mikkelsen. Det er fængslende, spændende Læsning om 4 Menneskers farefulde Færd gennem Isørkenen.

Johs. V. Jensen „Mytens Ring“ (Gyldendal).

Her præsenteres man overfor en rig Samling med Erindringsbilleder fra den store Digtters Skoleliv i Viborg, fra Ungdomsaarene i København. Der er Oplevelser fra Sverige og Norge og om en Rejse fra Norden til Troperne. Et Udvalg af Myter og Beskrivelser som ikke tidligere er kommen i Bogform.

Joh. Hersey „En Sten i den store Flod“ (Gyldendal).

Forfatteren er født i Kina, hans Forældre var amerikanske Missionærer. Som 10-årig kom han til USA. Under Krigen var han Krigskorrespondent. Bogen fortæller af en ung amerikansk Ingeniør, der sendes til Kina for at bygge Dæmning. Her kommer han i Forbindelse med en kinesisk Kapitalist, der har mange Arbejdere i sit Brød og Fattigdom og Slid skildres og sættes i Relation til det modsatte. Det er Arbejdere, der er som Myrer — indædte i deres Rutine, ubarmhjertige i deres Selvopholdelsesdrift, ubarmhjertige i deres Pligttroskab, der byder dem at ofre Livet for en anden Mands Ejendom uden at kny og uforstaaelige for en Vesterlænding.

Der er Spænding i Beretningen. En Handling de bevæger stærkt og umiddelbart.

Goran Schildt: Solbaaden. „Med Daphne paa Nilen“.

Forfatteren er en dristig Sejlsportsmand og en stor Fortæller. Man følger paa en Tur i „Solbaaden“ op ad Nilen helt til den store Kalarakt hinsides den sudanske Grænse og tilbage igen til Sverige, en Strækning paa over 3000 km. Ombord er Forfatteren, hans Kone Mona, der elsker „Baadvagabonden“'s Liv endnu højere end ham selv og den opvakte Rejsekammerat, den unge Nubier Idris.

Man føler sig selv om Bord paa „Daphne“ under Læsningen, sidder paa Dækket og ser paa det vældige Land og storslaaede Natur. „Solbaaden“ er Eventyr og nøgtern og kyndig Orientering paa samme Tid. Den er rigt illustreret med Forfatterens egne Fotografier og Kort over Rejsens enkelte Dele tegnet af Mona Schildt. En virkelig fin Gavebog.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

LEMVIG

E. SMEDGAARD
Solv. - Guld. - Uhr. - Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

Tlf. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning

TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

Tlf. 777

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVERKSTED

Lemvig Havn . Telf. 894

Filial: Thyborøn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thyborøn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geisenus - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 209 (Statst.) Privat 29 (Statst.)

Skibeproviatering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen
HARALD PEDERSEN
TELEFON 27
POSTGIRO 44039

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 277 . 2 Lin.

Karstensen og Henriksen

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 343

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 838

THISTED

Krogligne og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED
Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 664 og 2263 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæveri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

A/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1888
Kontortid 8-18, Søndag 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 8-12.
13-18, Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK
J. Holmstrup
Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C.K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61
Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**
★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK
LÆSESTUEN

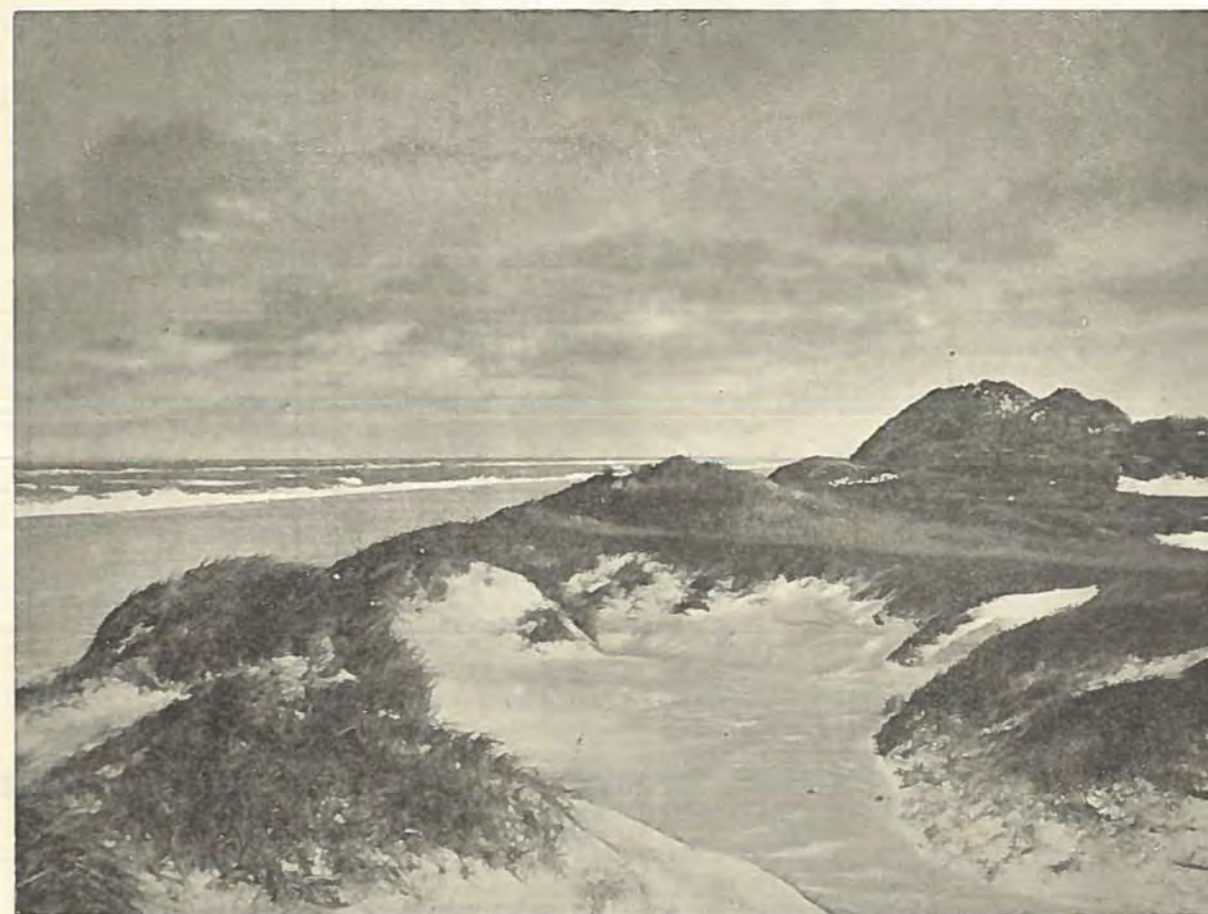

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 8

1. August 1957

24. Aarg.

Klitter ved Vesterhavet

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Marketerieret
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

  Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik
Telf. 666

DANMARKS
HANDELS- & SØFARTS-TIDENDE
Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stillet 2. August 1847 Telefon 131 - Postgiro 851.00
Kontortid: 9,30 - 11,30 og 14 - 16
Fredag 9,30 - 11,30, 14 - 17,30, Lørdag 9 - 12
Thyborøn Afd. - Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 - Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

LEDIG

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals - Tlf. 180

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.
Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/S

Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 8

1. August 1957

24. Aarg.

REDNINGSVÆSENETS

Tilhørsforhold

Et af de Spørgsmaal, som Formanden for „Foreningen af danske Redningsmænd“ beskæftigede sig med i sin Beretning paa Aarsmødet i Esbjerg, var Redningsvæsenets fremtidige Tilhørsforhold.

Spørgsmaalet, der, som Aarene er gaaet, næsten er blevet betragtet som et Problem, er ikke, som nogle maaske kan tro, en Tanke, der er fremsat af Redningsvæsenets Folk, og slet ikke da af den Forening, der repræsenterer dem.

Skal man lede frem til dens Arnested, maa det blive paa et eller andet Aarsmøde indenfor „Vestjysk Fiskeriforening“, hvor Rednings-skibene, og ogsaa Redningsvæsenet, som helt naturligt er blevet drøftet.

Naar jeg skriver naturligt, saa er det ud fra den Betragtning, at der ingen er mere interesseret, og ogsaa afhængig af Redningsvæsenet end netop vore Fiskere, saavel fra Havn som fra aaben Kyst, og derfor gerne ser Moderniseringen fremmet indenfor kortest mulig Tid. Og dette mener Fiskeriets Folk bedst kunne ske under Fiskeriministeriet, hvor de to Vestkyst Redningskibe jo som bekendt har deres Tilhørsforhold.

Det, der fra den Side tilsigtes, er at faa Redningstjenesten under samme Ledelse.

Der er saaledes ingen Grund til at lægge andet eller mere i Fiskerierhvervets Ønske herom — og da slet ikke Ønsker i Retning af at Fiskeriets Organisationer i nogen Maade tilsigter øget Bestemmelsesret og saa fremdeles over Redningsvæsenet.

Overfor dette maa det samtidig tilføjes — hvad der da ogsaa klart fremgik af den Forhandling, der paafolgte Formandens Beretning, at Redningsvæsenets Folk, og derunder deres respektive Organisation, ikke for Tiden nærer noget Ønske om en ændret Tilhørsforhold.

Man ønsker, at Redningsvæsenet forbliver under Forsvarsministeriet — et Standpunkt, som jo maa respekteres — hvad Formd. for „Vest-

jysk Fiskeriforening“, Laur. Thygesen, der som Gæst overværede Aarsmødet, ogsaa gav Udtryk for, idet han udtalte, „at selv om han personlig af praktiske Grunde fandt det formaals-tjenligt, at Forandring i Tilhørsforhold skete, saa vilde Sagen ganske givet ikke blive fremmet, hvis Redningsmændene var imod“.

Saaledes ligger dette Problem altsaa for Tiden, men der er sikkert ingen indenfor Redningsmændenes Rækker, der ikke med Sympati ser paa de stærke Røster, der ogsaa fra Fiskeriets Side har lydt og stadig vil lyde om hvor livsnødvendigt det er at Redningsvæsenets Modernisering ikke trækkes ud paa en Maade, som er ganske uforsvarlig.

I dette Spørgsmaal regner vi, som naturligt er, med fuld Støtte af den Mand, der er betroet det største Ansvar, Forsvarsminister Poul Hansen, der siden hans Tiltræden har vist, at netop Redningsvæsenets Tarv laa ham paa Sinde.

Vi regner endvidere med Redningsbestyrer Niels Hansen som hans nærmeste Raadgiver, samt det Udvalg, der staar til Tjeneste i særlige Spørgsmaal vedrørende netop Moderniseringen, og hvori ogsaa Laur. Thygesen, Esbjerg, omfattes med Tillid af danske Redningsmænd.

Og endelig har jo Redningsmændene deres egen Hovedorganisation, der aldrig har lagt nogen Skjul paa hvad dens Mening og Krav har været, og som jo ogsaa er repræsenteret i omtalte Udvalg, og helt klart ved Vedtagelsen af Resolutionen paa sidste Aarsmøde i Esbjerg understregede dette.

Uden saa iøvrigt at ville tage Stilling til dette eller hint vedr. Redningsvæsenets Tilhørsforhold, blot dette: Vi har en aarhundred gammel Tradition at værne omkring vort Redningsvæsen. I Dag er det os, der har Ansvaret for at denne ikke sænkes.

Maagen.

Paa et norsk 16.000 Tons Tankskib:

Messedrengene er »dus« med Kaptajnen

Paa „Eriksberg mekaniske Værksted“ i Göteborg har fornylig den 16.000 tons store Mortotanker „Vardaas“ af Mendal (Rederiet Arent J. Mørland) været til aarligt Dok-Eftersyn.

Blandt den 44 Mands store Besætning, hvoraf omtrent Halvdelen var Danskere, var ogsaa et nordjysk Ægtepar, Radiotelegrafist Birger Frederiksen og hans Kone, der var paamønstret som Stewardess. Birger Frederiksen, der forøvrigt var Radiotelegrafist paa „Kista Dan“'s begivenhedsrige Togt til Sydpolen, har under et Par Dages Ferieophold i Vensyssel fortalt vor Medarbejder om „Vardaas“ sidste Rejse til Østen — et Togt der strakte sig over 10 Maaneder.

Østens fagre Riger

— Vi startede i Antwerpen i Maj 1956, gik gennem Suez og fik Last i Perser-Golfen. Gik derefter til Østen, lossede en Del i Singapore, og Restladningen sejlede til Pladjø paa Sumatra — langt op ad Palembang-Floden, hvor der i selve Junglen med dens tætbevoksede Mangrovebevoksning befinder sig et kæmpemæssigt Olieraffinaderi.

Saa følger der en Mængde geografiske Navne fra det fjerne Østens Lande og Anløbshavne, Singapore, Shimutsu i Japan, Sarawak paa Borneo. Sejlet bl. a. 11 Rejser mellem Singapore og Palembang-Floden — sejlet i „Moskitofarten“, det vil sige Indonesien og de omliggende Øer. Flere Gange i Østens Metropoler: Hongkong, hvor det stærkest pulserende Liv i Verden, jeg har set udfolder sig, siger Birger Frederiksen.

Sidste Last indtoges i Mena el Ahmandi i Perser-Golfen — derfra sønden om Afrika — bunkrede i Las Palmas, lossede Lasten i Rotterdam og derfra til Göteborg i Dok.

Længslen efter en Fedtemellemmad og en pandestegt Kattegatsrødspætte

Det var Østens fagre Riger, altsaa det store Eventyr?

Det var selvfølgelig mægtig spændende og interessant — de første Par Maaneder! Men saa begyndte Længslen at indfinde sig, stærkere fra Dag til Dag.

Længslen efter hvad?

Blandt andet efter det, man savnede hjemme fra Danmark: Et Glas frisk Mælk, en ganske

... og naar man er „flasket op“ i nordjydske Fiskekuttere, virker det helt hjemligt, siger Skibets danske Radiotelegrafist, Birger Frederiksen, i en Samtale med nærv. Blad

almindelig Rudbrøds-Fedtemellemmad eller en pandestegt Kattegatsrødspætte. Man savner endvidere de skiftende Aarstider — bliver træt af at gaa rundt hele Dagen i et Par korte Bukser — og ikke at kunde sove om Natten paa Grund af den ulidelige Varme. Vi har maalt Varmen helt op til 60 Grader — og paa Sumatra med dens fugtige Lummervarme var der 40 Grader baade Dag og Nat.

Nordmænd og Danskere

Der er mange Danskere i den norske Handelsmarine?

Ja, paa et vist Tidspunkt af Rejsen var ca. Halvdelen af „Vardaas“ Besætning Danskere, deriblandt 2 Kvinder. Foruden min Kone endnu en dansk Stewardess, som var gift med den danske Kok ombord.

Kan denne Sammenblanding af to Nationer give Anledning til Gnidninger?

Absolut ikke — der var det bedste Forhold mellem Nordmænd og Danskere. Hver Nation praler selvfølgelig engang imellem af noget, den anden Part ikke har, og maa saa finde sig i at blive drillet eller skoset til Gengæld — men altid paa en godmodig Maade, der aldrig efterlader Bitterhed, men kun virkede befordrende paa det gode Humør.

Messedrengene

»dus« med Kaptajnen!

— Ellers nogen Forskel paa Livet i norske Baade sammenlignet med tilsvarende danske?

Ikke særligt øjensynlige, men dog mærkbare paa visse Punkter. Nordmændene tager meget nonchelangt paa de saakaldte Høflighedsformer og Standsforskelle. Alle uden Undtagelse paa „Vardaas“ var saaledes „dus“, og en Konsekvens heraf var, at Messedrengene sagde „du“ til Kaptajnen som en ganske almindelig Selvfølgelighed. At Styrmand og Letmatros tog et Spil Kort sammen i Frivagten, var ikke mindre naturligt. Og naar man selv er „flasket“ op i nordjydske Fiskekuttere og fortrolig med Fiskeres bramfri Væremåde, virkede det paa mig helt hjemligt.

Maatte zig-zagge gennem 5 Taifuner

Oplevede I haardt Vejr under Sejladsen i det fjerne Østen.

Paa en Rejse mellem Japan og Borneo maatte

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadmand Andreas Kristian Jensen, Thorupstrand, er afgaaet ved Døden den 19. Juni.

A. K. Jensen, der var født den 18. Jan. 1883, blev ansat som Baadmand ved R/St. „Thorupstrand“ d. 1. September 1917 og afskedigedes p. G. af Alder d. 30. September 1945. Han havde deltaget i Redningen af 4 skibbrudne og var dekoreret med Redningsv. Jubilæumsmedalje.

Fhv. Baadmand Søren Christian Markinus Christensen, Vedersø, afgik ved Døden den 21. Juni.

S. Chr. Markinus Christensen, der var født d. 9. November, 1871, blev ansat som Baadmand ved Vedersø R/St. den 1. Oktober 1907 og afskedigedes p. G. af Alder og Svagelighed den 1. Okt. 1931. Han havde deltaget i Redningen af 75 skibbrudne.

Afskedigelser og Ansættelser

Redningsstationen „Stevns“

Opsynsmand Otto Christian Mønsted er efter Ansøgning p. G. af Alder afskediget af Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af Juli Maaned d. A.

Opsynsmand O. Chr. Mønsted, der er født d. 15. Dec. 1887, og som tillige var Fyrmester ved Stevns Fyr, blev Opsynsmand ved den derværende R/St. den 1. Dec. 1948 samtidig med hans Tiltræden som Fyrmester efter H. A. H. Nielsens Afgang. O. Chr. Mønsted har deltaget i Redningen af 5 skibbrudne. Han er for sin Tjeneste i Fyrvæsenet dekoreret med Ridderkorset.

I den ledigblevne Stilling som Opsynsmand er fra 1. Aug. ansat Fyrmester Aage Harald Wilster, der kommer fra Hirtsholmene Fyr.

80 Aar

Fhv. Baadmand Adam D. V. Melchiorsen, DM., Østerby, fylder den 15. August 80 Aar.

Fhv. Opsynsmand Jens J. J. Høj DM., Nymindegab, fylder den 23. August 80 Aar.

75 Aar

Fisker Valdemar Jensen, Norgesvej 14, Løkken, der er kendt under Navnet „Dørgekongen“, fyldte Onsdag d. 17. Juli 75 Aar.

Valdemar Jensen, der er født i Løkken, har i ca. 50 Aar fisket fra Skagen. — I sine unge Dage sejlede han i mange Aar paa Norge, ligesom han har fanget Sild under Island. Han har været i Redningsvæsenet i 30 Aar og har i dette Tidsrum været med til at redde 50 Mennesker. For seks-syv Aar siden fik han tildelt en Belønning fra Carnegie-fonden for at redde to Skagboer, hvis Kutter drev ind mod Molen i Løkken.

Han var ogsaa med, da Redningsbaaden kængrede ud for Løkken den 9. Juni 1929, og tre af hans Kammerater druknede. Under sit Arbejde i Redningsvæsenet har Valdemar Jensen været i mange farefulde Situationer paa Havet.

Valdemar Jensen er en dygtig og reel Mand, der altid har klaret sig selv. Han er flink og hjælpsom og aldrig bange for at lære fra sig. Tilnavnet erhvervede han, da han i sin Tid lærte Fiskerne at dørge Makrel. For 42 Aar siden blev han gift med Maren, der stammer fra Thyborøn, og i Ægteskabet er der syv Børn, der alle er gift. De er bosat i Hirtshals, Løkken og Skagen.

70 Aar

Fhv. Baadmand Sigvald Christensen, DM., Thyborøn, fylder den 7. August 70 Aar.

Fhv. Baadmand Arild Poulsen, DM., V. Agger, fylder den 24. August 70 Aar.

60 Aar

Opsynsmand ved R/St. „Kirkeby“, Hans P. Buck, fylder den 29. August 60 Aar.

50 Aar

Fhv. Baadmand Theodor Kristian Westh, Snogebæk, fylder den 2. August 50 Aar.

vi zig-zagge os gennem 5 forskellige Taifuner. En Taifun er jo den kraftigste Vind, der kan opstaa — det er saaledes ikke unormalt, at den gaar med en 120 miles Fart i Timen. Taifunerne opstaar paa ganske bestemte Steder, og naar de er lokaliseret, modtager Skibene hver Time Melding om, i hvilken Retning de bevæger sig. De fem Taifuner, vi saaledes maatte forsøge at liste udenom, blev nævnt med forskellige Pigenavne for at letgøre Positionsbedømmelsen. Vi undgik ikke at faa en onskabsfuld Snert af den sidste Taifun og fik derved en dobbeltsidet Lækage i Vingtank Nr. 5 — Skoddet, der støtter Skibssiderne, rev sig løs i et Omfang af 2x10 fod. En saadan Kalamitet betyder en alvorlig Fare for, at Skibssiderne i den voldsomme Søgang vil brække ud til Siderne. Heldigvis opdagedes Skaden, inden der skete større Ulykke. Vi naaede velbeholdent til Land og kom paa Værft for nogle Dages Reparation.

Sekstanten stadig Nummer eet

Kan man paa den moderne Radiopejling stedfæste sin Position overalt paa Verdenshavene?

Nej. Langt til Søs kommer man udenfor disses Rækkevidde. Og Nr. eet ved en Positionsbedømmelse er derfor stadig den gammeldags Metode ved Hjælp af Sekstanten at tage Solhøjden Kl. 12 Middag og derefter stille sine Beregninger. — Og om Natten ved Hjælp af Stjernerne.

Lyngby Radio altid vaagen og vaks

Benytter man Mellemstationer for at sende en Radiomelding fra et eller andet Sted i det fjerne Østen til Danmark eller til Rederiet „Arendal“?

Paa saa lang en Distance sender man kun om Natten, naar det er mørkt. Man prøver sig frem til, hvilken Frekvens der vil passe bedst, og skal man snakke med Norge, kalder man Bergens Kystradio op direkte. Skulle det mod Forventning glippe, er man som Regel altid sikker paa Lyngby Radio, der er en herlig Station at have Forbindelse med — altid vaagen og vaks.

Hvad koster det at sende et Radiotelegram fra Østen til Danmark?

Fabelagtigt billigt. Benytter man en af de

skandinaviske Kyststationer, koster et almindeligt Telegram 5 Kr. Et Radiobrev paa 20 Ord koster 3,50 Kr. plus 15 Øre pr. efterflg. Ord. Men hvis man paa Grund af Forstyrrelser i Æteren maa nødsages til at bruge en Mellemstation, hvorved Telegrammet maa kobles pr. Traad det sidste Stykke Vej, kan det let komme til at koste 100 Kr. eller betydeligt derover.

15—20 Skibe »oven i hinanden«

Er det enerverende at være Radiotelegrafist? Første Gang til Søs, maaske kommet lige fra Eksamensbordet, kan det være besværligt. Paa Skolen har man ikke haft Lejlighed til at arbejde med de mange Forstyrrelser i Æteren, som det daglige Arbejde er saa rigt paa. Og naar f. Eks. 15—20 Skibe paa een Gang snakker „oven i hinanden“, kan det for en Nybegynder ofte virke helt haabløst. Naar Rutinen saa efterhaanden indfinder sig, bliver Arbejdet til en Leg — og det øredøvende Spektakel og tilsyneladende Virvar glider faktisk helt uden om Hjernen.

N. P.

Efterskrift

Efter at have læst ovenstaaende Artikel, bl. a. om Længslen efter en pandestegt Kattegatsrødspætte og en Fedte-Mellemmad i Modsætning til Østens fagre Riger — virker det ikke unaturligt at erfare, at Birger Frederiksen har opgivet sin vellønnede Stilling som Radiotelegrafist og er blevet Fisker. Han har netop i disse Dage af Fiskeskipper J. E. Eliassen, Sæby, købt Kutteren F.N. 21 „Poul“, der paa ca. 14 Tons. Overtagelsen har fundet Sted, og Birger Frederiksen er allerede i Gang med at realisere sin Ønskedrøm: At gøre sin Livslyst til sit Levebrød.

N. P.

Svensk-sovjetisk Redningsøvelse

Det svensk-sovjetiske Samarbejde om Søredningstjenesten i Østersøen er blevet prøvet ved en fælles Øvelse.

Fra svensk side blev der slaaget Alarm til en fingeret Brand ombord i en svensk Træsejler ud for Ölands Sydspids. De sovjetiske Myndigheder sendte det store Bjergningsfartøj Neptun. Fra svensk Side deltog tre Redningskrydsere i Øvelsen.

De svenske og sovjetiske Fartøjer mødtes midt i Østersøen. — Neptun er udstyret med Brandmateriel og sendte fra adskillige Slinger Kaskader af Vand hen over det svenske Fartøj, som derefter blev taget paa Slæb. Besætningen var gaaet i Redningsbaadene, og en Mand var sprunget ned paa en Redningsflaade. De blev alle hurtigt bjerget.

Sprogvanskelighederne var store, men ombord i det sovjetiske Bjergningsfartøj findes der altid, naar det gaar i Aktion, en engelsktalende Tolke.

Havets Vraggods

bortsælges!

Hansted-Strandfoged fortæller om en uhyggelig Sejlads gennem en endeløs Stime af Menneskelig

— Med Indførelsen af Radar og med Overgangen til store sødygtige Skibe skal man ikke vente, at Havet paany kommer til at sende værdifuldt Gods ind paa Kysten, siger Strandfoged Præstegaard, Hansted, til Aftenposten, Thisted. De romantiske Forstrandsauktioner er knyttet til Sejlskibene, der ikke kunde flygte fra Uvejret, men ofte endte deres Tilværelse ud for Jyllands Vestkyst. Det er jo ikke længere Tid siden, end at gamle Fiskere har oplevet de righoldige Vragdynger, der indeholdt Ting, som nok kunde sætte Fantasien i Bevægelse. Men vi herude beklager ikke, at Havet er ophørt med at være Leverandør af værdifuldt Gods.

Under Krigen var det vel anderledes?

Ja, i de første Aar drev Ting ind, som havde Forbindelse med Krigshandlinger, men senere overtog Tyskerne Afpatruljeringen af Stranden, og hvad de fandt, fik de danske Strandfogeder ikke at se. Under den første Verdenskrig blev derimod gjort mange tragiske Fund af Strandfogederne.

Menneskestimen drev videre med Strømmen

Jeg husker især det saakaldte „Jyllandslag“, hvor den engelske og den tyske Flaade var i voldsom Kamp paa en stor Strækning af Vestkysten. Jeg var 17-18 Aar og netop begyndt paa Fiskeriet, og fik paa en af mine første Ture en Oplevelse, som jeg aldrig glemmer. — I Land havde vi hørt den voldsomme Kanonild og anede jo nok, at et Søslag udkæmpedes, men ingen tænkte vist paa, at i de Timer druknede saa mange Mennesker ude paa Havet.

Da vi et Stykke til Havs havde faaet sat Halvdelen af vore Kroge ud, kom vi ind i en hel Stime af druknede Marinesoldater, og skønt vi sejlede og sejlede, hørte Stimen ikke op, vi maatte opgive at sætte Kroge. Det drejede sig om baade engelske og tyske Marinesoldater, der sad foroverbøjede eller med Hoved og Skuldre presset bagover i Redningskransene. Vi passerede Ansigt efter Ansigt, og Lig efter Lig gled hen langs Skibssiden. Vi var maalløse og forfærdede, man vilde vist kunde forstaa det, naar jeg siger, at det var ligesom alle Ansigterne talte til os. Den Oplevelse glemmer jeg aldrig.

Blev der saa Massebegravelse inde paa Kysten?

Nej, der var af de danske Myndigheder udstedt Forbud imod, at vi tog Soldaterlig med i Land. Gjorde vi det alligevel, kom Begravelsen til at finde Sted paa vor Regning. — Vi maatte altsaa lade Stimen drive med Strømmen,

der var nordlig, og jeg har senere hørt, at en Del kom ind ved Skagen.

Der blev intet taget med fra Ligene?

Nej, vi lod dem blot passere, baade de menige og de prunkløse Uniformer og Officererne med Epauletter paa Skuldrene. — Vi forsøgte endog ikke at tælle op hvor mange, der var Englændere, og hvor mange der var Tyskere. Man har dog i Fiskerihjem set Marinesabler som Vægpynt?

Det er tænkeligt. En Del Sager drev jo ind og var saaledes at betragte som Strandgods. I Hjemmene bevarer man med stor Pietet saadanne Ting. Kirkegaardene og nogle Fiskerihjem er nu de eneste Steder, hvor man kan træffe paa Minder fra dengang Havet var fuld af Mystik. De forestaaende Forstrandsauktioner er undergaaet „Modernisering“, og fortæller kun lidt.

Ristede Dynamit paa Pande

En Stranding ved Tornby Strand for 50 Aar siden

Den 22. April 1907 inddrev paa Nr. Tornby Strand den russiske Galease „David“, hjemmehørende i Gutmansback og ført af Kaptajn Taju. Skibet, der lastede 124 Tons, var paa Rejse fra Sunderland til Memel med en Ladning Kul, og om Bord i Strandingsøjeblikket var kun Kaptajnen samt Rederen. I Søforhøret foregav de begge, at de øvrige tre Mand af Besætningen var rømmet i England kort forinden Afrejsen. Skibet var kun to Aar gammelt.

Galeasen stødte paa inderste Revle, og de to Mand blev bjærget af Tornby Redningsbaad. Som Følge af Kulde og Overanstrengelse var de begge en Del udmattede, men kom atter til Kræfter under deres Indkvartering paa Badehotellet „Strandlyst“.

Kort efter Strandingen blev Vraget købt af Tornby Dykkerselskab. Først bjærgedes Kullene, men da Skibet begyndte at flyde, skete det ubeldige, at Vraget skiltes og sank ned i Sandet. Derfor saa man sig nødsaget til at foretage adskillige Sprængninger, uden at det dog lykkedes at faa Bundstykket op. Saavel Vragstykkerne som Kullene blev senere solgt ved Auktion.

Til disse Vragprængninger knytter der sig flere snurrige Episoder, der nu og da genkalder i Erindringen hos det ældre Slægtled af Sognets Beboere. Her skal anføres en af dem:

— En Formiddagsstund ruller Niels Horne, Kærsgaard Mølle, med sit Enspænderkøretøj op foran Opsynsmand Jesper Thomsens Fordør. Bag i Vognen er anbragt to Transportspande, og paa den ene har Thomas Thomsen (Bette Thames) taget Plads. Jesper, der forgæves har ventet efter Niels Horne to stive Timer, giver ondt af sig, for man skulde jo for-

længst have været ved Stranden og været i Gang med Sprængningsarbejdet.

„Ligner det efter nogen Ting at komme saa sent, og hvor har du saa Dynamitten?“

„Dynamitten sidder Thames paa“, lød det omgaaende Svar.

Det kan nok være, at Thames kom af Vognen i en Fart, for han kunde to ikke tænke, at det farlige Sprængstof netop laa gemt i den Transportspand, han sad paa.

O, nu springer vi . . .

Omsider kom man ned til Pakhuset, hvor Ladningen af Patronerne skal foregaa, men det synes, som om eet Uheld skal følges af et andet den Dag. Under Opvarmningen af Dynamitten, hvilket foregaa i Pander og Kasseroller, anbragt paa Primusapparater, gaar der pludselig Ild i Sprængstoffet, der begynder at „sprutte“ og „knalde“ ildevarslende. Her var gode Raad dyre. To af Deltagerne flygtede sporenstrengs ind i en af Pakhusets Aflukker, hvor de mente sig i Sikkerhed, medens en tredje med et velrettet Spark besørger Panden med dens sydende Indhold ud af Døren i samme nu.

Kort efter foretages et nyt Forsøg henne i Vagthuset, men med samme triste Resultat. Virkningen her er af en endnu mere voldsom Karakter. En af de medvirkende giver sine Følelser Luft i følgende Udraab: „O, Herre Jesu Krist, nu springer vi alle sammen i Luften!“ Saa galt gik det heldigvis ikke, men en Del af Dykkerselskabets Medlemmer tabte for stedse Lysten til at være med, naar der skulde sprænges Vrag.

Tornby Dykkerselskab udfoldede en livlig Virksomhed med at bortsprænge Vrag helt ned til Slettestrand. Da Vragene var usynlige ved Højvande med svær Sø og derfor kunde være farlige for Redningsbaade var Staten interesseret i, at Vragene blev uskadeliggjorte og leverede det meste af Sprængstoffet gratis mod, at Dykkerselskabet besørgede Sprængningerne. Til Gengæld var de bjærgede Vrag Selskabets Ejendom. Tornby Dykkerselskab, der tabte sin Betydning for godt 40 Aar siden, talte gennem flere Aar et temmelig stort Antal Medlemmer.

P. Chr.

Vejskibene i Nordatlanten

47 Menneskeliv blev reddet i Nordatlanten i 1946 af Vejskibene, som er stationeret der af ICAO, den internationale Organisation for civil Luftfart. — Vejskibenes Opgaver er ikke alene at afgive Rapporter til de forskellige Landes meteorologiske Stationer, de skal ogsaa holde sig i Kontakt med Fly paa Vej over Havet og foretage Eftersøgninger, og udføre Redningsarbejde, naar det maatte være nødvendigt.

Skønt Skibene er udrustet, og i det væsentlige beregnet paa at kunde gøre en Redningsindsats efter Flyulykker, var det i Fjor ikke nødvendigt med Redningsaktioner overfor nedstyrede Flyvemaskiner. Redningsaktionerne, disse Vejrskibe deltog i, havde Baggrund i Skibsforsøg. Rapporten viser, at Vejrskibene tilbagelagde over 28.000 Sømil, ydede medicinsk Hjælp i Søen i 15 Tilfælde, formidlede 34 Meldinger til Fly og 869 til Skibe. De havde Radiokontakt med mere end 40.000 Flyvemaskiner og 6.600 Skibe samt gav Navigeringsassistance til Fly over Atlanterhavet i Form af over 34.000 Radaroperationer.

Hver Dag tog Meteorologerne ombord deres Observationer ved fire af Vindforholdene i de øverste Luftlag og tog Maalinger med Radiosender, foruden de gav sig af med forskellige Maalinger efter Ønske.

I Løbet af Aaret var Stationerne i 98,2 pCt. af Tiden i Fart paa Trods af Vejrforholdene.

Vejrskibene i Nordatlanten dækkes som bekendt økonomisk af de Nationer, hvis Fly trafikerer denne Rute. — Følgende Lande holder Skibene i Tjenesten: Holland, Norge og Sverige, Storbritannien og USA.

Hollandsk Motorskib grundstødt paa Bragerne

Kaptajnen forvekslede Bulbjerg med Hanstholm og sejlede med fuld Kraft ind i Stengrunden

Det ca. 300 Tons store hollandske Motorskib „Vilja“, der var paa Rejse fra Göteborg til Holland med Trælast, sejlede den 20. Juli for fuld Fart ind paa den stenfyldte Grund „Bragerne“ ud for Lildstrand. Skibet sprang læk, og der var en Overgang Optræk til, at det maatte forlades af Besætningen, men p. Gr. af det blikstille Vejr klarede det Situationen.

Ved 2-Tiden Natten efter kom Skibet ved Indtræden af Højvande fri ved egen Hjælp og kunde fortsætte Rejsen, idet de hollandske Søfolk mente, at de kunde holde Fartøjet flydende paa Pumperne.

Forvekslede Bulbjerg med Hanstholm

Grundstødningen skete ved 17,30-Tiden og blev straks bemærket fra Land. Lildstrand Motorredningsbaad sejlede med det samme ud til den grundstødte Hollænder og fik forbindelse med Besætningen. Kaptajnen forklarede, at han i det usigtbare Vejr havde ment, at han passerede Hanstholm, da han var ud for Bulbjerg. Kursen blev derfor sat mod Syd, og Resultatet blev, at Skibet kort efter med fuld Fart løb ind i Bragerne. Der er store Sten overalt paa Revet,

og det hollandske Skib sprang læk og begyndte at trække Vand. — En Overgang saa det ret faretruende ud, og de ombordværende, nemlig Besætningen paa 6 Mand samt Kaptajnens Hustru og Søster, fik pakket det mest nødvendige og var klar til at gaa fra Borde, hvis Situationen skulde forværres. Motorredningsbaaden blev hele Tiden liggende ved Skibet, klar til at tage Søfolkene ombord. To af Besætningens Medlemmer var i Land for at faa Forbindelse med Rederiet og Forsikringselskabet, og det blev med det samme bestemt, at Svitser skulle tilkaldes.

Højvandet hjalp Hollænderen fri

Imidlertid blev Vejret ved at være stille, og ved 2-Tiden, da Højvandet kom, lykkedes det Skibet at komme fri ved egen Hjælp, hvorefter man straks sendte Afbud til Svitser. Den hollandske Maskinmester mente, at Lækagen ikke var større, end at han kunde holde Skibet paa Pumperne, og Motorskibet sejlede derefter straks videre, formentlig direkte til Holland.

Revolutionerende Forbedring af Deccas Radar-System

For Sikkerheden til Søs det mest betydningsfulde Fremskridt, siden Radaren blev opfundet

Det er sandt, at ingen tekniske Opfindelser paa Navigationens Omraade nogensinde kan skabe fuld Sikkerhed til Søs. Men lige saa sandt er det, at en stadig forbedring af tekniske og nautiske Hjælpemidler formindsker Marginen for menneskelige Fejltagelser. Havde „Stockholm“ og „Andrea Doria“ været udstyret med den nye Radar-Type, Decca-Selskabet er begyndt at fremstille, er det overvejende sandsynligt, at en af vor Tids største Skibskatastrofer vilde være undgaaet

„Relativ Bevægelse“ og „sand Bevægelse“

Hvori bestaar da dette for Sikkerheden til Søs saa sensationelle nye?

Et Rader-Apparat af den gængse Type viser andre Skibes Bevægelser over Skærmen som „relativ Bevægelse“, idet det observerende Skib hele Tiden befinder sig i Centrum af det paa Skærmen „afspejlede“ Omraade. Da ogsaa det iagttagende Skib bevæger sig, bliver det derfor nødvendigt for Navigatøren, for at finde et andet iagttaget Skibs sande Kurs og Fart, med Mellemløb at indtegne dets skiftende Positioner paa et Kort — at „plotte“, som det med et teknisk Udtryk hedder.

Siden Radaren blev opfundet, har det derfor været alle Radareksperters Ønskedrøm at udfinde en Metode, hvorefter det blev muligt paa

en Radarskærm direkte at se andre Skibe i deres „sande“ Bevægelser i Forhold til det iagttagende Skib. For to Aar siden koordinerede Decca sine Videnskabsmænds og Teknikeres Kræfter i et bevidst Forsøg paa nu at løse Opgaven. Intensiv Forskning og utrættelig eksperimenteren førte da paa kort Tid til det ønskede Resultat. Vidunderapparatet „Decca True Motion Radar TM 46“ er i Dag en Kendsgerning.

— Apparatet kan tilkobles Radarer af den gængse Type, og Operatøren vil herefter paa sin Skærm se alle Bevægelser som „sande“ Bevægelse, altsaa som de Bevægelser, Genstande og skibe har, ikke i Forhold til et fast Punkt, men i Forhold til det Skib, hvor den paagældende Radar er installeret. Dette vil igen sige, at Navigatøren, uden Brug af tidtagende „plotting“, paa Skærmen direkte kan se den sande Kurs, Afstand og Retning af ethvert iagttaget Objekt indenfor Radarens Synsomraade.

Som i Fugleperspektiv

Det er Direktør Prip, Dansk Decca Navigator, der efter et Besøg paa Deccas Hovedkvarter i London, har givet ovenstaaende tekniske Oplysninger. Vi skal ikke her komme ind paa Detailler i Forbindelse med Konstruktionen af det sensationelle Apparat „True Motion Decca Radar TM 46“, men nøjes med at anføre, at Betydningen af det, der sker paa Radarskærmen, maaske bedst kan forstaaes, naar man forestiller sig, at Navigatøren nu er i Stand til langt hurtigere og sikrere — ogsaa i Taage — at overskue hele Trafiksituationen indbefattet eget Skib, altsaa næsten som om han iagttager Omraadet i Fugleperspektiv. Maaske man kan udtrykke det saadan: mens den ortodokse Radar i et Skib er som et Øje, der vel kan se omkring, men nødvendigvis maa faa falske Forestillinger om iagttagende Genstandes Bevægelser, fordi det selv er i Bevægelse, er „True Motion-Radaren“ som et magisk Øje, der fra et „neutralt“ Punkt udenfor Skibet ser al Bevægelse, altsaa ogsaa Skibets egen, som „sand“ Bevægelse.

Man behøver ikke være Navigator for at forstaa, hvilken enorm Betydning dette i Praxis kan faa for Sikkerheden til Søs. Kollisionsfaren vil blive nedsat til et Minimum. I Tilfældet „Stockholm“ — „Andrea Doria“ vil man saaledes paa en Radar af den nye Type om Bord i „Stockholm“ have iagttaget „Andrea Doria“'s skæbnsvangre Kursændring — og altsaa have haft Mulighed for selv i Tide at lægge Roret tilsvarende om.

Endnu er intet dansk Skib blevet udstyret med „True Motion Radar“-Apparatet, men inden længe vil de større danske Passagerskibe sikkert faa — en Serie fremstilling er paa Deccas Fabrikker i fuld Gang, og mange engelske Skibe har allerede faaet den nye Opfindelse installeret.

T. J. i „Vestkysten“

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sels. - Guld - Øhre. Opsik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

TH. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

TH. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

TH. 777

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P Trillingsgaard

Auktionshallen TH. 335 - Auktionskontoret TH. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thyborøn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thyborøn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

Foreningen af danske Redningsmænd

Aarsregnskab for 1956

INDTÆGT

Kassebeholdning fra 1955	715,26
Medlemsbidrag	4.586,00
Statstilskud	400,00
Renter	73,79
Kr....	5.775,05

UDGIFT

Redningsbladet	2.000,00
Lønninger	1.170,00
Portoudgifter	122,91
Repræsentationsudgifter	229,50
Renter	73,79
Kr....	3.596,20

Kassebeholdning til næste Aar	2.178,85
Kr....	5.775,05

Status 1956

Kassebeholdning	2.178,85
Bankbeholdning	1.192,12

Formue Kr.... 3.370,97

Regnskabet er revideret uden Bemærkninger.

N. Jensen. K. Baltesen.

**Hjælpefonden for
Foreningen af danske Redningsmænd**

Aarsregnskab for 1956

INDTÆGT

Kassebeholdning fra 1955	9,74
Medlemsbidrag	1.029,00
Hævet i Banken	325,00
Renter	873,27
Kr....	2.237,01

UDGIFT

Rejseudgifter	81,00
Understøttelser	1.200,00
Portoudgifter	58,38
Renter	873,27
Kr....	2.212,65

Kassebeholdning til næste Aar	24,36
Kr....	2.237,01

Status 1956

Kassebeholdning	24,36
Bankbeholdning	17.573,76

Formuen 1956	17.598,12
Formuen 1955	17.049,72

Fremgang Kr.... 548,40

Regnskabet er revideret uden Bemærkninger.

N. Jensen. K. Baltesen.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

HIRTSHALS**Hans Svendsens
SKIBSBYGERI**Alt i Nybygninger
samt Reparationer
Hirtshals . Telefon 132**A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk**

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANKFilial af A/S Hjørring Diskontobank
Tlf. 44 . 244**HIRTSHALS SØMANDSHJEM**

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samue

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

*Marsø
Støbegods***SKAGEN****SKAGENS FISKEAUKTION**

statautoriseret v. Aage Geismas - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1809

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergships«

*Magasin
Skagen*

HALL-PLAZEN

TELEFON 4 10 27

POSTGIRO 44039

HARALD PEDERSEN ★

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 4 12 77 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 4 12 01

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 4 13 45

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 4 15 38

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG**N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK**

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 781

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 584 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation**BRØDRENE MATHIASSEN**

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 888

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 69

Telefon 838

A/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1888
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 8-12
13-18. Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C. K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledniger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR. LEMVIG

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 9

1. September 1957

24. Aarg.

Prøvetur med den nye tyske 3 Tons Redningsbaad

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

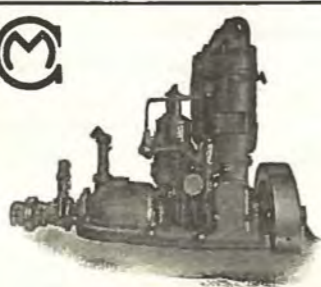
Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik

Telf. 666

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

Marketerieret
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebød
Telefon 1992

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE
Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 - Postgiro 851.00
Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyboren Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals . Tlf. 180

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

RESERVERET

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/S

Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 9

1. September 1957

24. Aarg.

Stor Tilfredshed

efter Prøvetur med den nye 3 Tons Redningsbaad

Den anses som fortrinlig egnet til Brug i vore Kystfarvande

Den nye 3 Tons Redningsbaad — der er bygget i Tyskland og som for nylig kom til Esbjerg, hvor det var bestemt, Baaden skulde prøvesejles, før denne og et Par mere af samme Tonnage endelig stationeres — synes at have gjort et særdeles godt Indtryk paa vore Redningsfolk. Baaden er allerede prøvesejlet, idet man for nogle Dage siden gik udenfor Graadby Barre med en Vindstyrke der laa omkring 5—6, og Baaden fik Ros, da man 2½ Time senere lagde til Kajen i Esbjerg Havn. „Tidsskrift for Redningsvæsen“ havde efter Turen Opsynsmand Gustav Hallgreen i Telefonen, der fortalte at han og Baadformand Ove Lambertsen samt Motorpasser Verner Diers om Formiddagen havde haft en Prøvetur med Redningsbaaden, som vi var meget spændt paa. Turen gik ud over Barren.

Det er en Baad, jeg tror, man bliver glad for. Vi afprøvede dens Manøvreerne saa godt det efter Omstændighederne lod sig gøre. Vi var paa tværs og langs af Braaddet over „Torrebjælke“, og Baaden klarede sig fint og ud-

mærkede sig ved sin fortrinlige Styreevne — ogsaa under Lænsning. Motoren arbejdede godt, og Baaden gik fint op mod Søen. Vi sejlede fuld Kraft paa hele Turen, der varede ca. 2½ Time, og Baaden brugte kun 10 Liter Solarolie. Den gør ca. 7 miles Fart, og jeg er ikke i Tvivl om, at den nok skal klare sig godt — selv i Vindstyrke 7—8. Den tog forbavsende lidt Vand over. I nær Fremtid — slutter Opsynsmanden — kommer det Udvalg, der følger Moderniseringen af Redningsvæsenet til Esbjerg for at besigtige den nye Baad. Iøvrigt er det Mening, at Stationen senere vil afprøve den under Forhold, hvor der er mere Luft og Sø.

Vi bringer paa Forsiden et Billede af den nye Redningsbaad der — hvad foreløbig meget tyder paa, vil blive efterfulgt af endnu 2 Baade af samme Type. — Hvis Baaden efter Prøve paa Kysten ved Redningsstationen Stenbjerg og Thorupstrand viser sig egnet, vil begge Stationer faa en. Den tredje er det Mening at stationere i Sønderho.

Thorsminde Redningsstation fejrer 75 Aar

Thorsminde Redningsbaad og Mandskab

Den 1. September er det 75 Aar siden Thorsminde Redningsstation blev oprettet med Opsynsmand Adser Kjærgaard som Stationens første Leder.

Redningsstationen har igennem Aarene røgtet sin Opgave paa den farlige Kyststrækning paa en smuk Maade, og dens Protokol, der opbevares paa Stationen, kan fortælle om Redningsdaad, der er øvet gennem Tiderne, der placerer Thorsminde paa en smuk Plads i vort Lands Redningsvæsen.

Ofte blev der kaldt ogsaa paa denne Stations Mænd, naar Skibes Besætninger og Lejets Fiskere var i Nød under Holmslands hvide Klitter.

Den første Redningsbaad, der i 1886 kom til Thorsminde, kom fra Vedersø, da denne Station fik ny Baad.

Denne blev igen erstattet med en ny i 1891, som Stationen betjentes med i de følgende 44 Aar, indtil man i 1935 fik stationeret en ny tidssvarende Motor-Redningsbaad, som Stationen stadig har. Det er en 10,3 Meters Baad af Størrelse med en 32 HK Fordson Motor.

Indtil den nye M-Baads Stationering ved Thorsminde, betjente Stationens Mandskab kun Raketapparaterne samt iøvrigt forrettede Vagt-tjenesten, derimod bemandedes Redningsbaaden fra Tuskjær — men dette var en daarlig Ordning, der altsaa ophørte i Kraft af Fiskeriets Vækst paa Stedet, og den dermed voksende Behov for større og tidssvarende Materiel.

I de forløbne 75 Aar har Redningsstationen Thorsminde kun haft 3 Opsynsmænd, nemlig Adser Kjærgaard, der havde Stillingen til 1907, Jens Søndergaard Madsen til 1945 og nuværende Opsynsmand Søren Madsen fra 1945.

Paa Jubilæumsdagen bestaar Mandskabet af følgende 9 Mand: Søren Madsen, Viktor Jensen, Andr. P. Madsen, Emil Larsen, Ejnar Mikelsen, Svend Jensen, Theodor Nielsen, Vagner Madsen og Harry Madsen.

Igennem de 75 Aar har Redningsstationen reddet mange Menneskeliv og dens Betydning maa i Dag betegnes som meget vigtig.

Her tænkes ikke først og fremmest paa Skibsstrandinger, som jo sker selv i vor Tid — hvad efterfølgende Beretning understreger — men det er gaaet ved Thorsminde som paa alle an-

dre Vestkystpladser, at der vokser Fiskeriet frem med Liv og Fart.

Denne voksende Tonnage maa naturligvis i samme Grad stille sine Krav ogsaa til Redningsvæsenets Ydeevne, og det gør den, ikke mindst paa denne Plads, hvor Naturforholdene, og hermed sigtes der til Besejlingen af Thorsminde, jo er saa farlige i Paalandssø.

Det er kendt, at Thorsminde i flere Aar har argumenteret for at faa en større Redningsbaad til Stationen. Der er Trang for den, herom er der nok ingen Tvivl, men hidtil er Sagen strandet paa delte Meninger, der tager sit Udgangspunkt omkring Vandstandsproblemet ved Indsejlingen til Havnen.

Paa Jubilæumsdagen skal vort Ønske være det, at de forskellige Meninger om den Ting maa forenes til et Resultat, der er lykkeligst for Pladsen og den Redningsopgave, der her skal øves fremefter.

Vi slutter dette beskedne Rids om et Jubilæum med at berette om den sidste Stranding, der indtraf ved Stationen den 2. Febr. 1950.

Strandingen fandt Sted Kl. 7,45 2 km Syd for Thorsminde i svær Sø og Snetykning. Kl. 8 blev Redningsbaaden sat i Vandet. Da Udløbet var fyldt med Is, tog det M-Baaden nogen Tid at forcere. Kl. 8,30 stod den fra Kammerlusen ud i det frie Vand og videre Vest og Syd paa. Kl. 9,15 var M-Baaden paa Højde med Strandingen.

Da Baadslæbet var firet ud, holdt man ind over Revlerne, men da Skibet stod med Stævnen i omtrent Øst, var tungt lastet, rullede meget og Søerne gik tværs over Skibet, blev det, da der ikke var Læ paa nogen af Siderne, opgivet at lægge til ved Skibssiden.

Motorbaaden blev derefter ankret op, og ved Hjælp af Linekastergeværet blev der oprettet Forbindelse.

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadmand Christen Peter Østergaard, Nørre Tornby, afgik ved Døden den 4. August.

Chr. P. Østergaard, der var født den 25. Juli 1871, blev ansat som Baadmand ved Redningsstationen „Nørre Tornby“ den 1. Okt. 1898 og afskediget paa Grund af Alder den 31. Okt. 1935. Han havde deltaget i Redningen af 119 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

40 Aars Jubilæum

Opsynsmand ved Redningsstationen „Flyvholm“, Chr. Langer, DM., kan den 1. Septbr. fejre 40 Aars Jubilæum i Redningsvæsenet.

80 Aar

Fhv. Baadmand Jens Andreas Bærent, Blokhus, fylder den 2. Septbr. 80 Aar.

Fhv. Baadmand ved R/St. „Kandestederne“ Laurits Peter Christensen, Sæby, fylder den 15. Septbr. 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Chr. O. Christensen, DM., Thyborøn, fylder den 10. Septbr. 75 Aar.

Fhv. Baadmand Thomas Andersen Ledet, Jerup, fylder den 27. Septbr. 75 Aar.

Fhv. Opsynsmand Thomas Hansen, Jerup, fylder den 28. Septbr. 75 Aar.

En svær Trosse blev gjort fast paa Kommandobroen, og ved Hjælp af Trossen og med en Line om Livet blev Besætningen, ialt 16 Mand og 2 Kvinder, reddet heldigt over i Redningsbaaden.

Da Ankeret var lettet, stod Redningsbaaden ned de skibbrudne ombord nordpaa indenfor Revlen, til den var paa Højde med Thorsminde. Her blev Baadslæbet firet ud, hvorefter den fortsatte heldigt ind gennem Udløbet og lagde til ved Anlægskajen, hvor de skibbrudne Kl. 11,50 blev landsat. Da et Par af de reddede var syge, blev der tilkaldt Læge, for at behandle dem, men det viste sig ikke at være noget alvorligt.

Det strandede Skib var S.S. „Ketty“ af Landskrona, 1500 Tons, paa Rejse fra Foway i England til Gøteborg med Porcelænsler.

Aarsagen til Strandingen var Snetykning.

Da knyttes Venskabsbaandet fast derude af fremmed Sømand og af Kystens Mand. — Da hædres Danmarks Navn mens Storme tude, og Baaden vender ind fra Daad — mod Land.

Maagen.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

70 Aar

Fhv. Baadmand Niels Jensenius Nielsen, Skagen, fylder den 2. Septbr. 70 Aar.

Fhv. Baadformand Peter M. Jakobsen, R., Vejrs, fylder den 8. Septbr. 70 Aar.

Fhv. Betjeningsmand Oluf Jørgen Gudmandsen, Tisvildeje, fylder den 26. Septbr. 70 Aar.

60 Aar

Betjeningsmand ved R/St. „Søndervig“ Iver M. Jensen fylder den 4. Septbr. 60 Aar.

Fhv. Baadmand Thøger Iversen, Lyngby, fylder den 14. Septbr. 60 Aar.

50 Aar

Baadmand ved R/St. „Esbjerg“ Ove Lambertsen fylder den 13. Septbr. 50 Aar.

Baadmand ved R/St. „Vejrs“ Niels Knudsen Kristensen fylder den 16. Septbr. 50 Aar.

Baadmand ved R/St. „Vester-Agger“ Hjalmar Kristensen fylder den 19. Septbr. 50 Aar.

Baadformand ved R/St. „Odden-Havn“ Jørgen Anker Larsen fylder den 23. Septbr. 50 Aar.

Baadmand ved R/St. „Nørre-Vorupør“ Jens Kr. Madsen fylder den 23. Septbr. 50 Aar.

Betjeningsmand ved R/St. „Stevns“ Kristian H. Frederiksen fylder den 29. Septbr. 50 Aar.

Et 50 Aars Minde

I Ærø Avis mindes der om, at det i Aar er 50 Aar siden, at Hans Christensens Sejlskib „Hans“ strandede ved Rio Grande de Seel.

Besætningen blev undsat af Cowboys, der red ud i Brændingen og bjergede dem — og det lykkedes at redde dem alle paa nær een.

Skipper Madsen paa Parketten „Marstal“ ejer et Glas, som blev lavet i Anledning af den ejendommelige Redningsaktion, som jo har et Sidestykke i vor egen Søren Kanne, der red ud fra Grenaa Strand.

„Tidsskrift for Redningsvæsen“

Ansv. Redaktør Jørg. Pedersen, Ydby St., Telf. Ydby 70.

Ekspedition:

Forretningsfører Gadgaard Nielsen, Lemvig, Telf. Lemvig 15.

Hovedbestyrelse:

Fmd. Wenzel Rasmussen, Havnevej 223, Grenaa, Telf. 337. — Kasserer Peder Munk Pedersen, Nørre Vorupør, Tlf. Nørre Vorupør 4. — Gustav Hallgreen, Rolfs-gade 139, Esbjerg, Telf. Esbjerg 375. — N. C. Jensen, Bjerregaard — Kr. Styrbeck, Thorup Strand, Telf. Thorup Strand 3. — Jens Nygaard, Harboøre, Telf. Harboøre 71. — Aage Pedersen, Snogebæk, Nekse.

I denne interessante Artikel fortæller Opsynsmand P. C. Dahl, Bjerregaard, om den dramatiske Søtræfning mellem engelske og tyske Søstridskræfter ud for Holmslands Klit d. 1. Sept. 1917.

Et 40 Aars dystert Minde

paa Holmslands Klit -

der pludselig fik Krigen paa nærmeste Hold

Den 1. Sept. i Aar er det 40 Aar siden Søtræfningen ud for Holmslands Klit mellem engelske og tyske Forsvarsstyrker fandt sted. De tyske U-baades store Aktivitet for at afskære England fra Tilførsel havde bevirket, at Englænderne udlagde Minefelter over store Dele af Nordsøen; disse Felter gik flere Steder helt ind til Tremilegrænsen ved den jyske Vestkyst. Det var et jævnligt Syn — især i de tidlige Morgentimer — her fra Kysten at iagttage to eller fire tyske Forpostskibe, som lodsede en eller to tyske U-baade op langs den danske Tremilegrænse forbi de engelske Minefelter. Forpostskibene var store, armerede Trawlere, som gik to og to, øjensynlig med udspændt Minewire for at rense Farvandet for den efterfølgende U-baad, der som Regel var opdykket. De eskorteredes enten af et Luftskeib eller to Vandflyvemaskiner.

Den 1. September 1917 vækkedes Beboerne paa den sydlige Del af Holmslands Klit i de tidlige Morgentimer ved en hæftig Kanonade fra Havet. Klitboerne kom hurtigt paa Benene og ilede mod Stranden for at se, hvad der foregik, men da Beboerne her i Bjerregaard naaede halvvejs til Stranden, begyndte Granaterne at falde ind paa Tangen, og man maatte skyndsomst søge tilbage til Gaardene eller søge Dækning bag høje Klitter. I de næste tyve Minutter faldt der en Regn af Granater, snart paa Tangen, snart i Fjorden, hvor de fremkaldte mægtige Vandsøjler, ja, helt ovre paa de store Værn Enge og i selve Fjordens østlige Del omtrent til Fahlen Kro naaede Granatnetlagene. Det siger sig selv, at Beboerne i Bjerregaard var meget ængstelige, da Byen jo var i den største Fare. Man kunde se, at der var strandet fire Skibe, et ud for den nordlige Del af Byen, og et for Skolen samt to lige ved hinanden ud for den sydlige Del af Byen. Gennem Klitlugterne kunde man se Masterne af hurtiggaaende Destroyere, som i hurtigt Tempo beskød de strandede Skibe, hvorfra Besætningerne søgte Landgang og søgte Læ i yderste Klitrække. Under selve Kampen havde vi en Telefonsamtale med Opsynsmanden ved Haurvig Redningsstation, hvor man var meget ængstelige for vor Skæbne. Han forklarede, at otte

engelske Destroyere paa Højde med Aargab havde faaet Føling med en tysk Flotille bestaaende af fire Minefartøjer, to U-baade og to Flyvemaskiner. Tyskerne satte straks Kurs mod sydøst for at afgive det mindste Træfmaal, og den Kurs holdt de, til de løb paa Revlerne ved Bjerregaard. Opsynsmanden meddelte, at han telefonisk havde anmeldt Begivenheden til Herredsfoged Fabricius i Ringkøbing, som omgaaende vilde sende Ambulancer og Læger til Bjerregaard, samt at han, saa snart Justitsministeriet var underrettet, vilde komme tilstede med det fornødne Politi. Vi kunde kun meddele Opsynsmanden, at Situationen var yderst alvorlig, og at Luften nu var saa røgfylt af Granatnedslag, at det var vanskeligt i Øjeblikket at overskue Situationen. Men saa vidt vi kunde se, var intet Hus direkte ramt, men hvorvidt nogle af Byens Beboere var kommet noget til, kunde vi ikke vide. Vi meddelte ham ogsaa' at saa vidt vi kunde skønne, søgte Tyskerne nu i stort Tal Læ i Klitterne.

Vinden var flov, vestlig med nogenlunde rolig Sø, men man maatte gaa ud fra, at Redningsvæsenets Hjælp under disse Forhold var paakrævet. Haurvig Redningsvæsen vilde med fuld Udrykning straks rykke ud, og saa snart Forholdene tillod det, vilde Bjerregaard-Stationen rykke ud. Efter tyve Minutters Skydning ophørte Bombardementet af Klittangen. Nu blev de strandede Skibe beskydt i Skrogene, hvad man øjensynlig først har gjort, da de var forladt af Mandskabet. — Fra Bjerregaard førtes Raketapparaterne til Stranden ved de to udfor Stationen strandede Skibe. — Det ene af disse Skibe var meget medtaget, idet Ammunitionsbeholdningen var eksploderet. Eksplosionen var saa voldsom, at store Stykker af Skibspladerne laa halvvejs nede ved Byen. Det andet — det sydligste Skib — „Crefeld“, var øjensynlig mindst beskadiget. Paa dette Skib havde Føreren af Flotillen, Overløjtnant Thomas, resideret, og her var det ikke lykkedes Englænderne at skyde det tyske Marineflag ned, det vajede stadig fra Stortoppen. Begge disse Skibes Besætninger var landet i Baade og paa Flaader. Her var kun een saaret Mand, som Tyskerne selv bar ned til Gl. Bjerregaard. Det midterste Skib var skudt i Brand og var rødgloedende. Branden antændte Skibets Nødraketter, men Folkene herfra var landet i Skibets Baad og paa Flaader. De tre Skibe stod paa inderste Revle, ca. 300 Alen fra Land. Man fortsatte til det nordligste Skib, som stod ca. 100 Alen længere fra Land. Dette Skibs Baad var splintret af en Granat, og denne Besætning havde derfor maattet bringe sig i Land ved Hjælp af Flaader og ved at svømme, en Mand var druknet, men var af Tyskerne baa-ret ind i Klitten. Der foretoges Oplivningsforsøg, som var forgæves. Iøvrigt var denne Besætning en Del forkomne. — De engelske Destroyere satte, saa snart Skydningen var ophørt,

Kurs vestpaa, og var nu ude af Syne. — Nu dukkede de to U-Baade, som under Kampen havde ligget neddykket, op. Englændernes hurtige og voldsomme Fremfærd maa sikkert tilskrives den overhængende Fare, de løb for at blive torpederet, og man har maaske ment, at Tangen var ubeboet eller, at Granaterne gik ind i Fjorden. Sikkert er det, at det var fordi, man ikke vilde dræbe Besætningerne, da de var strandet, at Byen og Eggen blev udsat for det voldsomme Bombardement.

Samtidig med, at U-Baadene dykkede op, kom ogsaa Flyvemaskinerne, som under Kampen fløj ind over Fjorden, til stede. Besætningerne paa U-Baadene kom over Dæk og placerede sig langskibs, ivrigt vinkende til Kammeraterne inde paa Land, mens de sejlede sydpaa og forsvandt. Flyvemaskinerne kredsede en Tid rundt om en Klittop, hvorfra nogle af de strandede tyske Officerer var i Signalforbindelse med dem, hvorefter de ogsaa forsvandt sydpaa. — Redningsapparaterne førtes nu hjem, og de Tyskere, som ikke allerede var søgt til Byen, førtes til Forplejning rundt i denne. Der strømmede nu Mennesker til Klitten fra alle Sider. Kampen var jo hørt og set mange Mil ind i Landet, og der gik vilde Rygter om Begivenheden. De mange Tilskuere blev for saa vidt ikke skuffede, idet Spændingen atter forøgedes ved fem store tyske Torpedobaades Ankomst. Torpedobaadene lagde bi udenfor de strandede Skibe, en stor Redningsbaad med ti Mand bordede de sydligste Skibe, hvor de smed en levende og en død Gris i Havet, hvorefter de gjorde Landgang. Ved det nordligste Skib forsøgte en Mand i en Jolle, som firedes ud fra en Torpedobaad, at borde Vraget, men Jollen kæntrerede, og Manden svømmede mod Land, hvor Redningsmandskabet fra Haurvig, som endnu opholdt sig der, greb ham i Havstokken. Herredsfogeden, som var ankommet til Bjerregaard, opholdt sig paa Gl. Bjerregaard, hvor Byens eneste Telefonstation fandtes, og han stod hele Dagen i telefonisk Forbindelse med Justitsministeriet. De elleve ilandkomne tyske Marinere fra Torpedobaaden beordredes ogsaa interneret, hvad de fik Lov at signalere ud til Torpedobaadene, som kort efter forlod Strandsstedet og stod sydpaa, og det var et befriende Syn at se deres dystre Silhuetter forsvinde i Horisonten. Man kunne jo ikke vide, om Englænderne kunne komme tilbage.

Nu laa kun det danske Inspektionsskib „Absalon“ som en ensom Vagt ud for de strandede Skibe. Det lykkedes først Politiet henimod Aften at faa Tal paa de ilandkomne Tyskere, og det viste sig, at Tyskerne var sluppet med Tabet af den ene Mand, fire saarede førtes til Sygehuset i Ringkøbing. De øvrige 107 Mand interneredes alle, men da det mod Aften blev Regn og Storm, blev de fordelt i Bjerregaard for Natten. Hertil kom ogsaa en dansk Vagt-

styrke paa 50 Mand, og da tilmed mange af de tilrejsende samt Øvrigheden fra Ringkøbing paa Grund af Ulvejret maatte overnatte, kan det nok være, at Sengene ikke slog til, men Gulve og Lader maatte ogsaa tages i Brug.

Var Tyskerne sluppet heldigt, maa man sige, at Beboerne i Bjerregaard slap endnu heldigere. Ingen Mennesker kom til Skade, hvilket for en Del maa tilskrives Begivenhedens tidlige Tidspunkt. Havde Folk været spredt paa Land og Fjord, kunde man vanskeligt være sluppet uden Tab. Her i Bjerregaard dræbtes et Faar af en Granat, og ovre paa Værn Enge mistede fire Heste Livet. Mange Bygninger var ramt af Granatsplinter, en Gaard i Bjerregaard fik Vindueskarmene revet ud af Lufttryk fra Granatsprængninger i Gaardens umiddelbare Nærhed. Bombardementet var væsentligt udført med ti cm. Sprænggranater, dog blev der ogsaa anvendt 20 mm tidsindstillede Granater.

Den danske Regering protesterede overfor Englænderne over Begivenheden, som Englænderne beklagede, og de erstattede den materielle Skade. Sin historiske Interesse har denne Strandingsaffære jo ved, at det vistnok var den eneste Gang, at beboet, dansk Statsomraade var udsat for Bombardement under den store Krig.

P. Chr. Dahl.

Ordlyden af et Telegram af 1. September 1917 om Træfningen mellem engelsk og tysk Marine ved Bjerregaard er: „Fire tyske Minetrawlere strandet vest og nordvest for Stationen. Byen overdængedes i tyve Minutter med Granater fra den engelske Flaade. Saa snart Skydningen ophørte, førtes Raketapparaterne til Stranden, men samtlige Besætninger, ca. 100 Mand, var da kommet i Land i Baade og paa Flaader. Een Mand var druknet. Oplivningsforsøg var forgæves. Hvor mange dræbte kendes ikke.“ Telegrammet sendtes fra Redningsstationen Bjerregaard til Redningsbestyrer, Kaptein P. K. Nielsen, Skagen.

En 80 Aars Fødselsdag paa Solskinsøen i Kattegat

Pens. Fyrpasser A. D. V. Melchiorson, Østerby, Læsø, fyldte 80 Aar Torsdag den 15. August. Det var i Sejlskibenes Tid, han efter sin Konfirmation — som andre Læsødrengene dengang — kom ud at sejle i nogle Aar, og han sejlede udelukkende med Sejlskibe, indtil han i 1903 vendte hjem til Læsø, hvor han blev gift med Nancy M., født Svendsen, og sammen med Hustruen har han drevet et Landbrug, de overtog, frem til fra at have 4 Køer at kunne føde hele 8 Køer og 2 Heste. Men derudover har Melchiorson i 45 Aar været Fyrpasser og i omtrent 30 Aar Motorpasser i Redningsbaa-

den ved Østerby, med hvilken han gennem Aarene har deltaget i mange Redningsaktioner, hvorved adskillige Menneskeliv er blevet reddet.

I 2 Perioder var han valgt ind i Læsø Sogneraad, og i en lang Aarrække var han Medlem af Menighedsraadet, hvor han bl. a. var med til at faa bygget Taarn paa Østerby kirke. Melchiorson er dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn og Redningsvæsenets Medalje.

A. D. V. Melchiorson og Hustru bebor stadig deres smukke og velholdte Gaard, hvis Landbrug dog nu er nedlagt. For 4 Aar siden fejrede de deres Guldbryllup, og de kan endnu glæde sig ved et godt Helbred.

Søfartsklubben

i København

har udsendt sin Aarsberetning for 1956

Beretningen indledes med:

„En søfarende hjemmehørende i Pakistan skrev efter et Besøg i København til Søfartsklubben Servicemand, at han var blevet meget forbavset over den venlige Modtagelse og gode Service. Besætningen ombord havde mødt i København. Denne fordumsfrie Indstilling, Gæstfrihed og helt vidunderlige Venlighed overfor fremmede har jeg hidtil troet var Østens Privilegium og Stolthed“, skrev han bl. a.

Disse Ord fra en udenlandsk Sømænd er kun en enkelt af de mange Udtalelser om Tilfredshed med Klubbens Virke, og Klubbens Bestyrelse videregiver denne Tak til alle, som med Bidrag eller paa anden Maade har sat Søfartsklubben i Stand til at yde de søfarende en saadan Service, at de med Glæde ser tilbage paa deres Besøg i København.

Om Klubbens Virke berettes:

Livet i Søfartsklubben

Paa Façaden af Huset i Nyhavn 63, hvor Søfartsklubben har til huse, findes et Relief indsat for 200 Aar siden i 1756; det symboliserer Handel og Skibsfart og det internationale Liv, som udfolder sig i Klubben i Dag, har givet Relieffet dets oprindelige Mening igen.

I 1956 har ialt 19.152 Besøgende skrevet deres Navne i Klubbens Gæstebog, hvilket giver et Gennemsnit paa 52 Besøgende pr. Dag, men til dette Tal maa regnes alle de, der desværre undlader at skrive deres Navn i Gæstebogen, af de indskrevne Besøgende var 1.075 Udlændinge — Søfolk fra hele Verden.

Man mødes til hyggeligt Samvær i Klubbens Lokaler. — Her ved man, at man paa neutral Grund vil finde Kammerater, som har besejlet de samme Have, besøgt de samme Lande og Byer. — ja, man er maaske endda saa heldig

at træffe en gammel Kammerat, man har sejlet sammen med. Det kan give Anledning til at genopfriske fælles Oplevelser og Minder om Skibe, man har sejlet med, og Steder, man har besøgt. Foretrækker man nogle stille Timer med Brevskrivning eller Læsning, er der ogsaa Lejlighed til det, og Klubbens righoldige Samling af Bøger og Aviser, deriblandt mange udenlandske, bliver flittigt benyttet. Der er Mulighed for at lytte til Radio eller for en Dyst i Billard, Skak, Dam eller andre Spil.

I Vintermaanederne afholder Søfartsklubben Underholdningsaftener hver anden og fjerde Fredag i hver Maaned. Hver af disse Sammenkomster bliver indledt med en Times Foredrag, Film, Causeri eller anden Form for Underholdning, og Aftnerne afsluttes med en Times Fællessang og Kaffeord.

Søfartsklubben Servicearbejde i Havnen

En anden væsentlig del af Klubbens Arbejde er den Service, der ydes de søfarende, som kommer til København, ombord paa deres Skibe. Børge Mikkelsen eller „Mike“ har nu i 8 Aar været paa Færde overalt i Havnen, og hans venlige Væsen og markante Ansigt er blevet et kendt Træk for de Søfolk, der besøger København.

Servicearbejdet er et Bindeled mellem Søfolkene og den By, de besøger. For mange Sømænd er det Servicemanden, der repræsenterer Byen, og i Aaret 1956 er, for at bruge „Mike“s egne Ord, „Omsætningen gaaet op“. Samværet i Søfartsklubben Lokaler og den Service, der ydes af Klubbens Kontaktmand, er Ting, som de Sømænd, der gæster Københavns Havn, har lært at sætte Pris paa. Arbejdet med Klubben og Arbejdet som Servicemand er nu i helt faste Rammer, og Søfolkene ved, hvor de kan henvende sig, og at de kan regne med Klubbens Bistand, naarsomhelst de har den Behov.

Mange Søfolk har Hobbies, og ogsaa her maa Servicemanden hjælpe — det kan dreje sig om Frimærkesamlinger eller Materiale til Amatørmaleri, Botanik, Meteorologi eller meget andet.

Ogsaa paa anden Maade kan han hjælpe til, og gennem de mange Aar har han ført en Kamp mod de daarlige „Souvenirs“, der sælges ombord. I Stedet raader han Søfolkene til at købe nyttige og smukke Ting, og Danmark har jo netop Ry for sin fine Kunstindustri.

Dette Arbejde understøttes af en Publikation „Ugens Begivenheder i København“, som Søfartsklubben udgiver paa dansk og engelsk med Oplysninger om aktuelle Begivenheder, som vil finde Sted i Ugens Løb. Denne Publikation fordeles paa alle Skibene sammen med Klubbens Pjece „Seafarers' Guide to Copenhagen“.

En saa omfattende Virksomhed koster naturligvis Penge. Af Regnskabet fremgaar det, at

de samlede Udgifter i 1956 har været 60.722 Kroner og Indtægterne 60.032 Kroner. Disse Penge er indkommet som Bidrag fra Handelsflaadens Velfærdsraad, Rederierne, Søfartsorganisationerne samt andre søfartsinteresserede; ogsaa adskillige Legater støtter Klubbens Arbejde; men man undgaar ikke at bemærke, at Klubben har haft et mindre Underskud i 1956. Dette var ogsaa Tilfældet i 1955. Forklaringen er de stadig stigende Priser paa Grund af Pristalsudviklingen. Bestyrelsens største Ønske er, at Klubbens Bidragsydere vil forstaa denne Vanskelighed og ved Fremsendelse af Bidrag for 1957 vil forhøje dette med et „Dyrtidstillæg“, og at nye Bidragsydere vil slutte sig til Kredsen. — Blandt disse savnes Københavns Kommune, som jo er Hjemsted for Klubbens Virke, og det vilde synes naturligt, at Byen, som nyder en saa stor good-will af Klubbens Arbejde, ogsaa vil støtte dens Arbejde økonomisk. Det vides, at den tilsvarende Virksomhed i Aalborg-Nørresundby modtager et ret væsentlig Bidrag fra Hjemsteds-kommunerne.

Nyt Bestyrelsesmedlem

Paa Bestyrelsesmødet, som fandt Sted i Juli Maaned, har Bestyrelsen suppleret sig med Kaptajn Torben Kiær.

Ny Motorredningsbaad til »Hjælperen«

Det private Redningsselskab „Hjælperen“ har holdt Generalforsamling paa Strandkroen, hvor Formanden, Skipper Johs. Sørensen, aflagde Beretning for 1956, som han betegnede som det mest begivenhedsrige Aar i Selskabets Historie med Henblik paa Iskatastrofen, hvor fire Mariner satte Livet til.

Ulykken havde bl. a. til Følge, at den ældre Roredningsbaad blev afløst af en Motorredningsbaad, og iøvrigt er der til Selskabet bevilget 3000 Kr. aarligt.

Man valgte paa Generalforsamlingen to Motorpassere, Fiskerne Harry Madsen og Chr. Carlsen, og desuden fastsattes den Løn, som hvert enkelt Medlem af Selskabet kunne tilkomme.

Desuden drøftede man det Løfte, som Forsvarsministeriet og Redningsvæsenet afgav med Hensyn til en splinterny Motorredningsbaad. For Øjeblikket har Redningsvæsenet Forsøg med den første Type af en tyskbygget Redningsbaad, og „Hjælperen“ skal have en af de første, der leveres.

Til Bestyrelsen genvalgtes Johs. Sørensen og de to øvrige Bestyrelsesmedlemmer Ludvig Bjerregaard og Evald Frederiksen.

HIRTSHALS

Hans Svendsens
SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer
Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank
Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Morsø
Støbegods

Svømmet i Land efter Stranding

Fire Voksne og en Dreng maatte forleden svømme i Land efter en Stranding ved Anholt. En ti Tons Lystkutter, „Merino“, ført af Ejeren, Chr. Birk, Vagtelvej 18, København, fik under et Forsøg paa at naa ind til Anholt Havn Motorstop og blev af Vind og Sø kastet ind paa en Revle. Da Kutteren blev slaaet læk, besluttede de ombordværende, to Kvinder og to Mænd samt en 11 Aars Dreng, at forlade Skibet. I Redningsbælter begav de sig ud paa den farlige Svømmetur, een af dem kunde end ikke svømme. Den første, der kom i Land, slog Alarm hos nogle Spejdere, og herfra alarmeredes Strandfoged Albert Sørensen. — Da Sørensen naaede frem til Strandingsstedet, var samtlige fem naaet velbeholdne i Land. Forleden Eftermiddag var Svitzers Bjergnings-skib „Bien“ paa Strandingsstedet. Bunden var slaaet ud af Lystkutteren, som nu slaes til Vrag.

Journalistens største Glæde

— En anset Kollega, Journalist H. Alleslev, Vensyssel Tidende, fyldte forleden 70 Aar og blev interviewet til sit Blad af „Claus“ som spørger:

Er det ikke lidt halvtrist at blive en gammel Journalist?

Alleslev tager Piben ud af Munden: Hvorfor i Alverden...

— Det kan gaa, medens man er ung, men hvad har man at se tilbage paa, naar man bliver gammel!

Bevidstheden om, at man har skrevet mange hundrede Avissider.

Ja, og hvad blev de brugt til? Til at pakke Sild i!

Men de blev læst først.

Og glemt Dagen efter.

Det blev de vel nok, de fleste, men nogle blev husket i flere Dage.

Og hvad betyder saa det?

Det betyder meget, hvis nu Ting bliver husket bare et Døgn. Man maa ikke se ned paa Journalistik, fordi den kun lever i Nu, i Dagen. For det er i denne korte Tid, Folk tænker, lever og handler.

Hvad har De været gladest for?

At nogen engang imellem sagde mig Tak for loyalt Referat. Venstres Kandidat i Vraa-Kredsen, Thorhauge, talte i Begyndelsen meget daarligt og svævende, men jeg refererede, hvad han vilde have sagt, og han sukkede: Havde jeg bare sagt det saa godt som i Referaterne. Som Journalist skal man ellers ikke lede efter Tak. Det er fint, bare man ikke faar direkte Utak og Ballade. Det Ord, som staar trykt, virker haardere end det sagte Ord.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD

Sels. Gulds. Øvre. Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

TH. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning

TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

TH. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

TH. 777

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harbøre - Thybørsen

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen TH. 335 - Auktionskontoret TH. 613 - Privat 804

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thybørsen . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørsen og Thoraminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismoes - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibsproviandter . Etableret 1809

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen

TELEFON 4 10 27

POSTGIRO 4403,

HARALD PEDERSEN ★

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 4 12 77 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 4 12 01

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 4 13 45

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 4 13 38

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Deekmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 564 og 2263 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 367

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 69

Telefon 838

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1866
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1866. Kontortid: 8-12
13-18. Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Eabjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C. K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledniger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61
Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**
★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

LEMVIG

Nr. 10

1. Oktober 1957 **CENTRALBIBLIOTEK** 24. Aarg.

**Redningsudvalget ombord paa F. V. Mortensen
efter Prøvetur med den lille nye Redningsbaad**

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Marketenderiet
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

RESERVERET

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk ^{a/s} Telefon 66

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik
Telf. 666

**DANMARKS
HANDELS- & SØFARTS-TIDENDE**
Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 . Postgiro 851.00
Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyborøn Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

LEDIG

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals . Tlf. 180

VIKINGEN

Havets - Havens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 10

1. Oktober 1957

24. Aarg.

Motor-Redningsbaaden ved St. Nr. Vorupør hjemme igen

Baaden er delvis ombygget og moderniseret, og har faaet installeret en 80 HK amerikansk Gray Motor, der giver Baaden en langt bedre Fart.

— Efter Turen Orlogsværftet—Nr. Vorupør, havde Tidsskr. for Redningsvæsen en Samtale med Baadform. P. Munk-Pedersen, der var med i Redningsbaaden sammen med sine Kammerater, Baadformand Chr. Balsen og Hans Josef Jensen samt Montør Lind fra Orlogsværftet.

Efter en lille Prøvetur Mandag Eftermiddag afsejlede vi om Tirsdagen Kl. 13, udtalte Munk-Pedersen, og naaede Gilleleje Havn 4 Timer senere. Derfra sejlede vi Onsdag Morgen, og 6¹/₂ Time senere løb vi ind i Grenaa Havn.

Her fik vi en god Modtagelse af Opsynsmand Wenzel Rasmussen og hans Mandskab, der var mødt op paa Havnen.

Vi havde en dejlig Aften sammen med disse gode Kammerater, hvoraf vi jo særlig kender Opsynsmanden, der er Formand for vor Forening.

Næste Dag, Torsdag, gik vi Hals ind — vi kom der før vi havde regnet med det, og efter en Kop Kaffe sejlede vi videre til Aalborg, hvortil vi naaede ved 18,30-Tiden. Vi sov paa Sømandshjemmet og fortsatte Dagen derpaa til Thyborøn.

Vi var en Smut inde i Løgstør og faa tanket og spiste til Middag. Vi naaede Lemvig hen under Aften og foretrak at overnatte der paa Grund af Mørket.

Næste Formiddag gik vi til Thyborøn og Kanalen ud, og var hjemme ved 15-Tiden.

Vi vakte en Del Opmærksomhed i alle Havne vi anløb, og der samlede sig i hver Havn Folk, der vilde se den røde Baad med Splitflaget.

Det var en herlig Tur helt igennem med Sol, stille Vejr og rolig Sø.

— Altsaa en Ønsketur?

Ja, det var det bestemt.

— Men nu Baaden?

Ja, Vejret var jo saa fint, saa jeg ikke mener at kunne udtale mig om selve Baadens Omforandring, den vil vi jo senere faa Lejlighed til at afprøve under Forhold, som forudsætter en virkelig Afprøvning.

Men selve Moderniseringen, Overbygningen, Rattet, er jeg glad for, og Motoren, en 80 HK amerikansk Gray Motor, den gik solidt og sikkert, og det er en anden Fart, end den vi har været vant til — slutter Baadmanden.

— — —
Det vil glæde mange Redningsmænd og Fiskere langt ud over Vorupør, om det, der nu er sket med deres Redningsbaad, maa vise sig at være en virkelig Forbedring.

De kommende Prøver — haarde Prøver er det som Regel ved denne udsatte og krævende Redningsstation — vil skabe Klarhed herover, og dette skal vi senere komme tilbage til her i vort Blad. Men der er et enkelt Problem vedrørende Vorupør Redningsbaad efter dens Hjemvenden efter en gennemgribende Modernisering, som vi ønsker at give Udtryk for Forundring over, og det er den manglende Radiosender. Vi finder, at det vilde have været helt naturligt, om en saadan var blevet installeret.

Indenfor det større Fiskeri er Radio ombord saa almindeligt, at praktisk talt alle Kuttere er forsynet med en saadan, og for Kystens eget Vedkommende er der i det sidste Aars Tid installeret i mange Fiskerbaade.

Man behøver jo ikke at fremhæve Radioens redningsmæssige Betydning paa en Dag, hvor Hav og Storm skaber Problemer for Kysten.

Da vilde det være naturligt, om der ogsaa ombord i en Redningsbaad var en Radio, saa denne Baad kunde etablere den vigtige Kontakt med Fartøjer, der er i Nødsituation.

Redningsvæsenet bør ikke være den sidste Instans, der drager den fulde Nytte — ogsaa af den vidunderlige Opfindelse — der altsaa forlængst er en Selvfølgelighed i Livet paa Havet. Vi haaber derfor, at denne lille Detalje omkring Moderniseringen af vore Redningsbaade maa finde sin snarlige Løsning.

I den iøvrigt prisværdige Modernisering maa Radioen ikke mangle, og det vil vist ikke være altfor optimistisk at mene, at den Tid ikke er fjern, da der findes Radio paa Hovedparten af de Fartøjer, som vore Redningsbaade kommer ud for at skulde assistere.

Maagen.

Afskedigelser og Ansættelser ved Redningsvæsenet pr. 1. Okt. og 1. Nov. 1957

Redningsstationen „Gl. Skagen“

Baadmand Carl Evald Jensen er efter eget Ønske afskediget af Redningsvæsenets Tjenestefra Udgangen af Sept. Maaned.

Carl Evald Jensen, der er født den 28. Marts 1898, blev ansat som Baadmand den 1. Nov. 1946.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidigt ansat Magnus Chr. Rasmussen, der tidligere har været ansat ved Stationen, men fratraadte i sin Tid p. G. af Bortrejse.

Stationen „Flyvholm“

Fisker Henning Kirk Eriksen er midlertidigt ansat som Baadmand ved Stationen.

Stationen „Blaavand“

Baadmand Hans Thorvald Jessen er efter eget Ønske afskediget fra Udgangen af Sept. Maaned.

H. Th. Jessen, der er født d. 17. Marts 1925, har været ansat ved Stationen siden 1. Oktbr. 1951.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidigt ansat fhv. Fisker Karl Viggo Jessen.

Stationen „Manø“

Baadmand Mikkel Knud Bundesen er p. G. af Alder afskediget af Tjenesten fra Udgangen af Okt. Maaned.

M. K. Bundesen, der er født d. 14. Oktbr. 1897, blev ansat som Baadmand d. 1. Oktbr. 1934. Han har deltaget i Redningen af 11 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidigt ansat Anker Andreas Andersen fra 1. Nov. d. A.

Stationen „Kirkeby“

Baadmand Svend Cilius Møller er p. G. af Alder afskediget fra Udgangen af Sept. Maaned.

Sv. C. Møller, der er født den 11. Novbr. 1896, blev ansat ved Stationen „Juvre“ som Baadmand den 1. Okt. 1923, overflyttet til Stationen „Kirkeby“ den 1. Okt. 1931 og har deltaget i Redningen af 8 skibbrudne. Han er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

I den ledigblevne Plads er midlertidigt ansat Walther A. Thye.

Stationen „Snogebæk“

Baadmand Ernst Poulsen er efter eget Ønske afskediget fra Udgangen af Sept. Maaned.

E. Poulsen, der er født d. 7. Juli 1925, blev ansat ved Stationen den 1. Jan. 1952. Han har deltaget i Redningen af 4 skibbrudne.

Der er endnu ikke ansat nogen Stedfortræder i den ledigblevne Plads.

Stationen „Klintholm-Havn“

Opsynsmand Søren Hansen er efter Ansøgning og p. G. af Alder afskediget af Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af September d. A.

S. Hansen, der er født den 26. Juni 1889, blev ansat som Baadmand ved Stationen d. 1. Oktbr. 1948. Han har deltaget i Redningen af 11 skibbrudne. S. Hansen, der var Toldvagt-mester, er for sin Tjeneste i Toldvæsenet dekoreret med Dannebrogskorsset.

I den ledigblevne Stilling som Opsynsmand er ansat Stationens hidtilværende Baadformand Laurits Peter Hansen.

L. Hansen, der er 57 Aar gammel, blev ansat ved Stationen som Baadmand den 1. Okt. 1943 og som Baadformand den 1. Okt. 1948.

Der er ikke paa nærværende Tidspunkt truffet Bestemmelse om, hvem der efterfølger ham som ny Baadformand.

Supplement hertil følger i nær Fremtid.

En ønsket Ændring

i Vederlaget
for Udsættelse af Strandvagt

Som bekendt indførtes der for nogle Aar siden paa Foranledning af „Foreningen af danske Redningsmænd“ den naturlige Ordning, at Opsynsmænd faar et Vederlag for Udsættelse af Strandvagt.

Heri var dog ikke samtlige Opsynsmænd taget med, men kun de der bestyrer Baadstationer. Denne Forskelsbehandling blev aldrig populær, hvad der var helt naturligt, ikke mindst fordi at der jo udsættes Strandvagt ved praktisk talt alle Stationer — og altsaa ogsaa ved Stationer der alene betjenes af Raket. Problemet har været drøftet ved mange Møder og Generalforsamlinger i Organisationen, og sidst ved Aarsmødet i Esbjerg i Sommer hvor det blev vedtaget, at indsende Ansøgning ad tjenstlig Vej til Forsvarsministeriet om en Ændring, der kort gaaer ud paa, at alle Opsynsmænd, der forestaar Udsættelse af Vagt i Vintermaanederne, fremtidig kan oppebære omtalte mindre Vederlag, der p. T. udgør 25 Kr. pr. Maaned i de 8 Vintermaaned. — Man haaber, at de bevilgende Myndigheder vil være lydhøre for dette Ønske, der baade er retfærdigt overfor Helheden, og som rent pengemæssigt set kun drejer sig om nogle Hundrede Kroner om Aaret.

Efter at ovenstaaende var skrevet, har Bladet gennem Foreningens Formand Wenxel Rasmussen, Grenaa, modtaget Svar fra Forsvarsministeriet. Det blev et Afslag! Og med dette vil der altsaa ikke foreløbig blive Tale om en ensartet Betaling til alle Opsynsmænd for Udsættelse af Strandvagt.

Red.

Mands Minde

Guldbryllupper

Fhv. Baadmand ved R/St. Nørre Vorupør, Anders Eriksen og Hustru Ane Margrethe, fejrer deres Guldbryllup den 18. Okt. d. A. — A. Eriksen har drevet Fiskeri som ung og til Alderen gjorde sig gældende. Han har været en dygtig og ihærdig Fisker, der har haft en god Støtte i sin Hustru, som ordnede Fiskeredskaberne, og samtidig passede hun Huset i god og fin Orden. Børneflokket blev paa to Dreng og seks Piger, saa der var altid nok af Arbejde. A. Eriksen blev ansat ved Redningsstationen 1. Marts 1920. Han var en dygtig og pligtopfyldende Kamerat. Han har deltaget i mange vanskelige Redningsforetagender. I 14 Redningsforetagender har han været med til at redde 105 Menneskeliv. Han tog sin Afsked den 1. Oktober 1941 p. G. af Alder. Han har udenfor Tjenesten ved Stationen deltaget i Redning af Menneskeliv. I Aaret 1895 blev der reddet 5 Mennesker fra en kuldsejlet Fiskerbaad, og i 1910 da han var paa Vej hjem fra et Besøg hos sine Svigerforældre paa Hanstholm, reddede han, med Livet som Indsats, en Person fra det strandede Barkskib „Victoria“ af Sverige, der var strandet mellem Hanstholm og Klitmøller.

Fhv. Baadmand ved R/St. Nørre Vorupør, Jens Christian Jensen og Hustru Else fejrer deres Guldbryllup d. 26. Oktober d. A. Jens Jensen har drevet Fiskeriet fra han var ung, og indtil Alderen gjorde sig gældende. Han har været en dygtig og ihærdig Fisker, og ved dette Erhverv har han haft en god Støtte i sin Hustru, der ordnede Fiskeredskaberne og samtidig passede Huset, som hun holdt i fin Orden. I Ægteskabet har der været 5 Børn, 1 Dreng og 4 Piger. Jens Chr. Jensen blev ansat ved Redningsstationen d. 1. Okt. 1915. Han har deltaget i mange vanskelige Redningsforetagender, hvoraf han som Næstformand har været Fører af Redningsbaaden. Han har deltaget i 20 Redningsforetagender, hvorved 126 Menneskeliv er reddet. For sine Fortjenster i Redningsforetagender er han af Hans Majestæt Kongen tildelt Ridderkorset samt en Jubilæumsmedalje for Tjeneste i 25 Aar. Han tog sin Afsked 1. Oktober p. G. af Alder.

N. S.

25 Aars Jubilæum

Baadformand ved R/St. „Gl. Skagen“ Laurits Chr. Olsen, Baadformand ved R/St. „Flyvholm“ Jens Kirk Nygaard, Baadmand ved R/St. „Hanstholm“ Chr. Christensen Førby, Baadmand ved R/St. „Østerby“ Svend Gert Sørensen og Baadmand Søren Madsen Pedersen, Blokhus, kan den 1. Okt. 1957 fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

80 Aar

Fhv. Baadmand Hans Peter Olsen, Gedser fylder d. 1. Okt. 80 Aar.

Fhv. Baadmand, Chr. Jensen Ibsen, Kirkeby, fylder den 11. Okt. 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadformand Niels Svendsen Nielsen, Nr. Torby, fylder den 5. Okt. 75 Aar.

Fhv. Baadmand Jens Martinus Sørensen, Blokhus, fylder den 8. Okt. 75 Aar.

Fhv. Baadmand Chr. Christiansen, Vejrs, fylder den 26. Okt. 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadformand Søren Chr. Jørgensen, DM., Hals, fylder den 30. Okt. 70 Aar.

60 Aar

Baadmand ved R/St. Manø, Mikkel Knud Bundesen, fylder den 14. Okt. 60 Aar.

50 Aar

Baadformand Niels Jensen Pedersen, Blokhus, fylder den 4. Okt. 50 Aar.

Baadmand ved R/St. „Skagen Havn“, Simon Oskar Pedersen Mose, fylder den 10. Okt. 50 Aar.

Baadmand ved R/St. „Vedersø“, Jens Aage Poul Jensen, fylder den 22. Okt. 50 Aar.

Betjeningsmand ved R/St. „Gudhjem“, Albert Hansen Tranberg, fylder den 23. Okt. 50 Aar.

Rettelse

Baadmand ved R/St. Nr. Vorupør, Jens Chr. Madsen, fylder den 23. November 50 Aar og ikke — som angivet i September-Nr. — den 23. Sept.

Halv Snes nye Sømandshjem

opføres eller planlægges

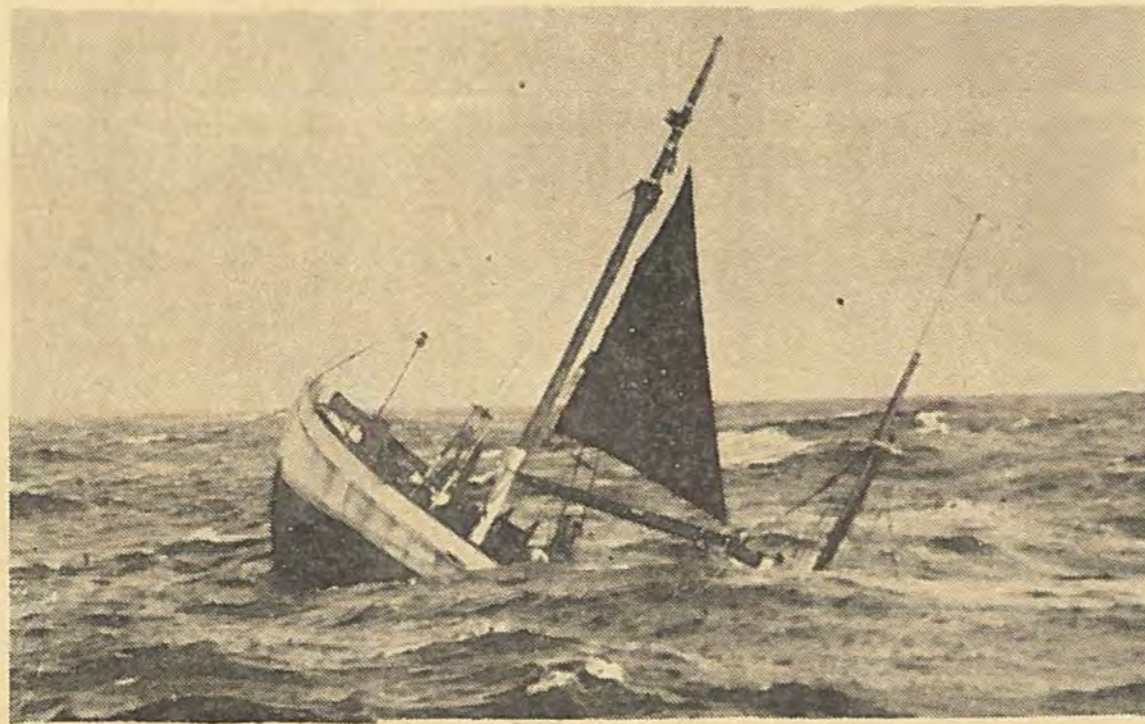
Indenlandsk Sømandsmission igang med ret omfattende Byggearbejder

Indenlandsk Sømandsmission har afholdt Aarsmøde i Odense, hvor Generalsekretæren, Sømandspræst Fr. V. Eilschou-Holm i sin Beretning gav Oplysning om et ret omfattende Byggearbejde, der dels er igang og dels er afsluttet.

I den senere Tid er der sat fire Byggearbejder igang: I Aalborg til en Udgift paa 1,2 Mill. Kr., i Nakskov til ca. 500.000 Kr., i Grenaa til ca. 130.000 Kr. og i Frederikshavn til ca. 60.000 Kr. Hermed er, sagde Generalsekretæren, en stor Del af Sømandsmissionens Nybygningsprogram ved at blive gennemført, idet man sidste Aar indviede Sømandshjemmene i Thorshavn, Østerby og Hirtshals.

De resterende Byggeopgaver skulle herefter være følgende: Grimsby (hvor man haaber at komme igang i løbet af Efteraaret 1957), en Nybygning i Holbæk, en Nybygning i Randers, en Nybygning paa den nye Fiskerihavn i Skagen, fuld Udnyttelse af Tagetagen i Bygningen i Hvide Sande samt en Tilbygning i Skive. Og saa har man endda visse Tanker i Helsingør og Korsør, der dog endnu ikke er afklaret, sagde Generalsekretæren.

Desuden omtalte Formanden Kredsarbejdet, Feriearbejdet for Sømands- og Fiskerenker, Arbejdet i Udlandet og Samarbejde til forskellige Sider. Regnskabet slutter med et Overskud paa knap 1000 Kr. De samlede Udgifter er 316.222 Kr. Den samlede Gaveindtægt var paa 317.082 Kr.

Undergang — og Redning

Esbjerg-Kutteren „Sanne Zaar“s Forlis i Nordsøen blev fotograferet fra Hundested-Kutteren „L. P. Viking“, der reddede dens 4 Mands Besætning, og her ses den 60 Aar gamle Esbjerg-Kutter forsvinde i Bølgerne.

Da Esbjerg-Kutteren „Sanne Zaar“ gik ned i Nordsøen

Det var Lørdag Morgen, at „Sanne Zaar“ sprang læk og i Løbet af mindre end 10 Minutter sank 86 Sømil Vest til Nord af Vyl Fyrskib.

Besætningens 4 Mand, Skipperen Peder Sørensen, Bedstemanden Carl Kristiansen, Trediemanden Sv. A. Møller og Kokken P. Pedersen, blev reddet i sidste Øjeblik af Hundestedkutteren „L. P. Viking“. Lækagen var saa stor, at „Sanne Zaar“s Besætning maatte gaa fra Borde og benytte Skibsbaaden, inden Hjælpen kom.

I en Samtale med „Vestkysten“ efter Redningen udtalte den 33-aarige Fiskeskipper P. Sørensen:

Netop i den halve Snes Minutter der gik, fra vi i Prammen gik fra Kutteren, og til vi blev samlet op af „L. P. Viking“, flovede det helt af, og det blev sikkert vores Redning.

Vi var taget paa Fiskeri Torsdag Eftm. og begyndt at fiske Fredag lige over Middag, fortæller Skipperen. Vi ankrede Kl. 21,30 og laa Lørdag Morgen for Ankergrejerne og ventede paa, at en Byge skulde drive over. Trediemanden Sv. A. Møller var nede for at starte Ma-

skinen, mens jeg var i Styrhuset og de to andre beskæftiget paa Dækket.

— Pludselig raabte Trediemanden, at vi var sprunget læk, og da han fik Maskinen startet for at lænse, gjorde Rystelserne Lækken større. Vandet fossede ind i Maskinrummet. Faa Minutter efter gik Maskinen istaa. De to Mand ved Haandpumpen kunde intet udrette, og vi gjorde Prammen klar.

Vi havde set „L. P. Viking“ og Esbjergkutteren „Peder Wessel“ under Fiskeri ikke langt fra os, og vi vinkede med et Tæppe fra Dækket men blev ikke set. Jeg hentede et Par Raketter i Lukaf'et, men de blev vaade.

Saa de skibbrudne, fordi een af dem stod op

Da vi kort efter gik fra „Sanne Zaar“, var Styrehuset halv fuld af Vand, og den hang i Ankergrejerne, idet den krængede til Styrbord. Vi saa „L. P. Viking“ og „Peder Wessel“ sejle hen til „Sanne Zaar“, og da de opdagede, at Prammen var væk, saa de sig om efter os.

Kort efter blev vi taget ombord i „L. P. Viking“, der ogsaa tog Jollen ind, og vi fik senere at vide, at de havde set os, fordi en af os stod op i Prammen. Fra Prammen saa vi i en Afstand af 6—700 Favne „Sanne Zaar“ gaa ned.

„Sanne Zaar“, der er 60 Aar gammel, er paa godt 25 Tons. Den er forsikret for 61.000 Kr. i Forsikringen af danske Fiskefartøjer.

H. C. Andersen optraadte som vanskelig Hotelgæst

men derefter gjorde Vorherre Fru Brøndum i Skagen en ekstra Tjeneste,
»Fordi den store Digter var saa uartig imod os«

Man faar fat i en god Historie. Det hænder nu og da for en Journalist.

Man synes selv, den er god, men oftest er det kun den ene Ende af Historien, man har fanget. Et Strejf af noget smukt. En Anelse af Tragedie eller et Smil i Hverdags Alvor.

Sjældent, meget sjældent hele Historien, hele den oprindelige Tildragelse. For den gode Historie er i sig selv saa rig og med saa mange lysende Facetter, at den kun langsomt rekonstrueres.

Man tror — som man sidder ved Skrivemaskinen — at nu, lige netop NU, er den der, Historien, og saa er det ikke andet end Skæret fra en af Facetterne. Maaske endda blegt, ikke andet end lidt Kornmod. Genskæret af fjerne Lyn.

Og det giver man ud for at være en Historie!

Det var lige efter Nytaar. Jeg skrev en Historie fra Skagen og lod den begynde med noget om H. C. Andersen. — Han rejste jo saa meget, at det egentlig var underligt, han ikke naaede at se Skagen mere end den samme ene Gang.

Men det var før Jernbanens Tid, og Rejsen med Dagvognen gennem Aalbækvejens Morads har sikkert været en Prøvelse.

H. C. Andersen lod sin Vadsæk bære ind i Brøndums lille, beskedne Kro. Paa den Tid Skagens eneste. Nogenlunde vel bænket forlangte han en stegt Rødspætte, og Historien gik saa ud paa at fortælle om Vanskelighederne ved at fremskaffe det ønskede. Om det løbende Bud, der blev sendt den lange Vej ud til Nordstranden. Om Digterens Utaalmodighed, stigende til Vrede. Om hans forgæves udtalte Ønske om at tale med Værtinden.

I det hele taget om alt det Postyr, han fik hvirvlet op, mens Fru Brøndum laa i Barselseng og fødte den Datter, der siden blev den store Kunstnerinde Anna Ancher.

Derefter — til Slut — nogle udglattende Bemærkninger om, at H. C. Andersen alligevel skrev en smuk Artikel om Skagen. Noget af det smukkeste, der overhovedet er skrevet om vor nordligste Fiskerby.

H. C. Andersen var jo ved siden af sit Geni som Eventyrdigter ogsaa en habil Rejsejournalist.

Saadan omtrent var den Fortælling gengivet. Et Par Uger senere blinkede den samme Tildragelse. Ikke mere som Kornmods blege Genskær, men klart og direkte som Fyrets lysende

Kegle, naar den fejer gennem Natten og rammer Skagens hvide Gavle.

En Aften paa Jenle var det.

En Aften, da Fru Nanna Aakjær var Fortælleren. En 83-aarig Dame, hvis Interesse for alt nutidigt er levende, og hvis Hukommelse er imponerende, naar det gælder det fortidige.

Journalister har i Tidens Løb hende saa mange uventede Spørgsmaal, at hun ikke fandt det paafaldende pludselig at faa Skagen blandet ind i Aftenens Hyggesnak.

Om hun ofte kom paa Skagen sammen med sin Mand i den store Kunstnerperiode omkring Aarhundredskiftet.

Vi kom der af og til, lød Svaret. Det var jo mest Malere, Kredsen deroppe. Der var selvfølgelig Drachmann, men ellers... nej, vi kom der ikke ofte. Aakjær havde Steder, han holdt mere af.

Men jeg husker en Sommer. Vi boede paa Brøndums Hotel. En Eftermiddag sad jeg i Haven og talte med Fru Brøndum. Altsaa den gamle Fru Anna Hedvig Brøndum. Hvordan vi kom ind paa Emnet, kan jeg ikke huske, men pludselig fortalte hun om H. C. Andersens Besøg paa Skagen og alt det Postyr, der havde været i den Anledning.

Fru Brøndum kunde ikke selv tage Affære, for hun laa og ventede paa Jordemoderen. Men selvfølgelig fik hun refereret, hvad der skete i Skænkestuen. Det mest højrestede kunde hun høre direkte.

„Jeg laa og var meget ulykkelig“, fortalte Fru Brøndum. — „Det blev saadan et strengt Døgn for mig. Bagefter — det har jeg tit tænkt paa — bagefter havde jeg Grund nok til at glæde mig. For Anna voksede op og blev det yndigste Barn, man kunde tænke sig.“

Jeg ser saadan paa det, at Vorherre har villet gøre mig en ekstra Glæde, fordi den store Digter var saa uartig imod os“.

Nej, Fru Aakjær havde ikke læst den forudgaaende Artikel i Jyllandsposten om H. C. Andersens Besøg paa Skagen. Men nu hun blev spurgt, om hun og Jeppe Aakjær havde været jævnlige Gæster deroppe, var Fru Brøndums Fortælling faldet hende ind.

Historien funkledede i en helt ny Facet.

Direkte i Lyset fra Skagens Fyr.

Anna voksede op og blev det yndigste Barn, fordi Vorherre vilde gøre Fru Brøndum en ekstra Glæde.

Mens H. C. Andersen — for en Gangs Skyld maa se sig reduceret til en Birolle som vanskelig Hotelgæst.

Saa var der et Fund forleden Dag. Fundet af et gammelt Eksemplar af det illustrerede Tidsskrift „Hver 8. Dag“. Et gulnet Nummer for 26. Januar 1913. Paa Forsiden et stort Billede af Skagens Fyr. Paa Titelbladet et laurbærkranset Portræt af den store Redningsmand Lars Kruse. Det meste af Bladet forøvrigt reserveret journalistisk Omtale af Skagen.

Derimellem ogsaa Optryk af en Avisartikel, skrevet den 20. Novbr. 1874 af daværende Byfoged Frich, Skagen.

Historien om Barken „Marechal Palissier“s Forlis ved Grenen, den Historie, som Redningsmand Lars Kruse — Sønesøn af den store Lars Kruse — var ved at fortælle mig for nogle Aar siden, men som jeg ikke fik Hold paa, fordi det ved den Lejlighed skulde være en Fortælling om Sønesønnens og ikke Farfaderens Bedrifter.

Jeg vil nu gerne fortælle den Historie, fordi den viser, hvor mange andre end min Farfar, der satte Livet i Vove, sagde Lars Kruse.

Men der var saa meget andet den Dag.

Her kommer den saa i Byfoged Frichs Skildring fra 1874. Det var Byfogdens Pligt at være tilstede ved Strandinger, men det har næppe været Pligt ogsaa at beskrive dem. Ikke saa godt som her ihvertfald.

Byfoged Frich begynder:

„I Dag kæmpedes atter paa Grenen en af disse Kampe og vandtes en af disse Sejre, hvis sande Betydning og virkelige Størrelse og Værd kun tilfulde kan forstås af Sømanden og af den, der som Øjenvidne følger Kampens Gang fra Begyndelsen til Enden.

I Nat var det en Storm af N.O. med Snebyger og Sneykning.

Kl. 5.30 Morgen grundstødte Barken „Marechal Palissier“, Kaptajn Nielsen af Kjøbenhavn, fra Hull til Hjemstedet med Kul, paa Grenen ca. 1000 Favne fra Land.

Fra Klitbakkerne kunde vi se, at det var en Landsmand, thi Dannebrog vejede hele Dagen som Nødsignal under Gaffelen.

Skagens Redningsbaad gik ud fra søndre Side Kl. 9.30, men maatte ro ud til Sydostkosten ca. 1000 Favne fra Land for derfra at arbejde sig tværs over den fraadende Gren ca. 600 Favne hen til Barken, hvis 13 Mand stærke Besætning hele Tiden saas paa Dækket.

Trods det stærke Braad, der var saa voldsomt, at vi, som ængsteligt spejdende paa Bakkekammen, ofte med hele Kvarters Mellemsrum ikke kunde se Baaden, trods det snævre Rum i Baaden, der ikke tillader Redningsmandskabet at kunde bevæge sig frit eller at strække Benene, trods Baadens ringe Bæreevne, der gør, at den ligger saa lavt i Vandet, at den straks af Braaddet fyldes af Vand, saa at Mandskabet, 12 Mand, straks er gennemblødt og hele Tiden maa sidde i Vand til Bæltstedet — lykkedes det dog ved Formandens, Lars Kruses,

sjældne Dygtighed og Besindighed samt Mandskabets utrættelige Udholdenhed at arbejde Baaden over Grenen hen imod det strandede Skib til en Afstand af ca. 200 Favne, men saa fyldtes Baaden uafsladelig med Vand og var ved at kæntre og blev af Sø og Strøm drevet tilbage ind over Grenen.

Da Folkene havde undt sig selv et kort Pusterum, gik de atter frem, men paany forgæves. Efter et nyt Pusterum, bestandig gennemblødte og i Vand til Bæltstedet, gik de tredje Gang frem, men uden Held, og var nu saa udmattede, at de maatte søge Land for ikke at komme af Overanstrengelse.

Klokken var 2, da de kom i Land, og de havde altsaa fortsat denne heltemodige Kamp mod det i sin Vælde oprørte Hav i 4½ Time. Man skulde tro, at de derefter straks, gennemaade af Sved og forkomne af Anstrengelse, vilde have søgt hjem til Byen for at faa tørt paa og hvile sig, men tværtimod.

Uagtet Redningsstationens samvittighedsfulde og omsigtige Bestyrer, Lodsoldm. Just Nielsen, gentagne Gange opfordrede dem dertil, var dog ikke en af dem at bevæge til at gaa hjem. De blev paa Grenen, indtil den strandede Besætning var bragt velbeholden i Land af Høiens Redningsbaad, idet de bestandig afviste alle Opfordringer til at gaa hjem med den Bemærkning, at der let kunde gaa noget galt med Høiens Redningsbaad under saa ualmindelige og vanskelige Forhold, og at de derfor vilde være tilstede for straks i paakommende Tilfælde at stikke i Søen igen“.

Om selve Redningsdaaden, udført af Høiemandskabet, fortæller Byfoged Frich derefter:

„Der manglede 4 af Besætningen, da Baaden skulde i Søen — de var ude i Heden at lede efter deres Faar i Sneykningen — men med Formanden, Jers Rasmussen, til Rors var der frivillige nok paa Stranden, som straks sprang i Baaden og udfyldte de ledige Pladser.

Det var et smukt og opløftende Syn for en dansk Mand at se disse 12 Havets kække Søner svømme nok saa roligt og frimodigt over Brændingen og ro deres Baad mod det strandede Skib.

Det blev saa mørkt, at vi hverken kunde se Skib eller Baad, men endelig gik det som en Løbeild gennem Klitbakkerne, at Baaden var landet ret Nord for Fyret med det forliste Skibs hele Besætning ombord.

Overstrømmende var nu vor Glæde. Baade tydeligt og i Stilhed takkede vi Gud for den vidunderlige Frelse. Ja, vidunderlig kan denne Redning i Sandhed kaldes for enhver, som tror paa et Forsyn. Thi dersom det — hvad vore brændende Ønsker dengang gik ud paa — var lykkedes Skagens Redningsbaad at naa hen til „Marechal Palissier“, saa kunde der let være sket en frygtelig Ulykke, idet Baaden med sin ringe Bæreevne vilde være blevet overladet og

derefter sandsynligvis forulykket med 25 Sjæle.

Byfogden slutter sin Skildring:

„Ved Forsynets milde Styrelse skete intet af alt dette, hvorimod Herren, som saa mange Gange tilforn, lod Ting foregaa for vore Øjne, der fik enhver troende iblandt os til at udbrude i Salmen „Befal du dine Veje.“

Og kan de tænke Dem noget dejligere Alter, hvorpaa en troende Skare kan henlægge sine Hjerters Takofre eller nogen dejligere Bedeskammel, hvorfra den kan opsende sine Takkebønner til Gud Fader Almægtigste, baaren af det oprørte Havs mægtige Orgeltoner op til den med talløse Alterlys oversaaede Nattehimmel, end Skagens hvide Banker, bedækkede med den hvideste Alterdug af nyfalden Sne.“

Havde man endda haft den Lykke at kende den Byfoged og Borgmester i Skagen. For saadan skrives stor Reportage og saadan rundes den af i Ydmyghed og Taknemlighed. Den Dag i Dag. Om man turde.

Træk det fra, som vel var Tidens Lethed til Overbrodering. Bevar det, som er uforgængelig smukt.

En Skam, at jeg ikke fik Historien i Lars Kruses egen Version. Der gik et Vejr gennem Stuen, naar han tog paa at fortælle. Var han kun Sønesøn af den store Lars Kruse, saa var han dog med til at redde endnu flere Menneskeliv.

Hvor er der mange Facetter i en Historie, før den er rigtigt fortalt.

Oftest lyser kun Skæret fra een af dem. Ikke andet end lidt Kornmod. Genskæret af fjerne Lyn.

Aa, ja, det var vist her, vi begyndte for en halv Snes Minutter siden.

Sven Hansen.

Den 2. internationale Fiskerimesse aabnet i København

Fredag d. 27. Sept. aabnedes i Forum i København den 2. internationale Fiskerimesse med Deltagere fra en lang Række europæiske Lande. Ikke mindre end 13 Lande udstiller, og hele Arrangementet giver paa en interessant og belærende Maade et Indtryk af et Erhverv i rivende Udvikling. Der findes Maskiner af nyeste Opfindelse, til alle tænkelige Formaal inden for Fiskeriet, Redskaber, Skibsudrustning, saaledes nye Typer paa Ekkolod, og der er et Akvarium med 80.000 Liter Vand, hvor farvede Fisk og Frømand regerer.

Dir. Claus Sørensen, Esbjerg, har udstillet en mindre Udgaave af „Dana Rescuer“ — en Redningsbaad.

— I 10 Dage er Udstillingen aaben, og der regnes med, at den vil blive besøgt af ca. 25 Nationer.

HIRTSHALS

Hans Svendsens

SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer

Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank

TH. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kod og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

Lemvigkutteren »Florence«**L. 117**

tilhørende Fiskeeksportør Paakjær Pedersen, Lemvig, og ført af Fiskeskipper Olsen, Thyborøn, var Natten til den 25. Sept. saa uheldig, da den vendte hjem fra Fiskeri, at strande paa Sydsiden af Thyborøn-Kanalen.

Redningsvæsenet fra Thyborøn, der tilkaldtes, bjergede med Line 2 Mand af Besætningen i Land, medens Skipperen og Bedstemanden blev ombord.

Det var rolig Sø og fint Vejr. „Mimer“, Esbjerg, har trukket Kutteren ud, der stod haardt. I Lasten havde den en god Last Rødspætter, der blev godt bjerget, og Skaden, der forvoldtes ved Grundstødningen, var minimal.

Af Fru Anna Elisabeth Rørbyes Legat til understøttelse af trængende danske kystbeboere, som har sat livet i vove ved redning af menneskeliv paa søen, og for enker eller børn efter saadanne, der ved redningsforsøg har tilsat livet, vil der i december maaned 1957 blive uddelt nogle portioner. De, der maatte ønske at komme i betragtning ved uddelingen, vil kunne faa skema til udfyldning ved henvendelse til Bestyrelsen af Redningsvæsenet, Overgaden o. Vandet 48 C, København K, til hvem skemaerne vil være at indsende inden 1. novbr. d. aa. Legatbestyrelsen.

Af »Kasserer Gotlieb Ølsted's Legat« vil der i december maaned 1957 blive uddelt nogle portioner til:

- 1) Gamle, afskedigede medlemmer af mandskabet med de *nørrejydske* baad-redningsstationer.
- 2) Midlertidig hjælp til enker efter børn af redningsmandskabet, fortrinsvis medlemmer som er omkommet under udøvelse af redningsarbejdet.

De, der maatte ønske at komme i betragtning ved uddelingen, vil kunne faa ansøgningsskema ved henvendelse til Bestyrelsen af Redningsvæsenet, Overgaden o. Vandet 48 C, København K, til hvem skemaerne tilbagesendes inden 1. novbr. d. aa. Legatbestyrelsen.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Solv. Gulds. Obrr. Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

TH. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

TH. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

TH. 777

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen TH. 335 - Auktionskontoret TH. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thyborøn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler
LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thyborøn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet**»Myren«**

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN**SKAGENS FISKEAUKTION**

statsautoriseret v. Aage Geismas - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion
Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1809

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen
Telefon 4 11 44 (7 Linier)
Adresse: Havneplads 16-18
Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin Skagen
HARALD PEDERSEN ★

TELEFON 4 10 27
POSTGIRO 4403

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 4 1277 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri
Telefon 4 1201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 4 13 45

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 4 15 38

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED
Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri
Thisted . Telefon 04

RESERVERET

ESBJERG**N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK**

Esbjerg . Telf. 429
v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn
Telefoner: 584 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Th. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri
Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

1/5 Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG	Thyborøn Fiskeauktion (Statsautoriseret) v. Alb. Steen Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.	Martin Herups Vaadbinderi Thyborøn Havn
-------	---	--

**DAMPKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1886
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE Ved Havnen, Tlf. 1886. Kontortid: 8-12
13-18. Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK
J. Holmstrup
Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 248

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1878 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C.K. HANSEN
Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledniger)
Havarit-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★
Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov Smede- & Maskinværksted Thyborøn . Tlf. 61 Indehaver: J. Salskov	Sømandshjemmet & Afholdsrestaurant ★ Thyborøn . Telefon 4	RESERVERET
--	--	------------

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 11

1. November 1957

24. Aarg.

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK
LÆSESTUEN

Den ombyggede og moderniserede Motorredningsbaad
»Nørre Vorupør«

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Marketenderiet
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

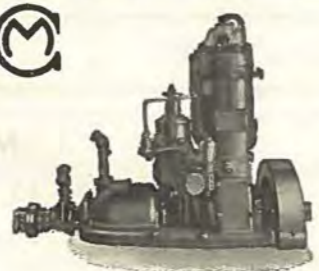
Damp-
skibsselskabet
TORM
København

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk ^{A/S} Telefon 66

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik

Telf. 666

DANMARKS
HANDELS- & SØFARTS-TIDENDE

Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2. August 1847 Telefon 131 . Postgiro 851.00
Kontortid: 9,30 - 11,30 og 14 - 16
Fredag 9,30 - 11,30, 14 - 17,30, Lørdag 9 - 12
Thyboren Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

LEDIG

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals . Tlf. 180

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets Ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 11

1. November 1957

24. Aarg.

Moderniseringen og Ombygningen

af Motorredningsbaaden »Nr. Vorupør« er løst paa en udmærket Maade

Det er blevet en hel anden Baad.

I forrige Nr. af vort Blad omtalte vi Nr. Vorupør Redningsbaads Hjemrejse fra Orlogsværftet. Vi nævner her lidt om Baadens Omforandring, Modernisering m. v. samt en Udtalelse af Stationens Opsynsmand.

M/B Nørre Vorupør er den første 6 Tons Motorredningsbaad, der er blevet forsynet med Overbygning af Letmetal indeholdende vandtæt Motorrum og Lærum Agter af samme Type som installeret i „Hvide Sande“ og „Thyborøn“, hvor denne Modernisering har vist sig tilfredsstillende.

Samtidig med Ombygningen har „Nørre Vorupør“ faaet installeret en Motor af samme Type og Størrelse som i de store Baade.

Selv om Baaden paa Grund af sin Form og Størrelse ikke kan udnytte Motorens fulde Ydelse til højere Fart end ca. 7½ Knob, betyder den kraftige Motor, at Baadens Fart og gode Manøvreegenskaber vil kunde bibeholdes selv under ugunstige Vejrforhold.

Ved en mere agterlig Placering af Baadens forskellige Anlæg er Baaden blevet trimmet saa meget agterover, som Lænseventilerne tillader.

Desuden er Bølgebryderen blevet forlænget agterefters, og Baaden har faaet installeret Gelænder paa begge Sider, hvilket sammen med Overbygningens faste Gelænder gør Færdsel mellem For- og Agterskib mere sikker end tidligere.

En Del af Kobberluftkasserne er blevet udskiftet med Blokke af Plastic. Mast og Sejl er blevet ombyttet med en lettere Mastkonstruktion og et enkelt Støttesejl, og Baadens Sænkkel er samtidig fjernet.

Førerens Plads er dækket bag en Skærm paa Overbygningen, og han kan betjene saavel Roret som Motoren samtidig.

Saaftredt de praktiske Resultater med Baaden er tilfredsstillende, er det Hensigten at ombygge tre andre 6 Tons Baade nemlig „Thorsminde“, „Slettestrand“ og „Lildstrand“ paa samme Maade som „Nørre Vorupør“.

Efter at M/B „Nørre Vorupør“ nu er ankommen til Stationen, og den er afprøvet bl. a. ogsaa ved en foretagen Natøvelse, havde „Tidsskrift for Redningsvæsen“ Lejlighed til en Samtale med Opsynsmand Niels Jensen, der bl. a. udtaler sin Tilfredshed med, hvad der er udført. Han fremhæver Overbygningens Værdi saavel for de reddede som for Mandskabet.

Baaden er forsynet med Rat, og Baadfm. er beskyttet for Braadsørerne med en Skærm med Glasruder, hvoraf den midterste kan aabnes, saa der er frit Udsyn for Lænsning med Baaden. Med en 80 HK. „Gray“ skyder den en Fart paa 7½ Knob.

Og nu selve det største Problem med denne Baadombygning?

Jeg synes, siger Opsynsmanden, at Baaden har faaet et fint Leje paa Vandet. Og Mandskabet har paa en afholdt Prøvetur efter Hjemkomsten og nu fornylig en afholdt Natøvelse kun godt at sige om Baaden og Motoren — saa man vil forstaa, at der er sket en stor Forandring af den Baad, der har været saa meget omtalt og saa stærkt kritiseret.

Det er glædeligt at høre! Ja, og jeg vil da ogsaa gerne ved denne Lejlighed — som vort Blad giver mig — have Lov til at bringe en Tak til alle, der har medvirket til dette Resultat, Trimningen og Moderniseringen. Jeg haaber, at Omforandringen af Baaden ogsaa maa mærkes, naar den kommer ud for Lænsning for svære Søer. At Baaden i sig selv er for lille efter Forholdene her ved Stationen, er vel et Forhold, der ogsaa bliver rettet i nærmeste Fremtid.

Den Tilfredshed, der her er kommet til Orde, kan kun glæde alle, der har fulgt Udviklingen omkring Vorupør-Redningsbaaden, ligesom det fine Resultat er en Kompliment til Orlogsværftets Folk.

Maagen.

Et smukt Redningsarbejde af »Olan« L. 244

der i Orkan paa Nordsøen reddede finsk Skibsbesætning

De ni skibbrudne Finner fik festlig Modtagelse i Lemvig. Velkomsthilsen ved Flagning fra alle Kuttere i Havnen. — Den finske Kaptajn og Lemvig-Kutterens Fører fortæller om den farefulde Redningsaktion paa Vesterhavet

Havnekajen i Lemvig var sort af Mennesker, da Lemvigkutteren »Olan«, L. 244, der forleden reddede Besætningen paa den synkefærdige finske Skonnert »Svenborg« af Rauma, lagde til ud for Fiskeauktionshallen. Alle Skibene, der laa i Havnen, havde hejst Flaget som en Velkomsthilsen til »Olan« med de ni reddede finske Søfolk, hvorimellem ogsaa var en Kvinde, Fru Liisa Margareta Nurmi, der var Kok paa »Svenborg«.

»Olan« havde knap nok lagt til Kaj, før Kutteren blev bestormet af Folk fra Land, der alle vilde se et Glimt af de reddede, men disse blev i lang Tid nede i Kutterens Lukaf, inden de kom op med deres bjergede Ejendele i nogle store Køjesække.

Indkvarteret paa Sømandshjemmet.

Fotograf Børge Panduro, Skive, var mødt for at filme Begivenheden til Fjernsynet, men de mange Mennesker om Bord paa Kutteren gjorde Opgaven mere end vanskelig for ham. De finske Søfolk var heller ikke glade for at blive fotograferet, men skyndte sig i Land, hvor deres Bagage blev læsset paa en af Fiskeauktionshallens smaa Vogne, hvorefter de med Havnefoged Rønberg og Skibsmægler Lehmann som Vejvisere skyndte sig til Sømandshjemmet, hvor de bor, indtil de tiltræder Hjemrejsen til Helsingfors.

Efter at have spist sendte den finske Kaptajn tre af sine Folk ned paa »Olan« for at hjælpe med Rengøringen. Kaptajnen, hvis Navn er Taivo Verner Virta, tog derefter til Skibsmægler Lehmann Jensens Kontor for at telefonere hjem til Rauma.

Den finske Kaptajn fortæller om Forliset.

I en kort Samtale, vi havde med Kaptajn Virta, fortalte han, at »Svenborg« er et tidligere dansk Skib, som han sammen med sin Maskinmester, Nestor Anselm Rostróm, havde købt i Odense, hvor det blev bygget i 1923. Det var en 4-mastet Skonnert med en 260 HK Motor. Motoren var helt ny, idet den var blevet installeret sidste Aar, samtidig med at Skibet fik ny Lysmaskine.

»Svenborg« havde været i Newcastle med

Props og var, da den forliste i Vesterhavet, paa Rejse til Uleaaborg i Finland med 240 Tons Koks. Der var en Del Dækslast, som i det haarde Vejr forskubbete sig saa meget til den ene Side, at Rælingens Støtter knækkede under Trykket, samtidig med at der opstod en Læk i Skibssiden under Vandet, saa Skibet tog meget Vand ind.

— Da vi paa »Svenborg« opserverede Kutteren »Olan« Onsdag Nat, affyrede vi nogle Lysraketter, hvorved jeg var saa uheldig at komme lettere til Skade med min højre Haand, der blev noget forbrændt, fortalte Kaptajn Virta, som sluttede med at sige, at han og hans Kompagnon lider et stort Tab ved »Svenborg«s Forlis, idet Skibet var alt for lavt forsikret. Han er fuld af Beundring for det Redningsarbejde, »Olan«s Fører og Ejer, Fiskeskipper Evald Henriksen, Lemvig, og hans Besætning udførte paa det stormpiskede Hav.

Fiskeskipper Evald Henriksen, Lemvig, fortæller, at de sejlede fra Lemvig Tirsdag Morgen og naaede ud til deres Fiskeplads, saa de kunne begynde Fiskeriet Onsdag Morgen ved Daggry. De fik dog ikke fisket ret meget, idet Vejret blev daarligt med kraftig Blæst og høj Sø, saa de maatte ankre op.

Ved 1-Tiden Onsdag Nat, da Fiskeskipper Henriksens Broder havde Vagten, blev de varskoet om, at der kom et fremmed Skib med Lanterne lige imod dem. Fra »Olan« syntes man at kunne høre Raab fra det fremmede Skib, men paa Grund af Mørket kunde man ikke se nogen om Bord paa det. Straks efter blev der tændt Nødblus paa Skibet, og da »Olan«s Projektører blev rettet mod det, kunde man se Skibets Besætning staa ved Rælingen iført Redningsbælter.

»Olan« drejede rundt, og der blev kastet en Line over til Skibet. Paa Grund af Storm og Sø var det nødvendigt at holde en Afstand mellem Skibene paa ca. 40—50 Meter. Ved Hjælp af Linen blev der firet et Tov over til det synkefærdige Skib, og den første, vi bjergede over paa »Olan«, var Skibets kvindelige Kok, Fru Liisa Nurmi. Det var en drøj Tur for hende gennem Vandet, og det samme var Tilfældet for de otte Mænd, der blev bjergede paa samme Maade. Heldigvis er ingen af dem kommet til Skade under Bjergningsarbejdet, som trak meget længe ud, idet den sidste, nemlig »Svenborg«s Kaptajn, først blev reddet om Bord paa »Olan« Kl. 7 Torsdag Morgen.

Tovværk i Skruen.

Under Bjergningen af de skibbrudne fik »Olan« en forkert Sø ind over sig, hvorved Styrehusets Dør blev noget beskadiget. Noget Tovværk blev ogsaa skyllet over Bord, og lidt af det blev indviklet i Kutterens Skrue. Til alt

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadformand Ole Nikolaj Konge, DM., Lildstrand, afgik ved Døden den 1. Okt. Ole Nikolaj Konge, der var født den 11. April 1867, blev ansat som Baadmand ved R/St. »Lildstrand« den 1. Okt. 1892, han blev Baadformand den 1. Okt. 1920 og afskedigedes p. G. af Alder den 1. Okt. 1931. Han havde deltaget i Redningen af 165 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskors og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Fhv. Baadformand Søren Martin Sørensen Guldhammer, DM., Lildstrand, afgik ved Døden den 20. oktober. S. M. S. Guldhammer, der var født den 15. Januar 1888, blev ansat som Baadmand den 1. Decbr. 1908, som Baadformand den 1. Jan. 1941 og afskedigedes p. G. af Alder og Svagelighed den 30. Sept. 1950. Han havde deltaget i Redningen af 152 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskors og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Fhv. Opsynsmand Hans August Frederik Hansen, DM., Gedser, afgik ved Døden den 18. Oktober. H. A. F. Hansen, der var født den 28. Decbr. 1880, blev ansat som Baadmand ved R/St. »Gedser«s Oprettelse den 1. Novbr. 1925 og afskedigedes p. G. af Alder den 31. Okt. 1950. Han havde deltaget i Redningen af 16 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskors og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

25 Aars Jubilæum

Betjeningsmand ved R/St. »Vigse« Chr. P. Pedersen kan den 1. Nov. 1957 fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

90 Aar

Fhv. Betjeningsmand Niels Chr. Mortensen, Hennegaard, fylder den 1. Nov. 90 Aar.

80 Aar

Fhv. Baadmand Søren Niels Jessen, Blaavand, fylder den 10. Nov. 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Emil Jørgensen, Jerup, fylder den 7. Nov. 75 Aar.

Fhv. Opsynsmand Niels Peter Lasborg, DM., Grenaa Havn, fylder den 19. Novbr. 75 Aar.

Fhv. Baadformand Niels Chr. Brink, DM., Grenaa Havn, fylder den 19. Nov. 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadmand Anton Jensen, Jerup, fylder den 23. Nov. 70 Aar.

Fhv. Baadmand Søren Chr. Sørensen, Hals, fylder den 30. Nov. 70 Aar.

Held lykkedes det at faa Skruen frigjort ved at slaa kraftig bak.

Efter at de finske Søfolk var bjergede over paa »Olan«, blev vi i nogen Tid liggende ved det synkende Skib, der gik til Bunds Kl. 15,20. »Svenborg« sank langsomt i Dybet med Forstavnen først.

60 Aar

Fhv. Baadformand Georg Ludvig Pedersen, R., Snogebæk, fylder den 13. Nov. 60 Aar.

Baadmand ved R/St. »Hirtshals« Karl Aug. Nielsen Haugaard fylder den 28. Nov. 60 Aar.

50 Aar

Baadmand ved R/St. »Snogebæk« Ole Hansen Pedersen fylder den 7. Nov. 50 Aar.

Baadmand ved R/St. »Vedersø« Anders M. Bækby Andersen fylder den 19. Nov. 50 Aar.

Baadmand ved R/St. »Nørre-Vorupør« Jens Kr. Madsen fylder den 23. Nov. 50 Aar.

Afskedigelse og Ansættelse

Redningsstationen »Anholt-Havn«

Opsynsmand Gustav Julius Stephensen er efter Ansøgning og p. G. af Alder afskediget af Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af Oktober d. A.

Gustav Stephensen, der er født d. 29. Sept. 1892, blev ansat som Baadmand den 1. Sept. 1916 og som Opsynsmand den 1. Okt. 1933. Han har deltaget i Redningen af 64 skibbrudne og er dekoreret med Dannebrogskors og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

I den ledigblevne Stilling som Opsynsmand fra 1. Nov. d. A. er ansat hidtilværende Baadmand ved Stationen Arne Robert Johansson. Arne Johansson, der er 41 Aar gammel, har været ansat ved Stationen siden 1. Jan. 1946.

Ogsaa Hirtshals Motorredningsbaad moderniseret og er atter paa Stationen

Hirtshals M/Redningsbaad er hjemkommen efter endt Modernisering paa Orlogsværftet.

I en Samtale med Opsynsmand M. Tophøj og Baadformand Jens Jensen oplyser de overfor vort Blad, at tre af Hirtshals Redningsmandskab har hentet Baaden og sejlet den hjem.

Den 18. Okt. sejlede vi fra København til Gilleleje, hvortil vi ankom om Aftenen. Dagen efter fortsattes til Grenaa, og man havde paa Overfarten meget haardt Vejr af SV.

Opsynsmand Wenzel Rasmussen var tilstede paa Havnen og havde Benzin klar til at fylde paa.

Her overnattede vi, og om Søndagen gik vi til Frederikshavn og om Mandagen til Hirtshals. Fra Grenaa og hjem havde vi nogenlunde pænt Vejr.

Og nu Moderniseringen!

Ja, Motoren er den samme, idet den jo blev udskiftet for fem Aar siden — og med Hensyn til Moderniseringen er det jo vanskeligt at udtale sig endnu. Personligt kunde jeg — siger

Opsynsmand Tophøj — have tænkt mig Overbygningen lidt længere og lukket, det vilde have givet mere Læ paa lange Ture, men, fører Tophøj til, om dette er der jo blandt Redningsfolk delte Meninger. Men Indretningen af Motoren er fin.

Er der foretaget mere?

Ja, der er lagt 750 kg Bly under Kølen, og Mandskabet syntes, at Baaden er kommet til at arbejde lettere i Søen.

De to Mænd slutter: Nu haaber vi, at Baaden kommer til at indfri vore Forventninger, naar den for Alvor bliver afprøvet. Den maa forøvrigt ligge i Havnen foreløbig, da Kajen er under Reparation.

Han var Redningsmand, indtil Revlens Brus lukkede sig over ham!

Det er en Augustdag paa Skagen Kirkegaard. Efter en Rundtur paa Havnen staar jeg i de stille Gange mellem velholdte Grave med Roser, der blusser i Sensommerens fulde Pragt.

Gamle Skagennavne lyser en i Møde fra Mindestenene over Slægter, der forlængst er borte — og dog Navne, som lever videre i det Skagen som er i Dag — og der er Mindesteder, med Navne paa Mænd, der som fremmede søgte den nordligste By i Landet, og blev der, indfanget af alt det storladne som denne By nu engang har over sig, og den Natur der omgiver den. — Alle har de paa en eller anden Maade været Medskriver paa Fiskerbyens stolte Historie. Paa mange af Mindestenene kan man læse sig til Havets Nærhed. Denne gavmilde Nabo — og paa samme Tid ubarmhertige Hav, der har krævet dyre Ofre af en Slægt, hvis Gerning og Dagligdag var viet til det i Generationer.

Paa den stille Vandring imellem Grave finder jeg frem til Mindet over vel den mest kendte danske Redningsmand Lars Kruses Grav. Med Drachmanns stærke Vers, der fortæller om Vennens Værd, som Menneske blandt Mennesker. Lars Kruse var Skagen-Fisker, og han blev Skagens og hele Landets Helt for sine talrige og uforlignelige Redninger af nødstedte Søfolk — i en Tidsperiode hvor Strandinger og Forlis hørte til Dagens Oplevelser omkring vore Kyster, ikke mindst da omkring Skagen.

Dette ved ethvert Barn, og de fleste ved vel ogsaa, at denne stolte Skagbo, der paa en udmærket Maade var „Mand i sin Baad“, selv blev et Bytte for det Hav, og den Brænding, som han i et langt Liv med Mod og Dødsforagt besejrede og fratog saa mangt et Bytte. Jo, han blev derude helt til sit sidste Aandedrag, og

lukkede Øjnene under de skumhvide Revlers Brus. Til det allersidste som Redningsmand.

Det er fristende at fortælle hans Endeligt, just efter et Besøg ved hans Grav. Det var d. 9. Marts 1894 — en Sorgens Dag paa Skagen — da han sammen med sit Baadelaug bestaaende af sin Bror, Søren Kruse, samt Niels Leer og Bertel Bergen kæntrede ved Nordstrand.

Han havde været ude for at sætte Garn, og under Landingen fik de paa Revlen en Sø, og Baaden gik rundt, vistnok fordi man ingen Ror havde paa.

Søren Kruse og Niels Leer klamrede sig til Kølen, hvor ogsaa Lars Kruse havde faaet fat med den ene Haand, medens han med den anden holdt Kammeraten Bertel Bergen oppe.

— Men Ventetiden blev for lang for Lars Kruse, og til sidst siger han til Bertel Bergen: „No ka a int hol dæ længer, Bertel“. Hvortil denne svarede: „Saa for do læ mæ go“.

Bertel Bergen sank i Bølgerne, og kort efter fulgte Lars Kruse samme Vej.

Tililende Joller fra Land reddede Søren Kruse og Niels Leer, medens de andre to Mænd drev ind paa Stranden som Lig.

Lars Kruse havde siden 1. Jan. 1863 været Fører af Skagen Redningsbaad efter det sørgelige Forlis 27. Decbr. 1862, hvor saa godt som hele Redningsbaadens Besætning druknede ved Baadens Kæntring. I de 31 Aar, han førte Redningsbaaden, var han med til at redde 128 skibbrudne, og var der før med til med Fiskerbaad at redde et endnu større Antal skibbrudne.

Den sidste Besætning, han var med til at redde, var fra „Gersiene“ af Bremen, og den Kaptajn kom til at følge sin Redningsmand til Graven. For sin fortjenstfulde Indsats var Lars Kruse dekoreret med:

En engelsk Sølvmedalje, Medaljen for druknendes Redning, en tysk Redningsmedalje, en fransk Redningsmedalje. Æresmedlem af et fransk Redningsselskab. Fortjenstmedalje i Sølv og dannebrogsmændenes Hæderstegn.

— Paa hans Gravsten staar Digteren Holger Drachmanns smukke Linier:

Om Revlens Brus forstummed',
saa melder denne Sten,
her bleges under Klittens Sand
en modig Sømands Ben.
Men Skagens Rev og Revler
erkender deres Pligt,
og synger om Lars Kruses Liv
et højlydt Heltedigt.

— Dog, selv paa en stille Augustdag som denne er Revlens Brus ikke forstummet. Endnu mødes de to Have i et Favntag omkring Grenens hvide Strand, og minder stadig, de der fulgte efter, om Redningsmanden Lars Kruses smukke Gerning, der altid vil være en Appel til Efterfølgelse for Mænd, der har en Opgave at løse i en Redningsbaad.

Maagen.

Skoleskibet »Pamir« gaaet ned — 78 fandt Druknedøden

»Georg Stage« blev sejlet i Sænk,
og »København« forsvandt sporløst

Over hele Verden, og naturligvis ikke mindst i Hjemlandet, har det tyske Skoleskib „Pamir“s Forlis i Nærheden af Azorerne vakt den dybeste Medfølelse og Sorg.

Indtil nu er der kun i delvis knuste Redningsbaade fundet 6 levende fra Ulykken.

Sejlskibet er, efter det foreløbigt oplyste, gaaet rundt i en orkanagtig Storm — saa pludselig, og under saa vanskelige Forhold, at næsten alle ombordværende er gaaet ned med Skibet.

Under Orkanens Kraft og Voldsomhed synes det at have været umuligt at drage den fulde Nytte af Redningsmateriellet, hvad det store Tab af Menneskeliv ogsaa tydelig bærer Vidne om. Vi danske føler dybt med de, der i dette Tilfælde har mistet deres Dreng. Vi selv har faaet lignende Saar og kan ikke læse om denne sidste Ulykke uden at mindes vore egne „Georg Stage“ og „København“.

Det tyske Skoleskib „Pamir“s Forlis bringer en Række andre Skoleskibskatastrofer i Erindring — to tyske og to danske.

I 1932 sank den tyske Marines Skoleskib „Niobe“ i Østersøen, og 69 Mand druknede. I 1938 ramte Ulykken et andet tysk Skoleskib, „Kabitan Karpfanger“, der forsvandt sporløst paa Rejse til Australien. 60 Mand omkom. Det eneste Spor af Skibet var nogle Vragstykker, der drev i Land ved Kap Horn.

»Georg Stage« sank paa 1½ Minut

Det er 52 Aar siden, det danske Skoleskib „Georg Stage“ rantes af en Ulykke. „Georg Stage“ var efter et lille Sommertogt paa Vej til København, 25. Juni 1905 om Aftenen var Skibet naaet ind i Øresund, Skibet skulle lægge til Kaj samme Aften, og mange af de 80 Drenges paarørende stod i Land og ventede.

I Hollænderdybet blev Skoleskibet paasejlet af en engelsk Kuldampere „Aancona“, der i fuld Fart ramte Skibet midtskibs. Paa halvandet Minut gik „Georg Stage“ til Bunds, og 22 af de 80 Drenges druknede.

„Georg Stage“s Vrag blev bjerget og repareret. Det sejlede mange Aar som Skoleskib, indtil det nye „Georg Stage“, blev bygget i Frederikshavn i 1935.

»København«s sidste Bud: —
Glædelig Jul!

En endnu større og uhyggeligere Katastrofe indtraf omkring Julen 1928, da det 3900 Tons

store ØK-Skoleskib „København“ forsvandt sporløst med hele sin Besætning, i alt 69 Mand, paa Rejse fra Sydamerika til Australien. Dette Forlis er aldrig blevet opklaret. Der er ikke fundet et eneste Stykke Vraggods fra „København“, ikke det mindste Spor, der kunde forklare Forliset.

„København“ førtes af Kaptajn F. Andersen. Han var ca. 40 Aar, havde i flere Aar sejlet som Førstestyrmand paa Skoleskibet, det var hans første Rejse som dets Fører — og blev den sidste. Besætningen talte 14 faste Folk, 10 Officerer, 9 helbefarne Elever og 36 unge Elever.

14. December forlod „København“ Buenos Aires paa sin sidste Rejse. — Der var Radio om Bord, og saa sent som 22. December havde „København“ Radioforbindelse med en norsk Damper. Da var alt vel om Bord. Og den sidste Melding fra „København“ lød: „Glædelig Jul“.

Kuldsejlet i Storm eller kollideret
med Isbjerg.

Da Januar og Februar gik, uden at der kom Livstegn fra Skoleskibet, begyndte der at opstaa Ængstelse, men saa sent som i Slutningen af Marts udsendte ØK beroligende Erklæringer. I April lod ØK foretage Undersøgelser i afrikanske og australske Havne, og i Maj sendtes Motorskibet „Mexico“ ud paa en Eftersøgning.

Man havde Formodning om, at „København“ var forlist et Sted i det sydlige Atlanterhav i Nærheden af Sydafrika, muligvis paa de ensomt beliggende og sparsomt befolkede Øgrupper Tristan da Cunha og Gough. Her foretoges omfattende Undersøgelser, man stødte paa nogle Rygter om, at Indfødte havde set et stort Sejlskib, men reelle Spor fandt man aldrig.

Formodningerne om „København“s Skæbne er talrige. To Teorier er blevet staaende — enten er Skibet, der var et Staalskib, kuldsejlet og gaaet ned under en af de voldsomme Storme, der hyppigt raser i de sydatlantiske Farvande, eller ogsaa er det kollideret med et Isbjerg.

Tiden lægger alle Saar, siger man .. men de Ulykker, der ramte „Georg Stage“ og „København“ vil aldrig blive glemt i dansk Søfarts Historie.

Reddet 8 Børn

En usædvanlig Redningsdaad blev forleden udført af en Flyversergent fra Royal Air Force, hvem otte Børn kan takke for, at de i Dag er blandt de levendes Tal.

Børnene blev overrasket af Tidevandet ud for Øen Starvation Island ved den waliske Kyst. De klamrede sig fortvivlet til Klipperne, og alt Haab syntes ude, da man alarmerede en Flyverbase i Nærheden. Herfra blev en He-

likopter sendt af Sted med en Pilot og Flyver-sergent Eddie Fingerton ombord.

Fingerton lod sig nu hejse ned paa Klipperne i et Reb, og derpaa overtalte han et af Børnene til at tage Turen med ham tilbage, idet han holdt fast i Rebet og anbragte Barnet paa sit Knæ. Turen gik glat, og derefter gik Fingerton sin Bedrift syv Gange. Hver Gang vendte han tilbage til Kysten med et Barn siddende paa Knæet. Børnene var i Alderen 8—11 Aar.

Redningsudvalget prøvesejler 3 Tons Redningsbaaden

Den 10. September var det Udvalg, der blev nedsat i sin Tid, til at følge Redningsvæsenets Modernisering i Esbjerg for bl. a. at prøvesejle den nye 3 Tons tyskbyggede Redningsbaad.

Tilstede og med paa Sejladsen var Afdelingschef Iversen og Fuldmægtig Feldt Jensen, begge fra Forsvarsministeriet, samt Underdirektør Otzen, Orlogsværftet, Formanden for vestjydsk Fiskeriforening Laur. Thygesen, Esbjerg, Formanden for Dansk Fiskeriforening Niels Bjerregaard, Frederikshavn, Opsynsmand G. Hallgreen, Esbjerg, og Formanden for Foreningen af danske Redningsmænd, Opsynsmd. Wenzel Rasmussen, Grenaa.

Vi bragte i forr. Nummer et Billede af Deltagerne i Prøvesejladsen.

Efter at Selskabet var blevet fordelt i de to Redningsbaade, den nye 3 Tons og Esbjergs egen Redningsbaad, gik Turen ud gennem Dybet. Hele Turen varede ca. 2 Timer, og der var ogsaa ved denne Lejlighed Tilfredshed med den nyanskaffede Redningsbaad, der efter Bestemmelsen senere skal prøves ved Stationerne Stenbjerg og Thorup Strand.

Baaden ankommet til Stenbjerg

Den lille 3 Tons Redningsbaad kom Onsdag den 23. Oktober til Stenbjerg Landingsplads, hvor Baaden landedes efter en lang Sejlads fra Esbjerg Havn, over Hvide Sande—Thyborøn, hvor Mandskabet begge Steder overnattede.

Efter Ankomsten til Stenbjerg talte vi med Opsynsmand Niels J. Poulsen, der kunde meddele, at man nu havde en Motorredningsbaad paa Stranden.

Og beholder Stationen saa denne Baad?

Foreløbig bare i en Prøvetid paa ca. et Par Maaneder. Vi skal jo — saadan som det hele Tiden har været Hensigten — have rimelig Lejlighed til, under skiftende Vejr og Søforhold og Landingsforhold — at afprøve Redningsbaaden.

Har Stationens eget Mandskab hentet Baaden i Esbjerg?

— Ja, to af vore Folk, nemlig Baadformand Holger J. Munk og Baadmand Otto Mikkelsen har hentet Baaden, men de har været ledsaget af to Esbjerg-Redningsfolk paa Turen, der i Forvejen havde afprøvet Baaden og derfor kendte den.

Det var Baadformand Lambertsen og Motorpasser Diers.

Baaden gik fra Esbjerg Mandag Fmd. Kl. 9, og var i Hvide Sande Kl. 16. Her overnattede man, og sejlede Tirsdag til Thyborøn hvor man ligeledes overnattede, og de kom saa her til Landingspladsen i Dag Onsdag Kl. 10,30 efter 2½ Times Gang fra Kanalen.

Hvad mener du om Baaden?

Efter hvad jeg kan se, saa er der Tale om gode Grejer og en lille sødygtig Baad. Maskinen gaar godt, hvad der jo paa Turen har været rig Lejlighed til at konstatere.

Kan det tænkes, at Redningsbaaden ønskes stationeret her?

Jeg tror, at det vilde have været vort Ønske fuldt ud, hvis den blot havde været indtil et Par Tons større.

Det er en lille, dejlig Baad, men den er for lille, mener jeg, men lad os nu blot prøve den. Vi maa jo huske, at der her ved Lejet er ret vanskelige Landingsforhold, der stiller Krav til en Redningsbaad, ogsaa hvad angaar Tonnage-spørgsmaalet.

Barkskibet »Charles Kahl« Stranding ved Stenbjerg

Den 1. September 1898 Kl. 5 om Morgenen blæste det en Storm langs Thykysten, og Havet gik højt.

Paa dette Tidspunkt var et Sejlskib, der stod sydover, observeret fra Landingspladsen. Man bemærkede pludseligt, at Skibet, der øjensynligt var i Vanskeligheder, ændrede Kurs og holdt paa Land.

Samtidig var Redningsstationen alarmeret, og saavel Raket som Baad var straks paa Vej ned til Stranden. Her var man klar med Hjælp, da Strandingen stødte paa yderste Revle, og man lagde først an med 2 enkelte Raketter — dog uden at opnaa Forbindelse.

Den tredje Raket opnaede Forbindelse

Ved Forsøget 3. Gang lagde Linen sig, hvor den skulde, og Skibsmandskabet haledes derefter Stjertblokken ud til Skibet og fastgjorde den til Bramstangen paa Fokkemasten. Derefter udhaledes en 3½ Toms Trosse, som fastgjordes samme Sted, og begyndte saa at udhale Redningsstolen, men da Stormasten samtidig gik overbord, lod Skibsmandskabet sig glide ned paa Trossen, Mand efter Mand, og Rednings-

mandskabet, forsynet med Reb om Livet, modtog dem i Havstokken.

Da Kl. var 7, var samtlige Besætningsmedlemmer i god Behold paa Stranden.

— Det strandede Skib var Barken „Charles Kahl“ paa 320 Tons, lastet med Props fra Wi-borg Finland, bestemt for Hull i England.

Som saa mange andre baade før og siden, havde det mødt den ubarmhjertige Vestenstorm i Forbindelse med svær Segang. Længere og længere blev dets Kurs klemmt ind mod Jyllands hvide Klitter og de farlige Revler.

Til sidst var Overmagten for stor — man opgav Kampen, fordi man simpelthen var nødsaget til det. Det forstaa man, naar der i Indberetningen staar: Grunden til Strandingen var Paalandsstorm og læk Skib.

Barken ejedes iøvrigt af den franske Skuespiller Charles Kahl, der gav Skibet sit eget Navn og lod en Galionsfigur af sig selv sætte i Forstavnen.

Denne Galionsfigur er bevaret endnu og ejes af Strandfoged, fhv. Opsynsmand Jens Martin Jensen, Stenbjerg. Mange har igennem Aarene beundret „Charles Kahl“, der i mange Aar havde sin Plads op mod Flagmasten i Strandfogedgaarden. Den smukke kunstneriske Udførelse imponerer, og det er troligt nok, at Ejeren ikke af Pietetshensyn ønsker dette Minde fra Havet flyttet fra det Hjem, hvor det nu i ca. 60 Aar har været — selv om der, efter hvad der er oplyst, er Kræfter igang for Erhvervelse af Galionsfiguren. *Maagen.*

NY BØGER

Karl Bjarnhof: „Det gode Lys“. (Gyldendal)
Det er en Erindringsroman af den landskendte Radio-interviewer Karl Bjarnhof. Den foregaar i København, og vi læser om hans Mor, der sørgmodig følger sin 14-aarige blinde Dreng hen til Blindelinstitutet. Igennem den oprigtige og dybt menneskelige Skildring af Starten blandt ligestillede Kammerater paa Børstebinderværkstedet. Der er fine Skildringer bl. a. af Lydia, hans Ungdomsveninde, og der er Humor og slet ingen Bitterhed over Skæbnen. Derimod en rank Vilje til at indfange det virkelige Lys ind over Livet, der har givet det et Indhold, som paa alle Sider af Bogen røbes. Karl Bjarnhofs sidste Bog er som hans tidligere „Stjernerne blegner“ — en livsbekræftende Skildring til Hjælp for os der kan se — vi der har den store Gave — men ogsaa til de der som han selv mangler den. Hans Bog fortæller klart, at det, han har mistet, har han faaet mangefold — paa en anden Maade. Det er en virkelig Digter, der har lagt Pen til. P.

Kaptajn H. C. Røder: De sejlede bare. (A. F. Høsts Forlag).

Hidtil har man savnet Bogen, der kunde fortælle om den danske Sømand og Fiskers Indsats under den anden Verdenskrig, hvor vi mistede Halvdelen af Handelsflaaden og ca. 2000 af vore tapre, heltedige Søfolk og Fiskere under deres smukke Indsats for at tjene deres Land og Frihedens Sag. — Vel er der rejst Monumenter i Sten og Bronze rundt om i Landet, men Bogen, der fortalte om de Bedrifter, den danske Sømand udførte under Krigen, fik vi først nu. Nu er Monumentet rejst i Kapt. Røders Bog: De sejlede bare.

Kapt. Røder har selv deltaget i Krigen til Søs — har oplevet Torpedering og Forlis — i 52 Aar var han Sø-

HIRTSHALS

Hans Svendsens SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer

Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank

TH. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

*Marsø
Støbegods*

mand, og han er den rette som Forfatter af dette stolte Bogværk, der er en Kædeskrift af stor Betydning. Samtidig er det spændende Læsning med mange Illustrationer. Forfatteren har ikke glemt vore Fiskere: De maatte tage deres Part af Krigens Rædsler, de djærve jydske Fiskere, der kom til England med deres Fartøjer under Krigen og fortsatte deres farefulde Hverv derfra under hele Krigen og vandt Britternes Respekt og Agtelse — skriver Forfatteren i et Forord til Bogen. Det er en Bog, som danske Fiskere og Redningsmænd maa eje.

Jul paa Havet er udkommet paa Vikingens Forlag og præsenterer sig som tidligere Aar med særdeles fint Billedmateriale og lædigt Stof. Alt bærer Bud om Hav og frisk Vejr.

Af Indholdet nævner vi: „Ud af Mørket“ af Aa. J. C. Pedersen med Ill. af Køhler, Adrian Johansen har Fortællingen „Kursændring“ og Carl Østens „Sidste Orlogssjul i dansk Tropekoloni“.

— Endv. Bidrag af Hans Andreasen Børge Mikkelsen, Morly Roberts, Hilmar Vulf og Kapt. Rud Christiansen m. fl.

Og Billedstoffet, ja, det er henrivende, og det forstaar De, naar vi nævner Navne som: Kielland Brandt, Quistorff, Fr. Landt og Paul Sinding.

Heftet koster 4,75, og den vil snart melde udsolgt.

35 Søfolk omkom ved Søulykkerne i 1956

Der er registreret 321 Søulykker

— 35 Søfolk omkom ved Søulykker i 1956 fremgaar det af Handelsministeriets Søulykkestatistik for 1956, som nu er udsendt, og som omfatter Skibsulykker i danske Farvande og danske Skibsulykker i Udlandet.

Af de 35 omkomne Søfolk mistede de elleve Livet ved at falde overbord, fem omkom ved Forlis efter Grundstødning, en ved en Kæntningsulykke, ti ved Havarier, en ved Skibsbrand, tre er forsvundet og fire omkom under andre Ulykkestilfælde. 28 af de omkomne var paa-mænstret danske Skibe.

I alt er der i Statistikkens opført 321 Ulykker, hvilket er væsentligt lavere end i de nærmest foregaaende Aar.

Der har i 1956 været 27 Tilfælde af Brand i danske Skibe, og der er paa danske Kyster og i Inderfarvandene sket 113 Grundstødninger, hvoraf der i 62 Tilfælde var Tale om udenlandske Skibe.

Hjælpfonden

De, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddeling af Hjælpfondens Midler, vil kunne faa Ansøgningskemaer ved Henvendelse til

W. Rasmussen,
Havnegade 223, Grenaa,

til hvem Skemaer-e tilbagesendes senest 1. December. Husk at udfylde Skemaerne.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Solv. Gulds. Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

TH. 708 . 108

A. HONORÉ

I senkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

TH. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

TH. 777

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybørsen

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen TH. 335 - Auktionskontoret TH. 813 - Privat 804

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

All Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 894

Filial: Thybørsen . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørsen og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geisnæs — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1808

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen

TELEFON 4 10 27
POSTGIRO 4403

HARALD PEDERSEN ★

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 4 12 77 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 4 12 01

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 4 13 45

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 4 15 38

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED
Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 864 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæveri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

1/5 Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1886
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1886. Kontortid: 8-12
13-18. Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1878 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C.K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledniger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61
Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**
*
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK
LÆSESTUEN

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 12

1. December 1957

24. Aarg.

Skibets Kaptajn, som var Russer, og 15 Mand af Besætningen,
som var Kinesere med lange Haarpiske,
fra den russiske Dampner »Wanda«, der strandede ved Vedersø 1904

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB

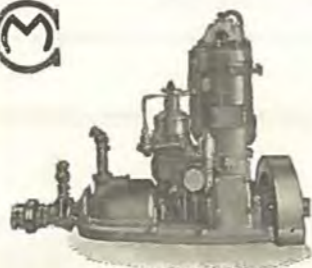
Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik

Telf. 666

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

Marketederiet
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

**DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE**

Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Siftet 2. August 1847 Telefon 131 - Postg. 851.00
Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyborøn Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinavien største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk ^{a/s} Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 12

1. December 1957

24. Aarg.

Stjernen

»Vi har set Hans Stjerne i Østen og er kommet for at tilbede Ham« (Matt. 2,2.)

Kære Redningsmænd!

Deres Redaktør vil, at jeg i Aar igen skal skrive Indledningsordet i „Redningsbaaden“'s Julenummer. Jeg kunne godt have undt Dem, at han havde kunnet variere sit Program nok saa meget, selv om jeg er ham taknemmelig over, at jeg her i Deres Blad faar Lov at ønske Dem alle en glædelig Jul.

De har vel næppe kendt den gamle færøske Klokke, Marius? Hver Gang, han skulde ringe til Gudstjeneste, tog han sin Toplue og sine Sko af, og med blottet Hoved og paa Strømpedder entrede han op ad den smalle Stige, der førte op til Klokkeren, og undervejs sang han en Kingosalme, som han andagtsfuld sang til Ende, inden han begyndte at ringe de andre til Kirke. Saadan begyndte hans Gudstjeneste. Ham vilde jeg gerne ligne, med blottet Hoved, med aftagne Sko, og med Andagt i Sindet, naar jeg nu skal trække i Rebet og ringe Julen ind over alle vore Redningsstationer. Her begynder alt saa min Jul i Aar.

Hvordan skal vi saa holde Jul? — Hvorfor ikke tænke paa Stjernen, der ledede de vise Mænd til vor Herre Kristus. Vi har jo alle Mindet om den i Toppen af vort Juletræ. Den stod over Stedet, hvor Frelseren blev født, den varskoede de fjerne Egne om, at nu var Han kommet, den orienterede dem, der kom langvejs fra, og i vores Juleatmosfære er vi jo ikke ukendte med Tanken om, at „Vi har en Ledestjerne, og naar vi den følger gerne, kommer vi til Jesus Krist. Denne Stjerne lys og mild, som kan aldrig lede vild, er Hans Guddomsord, det klare, som Han os lod aabenbare til at lyse for vor Fod.“ (Grundtvig).

Lad os holde Øje med Stjernen. Det er jo ikke i vore Dage saa aktuelt med at orientere sig efter Stjernerne, som dengang, da det Skib

drev hjælpeløst om i Adriaterhavet med sine 276 Sjæle ombord, og de saa hverken Sol eller Stjerner i flere Dage, og strandede tilsidst, men alle blev reddet. (Ap. G. 28.20 ff.). Nu klarer man sig jo fint med alle de moderne Hjælpemidler, saa man kommer Vejen frem, endog uden Nordstjernens Hjælp. Men det hedder sig, at man let kender en Jyde paa, at han vil være orienteret, populært udtrykt ved det ægte Jydespørgsmaal: „Hvor er Sønder og Nar, og hvor er min Madpose?“ Der er Hjem nok, hvor de til Julen spørger „efter min Madpose“, men ikke ret meget efter „Sønder og Nar“. Men saa er man nu alligevel skidt orienteret angaaende Julen, hvis det bare er „den Guds Velsignelse af Mad“, der er Genstand for ens Bevaagenhed, ikke sandt? Saa har man ikke rigtig Hold paa, hvor man er henne.

Gamle Carlsen skulde dø, og Præsten kom til ham og spurgte, som jo ret og rimelig var: „Skal jeg bede en Bøn for Dem, Carlsen?“ og blev jo noget chokeret over det lune, fine Svar, han fik: „Nej, saamænd skal De ej! De maa hellere læse et Guds Ord. Det er der mere Hold i!“ Han har Ret. Og skal der være Hold i vores Jul, saa skal der være et Guds Ord med deri. Det kan vi vist let blive enige om.

„Eder er i Dag en Frelser født“. Der lyser Stjernen. Den vil vi have Opmærksomheden henvendt paa, ikkesandt? Den vil vi gøre hinanden opmærksom paa, du Bedstefader, der holder dit Barnebarns Haand og gaar med den lille Stump rundt om Juletræet, du Fader, der holder Jul med din kære Kone og dine kære Børn, I, som gaar paa Vagt i den hellige Julenat, og hvor vi færdes, hjemme i vor egen lune Rede eller paa fjerne Have, vil vi fornemme det omtrent som Vismændene dengang: „Og da de saa Stjernen, blev de saare meget

December

— Naar dette Blad modtages er vi naaet ind i Aarets sidste Maaned, paa samme Tid en mørk, men ogsaa en skøn Maaned med Julens glade Forventning forude.

De to foregaaende Maaneder var strenge for Strandvagterne at komme igennem, med gentagne lange Stormvejrperioder.

Dette bidrog sit til, at det langtfra blev behagelige Spadsere-ture, men en besværlig Kamp mod Storm og Mørke, for det meste i uvej-somt Terræn, i Bakke- og Klittoppe, fordi Havet lagde Beslag paa Forstranden.

Disse Besværligheder ved vi, at Strandvagterne hurtigt glemmer, og de fleste, tænker jeg, har det vel som min Far, der altid sagde om den Ting, at det ingen Sag var at færdes paa Landjorden, langt værre var det for dem, der laa ude i Stormen paa et „galt“ Hav.

Med denne Sætning og et godt Øjekast til hver enkelt i den lille lune Rede, har han saa ofte taget Afsked med Hjemmet, ogsaa paa en Juleaften, og begivet sig ud i Stormen og Mørket, for at røgte et Hverv, som han altid ud-førte med Glæde.

Han kom altid tilbage igen, han og „Bob“, lige glade for at slippe i Læ for stygt Vejr, og lige trætte efter Turen.

Han kom tilbage — men i det Aar, der nu

glade.“ Vi er orienterede om, at vi er elskede af Gud. Hos Gud er der Frelse for alle, der ellers vilde forlise, og i vor Frelser har vi en Stjerne, der styrer vor Færden. Den skinner klart, ikke bare om Julen, men Aaret rundt.

Men lad ingen af os ligne den Moder, der ellers aldrig bad til Gud, men da hendes Søn vovede sig ud paa Atlanterhavet i en lille Baad for at sejle til Norge: „Da bad jeg, kan de tro“. Men da han efter en drøj Tur naaede sit Bestemmelsessted, sagde hun selvbevidst: „Da var jeg stolt!“ Hvad var hun stolt over? Over sin dristige Søn? Over hans sødygtige Baad? Over den Berømmelse, der faldt af i alle Aviser? Det havde jo været naturligere, om hun, som havde bedt, „kan De tro“, havde sagt: „Da takkede jeg Gud paa mine Knæ fordi han, trods dette dumdristige Forehavende paa min Bøn, førte min forvovne Søn velbeholden i Land“. Og nu beder vi om en god Jul, og vi har anraabt Gud om Frelse, (det har vi vel alle været med til

snart rinder ud, er der mange Hjem, hvor en Far ogsaa gik ud, men som blev borte.

Efteraarets hidsige Storme over Havet har sat sine mørke Spor, og mange Hustruer og Børn paa vore Kyser maa i denne Jul mangle Far. Han kom ikke tilbage.

Mon ikke vi særlig i denne Jul ogsaa skal tænke paa disse Hjem.

Vi føler, at de er os saa nær, alle har vi paa en eller anden Maade Tilknytning med vor fælles Nabo, det store Hav, der kan saare saa dybt.

En Redningsmands Gerning er en smuk Op-gave, og Strandvagten er et Led heri. Hans Opgave er det at være først med en hjælpende Haand til Mennesker i Nød.

Og en saadan Situation ved vi kan indtræffe paa en hvilken som helst Strandvagt. Dette maner til Aarvaagenhed.

Der er noget stort i dette at vide, at der i mørke og stormfulde Nætter er etableret en Kæde af Mænd langs de danske Kyser, rundt Anholt og Læsø Rev, over Bornholms Klippekyster og langs Jyllandskysten med de farlige Revler. — Der er en Kæde af Mænd, der vil hjælpe.

Det blev til mange Vagtture i Aarets Løb — helt bestemt 44.064¹/₂ Time.

Lad os være glade for, at vi har Raad til denne Udgift, der virkelig er en Pryd paa Fi-nansloven.

Og med disse Linier ønsker vi vore Redningsmænd fra Kyst til Kyst, i Baad som paa Strandvagt, en glædelig, velsignet Jul og godt Nytaar. *Maagen.*

nu og da). — Og naar vi nu atter hører dette glædelige Budskab: „Eder er i Dag en Frelser født“, hvad sømmer sig saa bedre for os alle, ved vor hyggelige Julefest, i vort daglige Virke, i Helg og i Hverdag, end at blande vor Røst med dem, der den første Julenat saa betagende sang: „Ære være Gud i det Højeste“ Og naar vi saa gaar ind i det nye Aar under den Stjerne, vil vi blive ved med at takke Ham.

De sagde om Frans af Assissi: „Han gik, som saa han altid et Syn.“ Finere kunde det da vist ikke siges. Ogsaa vi har set et Syn, Guds forbarrende, selvopfrende Kærlighed, ogsaa vi har set Hans Stjerne, lad os følge den gerne og glad. Saa skal vi ogsaa naa velbeholdne i Havn efter vor farlige Livssejls. Vi er orienterede.

Glædelig Jul! Glædelig Jul!

Kai Fibiger-Jensen,
Vestervig.

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadformand Svend Julius Sørensen, Østerby, afgik ved Døden den 13. Novbr. S. J. Sørensen, der var født den 22. Juli 1862 (og saaledes var fyldt 95 Aar), blev ansat som Baadmand den 1. Okt. 1898, som Baadformand den 1. Okt. 1909 og afskedigedes p. G. af Alder og Sva-gelighed den 1. Okt. 1926. Han havde deltaget i Rednin-gen af 65 skibbrudne og var dekoreret med Redningsvæ-senets Jubilæumsmedalje.

Fhv. Baadmand Thomas Chr. Christiansen Od-dershede, DM., Lildstrand, afgik ved Døden d. 15. Novbr. Th. Chr. C. Oddershede, der var født d. 14. April 1879, blev ansat som Baadmand den 1. Marts 1905 og afskedi-gedes p. G. af Alder den 30. Sept. 1941. Han havde del-taget i Redningen af 78 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn og Redningsvæsenets Ju-bilæumsmedalje.

Fhv. Betjeningsmand Martin Emil Sørensen, For-næs, afgik ved Døden den 18. Nov. M. E. Sørensen, der var født den 2. Februar 1875, blev ansat som Betjenings-mand ved Raketstationen Fornæs den 1. Okt. 1894 og afskedigedes p. G. af Alder den 1. Okt. 1931. Han havde deltaget i Redningen af 11 skibbrudne og var dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Fhv. Baadmand Sigvald Christensen, DM., Thybo-røn, afgik ved Døden den 16. Novbr. Sigv. Christensen, der var født den 8. Aug. 1887, blev ansat som Baadmand den 1. April 1910 og afskedigedes p. G. af Alder den 30. Sept. 1949. Han havde deltaget i Redningen af 116 skib-brudne og var dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæ-derstegn og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

85 Aar

Fhv. Baadmand Hans Anton Vistrup, Vesterø, fyl-der den 8. Dec. 85 Aar.

80 Aar

Fhv. Baadmand Søren Lauritsen, DM., Gl. Skagen, fylder den 30. Dec. 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Opsynsmand Søren Th. Sørensen, DM., Ve-ster-Agger, fylder den 23. Dec. 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadmand Erik Kr. Vang Jensen, DM., Sten-bjerg, fylder den 7. Dec. 70 Aar.

Fhv. Opsynsmand v. R/St. „Stevns“, Otto Chr. Møn-sted, R., fylder den 15. Dec. 70 Aar.

Fhv. Baadmand Jørgen Peter Holm, Rønne, fylder den 16. Dec. 70 Aar.

60 Aar

Baadmand ved R/St. „Thorsminde“, Andreas Peter Madsen, fylder den 8. Dec. 60 Aar.

Baadformand ved R/St. „Kirkeby“, Christen Holger Thygesen, fylder den 13. Dec. 60 Aar.

50 Aar

Baadmand v. R/St. „Rønne“, Knud Danaast Holm-gren, fylder den 1. Dec. 50 Aar.

Baadmand ved R/St. „Snogebæk“, Roland Villy Pe-dersen, fylder den 3. Dec. 50 Aar.

Baadmand ved R/St. „Skagen-Havn“, Albert F. Hen-riksen, fylder den 11. Dec. 50 Aar.

Betjeningsmand v. R/St. „Søndervig“, Thorvald Kon-radsen, fylder den 21. Dec. 50 Aar.

Afskedigelser og Ansættelser

Redningsstationen „Sønderho“

Baadmand Jens Johannes Jensen, der er født den 14. Marts 1894, blev afskediget p. G. af Alder fra Udgangen af Marts Maaned 1957. Jens Johs. Jensen blev ansat ved Stationen den 1. Marts 1920 og havde deltaget i Redningen af 11 skibbrudne. Han er dekoreret med Red-ningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidigt ansat Svend Aage Gravesen, der tidligere har været ansat fra 1. Okt. 1950 til 31. Jan. 1954.

En Mindetag fejres

Ved Lov af 1. April 1887 blev Sønderho Redningsstation autoriseret, og efter denne Be-myndigelse blev et Baadhus opført i Sønderho i Løbet af Sommeren d. A., og samme Aar den 1. Oktober ankom Redningsbaaden pr. Bane til Esbjerg og via Havnen der ad Søvejen til Sønderho, og denne 70 Aarsdag blev fejret ved en Fest paa Sønderho Badehotel Lørdag den 2. November af Redningsmandskabet fra Stationerne Rindby og Sønderho med Damer samt nogle ældre, afgaaede Redningsmænd fra begge Stationer.

Opsynsmand H. Jensen bød alle velkommen og henstillede til enhver at gøre Sammenkom-sten saa minderig og festlig, som mulig, og un-der og efter Maaltidet blev der ogsaa talt mun-tre og velmente Ord for Tiden, der var gaaet, baade i og udenfor Tjenesten, og det var sær-lig mig en Glæde at høre fra vor afgaaede Op-synsmand Brinch, at Stationen her indtager en Særstilling, da Forholdene her fra Graadyb til Gransen i Syd (Listedyb) er noget anderledes end Kyststrækningen fra Graadyb til Skagen, thi vi har bl. a. ogsaa et Indhav, hvor vi ofte med stormlig Vejrlig er blevet kaldt ud for at søge efter Mennesker i Fare, og ikke mindst den farlige Kyststrækning, som førnævnt, og derfor er det os en Glæde, at der nu til Søn-derho Redningsstation er anmeldt en ny Mo-torredningsbaad for hurtig Hjælp i Stedet for den nuværende Roredningsbaad, da Tiden og-saa kræver en maskindreven Baad, enten som den nyanskaffede Type, eller som „Hjælperen“ i Frederikshavn af den gamle Art med fuld Besætning, som endnu her udfører Tjenesten i Dag, thi en Motorredningsbaad kan vi ikke

undvære i vort Distrikt, som ogsaa derved idag efter de omtalte Kommissionsbetænkninger bliver mere end fordoblet i større Distance.

Da Redningsbaaden kom hertil den 1. Oktober 1887, har jeg læst af Øjensvidnes Beretning (endnu levende 87-aarig Æresborger af Sønderho, fhv. Fabrikant og Forfatter af Fanø Historie), at en gammel Skibsfører, Niels Sonnichsen, paa 92 Aar blev ledet ud af sit Hjem, for at han skulde give Baaden sin Velsignelse, et Ønske, som daværende Redningsbestyrer vilde have. Og da Redningsbaaden paa Vognen fra Havnen her passerede den gamle Hædersmands Hjem til Stationen, opfyldte han dette Ønske tilfulde, idet han i barnlig Tro til Gud velsignede dens Arbejde fremover i Redning af Mennesker i Livsfare, idet han staaende ved Forstavnen udtalte: Gid den gode Gud aldrig vil lade denne Baad komme tom i Land. Og ved denne Højtid, vil jeg kalde denne Stund, blottede alle de tilstedeværende deres Hoveder.

Disse højtidelige Ord maa ogsaa siges at gælde for os, der hørte til Besætningen af Sønderho Redningsbaad den 28. Maj 1942 (i Henhold til Besætningen i vor Tidsskrift af 1. Marts 1951), da vi kærtrede med Redningsbaaden under en Øvelse, selv om det blev paa Baadens Bund, vi reddede os. Men denne var en Baad med Sænkekøl efter Mandskabets Ønske, der var blevet udskiftet med den førnævnte gamle Baad. Ja, denne Redning var et Guds Under, at vi alle kom levende i Land, selv om een af vore Kammerater ikke kunde staa for denne Medfart og døde et halvt Aar efter Katastrofen. Denne triste Begivenhed blev ogsaa mindet i Sønderho Kirke Søndagen efter ved Takkedagstjeneste ved Stedets Præst, Sommer Jørgensen.

Redningsbestyreren i 1887 var Konsul Andersen, og den første Opsynsmand i Sønderho var Kaptajn J. N. Jensen, min Morfar.

Sønderho, i November 1957.

Hans Pedersen,
fhv. Baadformand.

Glædelig Jul - godt Nytaar

Hermed bringer jeg alle i det danske Redningsvæsen, vore foresatte i Ministeriet, Redningsbestyreren og Kontorpersonalet samt alle ved Redningsstationerne ansatte en hjertelig Hilsen med gode Ønsker om en glædelig Jul og et godt Nytaar.

Grenaa i December 1957.

W. Rasmussen,

Fmd. f. Foren. af danske Redningsmænd.

EN SAMLING

fra den for over 55 Aar siden
strandede S/S Wanda af Odessa

En Oktoberaften i 1956 dristede jeg mig efter mere end 20 Aar Sommeropholdhelaarskærlighed til „Æ Hav“ til at bede „Pæ Tolder“ fra Vedersø Klit om at tage mig med paa Strandvagt. Dagen efter sporedes en lettere Ømhed i Understellet, men til Gengæld den behageligste Fornemmelse af Gennemiltning af Lungerne. Og endda havde min gæve Ledsager sagt, at Vagten var saa blid som næsten muligt. Saa kan man jo have et lille Begreb om, hvorledes en Strandvagt kan være, naar Sandet pisker i Øjnene, og man maa gaa paa skraa i „Æ Bjerge“, fordi den brede Strand er helt overskyttet af fraadende Bølger. Og man undres over, at Staten, der just ikke er overdrevet tilbageholdende, naar det gælder ens egne Lommer, tilsyneladende udviser langt mere af denne Dyd, naar den skal honorere et Arbejde, der baade kan være ubehageligt og farefuldt. For langt „blidere“ aflønnes sikkert adskilligt bedre efter diverse Fagforenings Tariffer.

Et Husmandssted i Vedersø Klit, der paa ti Minutter af en Juniaften i 1950 nedbrændte til Grunden, men som jeg heldigvis fik genopført to Aar senere (i let ændret Skikkelse) ejedes engang af Kræ Vang. Hans Datter var — heldigvis først efter Branden — saa venlig at forære mig en Skibsstol, der stammede fra den russiske Dampet Wanda af Odessa, som den 14. Marts 1902 strandede nordfor Vedersø Redningsstation. Faderen har nok erhvervet den ved en af Forstrandsaktionerne paa Aabjerg private Forstrand, hvis den ikke har været saa medtaget, at den hørte til i den Bunke, Strandfogederne selv maa tage uden Formaliteter. Det halve Sekel var ikke gaaet helt sporløst hen over den og navnlig ikke over dens flettede Straasæde. Først klaredes det paa vestjysk med en dækkende Pude, men da der begyndte at blive over- eller rettere „nedhængende“ fare for en af de „ædlere“ Dele, blev Stolen sidste Sommer anbragt paa min Cykel og kørt de 15 km. til Ulfborg, hvor en Snedkermester lovede at sætte sig i Forbindelse med mig, hvis det skulde koste mere end en aftalt Sum at faa den „standet“. 3 Uger senere var det „æ Kjømman“, og ikke Snedkeren, der ringede at Stolen var ankommet med „æ Rutebil“. Den var ledsaget af en Faktura paa Beløbet + 40 pCt. Sagen blev nu ordnet i Mindelighed med en „Bøde“ paa „ $\frac{1}{2}$ Abe“, som tilfaldt Svenden, for han havde udført et meget fint Stykke Arbejde. Og først nu gik det rigtig op for en, at Stolen, der havde faaet Træets oprindelige og smukke Farve tilbage, er af fuld Teak og Mahogany.

1. Oktbr. 1956 havde vor brave Nabo Jens Sørensen været Redningsmand i 30 Aar. Jubilæet blev nu — som afdøde Pastor Ricard ved Garnisons Kirke i København sagde — „forbigaaet i fornem Tavshed“. Det gjorde derimod ikke 50 Aars Fødselsdagen, han 12 Dage senere meget symbolsk begyndte med en Strandvagt. Efter god vestjysk Skik blev den fejret med endnu større Gæstfrihed, end man anvender under de i den Henseende mere beskedne østlige Forhold. En afdød Søster til Jens var gift med Strandfoged Svenning Kjærgaard, der som Dreng blev adopteret af Laust Bjerre og hans Ane Marie, som efterlod ham en af de smukke gamle Klitgaarde i Fjand. Iført sit fine mørkeblaa Stadstøj, hvis Stof godt kunde se ud til at have været vævet af hans forlængst afdøde Svigermoder, havde Svenning begivet sig havlangs de 10 km sønderaa, tiltrods for at han er over 70, og det kniber lidt med Synet. Han sagde ikke nej til en Kaffepuns hos Fødselsdagsbarnets Sommerbarn, hvis „nye“ Wandastol blev beset. Og returnerede „æ Bøj“ med Tilføjelse, at „den“ ogsaa omfattede to Vandeksemplarer fra hans talrige Samling af Strandingfotografier. Efter Midnat vilde Svenning atter have taget „Strandvejen“, men lod sig dog overtale til at erstatte den med „et lyst Rugbrød“.

Gennem Dyrehavens diametrale Modsætning med den ikke mindre smukke 2.200 Td. Land store Husby Klitplantage, der næste Aar har 200 Aars „Fødselsdag“, cyklede jeg et Par Dage senere Nar aa. Ved en god Passiar (og en enkelt Forfugtning) kom de to Fotografier frem. Det ene forestiller Wanda i Havstokken, og paa det andet sidder den russiske Kaptajn — der har sat sin Autograf paa Kartonen — omgivet af den kinesiske Del af Besætningen. Og Billedets Størrelse passer nøjagtigt til en Træramme fra samme Tid, jeg nogle Dage forinden tilfældigt havde faaet Øje paa ved æ Hav næppe langt fra Wandas Strandingsted. (Rammen naaede ikke paa Auktion, den blev „levstrandet“). I Samtalens Forløb fortæller Svenning, at hans Barndomshjem var meget gæstfrit og henter som synligt Bevis derpaa 2 Bind af „Fremmedbog for Bjergehuse“. Og da han paa mit Spørgsmaal svarer, at de er begyndt i 1899, spidser jeg først Ører og senere Øjne. For ganske rigtigt i Marts 1902 skriver Kapt. paa den russiske S/S Wanda, der for Tiden er paa Kysten, at det er mærkeligt, det tager Maanen hele 4 Uger at blive fuld. For det havde han paa 24 Timer klaret saadan hos Far og Mor Bjerre, at der skulde en ekstra Hest til at trække ham bort fra denne gode Familie.

Inden jeg paa Hjemvejen naaede hjem med det allerede da gode Udbytte, aflagde jeg en Visit paa Kjærgaard. En tilsyneladende sparsk Klitgaaard, men saa smuk allerede af Ydre, at Nationalmusæet har opmaalt den. Den lig-

ger lidt syd for Husby Klitplantage og saa langt ude ved æ Bjerge som ikke mange andre Bygninger der. — En vid Udsigt er der over det storslaaede Hede- og Klitlandskab med dets beskedne men meget smukke Flora. Som bl. a. rummer Sjældenheder som den blaa Enzian, man ellers kan finde i Schweiz, Tyrol og — lejlighedsvis — hos kgl. Blomsterhandler Schumann paa Kongens Nytorv. Sønderaa aner man „æ Kron“, Vedersø Klits Sømærke og Vartegn, som Styrken og Saltet i Vestenvinden efterhaanden har faaet Bugt med. Men efter et Par Aars Pause fik det sidste Sommer et come back. Brødrene Peder og Marinus Kjærgaard, der begge er født i Begyndelsen af 1880'erne, har tilbragt langt Størstedelen af deres Liv paa Gaarden, der ogsaa var Barndomshjem for deres Broder „Johan fra a Havbjerge“, som Kaj Munk har skrevet saa smukt om i „Liv og glade Dage“, men desværre døde Johan i 1936, inden vi kom til hans og Brødrenes skønne Del af æ Hav. Da Peder og Marinus i 1948 vilde gaa paa Aftægt, tilbød de os al den Herlighed for et 4-cifret Kronebeløb, mod at de fik Lov at ende deres Dage i den „østr' æn“. Men da vort gamle Hus ikke var brændt endnu, blev det Dommer Christiansen fra Ringkøbing, der sammen med en Studenterkammerat for en ret favorabel Pris kunde indrette hver sin rummelige Sommerlejlighed i den gamle Klitgaard og endda have den under stadig Opsyn udenfor „Sæsonen“.

Solnedgangens fine Oranger bag Granernes kulsorte Silhouetter var forlængst blegnede, da Cyklen stoppede udfor den østr' Æn'. Peder og Marinus sad ved Petroleumslampen i den blaa Stue, og de traditionelle Smaakager stod snart efter paa Bordet sammen med et Glas hvid Vermouth — til Gæsten. Brødrene har ogsaa et „Strandland“ paa Aabjerg private Forstrand, og naar de „høje“ Herrer kommer der til Forstrandsauktioner, var det i en meget lang Aarrække Kotype, at de fik en „Cocktail“ af half & half af Caloric og . . kold Mælk. Sidstnævntes Styrke anede man tydeligt i den varme Stue, men kom man paa en barsk Foraarsdag udenfor, kunde man ogsaa svagt spore de gyldne Draaber! Det var altsaa ikke alene Familie til Svenning men ogsaa „Fagfolk“, jeg viste den medbragte Del af Wanda-Samlingen. Til Gengæld fortalte mine Værtsfolk mig forbausende mange Detaljer om den Del af Besætningen, der for over 54 Aar siden havde været indkvarteret paa Kjærgaard. Og at en af dem havde medbragt to Malerier af Skibet. Det mindst medtagne havde han taget med paa sin videre Færd, men som Tak for god Pleje efterlod han det andet. Marinus gik ud af Døren til det hyggelige Køkken og vendte efter nogen Tid tilbage med det. Og baade Peder og Marinus efterlevede paa smukkeste Maade det Bibelsprog, der siger: „Hvo meget haver, skal meget gives“. For da Cyklen fortsatte søn-

deraa til Karen Maries Hus, laa ogsaa Wandamaleriet i min Kurv. Og Samlingen var dermed kommet op paa 5 Numre, hvad der nok kan siges at være fint, naar man tænker paa, at Størstedelen deraf — og ikke den mindst interessante — befandt sig ombord i et Skib, der strandede for saa længe siden.

Maleriet kunde nok trænge til at blive restaureret lidt, men selv en ikke-Fagmand var klar over, at det vilde blive ret kostbart at lade det gøre effektivt. Men Konservator Frøken Rønne paa Kunstmusæet gav et godt Raad, der tilmed var billigt. Den fine Glarmester Mogens Frese strøg Billedet nænsomt ud, satte en Karton af samme Farvetone under det Stykke af Himmelen, der mangler, anbragte Billedet mellem to Stykker Glas i en enkelt, naturfarvet Egetræsramme — og altsammen for 50 Kr. Saa er Billedet, om hvilket Frk. Rønne mener, det er malet med kinesiske Farver, bevaret i næsten samme — og kun let forbedrede — Stand, det havde, da det blev efterladt paa Kjærgaard.

— Da jeg derfra naaede Jens Claus, som er vor nærmeste Nabo Nar aa, skulde han afsted til Natøvelse med Redningsbaaden — hvad jeg aldrig før havde haft Lejlighed til at overvære. En „lille Fugl“ maatte have „sunget“ telegrafisk derom til Billed-Bladet, for ved 20,30 Tiden dukkede Redaktør Poul Sabroe og den udmærkede Fotograf Mogens von Haven op i en lækker rød Ghia — let forsinkede af den vestjyske Sparsommelighed med Vejskilte paa de Steder, hvor de kan være allermest tiltrængt, nemlig paa Bivejene.

Men Opsynsmand Kr. Bank lod Redningsbaaden gaa saa meget ud, igen, at Fotografen — i lange Gummistøvler — kunde vade ud og tage dens Genkomst. Alle blev altsaa „reddede“, og de efter Aarstiden forbausende mange Tilskuere — bl. a. Fru Lise Munk — fik et dobbelt „Skuespil“ ud af deres sene Aftentur til æ Hav. Og de, der ikke var med, kan faa et fint Indtryk deraf, hvis de kan faa fat paa et Nr. af B. B. af 30. Oktober 1956.

Sammen men Wanda-Samlingen er Serien derfra et smukt Bevis for, hvilken udmærket Institution Redningsvæsenet er. I en Nødsituation er de gæve Redningsmænd parat til at vove deres eget Liv i Forsøg paa at redde andres. De kan ogsaa bidrage til, at andre Værdier ikke gaar tabt. Baade dem, der straks har en stor økonomisk, og dem der mange Aar senere kan faa en lignende Værdi — af mere kuriositetspræget Karakter. Og under „fredelige“ Forhold er der næppe nogen tilrejsende, der har fortrudt at overvære en Blanding af streng Saglighed og vestjysk Lune, der ved æ Hav præger en Redningsbaadsøvelse, hvorom den storslaede Natur altid danner en malerisk Ramme.

P.S. Da Redaktøren har ladet mig „komme paa“ i December-Nr., maa jeg maaske benytte

Lejligheden til ikke alene at takke Redningsvæsenets Kontor for den elskværdige Maade, det fandt Wandas Data frem. Men ogsaa til at ønske samtlige indenfor Institutionen ansatte God Jul — ikke mindst Mandskabet ved Vedersø Redningsstation.
P. B.

„Bellatrix“s Stranding ved Uggerby

At der ogsaa i vor Tid kan ske Strandinger, faar man Beviser for paa Uggerby Strand paa Vestkysten.

Det skete den 11. Nov., og Redningsstationen fik Meddelelsen ved 8-Tiden om Morgen. Der var paa dette Tidspunkt Vindstyrke 5-6 af N.Ø. med ret kraftig Sø, og Opsynsmand Tophøj fortæller til vort Blad, at han sendte først Raketmateriellet afsted. Der er ca. 5-6 Km. fra Stationen derud, da man ikke mente, at Redningsbaaden kunde gaa ind til Strandingen.

Da vi kom derud, viste det sig, at Skibet stod 300 Meter fra Land med Stævnen ret ind og saaledes vanskelig at ramme med Raket.

Redningsbaaden hentes

Da der ikke var nogen øjeblikkelig Fare for Besætningen, bestemte man sig til at afhente Redningsbaaden, medens et Par af Redningsmandskabet blev ved Raketapparaterne.

Kl. 10 var Baaden ved Strandingen, og der var Vand nok til, at man kunde gaa helt ind til Skibet, saa langt som det nu var ansvarligt. Men Besætningen vilde ikke forlade deres Skib, men ønskede at Redningsbaaden skulde blive liggende. Efter en Konference mellem Opsynsmand Tophøj og Skagen Radio blev det bestemt, at Redningsbaaden skulde blive liggende til Kl. 15. Var Besætningen da heller ikke til Sinds at forlade Skibet, skulde Redningsbaaden returnere til Stationen. Denne Aftale skulde Skagen Radio overbringe begge Fartøjer.

Redningsbaaden returnerer

Kl. 16 vendte Redningsbaaden hjem, da ingen ombord paa Strandingen vilde forlade den. Der blev udsat Strandvagt for i givet Fald at gribe ind, hvis noget skulde ske. Men Vinden fløvede i Nattens Løb fuldstændig af.

Skibet blev senere af Svitzer slæbt af Grunden.

Strandingen var „Bellatrix“ fra Holland paa Rejse fra England til Nykøbing med en Kulast.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Op imod Julen 1957

I Tidsskrift for Foreningen af danske Redningsmænd læser man med den største Interesse om Redningsbaadens Fornyelse og Modernisering. Der er mange Problemer at tage Hensyn til, og man forstaar den store Vanskelighed, der ligger i at samordne det tekniske med det praktisk anvendelige. Det moderne Udstyr, de nye Finesser og alt taget under et — vil først vise sig værdig til vore Redningsfolks fulde Glæde naar Baadene bliver bedømt i svær Sø og Lænsning for disse. Alle os, der har vor Gerning ved Vestkysten, og som kender Redningsfolkens Ansvar, deres Kaar og hvad de kan komme ud for, nærer de bedste Ønsker og Haab om, at Fornyelserne maa blive til Gavn og Glæde i alle Henseender.

Det er sagt til Trivialitet, at et Samfunds Velstand udelukkende afhænger af Sparsommelighed. Det er en indlysende Sandhed; men sandt er ogsaa det gamle Ord, at Lysten driver Værket. Saa længe et Menneske ikke høster Frugten af sit Arbejde, saa længe Sparsommelighed ikke i første Række kommer Sparerne tilgode, da opnaas ikke den frivillige Indsats, som er nødvendig for at bringe Samfundet paa Fode igen. Tvang avler Vrangvillie, saadan er Menneskene nu engang, og det maa der regnes med. Man maa haabe, at Lovgivningsmagten vil give et betydeligt Incitament til Frivilligheden. Alt imedens vi bliver fattigere, og Skruen uden Ende drejer videre. Lad mig sige, at efter min Opfattelse forstaar danske Redningsmænd at lade Krav og Pligtfølelse gaa Haand i Haand med saglige Krav, og lad os haabe, at Redningsvæsenet maa have en stærk og en uafhængig Ledelse, som kan forstaa Tidens Krav og handle derefter. Den, der skriver disse Linier, er med blandt de mange, der ønsker det bedste i alle Forhold for vore Redningsfolk, og dertil nyknyttes Ønsket om en glædelig og velsignet Julefest.

Fyrmester.

Et Sorgens Budskab fra Havet

Efteraarstormene har været haarde, og mange af vore søgaaende Kuttere fra Vestkysthavnene har haft stort Besvær med at bjerge sig nogenlunde velbeholdent i Havn. Flere mistede Ankergrejer, enkelte fik Rorskade, og mange kom hjem med større eller mindre Ravage om Bord.

Vore Redningsskibe har i den Anledning haft haarde Ture for at bistaa nødstedte Kuttere og bugser dem — ofte over lange Afstande —

i Havn. Det kan ikke siges for ofte, hvilken betydelig og kærkommen Rolle disse Redningsskibe spiller i Vestkystfiskernes hele Tilværelse.

Uden smertelige Tab kom vi ikke igennem dette Efteraar. Der var nogle af vore prægtige Fiskere, der blev derude, og de savnes haardt i deres Hjem, af deres Kære og iblandt Kammerater.

— Esbjergkutteren „Ajax“ blev ramt under Stormvejret af mægtige Braadsøer, og to Besætningsmedlemmer, Skipperen Jens Ejnar Møller og Bedstemand Emil Nielsen, blev slynget udenbords og druknede, medens Tredemanden, Ejler Jeppesen, og Kok Svend Tommy Bjerregaard, blev reddet under de vanskeligste Omstændigheder af Esbjergkutteren „Kent“, Skipper Stenstrup. De to reddede blev fastgjort til en Line, halet igennem Søen og taget ombord i „Kent“.

Den triste Ulykke, der har vakt den største Medfølelse i Esbjerg, indtraf under det haarde Vejr, da „Ajax“ befandt sig 100 Mil Vest af Vyl Fyrskib.

Efter at disse Linier er skrevet, synes endnu et Forlis at være sandsynligt.

Det er Esbjergkutteren „Vita Madsen“, der menes forlist med hele Besætningen, der bestod af Skipperen, Hans Peter Jensen, Hardy Chr. Jensen, Ivan Løkke og Bent E. Jensen. De var alle 4 i Alderen 23—25 Aar og ugifte. Der har været sat en stor Eftersøgning af Kutteren i Bevægelse men hidtil uden Resultat. Og da der nu er gaet en Maaned, siden Kutteren forlod Esbjerg Havn, er Haabet om at de 4 Fiskere er i Live ikke stort.

Sønderho Redningsstation har fejret 70 Aars Jubilæum

Igen har en af vore Vestkyst-Redningsstationer fejret et rundt Tal. Denne Gang er det Stationen „Sønderho“ paa Fanø, der oprettedes den 1. Oktober 1887.

Stationens første Opsynsmand var Jens Nielsen Jensen, som afløstes i 1900 af Jes Frederiksen. Derefter fulgte fra 1920 J. P. Sonnichsen indtil 1944. Fra 1944 til 1952 bestredes Stillingen af P. J. Brinch — og han afløstes af nuværende Opsynsmand Hans Jensen.

Sammen med de nævnte Mænd er der en stor Skare af Redningsmænd fra Sønderho, der igennem de 70 Aar har røgt deres Stilling og udført et dygtigt Arbejde i Redningsvæsenets Tjeneste.

Haarde Ture i Storm og Søgang, og Resultatet — ja, det blev her som ved vore øvrige Redningsstationer i hundredvis af reddede.

Den 28. Maj 1942 var Redningsbaaden og dets 12 Mands Besætning ude for et faretruende Uheld, idet Redningsbaaden under Øvelse

kæntrede. Skønt der var høj Søgang, lykkedes det samtlige 12 Mand at holde sig oppe i deres Redningsbælter og bjerge sig op paa Baadens Bund.

I lang Tid holdt de sig i den udsatte Stilling, indtil Hjælpen naaede frem i Form af Rindby Redningsbaad, der reddede samtlige 12 Mand.

Denne farlige Oplevelse glemmes aldrig, og heller ikke den mirakuløse Redning.

Sønderho Redningsstation har nogle Gange i de sidste Par Aar været nævnt i Forbindelse med den lille 3 Tons Motor-Redningsbaad, som Stationen Esbjerg og nu Stenbjerg afprøver.

Der er vist næppe Tvivl om, at Sønderho er den Station, der kan faa bedst Gavn af denne lille moderne og sødygtige Baad, der vel nok er for lille for en Opgave paa Thykysten.

70 Aars Jubilæumsdagen fejredes den 2. November ved en Festlighed, hvori deltog tidligere og nuværende Redningsmænd. Vi henvi- ser iøvrigt til et Indlæg andetsteds i Bladet, venligst indsendt af fhv. Baadformand Hans Pedersen, Sønderho.

Havet var stærkt,

men de jyske Redningsmænd stærkere

Men det tog flere Timer, inden Redningsbaadene besejrede de jyske Revler og bragte forkomne Søfolk frelst i Land.

Redningsbaadene fra Kandestederne, Tversted og Gammel-Agger i Aktion i en Oktoberstorm for 70 Aar siden.

Efteraarstormene kan være haarde. Oktober og November Maaned har gennem Aarene budt paa Storme, der havde orkanagtig Karakter. Saaledes ogsaa for 70 Aar siden, nærmere betegnet i Dagene omkring den 26. og 27. Oktober 1887.

Netop Natten mellem den 26. og 27. befandt et finsk Barkskib „Ljuba“ af Mariehamn sig ud for den jyske Vestkyst paa Højde med Raabjerg. Skibet havde i det haarde Vejr af Nordvest mistet en Del af Sejlene, og lænsede for smaa „Klude“ østover i Haab om at klare Land. Men Vind, Sø og Strøm var ugunstig, og om Natten Kl. ca. 1¹/₂ tog Barken Grunden Vest for Kandestederne. Situationen var straks alvorlig, og den 11 Mands store Besætning kappede Masterne og blussede efter Hjælp. Først hen paa Morgenstunden blev Skibet opdaget af Strandvagterne fra Kandestederne, der alarmerede Redningsmandskabet, som med Kandestedernes Baad ankom til Stranden og blev sat i Vandet langt til Luvart af det nødstedte Skib. Man sled og slæbte med Aarerne og naaede ogsaa ud til Skibet, men uden at faa Forbindelse, og Baaden maatte lande i læ af

Skibet. Et nyt Forsøg blev gjort vistnok efter lange Overvejelser paa Grund af det fraadende Hav. Men Riggen laa nu indenfor Skibet, som det var umuligt at borde. Man naaede kun at høre nødstedte Sømand raabe skrækslagne om Hjælp. Nu landede Redningsbaaden atter, og Situationen syntes haabløs. Redningsbaaden fra Tversted blev alarmeret og rykkede ud mod Stedet, langs en Strand, som det grundet Højvande næsten var ugørligt at komme frem ad. Vandet stod i Klitterne, Vognen gik i til Navene, og Hestene blev drevet fremad, medens Sveden drev af den. Langsomt avancerede man langs den efteraarstunge Strand, medens Redningsmændene mere og mere ængstedes for at komme for sent.

Imedens var Redningsmandskabet fra Kandestederne gaaet i Gang med at søge Forbindelse med Strandingen gennem Raketter. Flere var affyret, men forgæves, indtil endelig den fjerde lagdes i Raketstolen og heldigt faldt over „Ljuba“, der langsomt borede sig længere ned i de jyske Revlers Sandrygge, hvorover Havet styrtede sig i et fraadende Braad. Forbindelsen var nu oprettet, men Linen havde nu faaet fat i Vragstumper og Rig langs Barkens Skibssider.

Og nu var Redningsbaaden fra Tversted i Sigte. Gennem Sandstormen, der stod som en Taage langs Strandklitternes Fod, øjnede man Baaden mod Vest ved Middagstid eller lidt forinden. Langt til Luvart af Skibet gjorde man holdt. 6 Par udasede Heste blev koblet fra, Baaden sat af Vognen. Spændingen var stor paa Stranden. Endnu var der Liv om Bord paa Vraget, hvorover Havet rullede uafbrudt. Redningsbaaden stak Stævnen i Havet og red snart over Revlerne ud mod „Ljuba“, hvor der atter blev liv blandt de 11 Mænd, hvis Liv var i den største Nød. Redningsbaaden avancerede pænt og opnaaede Forbindelse med Skibet. Men gaa paa Siden af det var haabløst. Gennem en Trosse fik man nu en Forbindelse med Skibet, en Forbindelse, der var stærk nok til at holde, til 11 vaade og forkomne Mænd var naaet over efter i ca. 12 timer at have ventet paa den frelsende Hjælp fra Stranden derinde. Sikkert naaede Redningsbaaden Land, hvor den modtoges med stille Glæde af en stor Mennekemængde.

Men ude paa Revlerne kæmpede endnu en Redningsbaad sin haarde Dyst. Det var Gammel-Skagens, der ogsaa var blevet alarmeret. Den fandt vraget tomt, og gik med bange Anelser mod Land.

Her fik man den glædelige Meddelelse, at alle var reddet.

At Barken var tabt, fik saa være hvad det var. Trætte Redningsmænd, en forkommen Skibsbesætning blev modtaget i Kandestederne med Varme og Gæstfrihed. Der kom som saa ofte før Gæster fra Havet, denne Gang fra Mariehamn. Redningsbaadene gjorde et holdt paa

mange timer ved Kandestederne, da Stranden var ufremkommelig, grundet Højvande efter Oktoberorkanen.

Da Redningsbaadene fra Tversted og Gammel-Skagen kørte hjem havde Vejret lagt sig noget. Langsomt banede man sig Vej mellem Vragdele fra „Ljuba“, der helt var forsvundet der ude fra Revlen, hvor Bølgen stadig tordnede vildt. Sejrende om man vil, men ogsaa besejret. Det bedste var i behold, nemlig 11 Mand, der havde set Døden i Øjnene derude.

Men som nogle faa Dage efter var paa Rejsen hjem til deres kære.

Skagen, 1 Oktober 1957.

J. Tønnesen,
Postmester.

Et 75 Aars Minde tilsendt Bladet fra Opsm. Jacobsen, Vesterø Havn, Læsø.

Briggen »Flora«s Forlis ved Læsø i 1882

Trods svær Sø og Kulde reddedes 28 Mennesker, men 7 Læsøboere mistede Livet

Det var den 29. December 1882 at, Indledningen til denne dramatiske Strandingsbegivenhed fandt Sted paa Kysten ved Læsø.

Strandingen skete i Magsvej, og opdagedes af Fiskere, der tidligt om Morgenen var taget paa Fiskeri. Disse sejlede straks hen og fik Forbindelse med Skibet og efter Forhandling med Kaptajnen gik man i Gang med Losning af Kullasten, for at forsøge paa denne Maade at faa Strandingen fri igen. Samtidig blev der sendt Bud efter Bjergningsskib, som dog uheldigvis p. G. af Taage ikke kom frem før den næste Dag — hvor samtidig „Flora“ kom flot.

»Flora« strandede for anden Gang

Svitserns Trosse bragtes ombord, og man begyndte at slæbe paa Briggen. Men saa indtraf der en pludselig Vindrejning mod Nord, der næsten i samme Sekund voksede til en forrygende Snestorm, men til Trods herfor forsøgte man at slæbe Havaristen op under „Nordre Rønner“, der laa i Læ for Vindretningen, saaledes at der kunne ankres. Stormen tiltog imidlertid, og samtidig blev der saa voldsom Søgang, saa det blev ugørligt at slæbe videre paa Briggen.

Spændende Sekunder

Opsynsmand Friis, som tillige med Skibets Besætning samt 30 Mand af Læsø-Bjergere var ombord i Briggen, satte nu Flag i Vantet og søgte med Tegn at formaa Svitzer til at lade falde ud østen om Læsø. Dette mislykkedes. Man havde for ringe Fart paa og drev næ-

sten tværs af Vinden i den haarde Sø. Nogle Gange stødte Briggen haardt mod Grunden, og to af de paa Slæb værende Dæksbaade rev sig herunder løs og forsvandt, saaledes at vi derefter kun havde Briggens egen Baad tilbage samt en lille Pram.

Der holdes Skibsraad

— Da Stillingen nu var kritisk, holdtes der Skibsraad, og her bestemtes det enstemmigt at sætte Skibet ind paa Stranden snarest, medens det endnu var Dag.

Begge Mærsejl blev sat samt Fok og Klyver og Stagejl for at bringe Skibet saa langt op paa Stranden som muligt. Der blev styret ind paa Land ved Hornex, hvor der er dybt Vand ind til Land.

Omtrent Kl. 4 stødte saa Briggen for anden Gang og krægede straks saa haardt over, saa Stormasten blev kappet overbord.

Prammen blev sat i Vandet, og to yngre Mænd forsøgte at naa Land med en Line. Det lykkedes ogsaa for dem at komme i Nærhed af Land, men her kæntrede Prammen, men — en Sø løftede den ind, saa de naaede Stranden.

Hjælpen 1 Mil borte

De to Mænd løb skyndsomt — udmattede som de dog var — efter Hjælp, men til nærmeste Beboelse var der 1 Mil, saa der hengik lang Tid, inden nogen kom tilstede, og Stillingen ombord blev — som det hedder i den gamle Protokol — „meget misligt“, hvad man videre vil forstaa Sandheden af.

Skibet fyldes med Vand, og man kæmper for at redde Livet

Kort efter Strandingen fyldtes Briggen med Vand og arbejdede sig længere ned i Grunden, saa Dækket nu laa under Vand. Kaptajnen lod kappe Forrigningen mod Opsm. Friis' Ønske.

Da Søen nu ustandselig skyllede over Skibet, og intet var at udrette, søgte nu enhver Tilflugt i Rufferne, men det varede kun kort Tid idet Ophold i disse var umuligt, da ogsaa de fyldtes med Vand. De fleste søgte derefter op paa det forreste Ruf, hvor man havde Fokkemasten at holde sig til. Nogle bandt sig fast her, andre i Stormasten, men alle var de her saa udsatte for de voldsomme Søers Slagkraft i Forbindelse med Kulden, Stormen og Snevejret at flere døde.

Raketapparaterne kommer, men —

Omtrent Kl. 10 Aften ankom Raketapparatet. En Raket blev affyret og lagde ogsaa Linen lige ved Fokkemasten, men ved at hale Udhalerlinen ombord, blev denne uklar i den om Bord kappede Storrigning, saa den ikke kunde hales ombord med Redningsstolen. Gentagne Raab ude fra Skibet naaede ikke Land, og derfor varede det til mellem 11 og 12, inden der fra